

III. STILUL HIBRID (Biserica Romană)

Biserica romano-catolică, deși este instituția principală a creștinismului, totuși ea nu încorporează în întregime tactica divină a Mântuitorului. Forța ei, care a fost și este o realitate indiscutabilă, nu este de aceeași calitate principală superioară pe care o are stilul divin și nu se mișcă totdeauna pe liniile drepte și luminoase trasate de Mântuitor, ci adesea a folosit linii întortocheate, care se dezic de însăși esența creștină. Acțiunea ei se petrece între îngânare de lumină și întuneric, care alternează în timp și spațiu, fără a fi rectilinie pe principiul binelui, cum a fost stilul divin, sau al răului, cum este cel satanic. De aceea, drumul parcurs de Biserică pentru a aduce pace și mângâiere a devenit o cale a plângerii. *“Nu este un drum al pasiunii tumultuase, ale cărei urme dispar la fel de repede cum au și apărut; nici un drum de restriște. Nu; este un drum bine pus la punct, care a fost destinat să dureze secole și a durat secole.”* (Graf Hoenbroecht - *Das Papsttum*, p.167)

“Tortura, rugul și sabia au devenit Apostolii religiei creștine.” (Idem, p.168) *“Unde a rămas învățătura pură și clară a lui Iisus în mijlocul vrăjitoarelor și vrăjilor demonice?”* (ibid.)

Să desprindem elementele din care rezultă forța Bisericii și noua lor combinație care poate duce până la esența devierii.

1. Obiectivul

Obiectivul transcendent creștin, împărăția cerurilor, de esență spirituală, deși menținut în întregime, totuși a fost alterat în esență când s-a concretizat ca prima etapă a acestei împărății să fie lumea aceasta, dar nu în sens spiritual, ci materialist. Prin aceasta, obiectivul a devenit un binom: pământul și cerul, adică temporalul material și eternul spiritual. O ancorare pe pământ și în cer cu toate sursele de forță. O sinteză între aceste două elemente ale vieții, deosebite în esența lor, ca și între rai și iad. Deci, obiectivul va fi, cu toată traiectoria lui, de aceeași dimensiuni ca și cel al tacticii divine, cu centrul în realizarea, în primul rând, a împărăției cerești pe pământ, premergătoare celei cerești. În acest obiectiv însă se vor cuprinde elemente divergente și fundamental centrifugale. Năzuințele spre împărăția cerurilor vor alterna cu patima stăpânirii pământești care te afundă în adâncul unde clocotesc patimile și instinctele și unde fierbe cazanul Satanei. Hibriditatea obiectivului va da amprenta întregului sistem tactic. Contrastul și paradoxul se vor putea vedea la fiecare pas, după cum centrul de greutate va alterna pe spiritual sau material.

“Într-un timp, Biserica a oscilat între cele două sisteme în ceea ce privește dușmanii săi: cel al blândeții și cel al puterii sălbătice. Evanghelia l-a ales pe primul; cel de-al doilea nu putea fi împrumutat decât de la cei mai răi împărați romani și aplicat apologetilor creștini.” (Molinier citat în *Das Papsttum*, p.174)

Va alterna cu umbre și lumini. Papalitatea va avea contribuții unice luminoase și păcate grele și întunecate. Cauza este faptul că alternează între aceste două poziții contradictorii: divin și satanic. *“Această acțiune*

dublă se opune însă categoric naturii divine pretinse de ea.” (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, p.3)

Amestecul între politic și religios se va face din ce în ce mai mult și din cauză că va fi greu de păstrat un echilibru. Dată fiind structura omului din faza actuală, se va aluneca, fiind atrasă mai mult de gravitația păcatelor pământești, devenind în fapt obiectivul similar celui iudaic de stăpânire universală. Diferența, mai mult formală, va consta în faptul că obiectivul Bisericii Romane va fi paradoxal și hibrid prin contrastul dintre țelul final (divin) și etapa imediată, pe când cel iudaic se va mișca rectiliniu, începând de la contractul făcut cu lahve și până la idealul său de a robi toate popoarele și a stăpâni toate bogățiile pământului. Amestecul de politic și religios îi va da această înfățișare, dar și surse de forțe multiple. Și imperialismul englez tinde spre această înfățișare, influențat, desigur, de *Vechiul Testament*.

2. Terenul

Aspectul terenului – ca urmare a obiectivului hibrid – nu va fi unitar. Va avea înfățișarea unei magazii în care se vor găsi alături elementele cele mai variate și divergente. Stilul divin, deși universal, fiind axată pe spiritual și având ca pilot binele absolut, atrăgea pe un plan superior elementul divin din fiecare om, indiferent unde s-ar fi găsit el. Cea satanică, încarnată de iudaism, se bazează pe o minoritate solid încheată care face, dintru început, distincția netă între evreu și neevreu și se mișcă pe linia răului pentru atingerea țelului fixat: stăpânirea universală.

Țelul hibrid însă, al Bisericii Romane, prin căderea accentului pe stăpânirea universală pământească, în numele Mântuitorului, o lipsește de unitatea spirituală a binelui absolut, fără ca să îi dea soliditatea și siguranța sistemului satanic prin existența unui punct de sprijin solid și bine încheiat cum îl oferă iudaismul. Conglomeratul de popoare și rase – pe terenul material – aduce aspirații instinctive sau conștiente foarte deosebite și contradictorii prin interesele lor. Terenul în cazul acesta, în loc să fie o bază de plecare, așa cum am văzut la celelalte tactici unitare, va fi mai mult un loc de înfruntare, un punct de intersecție a diferitelor tendințe istorice și rasiale, din care fapt vor ieși atât avantaje în ceea ce privește variația armelor și a surselor de forță, cât și dezavantaje în privința infiltrațiilor pe care le va permite din partea adversă.

Universalitatea ei și prozelitismul vor înlesni, așadar, reprezentarea tuturor temperamentelor și popoarelor, iar poziția centrală a Romei, cu mari tradiții politice, așezată în bazinul mediteranean, situat între cele trei continente, va reflecta ideea creștină sub toate aspectele, accentuând caracterul hibrid.

Terenul acestei tactici nu va fi unitar, ci va avea mai multe părți componente, fapt care îi va da mari posibilități de adaptare în luptă, dar va constitui și slăbiciune prin punctele vulnerabile pe care le va oferi. Însuși faptul că se fondează biserica, va arăta un anumit element rasial de bază care să-i dea contur și impuls. În lumea romană, elementul etrusc de proveniență asiatică, cu înclinație spre forma de stăpânire preotească, va oferi un mediu propice de dezvoltare a bisericii fondate de Apostolul Pavel.

"Dar este foarte clar că o întemeiere sigură a unei biserici este posibilă numai atunci când într-o comunitate se află destul sânge vorderasiatic, destul zel și convertire, destui conducători ai bisericii născuți, cărora voința de putere asupra comunităților le este tot atât de proprie ca și unui Ignatius de Loyola." (Gunther - Rasse und Stil, p.123) "Acolo unde o biserică ajunge la o suficientă putere lumească, conducerea ei divină va îmbrăca la fel de tare pe oamenii nordici, ca și vorderasiaticii. Aceasta o arată figurile (formele) nordice în istoria papalității medievale." (Graf Hoensbroecht - Das Papsttum, p.123)

Astfel, asceza, ca urmare a acestui fundament vorderasiatic, va fi o trăsătură a terenului acestei tactici. "În realitate, Roma n-a fost niciodată universală, ci este o amprentă a caracterului popoarelor și raselor mediteraneene." (Rob, An der Dunkeldrinn, p.49)

Totuși, în acest cadru, amprente diferite rase sau condiții istorice s-au resimțit și se resimt. Aceasta va condiționa trăsăturile terenului. În principal, se desprind următoarele amprente:

2.1. Fundamentul creștin

Fundamentul creștin va fi însușit, nu însă ca unic, pentru a se dezvolta întreaga tactică, ci parțial, pentru a pregăti cadre fanatizate, sincere, în același timp constituind și masca pentru celelalte acțiuni. Aceasta va rezulta din caracterul denaturat prin materializarea țelului, adică stăpânirea pământească. Predica de pe munte va fi, deci, un teren, dar nu pentru întreaga forță a bisericii, ci pentru cei care au structura de a crede în această predică, adică idealistii absoluți. Pe acest teren vor crește sfinții care vor lupta cu armele pozitive preconizate de Mântuitor. Ei vor forma coloana vertebrală a bisericii și vor menține echilibrul rupt din cauza hibridității scopului.

Idealismul absolut al sfinților va da, prin jertfa și suferințele lor, respirația și suflul pentru ca lupta să-și păstreze totuși traiectoria spre împărăția cerului. "Dar cât despre secte, se vede și acum că aceste reînnoiri sunt necesare pentru biserică noastră care, dacă n-ar fi fost întoarsă spre principiul ei de Sf. Francisc și de Sf. Dominic, s-ar fi stins cu desăvârșire. Pentru că aceștia, cu sărăcia și cu exemplul vieții lui Hristos, au readus-o în mintea oamenilor unde deja era stinsă și ordinele lor noi au fost atât de puternice, că numai datorită lor necinstea prelaților și a fruntașilor religiei nu a nimicit-o." (Machiavelli - Discorsi, p.406)

Toate învinuirile bisericii pornesc din acest teren, căci toți cei care le proferează doresc reînnoirea bisericii, adică revenirea ei la principiul tacticii divine. "Gerolamo Savonarola și <Piagnon-i> săi (plângăreți) numiți adepți, au fost oarecum premergătorii partidului popular creștin: erau pentru o strânsă înfrățire între Dumnezeu și popor, pentru o înnoire a bisericii, pentru o politică deschisă, pentru o victorie pașnică și pentru supunerea fără vărsare de sânge." (Prezzolini - Das Leben Nicolo Machiavelli, p.49)

Cauzele căderii lui sunt: "Savonarola era Evul Mediu. Savonarola aștepta totul de la Dumnezeu." (Idem, p.52)

Strălucirea orbitoare a fundamentului creștin face să nu fie observate petele bisericii de mai târziu. Tendința de stăpânire

pământească face însă insuficient acest teren atât de imbatabil al tacticii divine. Bismark spunea odată că el n-ar putea guverna cu predica de pe munte. Asta n-a făcut-o nimeni; cel puțin papalitatea. "Papii creștini din primul mileniu și jumătate se numără pe degete – și nu contează ca cei mari. De altfel, sunt secole arhipline de război, de iatagan, de omor, de crime morale sau epoci întregi stau sub semnul celor mai puternice naturi stăpânitoare, care-și află perechea numai în tiranii lumii. Pentru papalitate nici o învățătură n-a fost mai puțin legată de ea ca predica de pe munte." (Rosenberg, Rompilger, p.79)

Deci, denaturarea scopului atrăgea necesitatea alegerii unui alt teren.

2.2. Fundamentul tradiției romane de stăpânire

Fundamentul tradiției romane de stăpânire s-a încorporat în biserică. La greci – biserica orientală – potrivit fondului grecesc, biserica a fost preocupată de formulări dogmatice, speculative. La Roma, setea pângărită de putere materială a căutat noi forme de potolire.

Papalitatea a apărut la Roma fiindcă acolo era centrul politic al împăraților. "Ea se întemeiază printre cauzele cele mai adânci, pe poziția centrală și proeminentă a Romei imperiale." (Graf Hoensbroecht - Das Papsttum, p.2)

Spiritul organizator roman a găsit un prilej de afirmare. "Ca emanație a iudaismului, afară de acesta, creștinismul este din casa unei puteri nenordice, o forță antipolitică. Că biserica catolică umbla pe alte căi și că devenea o putere de primă mărime, este simplu să admitem că ea s-a lepădat de învățătura clară a lui Hristos și din cauza aceasta a apucat iarăși ideea de stat roman, chiar dacă numai ideea căderii statului roman." (Chamberlain, p.210) "Biserica romană însă, în timp ce organiza teocrația lumească, a lucrat mereu ca fiică a imperialismului decadent, ca ultim reprezentant al principiului universal, antinațional." (Idem, p.376)

Ideea ordinii și pasiunea organizatorică moștenite de la romani, precum și setea de putere care, din cauza penetrației iudaice, a degenerat, manifestându-se în timpul lui Nero și Dioclețian, a culminat acum în forma sadică prin combaterea ereziei și vrăjitoriei cu ajutorul Inchiziției.

Această organizare îi va da puteri pământești vaste, fiindcă totul va fi prins în sistemul său. "Toate relațiile umane: familie, comunitate, oameni de stat să fie dirijate după planul și voința lui Hristos încât ele, în locul desăvârșirii pentru viața de dincolo, pregăteau căile pentru cea de aici." (Graf Hoensbroecht - Das Papsttum, p.5) Organizarea realităților o face să devină o realitate indiscutabilă și o forță: "Biserica romană este o forță vastă și puternică; nu o nimicesc nici cărți, nici dovezi teoretice. Și totuși sunt cărți și dovezi teoretice împotriva papalității de importanță excepțională." (Idem, p.3)

Fără Roma – a spus Mussolini – creștinismul ar fi rămas o sectă. Roma i-a dat respirație și cadru mare, organizând-o. Apropierea lui Mussolini de biserica catolică (Concordatul de la Laterano) înseamnă întărirea acestei tradiții romane (vezi articolul lui Papini reproduș în Universul, iunie 1943). Din ideea imperială romană a ieșit centrul imperial

excesiv al sistemului organizator catolic; sistemul roman a valorificat legende. Această idee romană a făcut ca majoritatea cardinalilor și aproape toți papii de 500 de ani încoace să fie originari din Italia. De aceea, toate caracteristicile fundamentului roman se vor găsi adoptate pe terenul papalității, adică ale acestei tactici hibride.

2.3. Fundamentul iudaic

Fundamentul iudaic. Biserica creștină a fost organizată de Apostolul Pavel, fiu de rabin cu mari tradiții talmudice. Excluzând ipoteza unei manevre inițiale concepute de Sinedriu pentru acțiunea pe plan internațional în vederea dominației mondiale, folosind în acest scop învățătura "răzvrătitului" Iisus, Apostolul Pavel a adus această tradiție în sistemul de organizare. Organizarea a luat un caracter teocratic, iar preotul a devenit, cu timpul, centrul de greutate al sistemului. De aici se va naște spiritul de castă preoțească. Această tendință va găsi aderențe și va dezvolta tendințe etrusce care zac în subconștientul populației italiice.

Dacă o concepție inițială de manevră este greu de admis, cert este că Sinedriul iudaic, potrivit tacticii sale de a ataca simultan, atât din interior, cât și din exterior, a organizat infiltrarea în creștinism. Prozelitismul bisericii oferă evreilor posibilitatea de a se infiltra metodic pentru a-și putea propovădui idealurile lor specific iudaice și a constitui calul troian al iudaismului în sânul acestei instituții. Astfel, în ipoteza că biserica și anexele ei ies din piesele de joc în stil mare de pe planul milenar al istoriei și există o luptă adevărată, atunci, din cauza concepției sale prozelitice, biserica va avea puncte vulnerabile tocmai fiindcă face posibilă infiltrația, neajuns pe care nu-l au evreii, întrucât în sinedriile lor, precum și în straturile superioare ale masoneriei, nu pot avea acces goimii, adică neevreii (vezi Fassolt – *Die Grundlagen des Talmud*, p.157).

În felul acesta, Biserica creștină era împinsă să devină o deschizătoare de drum, o avangardă a iudaismului.

Sub dragostea creștină, evreii vor fi protejați de biserică și astfel vor putea propaga practicile lor talmudice. În acest sens, creștinismul în sine și-ar pierde fondul inițial și ar deveni însuși purtătorul iudaismului (Potsch – *Die Grundlagen des Jüdischer Volkes*, p.157). Concepția creștină ar pregăti starea de spirit pentru a putea prinde formulele disoluției iudaice de mai târziu (egalitate, fraternitate etc.) pentru propagarea internaționalismelor premergătoare stăpânirii iudaice. Prin adoptarea Vechiului Testament ca bază a celui Nou, spiritul iudaic se va putea infiltra mai adânc. "*Cine cunoaște Talmudul, devine critic*."

Creștinismul servea, deci, ca mască iudaică: "*Una din măștiile creștinismului ascundea organizația forței iudaice*." Pentru cucerirea Bisericii Catolice și prin ea a întregii Europe, se făceau toate eforturile conform instrucțiunilor date de Marele Rabin din Constantinopol. (Vezi scrisoarea, Bostunitsch, p.196) Și poate că acest proces a reușit în mare măsură. Desigur, o asemenea presupunere ar părea exagerată și contradictorie, dată fiind lupta care s-a angajat între aceste forțe oculte, totuși faptul că biserica utilizează aceleași mijloace iudaice, chiar dacă scopul este divin, duce la iudaizarea în fapt a spiritului, deși s-ar

presupune că lucrează pentru scopuri proprii. Candidul suflet arian, creștin, este tulburat când simte asemenea uneltiri satanice.

Revenirea la dogmă arată acest grad de iudaizare. Prin aceasta, biserica s-a abătut de la dogma lui Iisus, care a fost contra dogmei, și s-a apropiat de iudaism. Protestantismul aici își are originea. Totuși, el, punând accentul pe Vechiul Testament, a dat teren și mai mare pentru iudaizarea bisericii și a spiritului public.

"O ritualizare a ethosului duce iarăși la cazuistică... Așa se complică iarăși sistemul îndatoririlor. Păcatele sunt sistematizate și dificultățile lor graduale cântărite, fapta bună devine o condiție necesară a mântuirii." (Mensching – *Gut und Böse im Glaube der Volker*, p.84)

Alunecarea spre formalism a înăbușit spiritul, dându-i zgura hibridității. În biserică s-a introdus cultul Dumnezeuului în sensul lui Iahve, dar nu așa cum a fost conceput de Mântuitor (Tatăl ceresc).

Paralel cu atacul din interior, a fost și climatul din afară al umanismului care completa atmosfera iudaizării. El se găsea în contradicție cu fundamentele statului și ale bisericii. Deși umanismul s-a camuflat sub masca culturii vechi, totuși el este o derivație a spiritului iudaic venit prin filiera culturii grecești semitizate. "*A fost o necesitate psihologică pentru biserică de a se așeza pe terenul faptelor*." (citat din Bostunitsch, p.516, din A. Landeberger–1876–1935, *Gott, Satan oder das Christentum*) Aceasta însemna atragerea pe terenul satanic și în aceeași măsură îndepărtarea de cel cu adevărat creștin.

Penetrația cea mai masivă și cea mai suspect iudaică în spirit, dacă nu materială, a fost prin înființarea ordinului iezuiților. Și mijlocul de infiltrație a fost diabolic. Iezuiții s-au arătat foarte devotați Papei într-un moment când acesta era încolțit din toate părțile. Aceasta poate nu atât ca să-l ajute, ci ca să-l robească. Simularea iudaică a fost foarte rafinată. Fiindcă Satana îmbracă hainele cele mai curate și ia atitudinile cele mai mironosite ca să inducă în eroare.

Manevra ar fi foarte largă, pe un plan mare: provocarea schismei prin încurajarea lui Luther – care se mișca de absolută bună-credință, dând curs impulsurilor rasei sale – și oferirea lui Ignatius (forța iudaică) pentru subjugarea Papei prin atașarea de el într-un moment greu. În felul acesta, se înfruntau în sânul bisericii două forțe care anemiau biserica în esența ei și când o făceau tare, era deja iudaizată prin mijloacele întrebuințate. În acest sens ei au preconizat principiul personalității conducătoare. La Triest, Leiney a cerut atotputernicia Papei. Rostul a fost să se apropie și să-i câștige în mod definitiv încrederea, făcându-se necesari, căci, prin adoptarea acestui principiu, ei deveneau în realitate puternici. Semnificativ este faptul că toți conducătorii iezuiți sunt, dacă nu ca origine, ca expresie rasială, evrei. "*Un vestitor autentic vorderasiatic este Ignatius de Loyola. Exercițiile sale spirituale sunt de-a dreptul instrucțiuni pentru mărirea sa proprie*. Într-adevăr, Ignatius a fost întărit în direcția sa sufletească vorderasiatică de ajutorul său Palanco, un iudeu de credință romano-catolică. Este foarte surprinzător că printre primii mari conducători ai ordinului iezuiților se află un șir de oameni din Orientul apropiat, ca: Diego Lainej, Pietro Fabro, Pascasia Broet, Claudio Jago, Nicolas de Bobadilla... Putere asupra comunităților este momentul sublim

atât pentru spiritul vorderasiatic, cât și pentru cel al lui Loyola." (Gunther - Rasse und Stil, p.117)

La fel cu William Booth, fondatorul "Armatei sfinte" sau cu Saint-Simon, precursorul socialismului, "noul creștinism" a fost considerat un Mesia. De asemenea, Krishnamurti. Este de văzut dacă, în afară de aceste aderențe rasiale, forța iudaică, în tactica ei satanică, n-a captat și folosit aceste temperamente care vehiculau în subconștient esența sa, pentru scopurile urmărite. În acest caz, cauza trebuie căutată în exterior. Consecințele însă au fost atât de ordin politic, fiindcă au creat diversivitiunile respective, cât și de ordin calitativ, fiindcă s-a alterat esența, lărgindu-se sfera terenului satanic (iudeu). Calvin amintește de trăsăturile lui Loyola (nord-dinaric). Simptomatic este faptul că a existat o tendință suspectă de convertire a evreilor. "După aceste știri, Ignatius căuta convertirea evreilor, dintre care trebuie să fi adus un mare număr în sânul bisericii catolice, și mântuirea sufletească a burilor publici, care odinioară inundau toată Roma." (Wolf - Geschichte der Jesuiten, p.29)

Poate acest țel de a-i converti pe evrei să fi izvorât din preocuparea lui de a-și recruta prozeiți. Dar acest lucru a fost folosit de evrei ca să pătrundă în biserică pentru scopurile urmărite de ei, iudaizând-o. În orice caz, ordinul căpătând această influență, implicit își deforma și caracterul, adică se sataniza. Însăși vocația lui în această direcție legitimează orice bănuială. În felul acesta, spiritul iudaic se putea infiltra și de aici rezultă terenul hibrid. Partea bună, ariană, a creștinismului este realizată pe căile Talmudului, adică bastardizarea scopului cu mijlocul. "Loyola, îndoielnicul întemeietor semievreu al ordinului lumesc iezuit, se făcea mai târziu că el a furat din curte și a lăsat să fie pedepsit în locul său un nevinovat." (Potsch - Die Grundlagen des Jüdischer Volkes, p.74)

Din acest fond pornea și îndrăzneala (obraznăcia). Din primul moment, el a atacat Ordinul Augustinilor ca fiind eretic. Poate a fost o lucrătură iudaică. Prin această infiltrare s-a alunecat pe terenul satanic. În esență, morala iezuită are aceleași trăsături ca morala talmudică. "Între morala iezuită și morala iudaică nu există nici o diferență esențială." (Wolf - Geschichte der Jesuiten, p.109) Punctul este comun. "Tocmai cele mai clare trăsături ale evreului răsăritean și ale iezuitului arată cele mai mari puncte de contact cu privire la perspectiva reprezentanților lor asupra admisibilității mijloacelor care să aducă succes îndeletnicirilor lor." (Potsch - Die Grundlagen des Jüdischer Volkes, p.147)

"Morala ultramontană este foarte încâlcită, de nedescurcat, ea este în minciună și în lipsă de adevăr, în pedanterie și în perfidie, acele plante otrăvitoare care se înmulțesc din belșug și mult mai dăunător decât murdăria și promiscuitatea de la un capăt la altul și pentru care fac ceea ce propria ființă formează ceea ce este absolut reprobabil: contrariul lor față de creștinism." (Graf Hoensbroecht - Das Papsttum, vol. II, p.154) Setea de putere duce la acceptarea acestui teren satanic. Instituția Bisericii, organizarea ei și tendința de stăpânire a unei caste clericale duc implicit spre iudaizarea ei.

2.4. Fundamentul german

"Creștinismul german nu începea cu jubileul celor mântuiți, căci vestea mântuirii nu putea găsi ecou la o rasă umană care, sănătoasă și viguroasă, simțea viața de aici nu ca o povară, ci ca o problemă veselă. Nu prietenul păcătoșilor și al vameșilor, ci conducătorul și domnul celor tari, regele puterii și nu umilul Dumnezeu a fost anunțat în Mântuitorul." (Rosenberg) Acest fundament a adus viața eroică. Și această notă s-a afirmat indiferent de ce scopuri au stat la baza lor prin cruciade.

Revolta lui Luther de mai târziu a fost izbucnirea acestui fundament față de manifestările vorderasiatice (din Orientul Apropiat): dogmatism, tiranie, monahism etc., cu care nu avea aderență. Luther a avut sinceritatea și curajul adevărului și a spus lucrurile pe față. "După Luther, Antichrist stă în templul lui Dumnezeu și domnește în Roma, adevăratul Babilon îmbrăcat în strălucire și în culori trandafirii." (Rosenberg, Rompilger, p.19)

Vitejia este exaltată. "Trebuie să te rogi la spiritul vitejiei." (Luther, citat de Rosenberg, p.19) De asemenea, și spiritul de frondă, combativ: "Niciodată nu sunt mai mândru, niciodată mai îndrăzneț ca atunci când aud că mă urăsc doctorii, episcopii, prinții." (ibid.)

Această reacție protestatară în interiorul bisericii s-a manifestat până atunci și se va manifesta în sens pozitiv, adică în acțiuni făcute sub egida bisericii. Reacția lui Luther însă, neavând o traiectorie proprie, adică nedescifrând esența luptei pornite din instinctul german, a căzut ușor în plasa manevrelor iudaice. Fără să vrea, a servit ca unealtă a iudaismului și astfel a promovat și fecundat două tendințe diametral opuse ca esență. Luther a permis nașterea național-socialismului, dar acțiunea lui a înlesnit considerabil prosperitatea iudaismului în Europa, fiindcă în mare parte ea a influențat noua structură pe care o va lua Europa. Prin adoptarea Bibliei ca fundament la Noul Testament, iudaismul a prosperat, pătrunzând adânc în conștiința Europei Occidentale.

Protestantismul se situează în acest caz între catolicism și masonerie și, devenind parte dezagregantă, servește mai mult planurilor iudaice, deși la origine și ca impuls a fost o sinceră năzuință a sufletului german de descătușare de formalism, spre libertate. Această năzuință a căzut în plasa iudaică. Abia național-socialismul îi dă direcția impulsului inițial, exagerând însă, căci rupe definitiv cu fondul creștin al Mântuitorului care nu este de esență vorderasiatică. Și atunci protestantismul rămâne mai mult în postura de unealtă. "Așadar, în interiorul întregului proces de descompunere a creștinismului, francmasoneria înseamnă forma cea mai avansată a secularizării, în comparație cu protestantismul. Totuși, protestantismul ocupă o poziție de mijloc între catolicism și francmasonerie. Protestantismul și francmasoneria, ca și liberalismul, stau, dimpotrivă, între catolicism și anticreștinismul radical." (Prf. Sixt - Freimaurerei und Christentum, p.16) Existând o afinitate de structură prin faptul iudaizării, masoneria a prosperat în toate țările protestante. Aici a contribuit și calculul reciproc. "Ea s-a născut într-o țară protestantă și cele mai multe loji se găsesc în țările protestante. Spiritul protestant se arată în francmasonerie nu numai la popoarele protestante, ci și la altele." (Idem, p.17)

Protestantismul este prima etapă spre masonerie. "Lessing, părintele neoprotestantismului, a fost unul din principalii instigatori în reforma confederației; Herder, reprezentantul spiritului umanitar creștin, este înăuntrul asociației marele profet al umanității." (Schenkel, Francmasoneria în lumina religiei, citat Prf. Sixt, p.21) Și manevra iudaică se va evidenția din ce în ce mai mult. "Masoneria – scrie Karl Borhausen, teolog protestant – reprezintă o formă modernă a protestantismului. După cum iezuitismul este exponentul absolutismului bisericesc, tot așa și masoneria este pentru noile timpuri ale societății reprezentanta societății profanilor." (citat Sixt – *Freimaurerei und Christentum*, p.65) Treptat, treptat, această denaturare a protestantismului se va accentua prin manevre chiar în interiorul său.

Wilhelm al II-lea considera lojile masonice ca naționale și religioase. (Idem, p.68) Ramura liberală, în opoziție cu cea ortodoxă, a cerut în 1913 renunțarea la orice dogmă creștină (neoprotestantismul).

Revenind la reacția inițială. Protestul lui Luther a fost o reacție adâncă a fundamentului german în Biserică. Pentru combaterea lui s-a născut iezuitismul care a întărit și lărgit terenul iudaic în biserică. "*Luther – declarau iezuiții – a fost un hoț, un tâlhar, un apostat vagabond și un tovarăș al diavolului, cu care el a înghițit o tonă de sare; învățătura lui este fără Dumnezeu și credința lui este credința diavolului.*" (citat Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.154)

Aceeasi reacție o găsim împotriva iezuiților din partea jansenistilor în frunte cu Pascal, ordin pornit tot din același fond sănătos arian, dar captat și manevrat de iudaism. (*Lettres provinciales*)

Dar reacții împotriva falsificării aduse spiritului creștin izbucnesc din același fond chiar în sânul bisericii. Papa Clemens al XIV-lea a dizolvat chiar ordinul iezuiților pentru că tulbura liniștea oriunde se infiltra: "*casta cea mai spioană a fariseilor moderni.*" (Rosenberg)

Pe aceste patru elemente fundamentale care formează componentele terenului bisericii, se vor țese uneltille și combinațiile cele mai stranie, care vor rămâne mereu nedescifrate în tendințele lor finale. Evident, din aceasta va rezulta și forța pământească a bisericii, considerabilă prin influența ei, dar și prin slăbiciunea ei organică ce ar putea-o face ca într-o zi să apară ca unealtă la remorca forței iudaice, al cărei teren este unitar și solid încheșat sub picioare, fapt care îi dă mari posibilități de manevră. Toate contradicțiile aparente de acum, se vor lămuri, poate, atunci. Ţelul iudaismului a fost dintotdeauna distrugerea creștinismului, așa cum a fost conceput de Mântuitor, sau alterarea lui și folosirea în scopul iudaic. Biserica creștină, care reprezenta cuvântul Evangheliei și acționa pe teren, era izbită în elementul ce reprezenta esența creștină și folosită tactic prin elementele care favorizau penetrarea Satanei. Lovitura totală este, în combinațiile tacticii satanice, o problemă de conjunctură. Până atunci, acțiunea va fi interioară, cu subminări, zguduiuri și denigrări. "*Îndată ce va fi sosit timpul ca puterea Papei să fie definitiv distrusă, degetul unei mâini nevăzute va arăta popoarelor spre curtea papală când vor năvăli vijelios să răzbune secole de asuprire, atunci vrem noi să trecem ca preținși apărători ai Papei și să oprim o mai mare vărsare de sânge. Prin acest truc vom ajunge în apartamentele cele*

mai intime ale curții papale și nu le vom părăsi până nu vom afla toate secretele și până nu va fi distrusă deplin întreaga putere papală." (Rosenberg, *Protocoloalele Sionului*, șed. VII, p.113)

Acest țel a fost afirmat fără reticențe. "*Dușmanul principal al evreilor este Biserica catolică.*" (cuvântarea rabinului din Lemberg, publicată în "*Der Bauernbündler*", no. 133 din 1 noiembrie 1912, citat de Bostunitsch – *Judischer Imperialismus*, p.460)

S-ar putea să fie o manevră de camuflare sau poate o încercare de desăvârșire a cuceririi din interior, adică prin captarea și lansarea anumitor prelați. Este o luptă satanică, ce se dă însă în cetatea Vaticanului. Deci, evreii au avantajul că sunt ofensivi. Dacă au cucerit această cetate, atunci au interesul să o camufleze până la momentul oportun, prezentând-o drept adversară principală pentru ca acțiunea de învăluire să fie cât mai completă. Publicarea acestei scrisori justifică suspiciunea.

Privită problema terenului prin prisma relativității ieșite din necesitățile luptei, este de întrebare dacă organizația bisericii catolice – alterată ca și concepție pur ariană – n-a îndeplinit totuși o funcție de protectoare a acestei rase, apărând-o organizat cu aceleași mijloace perfide pe care le folosea o ură talmudică pustiitoare, organizată satanic. Ce s-ar fi ales de candidul suflet arian fără această opozitie? Fiindcă el nici în vremurile actuale nu se poate apăra, candoarea și credulitatea ieșite din puritatea sa fiind manevrate de spiritul satanic iudaic în detrimentul său. Numai după apariția mișcărilor totalitare, care au recunoscut semnificația luptei rasiale, ar părea că această misiune ar fi depășită în forma ei politică. Și fiindcă organizația bisericii catolice, cu toate tradițiile ei, a rămas, se pune problema ca partea ei alterată, din necesitatea de a se conserva, să devină o unealtă a adversarului ei de moarte tocmai pentru o funcție contrarie, adică să înăbușe însăși esența creștină.

În această fază se pune problema infiltrării elementelor străine, iudaice sau masonice, la cârma ei, folosind partea iudaizată din terenul său în vederea acestui scop.

În această lumină, iezuitismul poate fi justificat ca organizație de luptă care a adoptat aceleași arme pentru a se apăra și a învinge un adversar satanic: iudaismul și masoneria. A coborât, așadar, pe terenul satanic și prin însuși acest fapt al adoptării stilului de luptă satanic, chiar în cazul când n-a fost o manevră inițială, a devenit un fiu al spiritului satanic care l-a respirat și fecundat.

Pe acest teren, lupta împotriva masoneriei nu servește decât țelul mare al iudaismului de a avea în ambele tabere goimi care, în cadrul mentalității satanice, luptă și pregătesc triumful planurilor sale de stăpânire.

Astăzi Franța este sau sub influență iezuită sau masonică și din cauza aceasta nu poate renaște.

Finalitatea luptei iudaice vizează însă lucruri precise. "*Regele iudeilor va fi adevăratul papă și patriarh al bisericii iudaice mondiale.*" Din această perspectivă, afară de manevra milenară presupusă de unii, creștinismul a fost o diversiune dizolvantă, poate chiar instinctiv² pentru

mase spre a ușura atacul "poporului ales", organizat diabolic după Talmud pentru stăpânirea celorlalte popoare, dar, desigur, cunoscută de foarte puțini inițiați (au fost și manevre intermediare).

Rosenberg, în comentarea *Protocoloalelor Sionului*, la p.113, spune că sunt două faze: "*Momentan, ne găsim în a doua fază a luptei. Decenii întregi, spiritualitatea catolică și Papa au fost combătute perfid sau fățiș de presa mondială democratică și marxistă. Orice greșeală a unui preot creștin era zugrăvită cu mare voluptate și difuzată prin toate ziarele lumii. Și azi, aceste atacuri, încă și mai puternice, au făcut ca biserica să încheie adeseori compromisuri, în Germania, centrul cu marxiștii, în Franța, mareșalii catolici cu politicienii iudeo-francmasoni. Nimeni nu vrea să vadă că acest compromis este privit de evrei doar ca un scurt armistițiu care are, de altfel, consecințe mai îndepărtate, că aceștia adânceau primejdia lumii, recunoscând catolicilor credința într-o politică salvatoare a Vaticanului, care pierde mereu. Cu atât mai mult cu cât așa-numitele "partide creștine" încheie pretutindeni și în același timp, armistiții cu iudaismul ca să combată îndărjit ideile de stat populare.*"

Așadar, deși Papalitatea știe care este țelul final al iudaismului – distrugerea ei – totuși, utilizând aceleași mijloace, recurge la compromis cu el, după cum și iudaismul este dispus la compromis, fiindcă s-a născut reacțiunea germană (nordică).

Poziția catolicismului se slăbește enorm dacă i se sustrag cei 40 de milioane de credincioși germani și i se ia speranța de a face noi prozeliti, dacă doctrina național-socialistă s-ar extinde odată cu hegemonia germană. De aici, această țesătură diplomatică foarte paradoxală din care, desigur, cel mai mult profită iudaismul. Fiindcă o nimicire a hitlerismului înseamnă atotputernicia iudaică și, deci, desființarea și a catolicismului și a oricărei tendințe creștine. În acest caz, scopul mare iudaic va fi atins. Este de remarcat dacă influența iudaică n-a reușit să pătrundă și în cercurile conducătoare superioare ale Vaticanului și dat fiind că, esențial, stilul de luptă nu diferă, să nu se contopească, suprapunându-se în iudaizare. În acest caz va fi dispărut un mare tampon de amortizare a iudaismului care, tocmai prin compromisurile metodei sale, a avut un aport istoric. Doborârea catolicismului a fost deja anunțată. "*Catolicismul, dușmanul nostru cel mai vechi, zace în praf, rănit mortal la cap.*" (vezi Bostunitch, p.305)

Poate și aceasta să fie o manevră potrivită pentru camuflare în faza actuală, pentru a pregăti mai târziu stăpânirea când se va schimba marea manevră, folosind catolicismul. Din această istorie – cazan al Satanei, drumuri tactice întortocheate – apar lucruri paradoxale.

Pentru pregătirea apărării în procesul de la Berna în chestiunea autenticității "*Protocoloalelor Sionului*", au participat toate bisericile creștine, cu toate că influența iudeo-masonică este mare.

"*Aici au lucrat unanim ortodoxia rusă, gânditorii romano-catolici, evangheliști, greco-uniți, necreștini și alții la coordonarea materialului și la prelucrarea opiniilor.*" (La Biroul Mondial din Erfurt) (Bostunitch, p.387)

Dar, la fel se poate observa colaborarea iezuiților cu dușmanul său de moarte, masoneria. În "medalia dezarmării", pe lângă semnele iudeo-

masonice, se găsește și simbolul iezuitic "I.H.S." care înseamnă "*in hoc signo vinces – și cu acest semn vei învinge.*"

"*În această monedă sunt uniți iudeu, iezuit și francmason.*" (Idem, p.451)

*

Din aceste fundamente variate și contradictorii vor rezulta trăsăturile hibride ale terenului tacticii hibride. Spiritul eroic este congenital rasei ariene, începând de la forma nestăpânită militară până la expresiile spiritualizate creștine ieșite din credință. Prin rugăciune și exerciții, acesta va fi cultivat la maximum. Sursa de forță va fi extrasă din înclinarea religioasă a omului. Dintotdeauna, omul a simțit necesitatea unui contact cu forțele nevăzute și s-a vrut instinctiv orânduit de ele. "*Nec toleratur profani principis imperium*", spune Tacit. Adică, "*omul nu suportă să fie condus de un prinț fără religie.*" Poate unui popor care simte instinctiv existența unei religii, îi dă certitudinea că este guvernat de anumite legi care păstrează contactul cu divinitatea și ies din meschinăria vieții pământești, privind în transcendent.

"*Cancelarul spunea că religia are mai multă putere asupra spiritului oamenilor decât toate pasiunile lor și că nodul cu care ea îi lega pe toți laolaltă era incomparabil mai puternic decât toate celelalte legături ale societății civile.*" (Frederic cel Mare - Prințul, XII) Pentru acest motiv, "*statul ecleziastic se cucerește greu și se menține ușor, fiindcă se sprijină pe obiceiurile vechi religioase care sunt atotputernice, încât sub orice formă ar fi guvernate, ele se mențin.*" (Idem, cap.XI)

Poporul suferă cu docilitate abuzurile și opresiunea suveranilor ecleziastici. "*Acest fenomen pare mai puțin straniu celor care cunosc puterea superstiției asupra idioților și fanatismul asupra spiritului uman; ei știu că religia este o mașină veche care nu se va uza niciodată, de care s-au servit dintotdeauna pentru a se asigura de fidelitatea popoarelor și pentru a înfrâna nesupunerea rațiunii umane; ei știu că eroarea îi poate orbi pe oamenii cei mai pătrunzători și că nu este nimic mai triumfător decât politica celor care pun în mișcare cerul, infernul, femeile și pe Dumnezeu pentru a-și realiza planurile. Totodată, este adevărat că însăși religia, această sursă a tuturor bunurilor noastre, devine adesea, printr-un abuz deplorabil, originea și începutul relelor noastre.*" (Idem, p.90)

Așadar, forța bisericii constă și în faptul că celelalte organizații politice, mișcări etc. nu rezolvă problema existenței, indiferent cum, dar într-un mod accesibil masei. "*Cercetarea raselor nu va fi în stare să rezolve toate enigmele existenței umane. Va rămâne totdeauna un rest neclar, un ultim secret foarte adânc, poate chiar trebuie să rămână.*" (Tillenius – *Rassen Seele und Christentum*, p.51)

Pe acest fundament religios – factor comun – se va cultiva sub toate formele. Concentrarea și rugăciunea, blândețea și mila ca metodă, pregătirea sufletească prin înlăturarea înclinațiilor nedorite, voia bună și dispoziția, singurătatea și spovedania, asceza etc., toate acestea vor da climatul din care vor ieși marii luptători: sfinții. Toate acestea vor fi coordonate pentru a putea fi stăpânite și să ducă la o cât mai mare stăpânire de sine, așa cum se desăvârșește prin exercițiile lui Loyola. "*Exercițiile spirituale cu scopul de a se învinge pe sine însuși și a-și*

organiza viața fără să se lase condus de vreo înclinație care ar fi în neregulă.” (p.29)

Pentru desăvârșirea stăpânirii de sine, care va forma latura esențială a terenului, se vor face repetate scrutări de conștiință, prin judecata proprie în lupta dintre spiritul bun și spiritul rău, și prin încercarea răului, care va fi învins, va crește și siguranța forței. Se va evita jurământul, pentru că el implică o luare de atitudine de fond și, prin ieșirea de sub corsetul stăpânirii de sine, se pierde elasticitatea acțiunii, deși încheagă o forță unitară. “Nu trebuie să juri nici pe Creator, nici pe vreo creatură, să fie deci din adevăr, din necesitate și din respect profund.” (Loyola – *Die Geist lichen ubungen*, p.34)

A nu spune cuvinte de prisos. “Să nu spui nici un cuvânt necugetat. Prin aceasta înțeleg un cuvânt care nu-mi folosește nici mie și nici altcuiva și nu este subordonat unei asemenea intenții.” (Idem, p.36) Din această stăpânire va ieși avantajul nedeazăluirii intențiilor, complicitatea sau utilitatea tăcerii. “Să nu spui nimic care dăunează bunei reputații sau este la fel cu un mormăit. [...] Deci, dacă dezvălui un păcat de moarte care nu este public, atunci comit un păcat de moarte.” (ibid.)

Răul nu se combate prin scoaterea la lumină, ci prin înăbușirea în întuneric. Se evită angajarea luptei. Aici nu este non-volența pentru a nu condiționa perpetuarea răului, ci este conservarea și chiar încurajarea lui. Totuși, obsesia păcatului, recunoașterea greșelilor, biciuirea imaginației pentru a da vieții expresie, trăirea momentelor cu bucurie și lacrimi, biciuirea sentimentului fricii, precum și preocuparea permanentă, dau imaginea unui posedat. Trăirea se realizează prin sălbatică perseverență. Toate simțurile sunt puse în funcțiune prin cultivarea unei voințe de fier, căci selecția se face pe baza voinței extraordinare care duce la supunere oarbă. O selecție de laborator. Se încearcă crearea unui mediu cu totul nou. Exercițiile sa fac în întuneric: “Trebuie să mă lipsesc de orice lumină strălucitoare, în timp ce, o vreme, deschid ferestrele și ușa camerei ca să mă rog cu Breviarul, să citesc și să mănânc.” (Idem, p.52) Așadar, un mediu întunecat, spre deosebire de Mișcarea Legionară, care are lumina.

Evitarea râsului. “Nu trebuie să râd și să nu spun nimic care ațăță râsul.”

Evitarea privirii drepte. “Trebuie să-mi înfrânez ochii și să nu mă uit la nimeni, doar dacă primesc sau mă despart de o persoană cu care am de vorbit.” (Idem, p.53)

Ispășirea: interioară, prin durerea provocată de păcat și exterioară, prin post, lipsa de somn și autoflagelare. Toate să provoace durere, dar să nu aducă pagubă.

Tendința de a-i face contemporani cu viața lui Iisus, adică o transmutare în secole. Deci, ruperea din actualul mediu și plantarea în acel mediu de odinioară, însă cu toată alterarea pe care o poartă.

Prin toate aceste exerciții se creează un mediu care dă naștere la celule bine închegate și active. Acest teren dobândit artificial (care este un proces forțat, pentru a suplini ceea ce iudaismul a făcut într-o evoluție organică de secole) poate fi transpus în orice situație, rezistența lui fiind asigurată. Sub acest aspect, reprezintă partea pozitivă a terenului de luptă din această tactică hibridă.

Alături însă de partea pozitivă care rezultă din aceste exerciții, se cultivă și caracterul ocult (secret, conspirativ) care formează fundamentul unor serii de acțiuni negative. În ordinul iezuiților, caracterul militar l-a imprimat Ignatius (amprenta arianismului său), pe când cel ocult, evreul Lainez. Un asemenea teren de luptă se întrebuițe de mult. Organizația lui Pytagora era tot o asociație politică religioasă, care cuprindea toate orașele grecești. Sistemul ei de organizare era secret (mistic). Unii văd aici chiar originile masoneriei moderne. Esența este aceeași, fiindcă la bază stă întunericul. Această latură tenebroasă caracterizează terenul militant al bisericii și, în special, al ordinului iezuit. De aceea, contribuția tenebroasă în istorie este mare.

Alături de iudaism și masonerie, iezuitismul are și el o mare parte de contribuție, care face ca istoria să fie tenebroasă; dar tocmai acest lucru indică esența iudaică a unei părți din terenul său, căci partea luminoasă a istoriei este vitejia. Aici, în întuneric, prosperă minciuna. Pe acest teren negativ se cultivă orice sentiment, indiferent de ce natură ar fi el, dacă răscolește. Pasiunile tari în acest stil sunt cultivate și dirijate pe orice cale spre a putea fi folosite pentru scopul urmărit. Deci, toate eforturile care se fac în partea pozitivă prin exerciții, sunt pentru a educa prin școală aceste posibilități de conservare.

Se ia realitatea așa cum este și, în loc să se încerce o îndreptare, se cultivă în tendințele ei, fie chiar negative. Acest teren materialist duce la demoralizare și desfrâu, care se observă adesea în lumea slujitorilor bisericii. Decadența morală a papilor din timpul Renașterii este cunoscută. “Ea (papalitatea) a fost mai târziu un focar de corupție a moravurilor. Religia creștină ar fi avut puterea sa de mare folos dacă papii n-ar fi decăzut atât de adânc, încât nimeni nu mai credea în ea.” (Prezzolini – *Das Leben Nicolo Machiavelli*, p.118)

Toate aceste tendințe divergente nu se puteau organiza decât printr-o elasticitate a principiilor. Acest lucru a făcut să cadă accentul mai mult pe exterior, adică pe formă, decât pe interior, unde sălășluiește esența. Din necesitatea de organizare s-a născut morala ultramontană, adică morala în literă și nu în spirit. Această morală cuprinde totul. “În executarea ei, ea cuprinde tot ce în viața omenească atinge orice situație în care se poate afla omul.” (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, vol. II, p.19)

Reglementarea tuturor raporturilor din viață a fost o necesitate în evoluție, fiindcă se iveau cazuri între credincioși care cereau o rezolvare, iar pe de altă parte, asaltului pe care îl dădea iudaismul organizat, prin Talmud, biserica nu-i putea opune o rezistență decât tot în mod organizat. S-ar putea ca sistemul da atac al adversarului să fi influențat și sistemul de organizare al creștinismului. Din cauza aceasta, morala papală (ultramontană) are foarte multe caracteristici de-ale Talmudului, precum și tehnica lui, prin felul cum se ocupă de toate aspectele vieții, fie ele cât de scabroase. Este o aplicare a principiilor moralei creștine la cazurile care se ivesc. Și acest lucru a fost accentuat prin faptul că biserica a vrut să facă prozeliti cât mai mulți și cu orice preț. Din cauza aceasta, a făcut legile creștine mai elastice pentru adaptare. Dar de aici a ieșit hibriditatea monstroasă.

Talmudul conservă o nație, după ce în tradiții de veacuri a creat-o. Catolicismul încearcă să creeze această nație într-un tempo accelerat. Creștinismul adevărat (nealterat), prin claritate, simplitatea și dragostea lui, cheamă la viață pe toți. Desigur, în toată organizarea prozelitilor se vede influența talmudică mai ales după crearea ordinului iezuit. Cazuistica – de esență iudaică – a fost necesară pentru aplicarea legilor morale după împrejurări.

Probabilismul – lege frecvent aplicată la iezuiți – a fost supapa de siguranță care să dea maximum de elasticitate în adaptare, evitând astfel ca viața să spargă tiparele formale ale legii. Adică să salveze forma. Dar tocmai acest lucru a ușurat scurgerea oricărui conținut moral al legii, lăsând-o o simplă armă dialectică, aplicată în sens negativ, după plac. Singura remediere s-a încercat prin mărginirea probabilismului intern numai la oamenii învățați, ceilalți fiind îndreptați la duhovnic.

Decadența moralei creștine (catolice) a provenit în general din faptul că s-a încercat substituirea statului printr-o organizare proprie. Instituția duhovnicului aduce de la sine rezolvarea tuturor cazurilor pe care viața le pune credincioșilor. Varietățile terenului tacticii hibride (înălțimi morale și mlaștini de decadență) oferă mari posibilități de luptă, dar și multe puncte vulnerabile tocmai din cauza acestei hibridități. Terenul tacticii satanice avea și el aceste posibilități, dar era bine încheșat și unitar în reduitul său format de morala talmudică și, deci, nu era vulnerabil. Catolicismul (tactica hibridă) încerca să-și creeze acest teren prin contopirea acestor tendințe contradictorii.

3. Acțiunea

3.1. Mobilul acțiunii

Întreaga acțiune pornește din dorința de a aduce împărăția cerurilor pe pământ, supunându-i pe necredincioși. "Voia mea este să supun întreaga țară a necredincioșilor. De aceea, cine vrea să meargă cu mine trebuie să se mulțumească cu aceeași mâncare ca și mine, cu aceeași băutură și cu aceeași îmbrăcăminte." (Loyola - *Die Geist lichen ubungen* p.57) Subjugarea popoarelor prin evanghelie.

Mobilul acțiunii rezultă din acel complex de sentimente în care bunătatea cea mai pură se amestecă cu ura sălbatică crescută pe terenul hibrid al acestei tactici.

Legea fundamentală de acțiune este de esență iudaică. "Scopul scuză mijloacele" are echivalent în *Protocoale*, șed.I: "Rezultatul scuză mijloacele" (citad din Bostunitsch - *Judischer Imperialismus*, p.396). Acest principiu amoral stă alături de divine principii creștine. Așadar, din hibriditatea țelului rezultă hibriditatea terenului și, ca o consecință directă, hibriditatea acțiunii pe toată gama, de la faptele divine ale sfinților și misionarilor care se jertfesc pentru credința creștină și se lasă martirizați în ținuturi pustii și sălbatic, până la uneltirile satanice ale spionilor iezuiți care îndeplinesc roluri tenebroase. Dragostea creștină și ura satanică, amestecate într-un mod straniu, formează dinamul acestei tactici hibride

făcute cu scopul de a aduce împărăția cerurilor pe pământ. Realizarea scopului divin prin mijloace satanice.

3.2. Centrul de greutate

Centrul de greutate al acțiunii îl formează Papa care, la rândul său, se sprijină pe instituția congregațiilor.

Spre deosebire de tactica satanică, unde cel care conduce rămâne anonim, fiind ascuns în oculta rabinatului, aici principiul autoritar este bine cunoscut și expus cu tot fastul, mai strălucitor decât cel imperial, fiindcă "ființa și puterea Papalității poartă pecetea religiei." (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, vol.I, p.1)

Toată forța papală de aici își trage seva. Papa este locțiitorul lui Hristos, care rămâne capul spiritual nevăzut al bisericii. "Hristos este nevăzut, <locțiitorul> său vizibil este Petru, și urmașii săi episcopul și Papa roman." (Idem, p.5) El radiază lumină: "Din scaunul său țâșnește lumină care se răspândește și se întinde ca să lumineze universul." (Idem, p.170) El este deasupra oricărei legi bisericești și el însuși nu este legat de nici una, iar ca încoronare a acestei situații este declarat infailibil. Principiul absolut de comandă, fiindcă avea substrat religios. Ca locțiitor al lui Hristos, Papa a fost proiectat pe un plan suprapământesc și aici s-a cunoscut frecvent fenomenul beției puterii de esență luciferică. Acest fapt a făcut să se uite de multe ori smerenia celui care îl reprezintă. El nu s-a menținut în sfera pământească și de aici au rezultat și rezultă consecințe foarte importante, atât pe planul moral, cât și pe cel al acțiunii.

"Dar el făcea pasul uriaș din sfera uman-pământească în cea divin-suprapământescă și această imensă înălțime spre care își îndrepta fața naștea mărimea umbrei și a întunericului pe care le arunca asupra popoarelor și țărilor." (Idem, p.VII, prefața)

"Papalitatea nu este nimic mai puțin decât o structură divină cum nici o altă putere din lume n-a adus blestem și cele mai distrugătoare grozavii sângeroase în cea mai intimă sfințenie a umanității, în religie." (ibid.) Indiferent de întrebuintare, forța ei rămâne în acest stil de luptă.

Infailibilitatea Papei a fost consacrarea principiului unității de comandă în formă absolută. Acest principiu îl adoptă toate organizațiile când spun că Ducele, Führerul, Căpitanul etc. nu greșește. Totul se face sub supravegherea și cu girul lui. El dă mari posibilități de manevră și stăpânire a acțiunii și, în același timp, prin prestigiul pe care îl prezintă, mărește forța existentă.

Acest avantaj nu-l are tactica satanică a cărei conducere este în mod absolut secretă. Dar, în paralel cu aceste avantaje, există și dezavantajul că este un punct expus spre care țințesc toate atacurile adverse, fie prin lovituri directe, în cazul când este vulnerabil, fie prin insinuare și captură. În special masoneria a încercat să izbească și să compromită acest element central al sistemului catolic. Cazul Leo Taxil, în legătură cu acțiunea de ridiculare a infailibilității, este cunoscut. De asemenea, compromiterea prin apropiere. "S-a admis că Pius al IX-lea, în timpul când era nunțiu papal în Pennsylvania, a fost membru într-o lojă masonică din Philadelphia." (Sixt - *Freimaurerei und Christentum*, p.47)

Această instituție a papei este dublată însă de diferite congregații care oferă terenul solid al stabilității și asigură inițierea și continuitatea, fiindcă din sânul lor și cu legi severe și tradiționale se recrutează Papa, ori de câte ori succesiunea se deschide. În felul acesta, se folosește principiul autorității absolute, mai ales când Papa este o personalitate excepțională și al flexibilității prin adaptare la timp... Stâlpii pe care se sprijină aceste instituții centrale sunt diferitele ordine care formează și organele de conducere pe teren în toate laturile vieții spirituale sau materiale. Formațiile lor sunt variate: predemptoriști, capucini, dominicani, franciscani, benedictini, augustinii, iezuiți etc. Pe lângă zelul și emulația rezultate din spiritul de corp, fiecare corp reprezintă o nuanță de tactică. Aceste nuanțe, coordonate de mâna unui Papă energic, înțelept și infailibil, dau rezultate de luptă considerabile.

Prin acest sistem combinat, ordinele catolice pot concepe planuri de luptă mari, care să depășească generații și care, prin tradiție, să fie continuate și executate în timp și spațiu, pândind conjuncturi favorabile. Asemenea sistem se poate găsi în *Protocoloalele Sionului*. De asemenea, războiul de 30 de ani a fost opera iezuiților. *"Războiul de 30 de ani este al iezuiților și eforturile lor nu trebuie socotite ca ale unor copii ai timpului, ci sunt opera acestui ordin: prinții și regii care luptau în această înfricoșătoare luptă jucau rolul prescris lor de iezuiți."* (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.162)

Instrumentul cel mai perfecționat pentru acțiune pe teren, în special sub raport politic, îl formează ordinul iezuiților. El formează centrul de greutate, cu deosebire pentru activitate politică. Ordinul a avut acest scop politic, fiindcă se simțea nevoia unei armate în serviciul statului teocratic cosmopolit. Mai bine ca oriunde, stilul tacticii hibride se remarcă aici în toate trăsăturile lui componente, fiindcă este punctul unei întregi evoluții de luptă a bisericii și o sinteză în laborator, forțat realizată, pentru adaptarea la noile condiții de luptă ale societății moderne evolute prin descoperirile contemporane. Amprenta acestei sinteze a imprimat-o Ignatius Loyola, a cărui personalitate era ilustră atât prin origine, cât și prin conștiința rasială, formația intelectuală, rang social etc. Era de origine nobilă, curtean la regii Spaniei, Ferdinand și Isabella, ambițios și cu structură eroică. *"Spiritul său neliniștit, ambițios nu era totuși mulțumit cu această viață de curte. S-a dedicat serviciului militar unde, în câțiva ani s-a remarcat prin iscusință și curaj, într-un mod atât de excelent, încât ar fi devenit poate unul dintre cei mai mari eroi de război dacă o întâmplare nefericită n-ar fi oprit chiar de la început cursul gloriei sale militare."* (Idem, p.11)

A arătat o vitejie fără seamăn la apărarea cetății Pamplari. În urma unui accident soldat cu o rană, a rămas șchiop, fapt care a făcut ca partea cealaltă a caracterului său (tip vorderasiatic) să capete amploare, având ca suport partea eroică. Vanitatea și ambiția rămânând intacte, au constituit motorul. Sublimarea energiei mereu excitate de vanitate și de inerenta *"răutate a însemnatului"* a erupt spre lucrurile sfinte citite întâmplător. Faptele eroice ale sfinților l-au impresionat. Poate aici s-a făcut sinteza obiectului cu subiectul: dorința sălbatică de afirmare plus obiectul sfânt al împărăției lui Hristos, inspirate de viețile sfinților. Sau

poate erupția acestei energii înăscute, prin accidentul suferit, i-a relevat sensul puterii cerești. De aici a început oprimarea mândriei și a egoismului prin umilire. Asemănări în unele puncte cu Căpitanul. De aici, au urmat asceza și autoflagelarea. *"El a început un mod de viață extrem de sever, postea și se dezlănțuia cumplit împotriva propriului său corp."* (Idem, p.15)

În atitudinea lui Loyola se observă ceva din suflul lui Diogene cu butoiul. Un geniu înăcrit. O energie ruptă în instrumentul său: corpul. De aceea, autoflagelarea corpului nu era decât descărcarea revoltei asupra unui lucru iubit, rămas acum incomplet. O sfidare a sorții, fiindcă el vroia ceva întreg sau deloc. Și acum se pune pe voință și suflet, producându-se dezlănțuirea acestei voințe ultragiate. Pradă unor isterii religioase, este frământat de viziuni drăcești și cerești, adică de cele două componente care constituiau personalitatea sa hibridă. Aceste tendințe s-au sedimentat după limpezirea conștiinței lui frământate. Și ele vor forma trăsăturile sistemului său. Aceste divergențe fundamentale l-au balotat mereu și activitatea lui s-a desfășurat pe ambele aceste laturi.

"Niciodată n-a ajuns Ignatius la un echilibru interior perfect: stăpânire de sine, orgoliu, respect uman, răceală sufletească, rațiune chibzuită, străduință spre țel, curaj de partizan, pe de o parte, pe de altă parte până la extrema autonimicire, umilința josnică, râvnirea favorii celor sau puși, pasiunea arzătoare, mistica fantastică, viclenia, nestatornicia continuă." (Georg Tyroll citat de Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.44–45)

Personalitatea lui era complexă. *"El suportă dureri fizice ca un erou, este moral și neînfricat, voința lui este de fier, fapta își cunoaște țelul, gândirea lui nestrucată de nici o învățătură și de nici o manieră afectată. Este un om foarte sensibil și practic, care nu se poticnește niciodată de nimicuri și totuși tocmai prin aceasta acțiunea lui asigură un viitor îndepărtat, încât mereu prinde nevoile momentului ca bază a voinței sale și se folosește dezinteresat, un dușman al frazelor, nici o urmă de comediant, un soldat, un nobil, care întrebuițează preoția mai curând pentru scopurile sale, decât îi aparține lui ființa sa. Acest om era, așadar, basc."* (Chamberlain, p.614)

Faptul că Ignatius era neștiutor de carte, face ca elementele componente ale personalității sale să se manifeste organic și nedenaturat. *"El era neștiutor de carte în cel mai înalt grad, când totuși ordinul său era o capodoperă a politicii, astfel a fost sigur nu prin el, ci prin întâlnirea fericită a împrejurărilor, care dau spiritului original al convertirii în sărăcie și smerenie, chiar de la început, o direcție diametral opusă. Ignatius, care pentru sine nu era în stare să schițeze un plan coordonator, ar fi fost și mai puțin capabil să pună în ordine un sistem al acestui mod. Totul spre care năzuia mereu, avea ardoare pentru țel."* (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.47)

Fără îndoială că împrejurările și tradiția bisericii au o influență în nașterea acestui instrument de luptă. Aici s-ar putea presupune și o influență ocultă iudaică, mai ales în ceea ce privește dezvoltarea lui ulterioară. Totuși, se face o greșală când se invocă neștiința de carte când este vorba de perfecționarea unui organism. Ignatius lucra ca orice om de acțiune, iar la început mai ales instinctiv. Planul și sistemul se elaborează în mod evolutiv, paralel cu experiența din care rezultă și

formele instituției. Atunci creșterea este organică și organismul viabil. Așa a fost și cu Mișcarea Legionară.

Loyola a avut o formidabilă capacitate de organizare, și această trăsătură principală va explica în mare parte succesul. El a dat ordinului amprenta militară și spiritul ofensiv. "Din tot ce ordinul îi datorează lui [Ignatius], unic a fost doar spiritul militar pe care Ignatius l-a practicat mai mult dintr-o înclinație naturală, decât din intenție. Mândria și ambiția propriei sale societăți și mai ales ale succesorilor săi la conducere au fixat și ordonat sistemul neinteligibil și periculos al unei monarhii universale, după regulile înțelepciunii de stat." (Idem, p.45)

Ignatius era pătruns adânc de sentimentul onoarei și al răspunderii. "Ignatius credea că nu-și poate mântui mai bine onoarea decât când se va prezenta înaintea judecătorului și-i va cere cea mai severă cercetare." (Idem, p.25)

3.3. Caracterul războinic

"Societatea lui Iisus era o ceată războinică, a cărei primordială decizie este să favorizeze preamărirea lui Dumnezeu și să-l lucreze pentru mântuirea sufletească a necredincioșilor și ereticilor." (Procurorul general Monclar, citat de Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.72)

În acest spirit s-a turnat fondul religios. Cărticica exercițiilor a ieșit din simbioza acestui spirit ostășesc cu ideea religioasă. L-au impresionat faptele eroice ale sfinților și aici a găsit primul punct de sprijin. Atunci a văzut diferența dintre serviciul lumii și serviciul lui Dumnezeu. Ceea ce a simțit în sine Ignatius, în zilele bolii la Loyola și în exercițiile și luptele sufletești la Montserrat și Mauresa, a așternut pe hârtie la Mauresa pentru folosul său și al celorlalte suflete iubitoare de Dumnezeu. Însemnările formează baza și partea principală a exercițiilor spirituale.

3.4. Concepții

Scopurile luptei sunt corespunzătoare: "eliberarea de păcat, purificare și reînnoire. Unire cu Dumnezeu." (Exerciții, p.3) Mensch und Gott.

Scopul acestei vieți este ca omul să-l cunoască pe Dumnezeu și să-și mântuiască sufletul. Să folosească totul în acest scop. Să se elibereze de păcat. La picioarele crucii se dobândește prima hotărâre pentru servirea Domnului. Hristos este conducătorul și regele nostru. Stăpânește spiritual peste toată lumea.

Spiritul ostășesc. "Spiritul ostășesc al sfântului Ignatius îi promitea mai ales această idee: în ochii lui pământul este un mare teatru de război și istoria lumii este decizia luptei; Hristos în fruntea credincioșilor săi poartă victoria strălucitoare." (Idem, p.7)

Lupta este de esență. "La Satan se cheamă program: prin bogăție, onoare, orgoliu spre toate poverile. La Hristos sună altfel: prin sărăcie, ascultare, smerenie spre toate virtuțile." (Idem, p.9)

Această carte, *Exerciții*, a fost inspirată de Dumnezeu. "Aici însuși Dumnezeu a condus mâna autorului." (Idem, p.13)

Forța ei vine din grația lui Dumnezeu. "Primele adevăruri fundamentale ale religiei creștine sunt prezentate înțelegerii într-o astfel de claritate, consecvență și potrivire cu puterile sufletești ale omului, încât spiritul se apleacă în fața logicii lor și voința se lasă prinsă, nu silită sub apăsarea unor puteri întunecate, ci foarte liniștit și blând în deplină libertate sub lumina rațiunii și cu ajutorul grației divine." (Idem, p.14)

Forța "Cărticelei șefului de cuib" vine din cultivarea sentimentelor nobile și altruiste și se adresează sufletului și nu rațiunii.

Dar, paralel cu aceste sentimente religioase, el era animat și de voluptatea stăpânirii materiale. Este setea de putere pe care o cerea cealaltă structură componentă a ființei sale. Poate din cauza aceasta, frământarea exercițiilor nu este în totalitate de substanță religioasă profundă. "Loyola a fost religios și ordinul întemeiat de el n-a fost nicidecum de o putere creatoare mai adâncă, cu atât mai puțin artistică." "N-au artă, n-au stil", spune Ernst Bergmann (*Katechismus der Jesuitenmoral*).

Principiile machiavellice formulate atunci satisfăceau mai lesne această sete de putere. "Aceste principii ne sunt cunoscute prin omul de stat italian Machiavelli. Iezuiții foloseau cu măiestrie la conducere sfaturile lor potrivite relațiilor Italiei de atunci." (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*)

Fără îndoială, principiile lui Machiavelli stau la baza acțiunii politice a ordinului. Dar se simte și amprenta iudaică, prin pasiunea și fanatismul cu care sunt aplicate. Această pasiune este de esență iudaică (satanică), chiar când aparent este o luptă împotriva lui Satan. Fiindcă, oricât de "cadaverică" ar fi ascultarea, totuși pasiunile clocotesc. De altfel, "structura religioasă" amintește și de atmosfera talmudică, precum și de ura care clocotește. Prin urmare, scop divin, tehnică machiavellică, pasiune și stil iudaic.

"Liniile directe urmate la construcția ordinului nu sunt nicidecum noi, ci se sprijină peste tot pe modele întunecate, și genială este numai fapta că niciodată în lume n-au fost realizate cu atâta pregnanță în amănunte toate mijloacele crimei, nefiind cuprinse și așezate într-o unitate desăvârșită ca aici." (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.82)

Deci, aplicarea genială și mascată prin componenta ei, a mijloacelor criminale. Formula iezuită de acțiune este: "Să faci rău, ca să realizezi ceva bun prin aceasta." Această formulă pare mai înaintată în formă (pentru mascare) decât formula "scopul scuză mijloacele" și mai potrivită pentru cavalerul religios al ordinului. Fiindcă scopul poate fi și bun și rău sau neutru, pe când scopul bun înseamnă că este selecționat și, deci, fixat în prealabil.

Loyola, prin construcția sa sufletească și rasială, purta aceste elemente atât de divergente pe care se mișcă în acțiunea lui. Originea lui este pusă la îndoială. S-a avansat ipoteza că ar fi fost evreu botezat. "Ignatius a dat de înțeles prietenilor săi că el ar fi considerat o origine evreiască drept o mare favoare. <Cum să nu fi fost aceasta o mare fericire, când un om ar fi putut fi rudă de sânge cu Domnul nostru și cu iubita noastră Doamnă, Preafericita Fecioara Maria?>." (Fassolt, citat de Wolf – *Geschichte der Jesuiten* p.42) "El juca rolul când al unui politician,

când al unui sfânt și era neconținut în mișcare ca să câștige pe cardinalul îndărătnic.” (Wolf, p.28)

Aici se evidențiază trăsăturile sale de politician satanic și sfânt totodată, contopite, pentru atingerea unui scop devenit obsesie. S-ar putea însă ca partea lui satanică să fi fost folosită de iudaism, care ar fi stat în spatele lui. Indiciile pentru suspiciune sunt numeroase: a) Loyola considera o favoare să fii evreu; b) secretarul său Polanco este bănuțat că era de origine evreiască; c) și-a desemnat ca urmaș și prim colaborator pe Leinez, care era evreu; d) zelul lui de a converti evrei.

Evoluția doctrinei lui Ignatius care, de la început, din cauza structurii lui, era hibridă, s-a accentuat în sensul satanic. “Leinez, urmașul lui Loyola, care este de origine iudaică, a avut cea mai mare parte în aceste constituții și, mai ales, în interpretarea faimosului domeniu de manifestare a spiritualității iudaice. Se admiră, pe drept cuvânt, urmele unui spirit extrem de șiret și setos de putere, care se exprimă prin ele. Leinez a fost, prin aceasta, unul dintre autorii teologiei morale iezuite.” (Idem, p.47)

Prin el se afirmă spiritul satanic încă de la început și se așează la temelia ordinului. “Era înzestrat cu cultură scolastică, pe care o folosea talmudic. Șiretenie și viclenie, mare intrigant pentru atingerea scopurilor sale, ipocrizie – toate “calitățile” fariseului iudaic erau în el. Stăpâna mai ales arta de a-și ascunde ambiția și mândria în fața ochilor lumii, sub vălul smereniei și al evlaviei, deși ambiția lui nemăsurată, care nu odată împreună cu stăpânirea nemărginită îl putea satisface, totuși deseori învingea, încât se dezvelea în fața ochilor exersați. Pe scurt, găsim la el toate însușirile care sunt proprii poporului iudeu.” (Idem, p.49)

Contribuția este mare. “A fost de cea mai mare însemnătate pentru ordin istețimea cu care el a știut să întărească mai bine construcția schițată de Ignatius. [...] Este în afară de orice îndoială că el a fost cu mult superior fondatorului asociației. Veșnicul vis iudaic, la care se va gândi mereu orice evreu, este întemeierea unei dominații mondiale sub conducere iudaică. Este absolut de conceput că acest gând acționa cu o putere ieșită din comun și în Lainez. Fără îndoială, sub pretextul serviciilor religioase, el urmărea să realizeze domnia mondială a Ordinului.” (ibid.)

Așadar, trăsăturile Ordinului au fost în mare parte influențate de evrei. Spiritul conspirativ iudaic s-a manifestat și aici. O recunosc și evreii: “Niciodată nu se va întâmpla în Europa o mișcare spirituală în care evreii să nu participe în cel mai înalt grad. Primii iezuiți au fost evrei. Misterioșii diplomați ruși, care neliniștesc Europa de Vest, sunt conduși și organizați de evrei. Puternica răsturnare care se pregătește în acest moment în Germania, se desfășoară cu totul sub conducerea evreilor.” (Benjamin Disraeli citat de Rosenberg, p.460)

Aptitudinea subversivă ieșită din educația talmudică. Dar cu ce scop au organizat ei iezuitismul? “Abia în 1573, după ce construcția Ordinului a fost în substanță terminată deplin, găsim pe primul general al Ordinului, Mercurian, a cărui origine neevreiască nu poate fi pusă la îndoială.” (Idem, p.50)

Desigur, în acest fapt a stat la bază tactica iudaică de a se infiltra în posturile de comandă ale catolicismului, spre a-l submina din interior și a-l cucerii. În orice caz, a funcționat “arma sângelui” pe care acești evrei

convertiți o aduceau conștient sau inconștient. Sau afluența de evrei spre acest ordin s-ar putea explica prin aderența sufletească pe care o aveau în mediul creat de Loyola. Faptul că după moartea lui Loyola și a lui Lainez, prin hotărârile celei de-a V-a adunări generale care a avut loc la Roma, această situație a încetat, arată că și Papalitatea, precum și elementul neiudaizat și-au dat probabil seama de influența străină. Trăsăturile imprimate însă au rămas în fundamentul lor, în cea mai mare parte, iudaice. În felul acesta, Ordinul a devenit eficace, instruit pentru combaterea reformei și, mai târziu, a masoneriei, adoptând și mânuind toate armele iudaice.

“Nu este nici o întâmplare că tocmai asociația lui Iisus, ca produs și purtător real al catolicismului contra reformei, mai târziu a păstrat conducerea în lupta contra francmasoneriei. Metodele acestei lupte se întemeiau, de cele mai multe ori, pe defăimare și excomunicare, cum în continuare sunt încă de justificat din punct de vedere istoric.” (Prf. Sixt – Freimaurerei und Christentum, p.17)

Folosind aceleași metode, dacă am exclude manevra diversiei în stil mare, toate apropierea dintre acest Ordin și masonerie pot fi considerate de natură tactică.

Acțiunea infiltrării reciproce, prin inundare, se dispută înverșunat în subteran. “Toate formele intermediare și apropierea istorice ale ambelor părți ar putea avea numai un scop tactic, astfel că o adevărată și intimă legătură este imposibilă.” (ibid.)

Ordinul iezuiților va avea construcția pentru a putea duce lupta pe terenul satanic, iar spiritualitatea creștină, cât și unele trăsături eroice, vor fi mai mult surse de forță decât mijloace de luptă. Structurarea ordinului iezuiților, ieșit din structura și frământările lui Ignatius și perfecționat mai târziu, este desăvârșit încheiată pentru acțiuni pământești, care însă nu sunt corespunzătoare țelului creștin. Înfiriparea acestei organizații și creșterea ei rapidă au fost posibile grație sprijinului inițial pe care l-a avut din partea Papei. Acest lucru se datorează în întregime lui Ignatius, care a găsit momentul pentru a se face necesar. Punerea la dispoziția Papei, fără rezerve și pentru orice misiune, într-un moment când biserica era zguduită de schisma lui Luther, a făcut să fie acceptat proiectul său. “Pentru orice misiune vrea (Papa) să ne întrebuințeze, noi mereu suntem gata să ascultăm fără rezerve și fără scuză.” (Wolf – Geschichte der Jesuiten, p.27)

Sub forma aceasta, o organizație înfiripată și animată de spirit ofensiv este adoptată. Dar din acest lucru profită în primul rând organizația, fiindcă își găsește punctul de sprijin inițial. Obținerea dreptului de organizare independentă este esențial pentru dezvoltare. Un organism nu poate crește decât dacă se mișcă liber, după legile sale proprii. Papa Paul al III-lea le-a dat acest drept. “În sfârșit, el a acordat societății dreptul de a-și face legi după bunul ei plac, acestea după nevoile timpului, ale persoanelor, ale locurilor și ale lucrurilor care trebuie schimbate sau în statul în care acționează, fără a trebui să ia o viitoare aprobare papală. Spiritul acestei bule năucitoare trădează deja intențiile unui Ordin, care a fost pentru Europa și pentru lume o nenorocire.” (Idem, p.45)

Esențial pentru acest Ordin a fost posibilitatea de adaptare la împrejurări. Flexibilitatea, și nu legi întepenite care împiedică acțiunea. Dar acest lucru va face posibil, sub diferite măști ale aceluiași fond, toate compromisurile, în toate țările și continentele.

Având mână liberă de la Papă, – un punct de sprijin – Ignatius a devenit motorul și autoritatea nediscutată a Ordinului, centrul lui de greutate. După moarte, atribuindu-i-se minuni, a și fost declarat sfânt. Ignatius a fost piatra unghiulară, general și sfânt. Și va deveni un model.

Constituția dată Ordinului este foarte potrivită pentru acțiune.

1) Generalul Ordinului are puteri discreționare. Principiul autorității.

2) Este interzis generalului sau membrilor din Ordin să primească demnități de episcopi etc. Principiul consacării definitive.

3) Hotărârile Ordinului sunt fără apel și cel care intră în el nu se poate despărți. Asigurarea secretului și consacrarea.

4) Chiar când cineva din Ordin ocupă alte funcții, el este supus Ordinului. Principiul unității, pentru a-i asigura consistența.

5) Generalul sau împuterniciții săi se pot absolvi de orice pedeapsă dată de celelalte autorități bisericești. Posibilitatea de utilizare discretă.

6) Spovedania este admisibilă numai la cei desemnați de Ordin. Legea asigurării secretului. Nimeni nu poate părăsi Ordinul fără dezlegarea scrisă a generalului Ordinului, iar cei care pleacă pot fi afuriși ca apostati, prinși, aduși înapoi și supuși Ordinului prin orice mijloace, la nevoie întrebuițându-se chiar forța.

7) Independența absolută a societății, a membrilor și a averilor față de orice episcop și directa dependență de scaunul papal, sub a cărui ocrotire stau.

8 – 11) Nu li se poate restrânge libertatea de acțiune de către episcopi și au libertate completă în acțiunea lor religioasă, independent de parohie. Libertatea de acțiune.

12) Membrii Ordinului, cu aprobarea generalului, au dreptul să se stabilească în țările afurișilor, schismaticilor, ereticilor și necredincioșilor și să aibă raporturi cu aceștia. Rezervă pentru posibilități de contact.

13–16) Sunt scutiți de a lua parte la inchiziție și a plăti impozite atât ei, cât și ce le-a fost donat lor.

17) Cu învoirea generalului, se pot primi în Ordin bigami, divorțați, criminali, incestuoși etc. “A fi primiți în Ordin, a fi hirotonisiți preoți și a fi folosiți la toate serviciile și îndrumările societății.” Principiul polițist de a recruta și folosi elemente compromise, pentru a le lega mai bine.

18) Posibilitatea de spovedanie a oricărui catolic la iezuiți, fără vreo aprobare de la Rector. Posibilitatea de a afla secrete.

19) Iertarea pentru oricine într-o anumită zi și la o anumită biserică. Posibilitatea de ademenire.

20) Trimiterea de către general a membrilor pentru ținerea de prelegeri teologice sau științifice oriunde. Posibilitatea de propagandă.

Orice forță pământească sau spirituală, independent de ce nume poartă, trebuie să se ferească de a stânjeni sau împiedica drepturile Ordinului, sub pedeapsa marii afurisenii.

Toate posibilitățile de acțiune sunt date. “Lumea a văzut starea interioară a societății lui Iisus ca o capodoperă a politicii. Ignatius pusese,

desigur, temeiul pentru situația Ordinului, dar Lainez l-a dezvoltat, prin propria lui capacitate de evreu, pentru întărirea Ordinului secret în folosul societății lui Iisus. Urmașii săi au îmbunătățit mai mult sau mai puțin construcția, după cum o cereau profitul Ordinului sau împrejurările timpului. Nici o constituție din lume nu este clădită pe un teren atât de sigur și de tare ca cea a societății lui Iisus.” (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.57)

În cadrul acestei societăți, pot acționa atât cei cu credință, cât și cei decăzuți care, fiind elemente dependente, devin instrumente oarbe pentru orice acțiune, ca și în statul polițist. Aici stă forța satanică.

Legea inițierii își găsește o severă aplicare pentru păstrarea secretului și executarea planurilor de luptă. “Nu toți supușii Ordinului, ci doar puțini sunt inițiați în tainele conducerii Ordinului, care urmează și principii militare,” (Idem, p.50) Directivele date nu se publică, se păstrează în cel mai mare secret. “Așa-numitele <afaceri particulare>, scopurile respective nu trebuie tipărite niciodată... Aici găsim un acord cu Protocolul Sioniste.” (Idem, p.56–57) Spre deosebire de iezuiți, Mișcarea Legionară răspândea circulările, acționând la lumina zilei.

Legea ascultării necondiționate, ca și când ordinele ar emana de la Mântuitor. “El vrea ca ascultătorii să nu vadă în persoana celui care ordonă nimic altceva decât pe Hristos.” (Idem, p.58) Se utilizează, deci, toată forța care poate rezulta din credința religioasă. Orice voință proprie trebuie comprimată. “O totală negare a propriei voințe și rațiuni ca cea mai desăvârșită virtute de care poate fi capabil un om.” (Idem, p.57)

Supunere de câine. “Nu trebuie să cerceteze absolut nimic, chiar dacă ce se ordonă ar fi folositor sau dăunător, divin sau nedivin, virtuos sau vicios. Dumnezeu a poruncit lui Avraam să-șiucidă fiul. Aceasta să servească drept model. Acest spirit al umilinței câinești, care a deschis drumul pentru comiterea celor mai mari și neuzite crime, nu are nimic comun cu ascultarea care, unită cu ideea datoriei, îl caracterizează pe german.” (Idem, p.58)

Toate aceste calități, cultivate pentru o supunere oarbă, se valorifică prin puterea discreționară maximă a generalului Ordinului. “Puterea generalului Ordinului este nemărginită... Totul se întâmplă ca urmare a ordinelor sale și el poate ca acțiunile sale să fie justificate. Generalul – declara Mariano (iezuit) – nu are altă grijă decât să-și păstreze monarhia. El se teme totdeauna de ceilalți membri ai Ordinului pentru că ei ar putea face același prejudiciu. Domnia lui este neatârnată și nemărginită; dacă este nebun și cade în greșală, totuși are mereu după el cea mai mare parte a membrilor societății, care sunt de acord cu el. Ei aprobă totul ca să se facă plăcuți lui, iar alții, potrivnici în cea mai mare parte, nu îndrăznesc să se opună unui superior atât de puternic, pe de o parte pentru a putea trăi în liniște, pe de altă parte ca să ajungă la funcții și demnități sau să-și păstreze pe cele avute.” (citată din Mariano în Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.81)

Dar chiar cu aceste excese, atunci când personalitatea generalului nu corespunde din toate punctele de vedere, avantajul este că se asigură unitatea de acțiune și se evită defecțiuni. Pe de altă parte, ordinul are o serie întreagă de supape de siguranță prin constituția lui, unde calitățile

cele mai bune alternează cu cele mai proaste pe scara ierarhiei. Organizarea Ordinului permite o mare elasticitate în recrutarea aderenților, fiindcă tendința de a face cât mai mulți militanți este permanentă. Criteriile de selecționare variază după categorii.

1) În categoria Professen intră cei care au făgăduit: a) sărăcie, b) castitate, c) ascultare și d) cei care sunt gata pentru orice misiune.

“Acești Professen sunt sprijinul întregii societăți; ei au drept de vot activ și pasiv în toate adunările. Numai ei dețin demnitățile superioare în Ordin, numai ei îl aleg pe generalul Ordinului și numai ei sunt capabili. Ei sunt inițiați în problemele cele mai secrete ale societății.” (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.70)

2) În “cei formați” intră cei care trăiesc în sărăcie, castitate și ascultare.

3) “Scolastici”. După terminarea studiilor se recrutează primele categorii.

4) Restul membrilor: “indiferentes” (indiferenții).

Din prima categorie pot fi și iezuiți camuflați. Prin aceste categorii se dă o mare elasticitate de recrutare, rezervându-se pentru elementele sigure și chiurătate în virtuți morale, care îi fac invulnerabili, posturile superioare, iar celelalte elemente sunt executive. În această categorie poate intra oricine. “Nu trebuie să se uite că generalul are dreptul în toate lucrurile să-i elibereze pe membri de piedici.” (Idem, p.67)

Poziția însă pe care o ocupă un membru în Ordin este tănuț. Ca în masonerie și în întreaga organizație iudaică, acest lucru dă avantajul forței ieșite din necunoscut. Fiecare membru capătă și beneficiază de prestigiul pe care i-l conferă necunoscutul și, prin aceasta, forța lui și, deci, a Ordinului, crește. Acest fapt scutește de ambiția puterii spectaculare, mai mult negativă, și dă eficacitate puterii reale, crescută în mister. Pentru toate categoriile, examenul încercărilor este riguros. El duce la constatarea și formarea caracterului. Sub acest aspect, exercițiile produc un efect covârșitor. “Scopul timpului de încercare constă în primul rând în cercetarea caracterului său și în țelul de a lăsa să-i intre în sânge spiritul oarbei și sclavei ascultări față de ordinele superiorilor săi. Umilința lui este astfel supusă unor probe continue; astfel, de pildă el trebuie să îngrijească bolnavi timp îndelungat, să călătorească fără bani și să cerșească, să facă cele mai josnice treburi și așa mai departe.” (Idem, p.69–70)

Congregația generală, întrunită la 1558, a coordonat, pe baza principiilor lui Ignatius, o serie întreagă de dispoziții. “Această primă congregație generală este una dintre cele mai ciudate care s-au ținut vreodată. Aici au fost împreunate cu cea mai mare grijă decretelor împrăștiate și construită clădirea unei înfricoșătoare ierarhii, care pe viitor putea contesta chiar rangul Curiei.” (Idem, p.47)

Cu asemenea posibilități multiple, Ordinul va putea da lupte pe toate terenurile. De la teroarea spirituală, care presupune credință, s-a trecut la teroarea materială, organizată de iezuiți, atunci când forța papală, din cauza evoluției spirituale determinate de umanism, era hărțuită din toate părțile. Deci, Ordinul iezuiților va constitui mai mult un instrument de forță materială.

Lozincile de luptă ale Ordinului rezultă din scopul urmărit de biserica catolică, care este stăpânirea universului. Orice piedică ce se ridică în calea realizării acestui scop trebuie înlăturată. Sub acest aspect, ideea națională a unui popor cu centru propriu de greutate nu este bine văzută, fiindcă aceasta împiedică o aderență totală la credința catolică. Legea conducătorului unic trebuie să primeze. În toate epocile, papalitatea a căutat să sfărâme orice tendință de independență a popoarelor sau a regilor și împăraților lor, folosind în acest scop toate mijloacele. În epoca contemporană, lozincă de luptă a Ordinului a fost împotriva protestantismului, masoneriei și liberalismului. Dacă n-ar fi un joc pe două tablouri, făcut de iudaism, opoziția este organică între catolicism și masonerie, după cum organică este înrudirea dintre masonerie și protestantism. Între catolicism și masonerie nu poate exista o înțelegere de fond, ci numai jocuri tactice, pe când între protestantism și masonerie înțelegerea este firească, atât timp cât protestantismul își pierde caracterul german și ratează în talmudismul rațional iudaic.

Comparând catolicismul cu masoneria, așa cum se prezintă ea în aparență și făcând abstracție de masca pe care o constituie pentru uneltirile iudaice, s-ar putea stabili următoarele puncte de comparație din care să rezulte opoziția organică (după prf. Sixt – *Freimaurerei und Christentum*, p.19–20):

În catolicism:

1. Izbăvirea omului se face prin credință.
2. Cere ascultare nemărginită.
3. Morală exterioară.
4. Respinge libertatea conștiinței și a credinței (intoleranță.)
5. Respinge progresul.
6. **Biserica catolică** combate masoneria cu toate mijloacele directe și indirecte.
7. Excomunică pe cei ce intră în masonerie.
8. Oprimă, îngenunchează credința.

În masonerie:

1. Recunoaște ca supremă lege iubirea.
2. Recunoaște autoritatea conștiinței.
3. Morală interioară.
4. Recunoaște în ele ca cele mai mari bunuri ale culturii (toleranță).
5. Admite progresul
6. **Masoneria** simulează că nu ia atitudine împotriva bisericii ca instituție.
7. Se declară adversară deschisă intoleranței.
8. Își afirmă idealurile umane.

“O astfel de luptă este o luptă între lumină și întuneric.” (p.19–20)

Masoneria poate simula idealuri, fiindcă ea este un instrument de simulare pentru a ascunde planurile iudaice, care sunt mult mai intolerante decât cele ale bisericii catolice. Toleranța servește numai ca mediu pentru lupta de infiltrare și manevrare. Dacă nu este – după cum am spus – jocul milenar pe două tablouri al iudaismului, atunci este o luptă pentru universalitate (concurență), în fond însă pe același teren satanic.

Premisele de luptă ale catolicismului față de statul modern care, în special după Revoluția Franceză a luat un caracter laic și a fost înlănțuit de influențele oculte iudeo-masonice:

1) Stat ateu. "Statul modern este ateu, anticreștin și imoral și protejează toate viciile." (Colectivul Hermann, p.39)

2) Respingerea libertății conștiinței și a cultului, fiindcă așa-zisa egalitatea cultelor religioase nu înseamnă altceva decât un mijloc de propagandă a ateismului.

3) Credincioșii nu se pot supune legilor statului care ating imunitatea bisericii catolice.

4) Statele creștine și prinții lor sunt supuși bisericii.

"Orice om botezat este mai mult supusul Papei decât al oricărui alt domnitor pământean din lume. Catolicii pot fi francezi, germani sau spanioli sau orice altceva, dar sunt mai mult supușii Papei, întrucât el este capul bisericii și prințul ei spiritual, decât al regelui sau împăratului lor ca prinț lumesc." (Ernst Bergmann - *Katechismus der Jesuitenmoral*)

5) Sustragerea de la impozite, lăsată la aprecierea conștiinței fiecăruia.

6) Toleranța este ceva dezgustător. Ereticii trebuie pedepsiți cu moartea.

Aceste atitudini se atribuie bisericii catolice. "Căci acele idei nu sunt numai necreștine, ci și iraționale." (Idem, p.53) În fond, biserica catolică apără și propagă principiile creștine ale Mântuitorului, ca și biserica ortodoxă, dar cu incomparabil mai multă forță și eficacitate, dincolo de toate greșelile care i se impută.

Tema de luptă a dușmanilor comuni ai catolicismului (masoneria, protestantismul, național-liberalismul, în fond iudaismul camuflat) se face sub masca progresului.

1) Dogma oprește dezvoltarea științei.

2) Dogma contrazice rațiunea.

3) Căsătoria nu este sacrament.

4) Separarea școlilor de biserică, adică luarea sursei tineretului.

Dacă lupta împotriva protestantismului a justificat înființarea ordinului iezuiților (războiul de 30 de ani), lupta împotriva masoneriei îi va justifica mereu existența. Prima denunțare a masoneriei a fost făcută de Papa Clemens al XII-lea la 28 aprilie 1738 în "Eminentia", care atacă în special caracterul ocult al masoneriei, "căci dacă ea n-ar acționa rău, atunci n-ar urî nicidecum atât de mult lumina." (Prf. Sixt - *Freimaurerei und Christentum*, p.27)

A doua a fost aceea a Papei Benedict din 18 mai 1751 cu cuvintele "Providios". Se pretindea că ar fi fost mason și că ar fi dat Bula sub presiunea Curiei. Era o insinuare iudaică.

De atunci s-a angajat mai crâncen o luptă subterană, folosindu-se tactica inundării reciproce, adică infiltrarea de iezuiți în masonerie și viceversa, de masoni la Vatican sau chiar în Ordinul iezuiților. Ca efect, această luptă s-a soldat prin înfrângerea influenței catolice, atât din cauza spiritului liberal vehiculat de Revoluția Franceză, cât și din cauza infiltrărilor în cercurile Vaticanului, care au adus chiar dizolvarea ordinului

iezuiților, făcuți odioși prin relevarea faptelor lor, într-o propagandă bine montată.

"Bisericii catolice nu-i rămâne timp, de la 1751 până la 1814, să se întoarcă cu râvnă asupra francmasoneriei, la Clemens al XIV-lea, prin dizolvare." (Idem, p.3) Totuși, lupta a continuat și necesitățile ei au determinat reînființarea Ordinului iezuiților. Acest lucru s-a făcut prin Bula "Sollicitudo omnium" dată de Pius al VII-lea la 1814. "Erau noi semne, când el reînființa la 1814, prin Bula <Sollicitudo omnium>, Ordinul iezuiților și la scurt timp după aceea emitea un decret împotriva francmasoneriei pe care apoi l-au admis aproape toți Papii secolului al XIX-lea." (Idem, p.43) Succesorul său, Leon al XII-lea, "în anul 1823, ca urmaș al lui Pius al VII-lea, a dat trei ani mai târziu Bula <Quo graviora mala> împotriva francmasoneriei. Sub titlul <Constitutio Leonis XII - contra secretas societates> reia, totodată, în tot cuprinsul, Constituțiile predecesorilor săi Clemens al XII-lea, Benedict al XIV-lea, și Pius al VII-lea, pentru a stabili că societățile secrete au făcut noi progrese. Grigore al XVI-lea, prin Bula numită Mirari vos, le face responsabile pentru toate atacurile împotriva papalității și a Curiei, pentru toate calamitățile." ("Societățile secrete", p.46) Chiar Papa Pius al IX-lea, despre care s-a insinuat că ar fi fost mason într-o lojă din Philadelphia, pe când era acolo nunțiu papal, a atacat masoneria printr-o alocuțiune la 20 aprilie 1849. "Nimănui nu-i este necunoscut cât de întunecos și de distrugător au fost reunite, aranjate și numite cu diferite nume, în timpuri diferite, societăți și secte, de către fabricanții de minciuni și de partizanii dogmelor absurde, pentru a turna altora cu picătura sistemele lor nebune și intrigile sectelor." (Idem, p.47)

Leon al XIII-lea încearcă la început să ajungă la o înțelegere. După ștergerea, în anul 1877, de adunarea generală masonică a principiului existenței lui Dumnezeu și al nemuririi, s-a angajat cea mai formidabilă luptă. Dându-și seama că nu mai există temeiuri pentru un stat papal universal, a vrut să pună biserica catolică pe alte baze. "La 20 aprilie 1884, cu cuvintele <Humanum Genus> începe și <De secta massonum> spune și este hotărât deja conținutul luptei viitoare. Se spune acolo că neamul omenesc, după căderea pricinuită de pizma diavolului, s-a împărțit în două tabere diferite și opuse, adică în adevărata biserică a lui Iisus Hristos și împărăția lui Satan." (Idem, p.56)

Lupta devine acerbă mai ales în subteran, prin metoda inundației. Terenul pe care se desfășoară această luptă este prin excelență satanic, fiindcă minciuna, întunericul, calomnia, formează cadrul. Cazul Leon Taxil (pseudonim Gabriel Jogand Pages) este caracteristic pentru metodele satanice întrebuintate. Intră în masonerie la 1881 și, după un timp, iese sau simulează că iese. Face o bibliotecă anticlericală. La 1885 se convertește la catolicism. După spovedania la nunțul papal din Paris, este primit în audiență de Papă. Lansează o scriitoare fictivă, M. Boughon, care scrie un roman despre Satan etc. care, mai târziu, s-a văzut că erau făcute de el pentru a juca o farsă și a arunca în ridicol infailibilitatea Papei. Joc masonic diabolic.

Cu toată această dușmănie înverșunată, cel puțin în aparență, la 1929 s-a tins spre o împăcare între biserica catolică și masonerie. Motivul ar fi fost bolșevismul! Deși în Uniunea Sovietică acțiunea catolică a fost

mult timp tolerată pentru dezrădăcinarea ortodoxismului. Este vorba de un calcul reciproc, îndreptat împotriva ortodoxiei. Această acțiune a dus la împăcarea de la Aachen, în special sub acțiunea lojilor din Statele Unite: "Ca mandatar au fost legitimați John Cowles și Ossian Lang. Astfel, în toamna lui 1926, marele grad francmason Ossian a făcut o vizită la Roma cardinalului secretar de stat Gasparini." (Idem, p.80)

Conferința de la Aachen a început la 22 iunie 1928. "Din partea francmasoneriei au fost prezenți la Aachen importantul grad superior al lojii din New York Ossian Lang, marele grad și evreu Lenntroff din Austria și scriitorul și mare grad mason dr. Reichl; din contră, din partea catolică, numai Peter Gruber." (ibid.)

Protocolul încheiat conține:

1) Neagresiunea în presă. A se mărgini numai la afirmarea ideologiei și atacul să fie dozat, pentru a nu se simți convenția.

2) Declarația de bază a lui Gruber: Papa este infailibil la interpretarea credinței ca Despot al credinței (Glaubens Despot). Deci, dacă secta masonă adoptă credința, se poate reveni asupra interdicției.

3) Declarația masonică: nu se poate aștepta niciodată ca loja adogmatică să adopte dogma bisericii Romei. Este de acord cu iezuiții că situația omenirii este îngrijorătoare pentru ca reziduuri ideologice să împiedice a fi combătută.

4) Rezolvarea, după situația asperităților din fiecare țară.

5) Nu se revine asupra anatemei trecute, dar se va considera că masoneria aduce un alt ethos decât acela al creștinismului.

6) Pact pentru combaterea bolșevismului (desigur, simulare). Combaterea externă a fost determinată de necesități.

7) Să determine relații pe calea scrisului sau personale între cele două părți.

8) Angajament reciproc de a nu se combate.

9) Să nu răscrolească trecutul.

Presa catolică a calificat acest acord "Canossa masonerie!"

Curios este că drept motiv al unirii este luat pericolul bolșevismului, pe care l-a creat masoneria, la 1929 fascismul având rezolvate problemele cu Vaticanul, iar hitlerismul încă nu-și afirmase toată vigoarea. Totuși, adevăratul motiv al acestei împăcări aparente, mai bine zis armistițiu, îl formează primejdia național-socialismului. Albert l'Antoine, în "Lettre au Souverain Pontif", cere intervenția Papei pentru a se înceta lupta antisemită în Germania, "fiindcă evreii sunt victime inocente" și cere măsuri contra "acestei religii laice, care este tot așa de dogmatică ca și a voastră, căreia îi face o redutabilă concurență" (Prf. Sixt – Freimaurerei und Christentum, p.85). Pe de altă parte, se începe o acțiune de prezentare a creștinismului pe tema că acesta se completează cu masoneria. "Creștinismul, ca și francmasoneria, se completează amândouă și pot să participe în comun la fericirea omenirii." (masonul J. B. Clavel, citat Sixt., p.86)

După afirmarea național-socialismului prin cucerirea puterii, în special această tendință s-a accentuat până la o colaborare deschisă în toate țările între partidele catolice și elementele democratice sau comunizante. În războiul civil din Spania, s-au văzut cazuri paradoxale. Și

această colaborare continuă și astăzi, chiar când forța sovietică se afirmă cu atâta vigoare. Suspiciunea marii diversivități iudaice începe să fie îndreptățită. În orice caz, pe terenul propriu al bisericii se ciocnesc influențe care o balotează de multe ori. Totuși, formidabila organizație, cu întreaga tradiție și, în special cu aripa politică pe care o formează ordinul iezuiților, poate duce o acțiune multilaterală și plină de succes, întrucât se realizează o serie întreagă de principii de conducere: șef autoritar, instituție de tradiție și continuitate, ascultare necondiționată, posibilitatea de planuri mari prin formarea și inițierea cadrelor de conducere în timp și spațiu și lipsa de scrupule morale. Pe plan pământesc, rezultatele pot fi apreciable. În raport cu scopul însă, problema terenului are un rol deosebit.

4. Armele

Armele de care poate dispune tactica hibridă rezultă din terenul său și sunt cele mai variate. Ele pot avea un caracter pozitiv sau negativ, după cum cer necesitățile de luptă. Tactica iezuită este bastardul rezultat din divergența dintre scop și mijloc. Scopul propus este cel divin: împărăția cerului; mijloacele folosite pentru realizarea lui sunt în mare parte satanice. Aici s-a amestecat – cum am spus – fondul eroic, spiritual și politic roman, îmbrăcat în sutană, cu spiritul iudaic, prin semitizarea haosului de popoare, cu toate infuziile germane primite și a alunecat spre intoleranța iudaică. Amprenta Romei însă se cunoaște. "Fără Roma, creștinismul ar fi fost o sectă." (Mussolini) Hibriditatea însă a adus și ceva din sterilitatea iudaică, dispoziții răutăcioase, tendințe speculative, care au alternat cu o trăire masivă și, prin alunecarea inevitabilă în arsenalul satanic, s-a amenințat însăși compromiterea scopului. Deci, din această hibriditate redată prin formula "scopul scuză mijloacele" poate rezulta adevărul că mijlocul califică scopul și, în cazul când este rău, mijlocul compromite scopul.

În imensul arsenal al tacticii hibride vom găsi arme de luptă pozitive și negative totodată. Va lipsi însă, tocmai din cauza acestui amestec, acea unitate de aplicare care există la tactica divină sau satanică și care asigură, tocmai prin intensitatea lor pentru țelurile mari propuse, triumful final în lupta dintre bine și rău.

4.1. Arme cu caracter pozitiv

Arme cu caracter pozitiv sunt toate cele arătate în tactica creștină, dar lipsite de puritatea totală, care le conferea invincibilitate.

Stăpânirea de sine, dobândită prin exerciții îndelungate, care dezvoltă o extraordinară voință de concentrare, formează elementul esențial al acestei tactici. De altfel, și în război sau în orice acțiune, stăpânirea de sine asigură direcția sigură și elimină elementele tulburătoare parazitare (vezi Clausewitz, p.45).

Îndrăzneala. Rezolvarea problemei existenței tot prin acele exerciții care asigură sentimentul îndrăzelii. În orice luptă, când apare un impas

greu între posibilitate și imposibilitate, hotărăște îndrăzneala, „das Wagen”, cum spune Clausewitz. În tactica hibridă, această atitudine este întărită și de aportul tradiției cu acte eroice. Ignatius a cultivat la maxim această îndrăzneală. Natura lui energică, eroică și tradiția de ostaș l-au smuls din contemplare și l-au împins pe drumul acțiunilor temerare, concepând planuri pentru convertirea mahomedanilor. Avea mare încredere în puterile proprii; irațional de îndrăzneț.

Crucea, asceza, umilința dau toată forța de rezistență în situațiile cele mai grele. Sentimentul ispășirii face dintr-o durere sau suferință venită de la altcineva ca o durere proprie, dând prin această consimțire și sentimentul necesității. Astfel, ea nu mai dă sentimentul învinsului, ci, punându-te în raport cu scopul urmărit, în raport cu Dumnezeu, a cărui voie o împlinești, îți dă certitudinea victoriei. De asemenea, sărăcia constituie o degrevare de necesitățile materiale și dă mari posibilități de rezistență în luptă. Despresurarea de nevoie, care permite o mare mobilitate. Același lucru este și cu castitatea. „*Relația nobilă și nevinovat intimă cu femeia, cum raportează Evangheliile și epistolele Apostolilor despre Hristos și fecioarele sale, este înlăturată.*” (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, vol.II) „*Femeia este moartea sufletului. Femeia aprinde tot focul pasiunii. Femeia este un rău dulce; ea sfărâmă puterea bărbătească prin intrigile alintărilor sale.*” (Idem, p.161)

Din cauza slăbiciunii sale, femeia cere ajutorul dracului (Hrisostom). Consacrarea definitivă unui ideal, prin ruperea de bucuriile vieții, stând gata pentru orice misiune. Această atitudine alimentează, în special prin procesul sublimării, fanatismul care dă toată trănicia organizației. De aici vine tăria ordinului iezuiților. „*Totuși, vă spun: un singur iezuit care rămâne în viață este în stare să refacă societatea.*” (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.187) Fondul este creștin. „*Omul a fost creat ca să laude pe Domnul nostru, să-l venereze și să-l slujească și prin aceasta să-și mântuiască sufletul.*” (Idem, p.29) „*De aceea este nevoie să ne potrivim calm cu toate lucrurile create, întrucât este lăsată pe măsura voinei noastre libere și nu este oprită, astfel încât noi nu vrem sănătatea mai mult ca boala, bogăția mai mult ca sărăcia, onoarea mai mult ca ocară, o viață lungă mai mult ca una scurtă în toate lucrurile de prisos, în timp ce noi aceasta cerem și alegem, ceea ce ne ajută mai mult pentru țelul pentru care suntem creați.*” (Exerciții, p.29–30)

Conștiința că se dă o luptă între principiul binelui și al răului trebuie să fie în permanență vie. În ordinul iezuiților se cultivă în mod deosebit acest lucru sub simbolul celor două steaguri. „*Meditare sub două steaguri: unul al lui Hristos, comandantul suprem al armatei și Domnul nostru, celălalt al lui Lucifer, dușmanul de moarte al naturii noastre omenești.*” Armele acestor două săbii diferă esențial. Pe când cele satanice se bazează pe răspândirea elementelor rele, jinduie după bogăție, plăceri și băuturi, vanitate, iar scara valorilor este bogăția, onoarea și trufia, armele lui Hristos sunt sărăcia, ocară și disprețul pentru acestea, din care rezultă umilința. „*Există totuși trei trepte: mai întâi sărăcia contra bogăției, în al doilea rând ocară și disprețul împotriva onoarei lumești, în al treilea rând*

umilința contra trufiei; și din aceste trei trepte, trimișii lui Hristos trebuie să conducă oamenii spre toate celelalte virtuți.” (Exerciții, p.73)

Alegerea mijloacelor care să servească acestui scop:

1) Alegerea determinată de Dumnezeu. Exemplu: convertirea lui Pavel.

2) Din experiență și din diferența ce există între diferite spirite.

3) În mod natural.

Într-un cuvânt, a face ce este necesar pentru scop, cântărind avantajele și foloasele.

Păstrarea tuturor regulilor cumpătării. Acest lucru evită materializarea și stăpânirea cărnii. Te eliberează. Să nu fii lacom, iubitor de bogăție etc., fiindcă acestea provin de la spiritul rău.

Câștigarea iubirii: „*În primul rând, iubirea trebuie pusă în fapte, nu în vorbe; în al doilea rând, iubirea constă în comunicarea dintre ambele părți...*” (Idem, p.103) A împărtăși iubirea (știință, onoare, avere). Reamintirea a ce a făcut Dumnezeu pentru mine și comparația cu ce fac eu și cum răsplătesc acest bine. Dă totul pentru iubire și grație.

Adâncirea cuvintelor pentru a prinde rădăcini mai adânci.

Mângâierea – suport de luptă. Porunca pornește din dragoste, care vine de la Dumnezeu.

Lipsa de scrupule dă tărie și fermitate, căci, în general, scrupulele aduc ezitare. „*Dușmanul rău ia seama foarte bine dacă cineva are o conștiință ordinară sau slabă. Dacă are o conștiință slabă, atunci el caută să o facă și mai slabă, până peste măsură, ca să se prăbușească mai ușor în neliniște și zăpăcire. Dacă sufletul are însă o conștiință ordinară, atunci dușmanul rău caută s-o facă și mai ordinară.*” (Idem, p.153–154)

Fermitatea și credința oarbă dau tărie. „*Trebuie, ca să mergem la sigur, să perseverăm mereu: ceea ce este alb pentru ochii mei, îl consider negru, dacă ierarhia bisericii hotărăște așa.*” (Idem, p.158)

Evitarea banalizării credinței. În general, toate virtuțile creștine cultivate într-un spirit practic, cu grija amănuntului, care dă viață generalului, sunt mai mult o problemă de formă. Mântuirea sufletului este un dinam pentru utilizarea acestei arme idealiste. Toate aceste calități iau un caracter activ și se dinamizează prin prestanța conducătorului, care trebuie să le înfrumusețeze.

La iezuiți, conducătorul trebuie să aibă următoarele calități: a) model de virtute; b) fără pasiuni, descătușat de ele; c) sever; d) milos și mărinimos; e) puterea de înțelegere, f) discret; g) statornic. La nevoie, trebuie să știe să conducă și pe câmpul de luptă: „*Iezuiții se pricepeau foarte bine și la conducerea numeroaselor războaie cu popoarele învecinate și erau comandați de armate neobișnuit de capabili*” (Wolf – *Geschichte der Jesuiten* p.138). Aceasta înseamnă că li se face pregătire în acest scop.

4.2. Arme negative

După cum prin "exerciții" s-a dat un caracter dinamic (în sens material) virtuților creștine, tot așa prin ele se cultivă la paroxism fondul iudaic (vorderasiatic) care este de bază în instituția bisericească.

"Ele [exercițiile] sunt și azi în mâna iezuiților arma cea mai periculoasă în lupta împotriva atitudinii spiritului germanic nordic." (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.59)

Exercițiile – după Ignatius – durează patru săptămâni care "trebuie trăite în mare singurătate și cu strângerea tuturor puterilor." (ibid.)

Prima săptămână este pentru mântuirea sufletului. A doua săptămână este pentru exaltarea personalității și împărăției lui Hristos. Reprezentarea oștilor lui Hristos contra oștilor Satanei. În a treia săptămână sunt trăite patimile Mântuitorului, iar în a patra are loc răsplata sau pedeapsa (concepție iudaică). De aici începe pregătirea pentru partea negativă. "Exercițiile sunt însă și unul din izvoarele otrăvite prin care comunitatea populară este distrusă. Prin natura lor antipopulară, se află într-o societate cu marxismul și cu toate celelalte manifestări otrăvitoare iudaice, internaționale." (Idem, p.61)

Se cultivă un exclusivism feroce. "Așa sunt prezentați la exercițiile spirituale ale catolicilor, afară de comunitatea lor religioasă, toți tovarășii poporului ca aliați ai lui Satan și, prin aceasta, ca dușmanii lui de moarte." (ibid.)

Înăbușirea simțului comunității (dezrădăcinarea de nație).

"Problema esențială a acestor exerciții este să înăbușe la participanți valurile sentimentelor și să distrugă simțul comunității." (Idem, p.63) Tot acest fond este definitiv pervertit prin legea probabilismului. "Probabilismul, doctrina consimțirii, permite iezuiților să se îndoiască de orice lege și apoi să pună sub semnul întrebării dacă o lege îndoielnică trebuie respectată sau nu." (Idem, p.53)

La început, au fost proteste din partea episcopilor spanioli. "Superiorii laici și bisericești se plâng pe drept cuvânt că, atât timp cât probabilismul este în vigoare, popoarele nu mai pot fi guvernate prin nici o lege. Acestea sunt roadele bogate sau rele pe care le poartă probabilismul." (Idem, p.66)

Urmările. "Urmarea acestei doctrine, care formează baza moralei iezuite, este popularitatea asociațiilor ca duhovnici, pe de o parte, și distrugerea oricărei moralități, pe de altă parte. [...] Deoarece nu există totuși nici o graniță în aplicarea acestei concepții, ea face cu puțință justificarea oricărei crime, a oricărei mârșavii și denaturări." (Idem, p.65)

Din cauza probabilismului, a apărut de multe ori indisciplina în biserică și chiar indisciplina în corp. Pe această temă a existat un conflict între generalul Gonzales și membrii corpului, aceștia din urmă triumfând în final. Fără legea probabilismului nu s-ar putea concepe folosirea armelor negative. Această lege dă elasticitate, menținând totuși, aparent, fondul sever. În caz de îndoială, se poate urma părerea "probabilă", adică cea mai puțin sigură, chiar dacă cea opusă este mai probabilă (Bergmann,

Katechismus der Jesuitenmoral, p.57). Exemplul cu mântuirea. "Tot ce nu este interzis cu siguranță, este permis cu siguranță." (Idem, p.60)

"Scopul scuză mijloacele". "Dacă este permis scopul, atunci este permis și mijlocul care, prin calitatea lui naturală, duce la acest scop." (citat J. Illsung în *Katechismus der Jesuitenmoral*, Bergmann, p.61)

Puterea absolută a autorității și lipsa de libertate pentru păreri proprii duc indirect la comiterea de fapte imorale. "Dacă un om neinstruit găsește o părere oarecare într-o carte aprobată în genere, el o poate urma cu conștiința liniștită." (Bergmann - *Katechismus der Jesuitenmoral*, p.64)

Permiterea minciunii sub forma rezervei mintale (reservatio mentalis) sau mentis restrictio: "Ori de câte ori dacă răspunzi cuiva care nu are dreptate, te așteaptă o veselie pe care o poți ocoli prin viclenie gândită, ai voie să te servești de rezerva ta interioară tăcută în conversație." (Idem, p.65) "Prin rezerva mentală se înțelege reținerea sensului cuvintelor sau interiorizarea lui." (Idem, p.67)

Echivocul (Aequivocatio). Amfibologia. "Nu este rău în sine să folosești echivocul, chiar și în jurământ; de aceea nu este totdeauna un sperjur." (Idem, p.68) De exemplu: întrebare de cineva dacă este acasă, răspunsul: "nu – este. Acasă." folosirea cuvintelor cu dublu înțeles sau o construcție care dă un alt înțeles cuvântului este permisă.

Jurământul fals făcut cu rezervă mentală nu este sperjur. "Este permis să juri ceva fals când se face ușor un adaos, ca și cum poate fi luat ca nebulie că se face un adaos, deși sensul acestuia nu este înțeles."

Păcatul fără voie, fără cunoașterea răului, nu este mare (omorul la beție).

Rezistența îndelungată la o încercare continuă nu este necesară.

Reglementarea practicii (ca și Talmudul).

Admiterea calomniei pentru apărarea personalității. (Bergmann, p.95)

Legitimă apărare: omorârea tatălui, când este primejdios statului. (Citate din "Das Papsttum in seiner sozial-kulturellen Wirksamkeit" de Graf Paul von Hoensbroecht).

Toate aceste lucruri se pot practica fără ca cel care le practică să aibă sentimentul păcatului, datorită legii "probabilismului". Acesta este și motivul pentru care legea nu a fost schimbată, cu toată opoziția multora. Este cheia de boltă a sistemului pentru acțiunea politică. "Probabilismul este de esență talmudică, fiindcă atât construcția, cât și dialectica pe care se bazează sunt de esență iudaică. Probabilismul dă mare elasticitate de adaptare și justificare care aduce rezultate de luptă imediate, dar ~ mare

concordanță cu planurile iudaice, și în același timp și disoluția, astfel că esența etică a practicii catolice evoluează denaturat. Premisa de acțiune este că Iisus l-a destinat pe Sf. Petru să păstorească turma (fiind piatră a bisericii). Papa este continuatorul lui, astfel că tot ce spune el este adevărat, iar dacă nu ascuți, păcătuiești față de Dumnezeu. Această premisă se imprimă din copilărie și se cultivă prin mediul creat: școală, biserică, societate, deci, într-un ciclu complet, toată viața.

De la această premisă falsificată – după unii adversari ai bisericii romane – s-a alunecat în superstiție, care a fost folosită ca o armă ușoară pentru amăgirea maselor. Invocarea Satanei într-o formă materială, de esență iudaică. Credința își are rădăcinile în irațional (supranatural). Superstiția, de asemenea. O deosebire esențială nu se poate face fiindcă, în fond, sunt înrudite. Pe această pantă a alunecat biserica catolică și, chiar când a vrut să combată superstițiile, s-a menținut pe același teren. Biserica ortodoxă, neglijând-o, n-a avut cazuri de vrăjitorie.” (Idem, p.159)

Pe fondul credinței și al superstiției se folosește metoda impresionării și se abuzează de ea, biciuindu-se sentimentele negative, prin redarea grozăviilor iadului în educație. Senzaționalul, ca și literatura iudaică de senzație sau ca ritualul masonic, macabru și sinistru la inițiere pentru ca, sub impresia iadului, omul să ceară mântuirea bisericii și să se ofere în mâinile preoților. Sub această formă se formează și se menține sursa de putere. “Se află însă în esența practicii etice a catolicismului a aservi sufletul oamenilor și a-l supune preoților, în timp ce se distruge propria lor credință morală și învață să-și pună speranțele numai în grația mântuirii de dincolo de care dispune preotul.” (Bergmann - *Katechismus der Jesuitenmoral*, p.135) Așadar, pregătirea omului pentru cer. Sub această formă, durarea stăpânirii elementelor pregătitoare pe pământ. Omul este balotat între cei doi poli ai eticii creștine: păcatul și mântuirea. Morala devine amorală și chiar imorală sub pretext că servește pentru cei ce se spovedesc, dar în realitate se extinde mai mult. Ce este? Nu cumva aceeași intenție talmudică? Se pretinde că această morală este numai pentru duhovnic, pentru a sta în legătură cu iertarea păcatelor.

Circumstanța atenuantă în judecarea faptelor, indulgența, lucru care are aprobarea sufletului. Această indulgență se bazează pe acuzația pe care o aducea Iisus fariseilor “care au închis cerul oamenilor prin poverile insuportabile cu care i-au încărcat.” (Idem, p.25) Această ținută profund umană a fost făcută pentru prozeliti și ca o supapă pentru a nu evada în formă ca fariseii. Iisus avea oroare de formă. Și Căpitanul la fel. Dar iezuiții au găsit o portiță pentru a introduce sistemul iudaic în creștinism. Portița Satanei. “Noi, germanii religioși, care construim pe etica lui Kant și a lui Fichte și respingem etica roman-talmudică-iezuită, nu cunoaștem deosebirea dintre păcatul de moarte și păcatul împovărător.” (Idem, p.26) “S-a creat astfel o morală la îndemâna oricui: “Dacă morala iezuiților ar fi mai nobilă, ea ar trebui să fie nepopulară. Marea ei popularitate dovedește deja defectele și starea ei de inferioritate morală prin care a cucerit lumea. O etică înaltă nu cucerește lumea.” (ibid.)

A fost o morală pământească, de compromis, pentru câștigarea masei (tendința de stăpânire universală) și nu a elitei, întrucât această

elită o formau ei. Așadar, subiectivismul și relativismul moral au scăzut nivelul. Prin “probabilism și restricții monahale, morala iezuită devine pur subiectivă și este la bunul plac al fiecăruia.” (Idem, p.29) Acest aspect este specific iezuitic, fiindcă el a fost criticat și de celelalte ordine religioase. Dar el a înlesnit toate crimele și atentatele acestui ordin, dând un fundament de justificare, de unde a pornit acțiunea politică, folosind toate armele. Tehnica talmudică a probabilismului este evidentă. Exemplu: “Este probabil că această manta (furată) pe care o am îmi aparține. Mai probabil însă este că aparține adevăratului proprietar. O pot păstra însă liniștit, pentru că probabil îmi aparține mie.” (Castro Polara, citat în *Katechismus der Jesuitenmoral*, Bergmann, p.30) “Este o adevărată ironie ca această morală să circule etichetată cu numele Mântuitorului.” (Idem, p.36)

Adesea, prigonirile și crimele ce se fac în numele credinței sunt mai monstruoase, fiindcă năruie din rădăcini însăși credința prin faptul că poate excita atâtea mișelie. Prin acest sistem de morală se pot recruta multe elemente degenerate. Având un caracter religios, sub forma ispășirii se recrutează degenerații care mai târziu sunt utilizați la acțiuni care se potrivesc cu fondul viciat al ființei lor (vezi Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.123). Mișcarea Legionară primește numai oameni sănătoși.

Tot prin legea probabilismului se dă elasticitatea pentru combinația forței, adică se realizează forța speculativă, care este tot de esență iudaică. Biserica romană (papalitatea), folosind credința, i-a terorizat pe prinți și împărați cu masele credincioase și viceversa, masele cu forța statului, reprezentată de prinți și împărați care, în vremurile Inchiziției, s-au transformat în călăi în serviciul bisericii. În esență, jocul este iudaic: specularea forței, nu forța intrinsecă, și ei l-au aplicat cu succes în statul democratic, atât pe plan intern, cât și pe plan internațional. Când teroarea spirituală (afurisenii, comunicări) n-a mai fost eficace, din cauză că credința a fost cariată de raționalism, biserica s-a adaptat conjuncturii democratice și și-a constituit forța în partidele centrului catolic, manevrând astfel masele. Care ar fi fost situația ei dacă nu proceda așa? Putea rezista creștinismul dezorganizat față de iudaismul organizat și cu tradiție, mai ales că acesta îl consideră o sectă? “Decadența statului Vatican distrusese puterea mondială vizibilă; cu acțiunea laică și cu acțiunea catolică începe perioada puterii mondiale invizibile, ca o formă schimbată a bisericii mondiale politice.” (Prf. Sixt – *Freimaurerei und Christentum*, p.73)

În această luptă pământească de supraviețuire și de cucerire găsim folosite toate mijloacele, până și cele mai imorale. Mijlocul cel mai bun pentru executarea influenței și aflarea știrilor pentru orientare este spovedania. Ea formează centrul sistemului moral catolic. “Întreaga morală ultramontană se reazemă pe un punct: pe spovedanie. Spovedanie este, de fapt, cheia de boltă a construcției concepției moral – teologice. Fără spovedanie, sistemul ar fi un tors. Pentru spovedanie a fost ridicată toată construcția moral – teologică și numai din spovedanie se dobândește dreapta măsură pentru judecarea moralei ultramontane după origine, după țel și după eficacitate.” (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, vol.II, p.164) Forța spovedaniei derivă din puterea de a ierta păcatele, dată de Hristos

Bisericii. Spovedania (împărtășania), care la început a fost introdusă din fanatism, a fost folosită mai târziu pentru spionare și influențare, adică în sens strict politic. Fanatismul și superstiția sunt folosite în acest sens (vezi în Spania, Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.31).

Pătrunderea la curțile prinților, regilor sau împăraților s-a făcut la început din dorința de a converti sau sub masca duhovniciei, dar persoanele însărcinate cu aceste misiuni au găsit câmp prielnic *“pentru a le alina ambiția, mândria și vanitatea. Ele nu au făcut nimic altceva decât ce ar fi făcut oricare altul în locul lor care, din întinericul unei vieți disprețuite și sărăcicioase, este pus deodată într-o împrejurare în care, în mijlocul desfrâului și al intrigilor, vede posibilitatea de a deveni sau un voluptos sau un maestru al intrigilor. Iezuiții s-au priceput să le unească pe amândouă cu dibăcie.”* (Idem, p.46)

Dirijarea influenței a fost organizată. Ca și evreii, iezuiții au folosit arma influenței oculte prin duhovnici. Organizarea și centralizarea ei dau, prin faptul că nu se exercită dispaț, o mare forță prin marile posibilități de combinații ce le oferă.

“Ignatius a dat ordin adeptilor lui să se facă importanți la curți pentru ca influența lor decisivă să fie sigură, căci regii au nevoie de conducere, cu atât mai curând cu cât lor le este totdeauna mai greu să fie mântuiți decât oamenilor obișnuiți.” (Idem, p.31)

Pătrunderea la postul de influență se face prin a deveni indispensabil, această necesitate fiind oarecum firească oricărui conducător, atât din cauza sarcinii grele, cât și a tendinței omului, în general, de a se lepăda de greutate și sarcini, mai ales când este atras de plăcerile vieții sau de a se degreva de amănunte, când are ambiții mai mari. Tot în acest scop, lingușirea este folosită ca armă, atât față de conducători, cât și față de popoare. Este o formă de hoție prin care se surprinde încrederea. Totul se face pentru recrutarea prozelitilor, care formează armata organizată. În Germania s-a putut opri extinderea protestantismului, prin influență la prințul Bavariei.

Captarea persoanelor cu influență este frecvent practică pentru că, după cum au observat unii analiști, constituțiile stăruie pretutindeni asupra favorurilor celor mari ca pentru a asigura un mijloc prin care se pot aduce la Dumnezeu cele mai multe suflete. Ei își întind influența pe toate laturile: în diplomație, ca nunți papali, și în diferite orașe, ca “studenți”, care sunt tineri convertiți și fanatizați. De asemenea, în locurile de influență din societate și în special în aparatul de stat. Iezuiți camuflați ocupă posturi sub forma de magistrați, funcționari superiori etc. Fiind legați prin obligația de a asculta orbește de generalul lor, ei nu fac decât așa cum dictează interesele ordinului lor. La fel ca și masoneria. În această privință, iezuiții n-au nici un scrupul. *“În China ei sunt mandarini, în Japonia bonzi, iar în India brahmani. Iezuiții nu se opresc la regulile celorlalte ordine și la hotărârile Conciliului Tridentin, căci sutana monahală obligă.”* (Idem, p.74) Atacul este dat din interior. Tot pentru influență se face politica cadourilor pentru care sunt destinate fonduri importante. *“Prin cadouri în profitul Ordinului, se influențează numeroase personalități câștigate sau corupte.”* (Idem, p.80) Esența este iudaică, fiind o formă camuflată a cumpărării

conștiințelor. Prin toate aceste mijloace, se creează circuitul de influență care, pentru mărirea potențialului, are la bază și forța rezultată din organizația de corp care este dispusă pentru utilizarea și a altor arme, oricât de inavuabile ar fi ele. Se ajunge astfel ca influența să creeze forța și forța – influența.

Intriga pentru dezbinarea și autonimicirea diferitelor popoare și state se realizează ușor prin aceste posturi de influență. Și în această privință scopurile și mijloacele sunt identice cu cele ale evreilor. *“Nu numai scopurile, ci și mijloacele tuturor întocmirilor suprastatale sunt în realitate aceleași.”* (Idem, p.146)

De asemenea, uneltirea prin mituire. Această armă a corupției este preferată de iezuiți, iar capitalismul le oferă cadrul de manipulare.

Minciuna și calomnia sunt întrebuințate cu predilecție. Având organizație permanentă, ei puteau ataca cu această armă – ca și evreii – și după moarte, iar cel atacat, neavând organizație, rămânea la discreția acțiunii lor de denigrare.

Rețeaua de spionaj și informațiile constituie, ca și la evrei, o armă redutabilă pentru crearea forței speculative. Această tendință de esență iudaică se întinde și în interiorul corpului. Se întrebuințează mijloacele cele mai rafinate. *“Aceste expulzări sunt unul dintre secretele cele mai de nepătruns ale societății. Ea îi primește iarăși pe cei izgoniți cu atât de puține mofturi, ca și când nu i-a alungat... Acești iezuiți aparent concediați, care sunt legați mereu de Ordin printr-o ascultare deosebită, aduc cele mai prețioase servicii.”* (Idem, p.77)

Asasinatele misterioase și exemplare (teroarea invizibilă) sunt de asemenea practicate. Lipsa de răspundere și partea oribilă care rezultă din confruntarea cu fondul creștin afișat. Școala asasinatului se face sub toate formele. Mai întâi, se ia principiul: se admite, de pildă prevenirea unei crime printr-o altă crimă. *“Iezuitul Tamburini: un soț legitim are un pumnal ascuns sub perina de culcare și femeia știe precis că el vrea s-o înjunghie, așa că ea are voie să i-o ia înainte și să-l ucidă.”* (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, vol.II, p.108) Se creează un mediu de fanatizare pentru pregătirea uneltelor asasine și se lansează lozinci ca moartea tiranilor, care capătă evidență de dogmă. (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.98)

În acest scop se cultivă și sentimentul răzbunării chiar asupra urmașilor, pentru ca teroarea să aibă mai mare amploare (esență iudaică). Cazul Arnould. (ibid.)

Intransigența absolută. Cazul jurământului față de Henric al IV-lea. Flexibilitatea lor merge la chestiuni de formă, nu de fond. Se recurge chiar la asasini plătiți. În acest caz, fapta este abjectă, fiindcă nu are nici ușurarea unei credințe sincere, ieșite chiar din fanatism, și cu atât mai puțin nu trezește sentimentul ispășirii care să restabilească echilibrul.

“Iezuiții au fost atentatorii și revoluționarii multor evenimente sângeroase. Ei au îndemnat la atentate – indirect – și au făcut atâtea războaie civile și religioase: cazul Henric al IV-lea, noaptea Sf. Ba...”

etc. În acest context, nu trebuie să rămână menționat că cele trei principale omoruri politice din acel timp – omorârea prințului Wilhelm de Orania la 7 iulie 1584 de către Balthasar Gérard, omorârea lui Henric al III-lea la 1 august 1589, de către dominicanul Jacques Clément, atentatul contra lui Henric al IV-lea la 27 decembrie 1594 de către Jean Châtel și, în sfârșit, omorârea Regelui la 12 mai 1610 de către Françoise Ravaillac, îi arată, evident, pe iezuiți și concepția lor pur iudaică despre dreptul la uciderea prințului” (Bostunitsch - *Judischer Imperialismus*, p.196). Teroriștii sunt versați pentru o pregătire tehnică. (Vezi pregătirea atentatului cu mină Garnet, condamnat la 3 mai 1606) Toate aceste acte asasine alternează cu intriga, lingușirea și calomnia.

Arma inchiiziției a fost demult o armă de luptă a bisericii romane. Folosirea acestei forțe materiale, exterioare, violează și contrazice profund dragostea și libertatea de gândire. Este, prin excelență, o armă de esență iudaică.

Exterminarea stă la bază. Funcția inchiizitorilor este să distrugă erezia, dar ea nu poate fi distrusă fără a fi exterminați înșiși ereticii (inchiizitorii dominicani, Bonbard Guido). Justificarea ar fi fost pentru a-i combate pe străini și evrei, trecuți aparent la creștinism, dar continuând existența lor de eretici.

Fără milă. “Nici o așa-zisă milă nu trebuie să se supună acestei reguli fundamentale, căci adesea, după orânduirea divină, vor fi pedepsiți copiii pentru păcatele părinților.” (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, p.15) Distrugerea casei ereticilor concretizează mai plastic spiritul distructiv.

Tortura fizică este, deci, admisă și recomandată ca armă, alături de tortura morală care este excomunicarea, adică ruperea de societate. Extinderea inchiiziției la familie arată mai bine esența iudaică. Măsurile luate de Armand Călinescu fac parte din același sistem. “*Inchiiziția nu pedepsea numai pe eretic în trup și în viață, în avere și sânge; pedepsele aveau un efect social și mai larg, ele loveau și urmașii, copiii ereticilor.*” (Idem, p.19) În arsenalul inchiiziției se recomandă cele mai oribile metode (vezi Das Sano Arsenale – *Prattica dell'ufficio della S. Inquisizione* – *der dominikaner Inquisitore*, Thomas Menghini, apărută la Roma în 1693).

Prin asemenea mijloace se poate stăpâni (temporar), dar în nici un caz nu se poate pregăti împărăția cerurilor. Sau poate numai așa s-a putut apăra forța creștină față de uneltirile iudaice care, abuzând de credulitatea arienilor, încercau să creeze divergențe de orientare pentru a o destrăma, așa cum astăzi se încearcă prin încurajarea și subvenționarea sectelor. În acest caz, soluția ar fi eliminarea evreilor. Dar, chiar dacă acest lucru s-a făcut sub imperiul unei necesități, el totuși a atras pe un teren satanic și astfel rămâne ca o etapă și nu ca o finalitate. Dar poate inchiiziția a fost o armă de disciplină internă.

Schinguirea este de esență satanică, având sadism. Prin inchiiziție s-a deturnat fondul creștin și formula care îl reda mai exact: “*nu vreau moartea păcătosului, ci mântuirea lui*”. Papalitatea a aplicat: “*nu vreau mântuirea păcătosului, ci moartea lui*.” Paradoxul stă în faptul că biserica creștină, care își are sfinții și martirii săi tocmai din cauza inchiiziției păgânilor, a putut adopta aceeași metodă de oprimare a credințelor,

renunțând la fondul său moral și comițând greșeala politică de a crea martiri altor credințe (Galilei, Giordano Bruno etc.). Procedând așa, a învins tot spiritul satanic în alte haine. Acest sistem a continuat sub alte forme și în vremurile recente. Exterminarea, ca mijloc de luptă, este de esență iudaică (talmudică). În războiul de 30 de ani, iezuiții au aplicat acest principiu: asasinarea de femei, copii etc., trecerea prin foc și sabie (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.166). Dezlănțuirea bestiei din om în numele Crucii, dar în cugetul Satanei.

“*La Magdenburg, ocupat de Tilly – spune Ludendorf – numărul total al morților a fost de 30000 și din 35000 de locuitori câți avea orașul înainte de cucerire, număra după aceasta numai 400.*” (citat din Wolf, p.167)

De asemenea, nimicirea hughenotilor. Baia de sânge a început la 24 august 1572 cu semnalul clopotelor la căsătoria lui Henric de Navarra cu sora regelui, Margareta. De sabie au pierit 4000 de oameni. Extinzându-se și la celelalte orașe și provincii, numărul s-a ridicat la 25000. “*Acest eveniment neașteptat l-a umplut pe Papa Grigore al XIII-lea de o bucurie cu atât mai mare cu cât îi fusese mai înainte teamă că ereticii francezi ar inunda și Italia.*” (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, p.655)

Convertirile din Xaxer în Asia s-au făcut prin minciună și cruzime și s-au menținut prin inchiiziție. În Japonia s-a încercat metoda minunilor mincinoase, predici ridicole și, în sfârșit, s-a recurs la a se îmbrăca hainele și felul de trai al bonzilor (preoți) locali. (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.41)

Dovada similitudinii de metodă este că la același procedeu a recurs și evreul Trebiscon Lucoli. Dragoste cu sila pentru ca, sub acest pretext, să sufoce, în loc să regenereze moravurile și viața. Se simte în această acțiune o mare doză de ură imprimată de Ignatius: “*Se înfură împotriva propriei cărnii și propriului sânge; transforma marea poruncă a lui Hristos, dragostea, într-o înfricoșătoare lege a urii.*” (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, p.168) Această mentalitate îmbibată de ură stă la baza convertirilor forțate. Totuși, se încearcă învăluirea ei prin ipocrizie. “*Ecclesie non silit sanguinem!*” “*Biserica nu însetează după sânge, biserica nu uită nici un sânge!... În realitate, conține una din minciunile istorice oferite.*” (Idem, p.53) Totuși, realitatea este alta: “*Drumul de 1000 de ani este un drum semănat cu cadavre și plin de întunericul superstițiilor. Nici viață și nici lumină nu răspândea în drumul său, ci moarte în forma cea mai crudă.*” (Idem, p.180)

Răspândirea credinței prin foc și sabie înseamnă, în fond, însăși nimicirea esenței sale. Fiindcă credința este lucrul cel mai intim al omului și o siluire a ei “cu foc și sabie” o nimicește în mugure. Mijlocul este în disonanță cu esența. Concepția diametral opusă este cea potrivită: o credință prin dragoste se fecundează. Și aici se observă hibriditatea tacticii iezuite. Avantaje materiale și efemere însă se pot recolta și sub acest aspect pentru stăpânirea pământească.

Captarea tineretului a format o preocupare de la început, fiindcă tineretul se poate fanatiza mai ușor și dispune de mai mari energii pentru luptă. Deformarea lui pe calapodul iezuitic se face mai ușor. “*Educația și învățământul sunt incontestabil cele mai importante mijloace ale societății ca să-și atingă scopurile sale.*” (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p. 94)

Au fost primii care au apreciat importanța tineretului. S-ar putea spune chiar că iezuitismul a fost la început o expresie studențească, înființat la 15 august 1534, la Montmartre, în Paris, ca o asociație studențească religioasă.

Arma superstiției (fetișismului) este izvorâtă tot din proiectarea propriei credințe și involburată într-un fenomen colectiv. Cultivarea ei s-a făcut insistent. De exemplu, în Evanghelie, diavolul apare ca o noțiune (înrupare a răului) și aceasta redată mai mult indirect. Biserica însă l-a făcut prezent pretutindeni: la botez, exorcisme (invitarea diavolului de a-l părăsi pe cel posedat). De asemenea, relicvele: 1. Vorbaut (prepuț); 2. Nabelschnur (buricul, ombilicul), păstrate până la 1566 la Anvers; 3. Lacrimile lui Iisus luate de la arhanghel și date Mariei Magdalena. În materie de vindecare, predomină tot supranaturalul: *“toată doctoria care m-a vindecat era supranaturală”* (Katharine Emmerich, în *Das Papsttum*, Graf Hoensbroecht). De asemenea, sacramentele ca armă întrebuintată împotriva păgânilor, în special în țările Americii de Sud. *“Baza legislației lor politice și spirituale era religia. Iezuiții se făceau ei înșiși oracol al unui Dumnezeu ale cărui legi le predicau... Nu-i costa nici o oboseală să convingă un popor care nu observase că le datorează lor libertatea și viața sa, că nu este putere și autoritate mai mare pe pământ decât cea a iezuiților”* (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.137). Menținerea în întuneric a fost politica lor. *“Cu toate acestea, intenția principală a iezuiților tindea spre menținerea în ignoranță.”* (ibid.)

În Paraguay au aplicat comunismul creștinismului primitiv. *“Aici au putut ei împlini comunismul primitiv creștin, cu ajutorul unui sistem devenit cunoscut între timp.”* (ibid.)

În general, a fost aplicată politica contrastului în sens negativ (esență iudaică). Vezi populația apăsată și o cucerești sufletește printr-o apăsare mai puțin grea, dar nu o ridică, ci o ții în întuneric pentru a fi dependentă mereu prin forța superstițiilor. Deci, binele negativ, de esență iudaică.

Arma banului. Tendința de a acapara bogății a fost o preocupare permanentă a conducerii iezuite. Bogăția a fost considerată ca o imensă sursă de forță. Aceasta era latura satanică, cea care dă preponderență materiei. *“Rodriguez se servea când de șiretenie, când de violență, pentru ca Ordinul său să vadă averea oamenilor și, prin consimțământ, să-i procure bogăție.”* (Wolf – *Geschichte der Jesuiten*, p.34)

Zgârcenia și rapacitatea pentru a strânge averi cât mai mari a fost fără margini. *“Veniturile lor sunt atât de mari și favorurile lor atât de numeroase, încât ei înșiși acum nu le mai pot tăinu.”* (Idem, p.140) Ei consideră veniturile muniții de luptă. Organizarea pe care o au îi ajută enorm la cunoașterea necesităților piețelor de desfacere și aprovizionare. La fel ca și evreii în diaspora, ei fac comerț și spionaj prin răspândirea lor în toată lumea. *“În Europa, iezuiții au avut mulțumiri mai ales în bogatele orașe comerciale ca Marsilia, Paris, Genova, Roma etc.”* (Idem, p.144)

Aceasta le-a dat mare influență, dar n-au reușit să formeze sistemul lor, fiindcă iudaismul era pe terenul său și ei au dat amprenta plutocratică.

Totuși, fundamentul forței rezultate din ban, care este de esență satanică, a contribuit foarte mult la mărirea forței lor pământești și la posibilitatea de acțiune pe terenul politic în sensul curent.

Numai prin averea sa putea Ordinul să devină atât de temut și de puternic. Fără mijloace bănești uriașe, iezuiții n-ar fi putut plăti spionii de pretutindeni și fără sacrificarea de comori nu și-ar fi putut permite dispute îndelungate. Ei știau să tocmească cerințele de spovedanie, să cumpere Curți și știau să aducă la tăcere, prin mituiri, miniștri influenți. Ce i-a putut costa mai mult, război sau pace în Europa, alianțe și căsătorii între casele princiare, asmuțirea supușilor contra guvernului, plata criminalilor, inițierea de conspirații, efectuarea de opoziție contra tuturor ministerelor universale și, mai ales, tot ce se poate petrece nepedepsit, ceea ce nu i se poate pune la îndoială Ordinului de la înființarea lui până în zilele de azi. (Idem, p.140)

Tot pe această forță materială se bazează arma subminării prin evaziune fiscală, adică a rezistenței pasive. Acest lucru este posibil prin faptul că milioanele de credincioși au posibilitatea de a contribui în vederea reușitei unei asemenea operațiuni. În esență, metoda este iudaică.

Ei pot adopta această rezistență pasivă și în orice război nedorit de biserică. *“Într-un război nedrept, soldații nu au voie, chiar dacă sunt constrânși, să omoare, ci trebuie să tragă în aer. De asemenea, nu au voie să se apere contra dușmanilor invadatori.”* (Graf Hoensbroecht - *Das Papsttum*, p.116, vol.II)

Prin accentuarea mai mare pe latura materială, în special a banului, implicit și fundamentul iezuitismului este satanizat. Justificarea că numai necesitatea determină adoptarea unui asemenea sistem, care însă la atingerea scopului va fi înlăturat pentru a se introduce creștinismul adevărat, este de aceeași esență iudaică. Dar, admiterea armelor satanice până la atingerea acestui scop înseamnă că efectiv se lucrează pentru un rezultat contrariu, adică pentru răspândirea împărăției satanei, din moment ce i se adoptă armele.

Așadar, avantajele aduse sunt de natură politică (efemere) și, în raport cu țelurile mari, ele compromit rezultatul urmărit.

5. Considerații generale

Deși pornită inițial din intenția de a aduce împărăția cerului pe pământ, adoptarea unor mijloace de altă esență decât cea divină pentru combaterea răului, a dat naștere la hibriditatea acestei tactici și chiar la denaturarea scopului divin. Atragerea luptei pe teren material, chiar când nu era o simulare, constituie o emulație și o concurență pentru propagarea răului, ceea ce tactica divină a evitat, iar tactica satanică mereu a ispitit în acest sens. Rezultatul denaturării se va putea observa mai bine prin confruntarea învățăturii divine a Mântuitorului cu moravurile introduse de biserica catolică.

Creștinism

A) În raport cu Dumnezeu

1) Învățătura este fără sistem și șabloane. Centrul este inima.

2) Cale largă, dreaptă, luminoasă.

3) Dragostea, sursă de putere și perfecțiune în raport cu Dumnezeu.

4) Simplitate și adâncime, interiorizare.

5) Omul nou: onestitate și echitate.

6) Rugăciune simplă și discretă, dar plină de credință.

B) În raport cu aproapele

1) Adevărul întreg: să fie da și să nu fie nu.

da!

C) În raport cu statul

1) Dă Cezarului ce este al Cezarului

2) Jurământul sfânt

3) Simplitate în morală.

4) Spovedania nu există, fiindcă nimeni dintre sfinți n-a propovăduit-o.

5) Păstrarea ținutei morale.

"Papa a dezvoltat în interiorul bisericii catolice un sistem moral al cărui conținut în părțile mari și importante este contrariu creștinismului și moralei naturale." (Idem, p.186)

În tacticile cu traiectorie mare și țeluri transcendente, problema terenului este esențială, fiindcă numai terenul asigură continuitatea în timp și spațiu.

Tactica hibridă, nerespectând această lege, va avea rezultate pe plan efemer, dar va pierde pe plan mare.

Catolicism

1) Sistematizare ramificată (pentru organizare pământească).

2) Cale pestriță, labirint probabilism.

3) Raporturi cu Dumnezeu de mediere, lipsite de dragostea creștină.

4) Complexitate, exterior, fast, superficialitate.

5) Drămuiește păcate și introduce relativism (compromis).

6) Formalism, fast, gol de conținut.

"Spirit mărunț talmudic."

1) Da este nu și nu a devenit

da!

1) Nu te lăsa să fii prins

2) Jurământul farsă

3) Denaturarea moralei, chiar când este cu bună intenție, din cauza sistemului.

4) Spovedania este centrul puterii, în ultimă analiză bazată pe o greșită interpretare. (Ioan, 20,22)

5) Coborârea în trivialitatea comună.

IV. STILUL AMORAL (RAȚIONAL)

Stilul amoral, spre deosebire de cele arătate până acum, nu se mișcă pe o traiectorie care să răsară dintr-un fond religios și să se afirme prin vreun mesianism în transcendent. El se menține în realitatea dată, cu care se adaptează, tinzând spre atingerea unui scop, indiferent de natura lui.

1. Obiectivul

Țelul acestei tactici este succesul scopului propus. Centrul de greutate este viața trăită nu cu idealuri etice absolute, ci în măsura posibilităților existente (oportunism). Lipsa de mesianism se explică prin lipsa de pasiune. Tactica este ieșită din rațiune. Calculul predomină în modul cel mai oportun, dincolo de bine și de rău. Singura mistică este aceea a forței cu orice mijloace pentru asigurarea succesului, care este, în general, material. Această forță însă nu este expresia unei revărsări pornite din potențialul propriu, ci mai mult rezultatul unor speculații și combinații. Fiind fruct al rațiunii, dinamul ei nu este elanul ofensiv, ci justificarea, atitudinea rece (flegmatică), realismul cinic. Este lipsită de suflul eroic și se situează mai mult pe panta unui spirit defensiv, fiindcă reflexiile și calculele produc ezitare. Expresia desăvârșită a acestei tactici este Machiavelli, în sensul larg al cuvântului, care și-a găsit aplicare în viața de stat. În acest caz, țelul final al tacticii este crearea, păstrarea și prosperarea statului. Salvarea statului este legea supremă, iar rațiunea de stat formează mobilul acțiunii, "pentru că unde e vorba de salvarea patriei nu trebuie să intervină nici o considerație, nici de drept, nici de nedrept, nici de milă, nici de cruzime, nici de lăudabil, nici de mârșav" (Machiavelli - *Discorsi*, p.528); "căci Patria trebuie apărată sau cu mârșăvie sau cu glorie; și, în orice, caz, e bine să fie apărată." (Idem, p.541)

Totuși, construcția amorală a acestei tactici, situată peste bine și rău, îi dă mai mult un caracter tehnic decât de stil, cu toate că această tehnică corespunde unei anumite structuri omenesti, fiind și un stil. Adesea, are un caracter de sport în manevrarea echilibrului de forțe, luând lucrurile așa cum sunt, atât pentru interesul imediat, cât și pentru cel mai îndepărtat. Nu poate beneficia de avantajele îndrăzelii. Pasiunile tari în acest stil nu găsesc teren propice pentru manifestare. Sunt ofilite de arșița scepticismului. Totuși, ele pot exista uneori, și anume atunci când cel care practică acest stil l-a adoptat prin școală și educație și îl urmează din necesitatea de a învinge cu orice preț. Stilul amoral este stilul bărbatului de stat așa cum este privit în concepția modernă.

Și în acest sens s-a făcut școala. Scopirea pasiunilor înăscute este o tendință principală. Până la un punct, o asemenea comprimare și dominare a pasiunilor este necesară pentru conștiință, fie de pe câmpul politic, fie în război (vezi Clausewitz). Sub acest aspect, ar fi un punct neutru de intersecție a tuturor stilurilor de luptă determinate fie de comprimarea pasiunilor, cum este cazul temperamentului eroic (pozitiv), fie de lipsa de elan a stilurilor negative, aceasta fiind pentru ele marginea maximă. Din această cauză, stilul amoral este mai cuprinzător, are o sferă

mai mare de aplicare, fiindcă poate folosi dozat orice forță de orice natură și din orice domeniu, fără a fi preocupat de considerente morale. Nu este însă – poate tocmai din cauza aceasta – și cel mai fecund, fiindcă tocmai combinațiile, dozarea și răceala cu care își alege metodele îi sfărâmă și îi taie elanul. De aceea, el va aluneca, prin privirea așa-zis obiectivă (imparțială) asupra lucrurilor, spre panta materialistă, iar judecând după faptele morale cu aceeași măsură, nu le va putea învolbura țelurile. Caracterul artificial al manipulării se va simți. Spiritul de observație este foarte ascuțit. Din cauza aceasta însă, poate lipsește simțirea, această antenă irațională, în explicarea intuitivă a evenimentelor. Machiavelli nu putea să-și explice forța lui Savonarola, fiindcă nu-l putea simți.

Așadar, tactica amorală (rațională), fiind mai obiectivă, este și mai cuprinzătoare și se poate extinde pe toate planurile, folosind atât lucrurile bune, cât și cele rele. Totuși, ea nu este numai tactică generală, ci rămâne și un stil potrivit numai pentru anumite structuri. Ar fi o eroare dacă s-ar considera o tehnică generală a bărbatului de stat. De altfel, realitatea dovedește influența temperamentului și a concepției în aplicarea ei.

Caracteristica esențială a acestei tactici este observația critică printr-un ascuțit simț de observație. În călătoriile făcute, Machiavelli observa mereu și își făcea notițe asupra vieții, metodelor de război, forme de guvernământ etc. (Prezzolini – *Das Leben Nicolo Machiavelli*, p.72). Se pune accentul pe o temeinică pătrundere a lucrurilor, cercetarea cauzelor adânci, nu doar a exteriorului: “Se știe că, odată cu schimbarea regimului politic, se schimbă și culorile.” (Idem, p.540) “Dar, paralel cu această pătrundere, există și curajul de a merge în adâncul lucrurilor și de a trage toate consecințele.” (Idem, p.65) Așadar, se practică un realism feroce, prin cunoașterea tuturor categoriilor de oameni (aventurieri, miniștri, prelați).

Oportunismul este forma de stăpânire. Drumul de mijloc este cel propriu, fiindcă de pe această poziție are mai multe posibilități de acțiune. Dar, pentru a sta mereu la mijloc, se presupune că este necesar să se renunțe la orice scrupul moral, fiindcă rațiunea scopului urmărit îl determină spre această concepție amorală.

Stilurile combinate înving mai ușor. Tactica amorală are cele mai mari posibilități de combinație tocmai prin faptul că este amorală, adică nu este balotată de năzuințe morale pe principiul binelui și nici înlănțuită de ură distructivă ieșită din principiul răului. Din cauza aceasta însă, nu are un centru de greutate propriu și deci nici durabilitate intrinsecă, fiindcă organic, bazându-se pe echilibrul de forțe, care totdeauna sunt străine, are o situație fragilă și schimbătoare. Durabilitatea însă își trage seva din sentimente proprii puternice, fie în sens pozitiv sau chiar negativ. De aceea, mai totdeauna partea tehnică și izvoarele acestui stil sunt umplute cu pasiunile personalităților care îl adoptă în diferite grade, punându-și amprenta lor.

În lupta dintre bine și rău, acest stil pare că se situează, prin concepția amorală, la mijloc, într-o zonă neutră. De aici rezultă și caracterul universal. “Regulile sunt aceleași în toate timpurile și în toate locurile. Deoarece oamenii sunt pretutindeni aceleași canalii și rețetele

pentru legătura lor sunt foarte limitate și aproape totdeauna aceleași.” (Idem, p.97) Teoria rasială răstoarnă această constatare.

Machiavelli privește științific viața de stat. “Machiavelli privește viața statelor așa cum era și este în realitate, fără iluzii, cu o privire obiectivă și rece.” Nu face nici un efort de îndreptare, neavând un ideal etic ca scop, mulțumindu-se cu manevrarea pasiunilor existente. De aici rezultă, în fond, un caracter static în înțelesul larg al cuvântului. Judecat în raport cu celelalte stiluri, se vede mai precis caracterul de centru al acestui stil de luptă, care se bazează pe ceea ce există, indiferent de conținut, fiind amoral.

Tactica divină este dinamică, fiindcă năzuiește la întronarea binelui absolut. Cea satanică, cu tot caracterul său negativ, tinde spre extinderea răului. Totuși, această poziție îl face să aibă aderențe mai mult cu partea negativă, a răului, decât cu partea pozitivă, a binelui care trebuie să se manifeste activ (“*cine nu este cu mine este contra mea*”). Adoptarea unei atitudini staționare, luând lucrurile așa cum sunt la un moment dat și cultivându-le în manevre, implicit se creează un balast în lupta de ascensiune spirituală, constituind o rezistență.

Această tehnică nu poate fi folosită de tactica divină tocmai din cauză că mijloacele pe care le oferă îi contrazic însăși esența. Același lucru se poate spune, într-o măsură mai restrânsă, și despre tactica eroică. Aderența este mai organică însă cu tactica satanică sau cu părțile celorlalte tactici care sunt de aceeași esență. Fiind rațional, acest stil duce, implicit, la o concepție mecanică despre lume și aici are atingeri cu materialismul talmudic sau cu cazuistica catolică.

Excesul spiritului critic amintește adevărul “*er den Talmud kennt wird kritisch*” (“Cine cunoaște Talmudul devine critic”). De asemenea, și atitudinea amorală. De aceea, sub raportul filiațiunii istorice, raționalismul amoral este mai mult o dezvoltare a esenței tenebroase iudaice, după semitizarea Eladei și a Romei, continuat în Renaștere, la care totuși s-au păstrat și respirațiile eroice din epoca republicii romane. În acest sens, s-ar putea spune că poporul roman este creatorul științei politice, după cum cel grec este al poeziei (Iliada, Odiseea). Astfel, Machiavelli ar fi un Pisistrat care a sistematizat această mare experiență politică prin spiritul său specific analitic și rece, condensând atât evoluția Romei semitizate, cât și a epocii sale frământate și decăzute.

Aceste tendințe divergente de la bază au neutralizat ura iudaică și au dat posibilitatea unei priviri obiective. În evoluția directă, ura iudaică s-a alambicat în preceptele amurale ale Talmudului. Baza raționalistă (luciferică) a stabilit-o însă contactul permanent cu aceste două tactici.

Inițial, tactica amorală a avut un caracter obiectiv. “*Rațiunea de stat*” fiind la bază, pot fi și scopuri mari și frumoase, realizate însă cu orice mijloace. Dar această obiectivitate în alegerea mijloacelor a permis spiritului satanic să-i umple sfera sau, mai bine zis, să o lărgească în partea negativă, dându-i un caracter subiectiv și negativ prin răutate și sadism distructiv.

Protocoloalele Înțelepților din Sion reprezintă spiritul iudaic turnat în tehnica obiectivă, partea negativă a stilului. Astfel desfigurat, s-a născut noțiunea peiorativă “machiavellism”. De altfel, identitatea de esență rezultă

din următorul fapt: Protocoalele Sionului au fost atribuite de evrei ca fiind plagierea unui scriitor francez, Maurice Joly – *“Dialogue aux Enfers entre Machiavel et Montesquieu ou la Politique de Machiavel au 19-ème siècle par un contemporain”* (*“Dialog în Infern între Machiavelli și Montesquieu sau politica lui Machiavelli în secolul al 19-lea de un contemporan”*). Numai acest fapt este suficient să indice ce afinități organice există între tactica amorală și cea satanică. De asemenea, principiile negative ale lui Machiavelli (adică tactica amorală în alegerea mijloacelor) stau la baza Ordinului iezuit. Tiparele reci ale acestor principii însă au fost umplute de pasiune și fanatism, care este tot de esență iudaică prin voluptatea destructivă cu care sunt aplicate.

Pornind de la premisa de a-l lua pe om așa cum este, adică omul obișnuit, mai ales cel desfigurat de mediul frământat și decăzut al epocii sale, legile formulate pentru el cultivă mai mult partea negativă. *“Machiavellicul tuturor suveranilor și fondatorul machiavellismului s-au întâlnit în anul 1502 în Imo”* (Prezzolini – *Das Leben Nicolo Machiavelli*, p.76). Principiile lui Machiaveli nu sunt altceva decât raționalizarea supremă a unei stări de lucruri decăzute sau, mai bine zis, a unei societăți care, din diferite cauze, își cultivase până atunci mai mult partea negativă. Ele reflectă acest mediu în *“Principele”*. Ca tehnică, rămân totuși valabile, fiindcă liniile de urmat sunt esențiale, înlăturând accesoriul și au legături organice cu multe sentimente sădite în om, indiferent de calitatea lor, pe care le constată, fără intenție de propagare.

În general, adoptarea acestor principii, ușurată mai mult de faptul abstractizării lor, fiindcă în concret nimeni nu le-ar accepta, se explică mai mult prin faptul că omul are o tendință fundamentală de a găsi soluții care să-i cruțe eforturile și să-i economisească energia, conservând-o pentru manevrare.

Odată indicat acest arsenal de arme, înfrumusețat cu eticheta *“rațiunii de stat”*, puțini pot rezista tentației satanice de a se servi din ele. Și, sub influența iudaică, care în ultimele veacuri merge conștient pe calea satanizării pentru scopurile proprii (extinderea disoluției mediului), aceste principii au fost exaltate. Deci, dacă tehnica în sine – așa cum este concepută de Machiavelli – nu are o tendință negativă (imorală), fiindcă se bazează pe constatarea unei realități, rămân; în schimb, elementele care pot da naștere unor combinații care trebuie să fie revizuite. De altfel, formularea acestei tehnici, mai ales în problemele de stat, a rezultat dintr-o completă depersonalizare, adică stingând toate pasiunile în meditațiile lui. *“Aceasta dispăre și rămâne numai știința de stat pe deplin neîncărcată de spațiu și timp, clara cunoaștere a oamenilor, netulburată de înșelătorie sau lingușire.”* (Idem, p.113)

Această claritate rezultă din însăși cruda sinceritate care caracterizează constatările lui. *“<Principele> nu se vrea o operă creatoare, ci numai o reproducere exactă a monologului spiritual al lui Machiavelli.”* (ibid.) La bază stau experiența și reflecția continuă. Machiavelli nu este de conceput în robă, fără stagiul de funcționar. Din știrile venite la serviciul său, el încearcă concluzia legilor politice, *“legi care precis sunt tot atât de veșnice ca cele ale astrelor pe care Galilei trebuie să le descopere mai târziu.”* (p.60)

Numai că legile lui Machiavelli priveau resorturile omului murdar, indiferent de considerente morale. Ele nu pot fi aplicate însă omului moral și, în special, eroului în sensul general al cuvântului, adică aceuia care este înșuflețit de un ideal și care este gata să se dăruiască pentru o cauză.

“Datorăm <Principele> nefericirii lui Machiavelli, încoronate cu cununa de spini care inundă cu sânge fața tuturor oamenilor mari.” (Prezzolini – *Das Leben Nicolo Machiavelli*, p.114)

Caracterul tehnic al operei lui Machiavelli rezultă din însăși caracterizarea făcută de el: *“Că am arătat tiranilor drumul spre putere, este important; pe de altă parte, am arătat și popoarelor drumul spre răsturnarea lor.”* (ibid.)

Așadar, acest stil – cum am spus – se confundă, prin structura lui, cu însăși tehnica de luptă și, prin aceasta, el are o larghețe mult mai mare în utilizarea celor două versante, adică al viciilor și al virtuților, el fiind la mijloc. Totuși, nu se extinde decât până la sfera raționalului și nu intră în domeniul iraționalului. Pentru acest motiv, Machiavelli este universal. Sunt mulți Machiavelli, cum spune Prezzolini: al iezuiților, al patrioților, al filosofilor, al enciclopediștilor, al protestanților, al catolicilor, al învățaților și răzbnătorilor, al proxeneților și, în sfârșit, al proștilor. Așa s-a născut machiavellismul. Dacă ar fi trăit, Machiavelli ar fi spus: *“eu nu sunt machiavellic!”* *Cine îl combate public, îl urmează în secret.* *“Secolul al XIX-lea este secolul naționalităților, al faptei și al lui Machiavelli. El a făcut unitatea Italiei.”* (Prezzolini – *Das Leben Nicolo Machiavelli*)

Lansarea acestei tactici de către iudaism în veacul al XIX-lea și cultivarea ei (despre Machiavelli au scris înșuflețiți foarte mulți masoni), avea avantajul că, prin concepția sa amorală, pregătea terenul pentru penetrarea spiritualității iudaice. (Dacă, în esență, n-a fost un produs rasial sau de influență al acestei mentalități. A se vedea prin această prismă genealogia și formația spirituală.) Dar are și dezavantajul că oferea neevreilor o tehnică de luptă perfecționată. Totuși ei câștigau pentru că, în ultimă analiză, terenul amoral constituia un mediu propice pentru extinderea terenului lor imoral, spre care ei aveau înclinare satanică organică și unde erau siguri că vor învinge, prin tehnica talmudică milenară. Climatului era favorabil.

Contribuția ariană la acest stil s-a făcut mai mult din idealism, adică din supunerea totală a unui om de stat în fața unui scop sfânt pentru care el își sacrifică viața, fără ezitare.

Cu toate acestea, stilul amoral rămâne un stil propriu, care își are mediul, armele și tehnica de luptă legate, ca și alte stiluri, de o anumită structură.

Prototipul acestei tactici este Nicolo Machiavelli. Structura lui încarnează toate trăsăturile, după cum persoana Mântuitorului încarnează pe cea divină, aceea a lui Lucifer pe cea satanică și a lui Loyola pe cea hibridă. Caracteristicile sale, atât de minunat relevate de Prezzolini, sunt înseși trăsăturile tacticii sale. Ca înfățișare, are ochii și părul negru, un caracter etrusc. Originea lui poate să vehiculeze pe lângă spiritul practic și fără fantezie, realism roman și fantasticul și iraționalul etruscilor crezători în lumea cealaltă: *“a venit cu ochii deschiși în lume”* (Idem, p. 2), deci

foarte inteligent. Exista în familia sa o tradiție culturală: spiritul juridic moștenit de la tatăl său, mama sa fiind credincioasă, creștină. Condiția socială, sărăcia, i-a ascuțit inteligența; a început să privească viața surâzând. Surâzi când înțelege lumea. Caracteristic oamenilor este râsul; și râsul lui Machiavelli este cerebral. "Râsul său ieșea din față, nu din burtă. Izvora din cap, din rațiune, din spirit, din fantezie. Era un râs foarte sec și subțire" (Idem, p.5) Părea lătrat de vulpe și țipăt de jder. Din inteligență ieșea un spirit ironic și o observație ascuțită. Și-a format spiritul, cultivându-și inteligența, citindu-l pe Titus Livius. A învățat, observând mult pe stradă; la joc era șef, alerga mult, sărea și era bun comediant. Predilecția pentru politică și stilul său de luptă mijeau din fragedă copilărie. Scoate învățăminte din fiecare eveniment pe care îl citește și comentează.

A trăit în timpul formării sale o epocă de mari evenimente, care i-au dat prilej la mari reflecții. Zbuciumul cetății i-a folosit. Limba latină i-a fost un prețios instrument de formație intelectuală. A citit cu pasiune din Titus Livius, Cezar, Cicero, Tacit etc. A studiat toți clasicii greci și latini, având așadar o pregătire livrescă solidă. Lua notițe; citind, se transpunea evenimentelor, le trăia. "Citea și izbea cu pumnul în masă, citea și râdea, citea și plângea, citea și cânta." (Idem, p.23) Frecvența cafenele, piețe publice și observa mereu oamenii cu o pasiune de clinician. Această înclinație spre observare era, poate, singura lui pasiune. Lua notițe despre comportamentul diverselor persoane cunoscute.

Din cauză că nu era înțeleș, era considerat de contemporani un om sucit. Dar și el avea dispreț pentru oameni. "Disprețul său pentru oameni și pentru el însuși a crescut cu boala lui." (Idem, p.173) Fiind tip raționalist, îi repugna prostia. "Ticăloșii îi erau lui Machiavelli mai simpatici decât proștii, Valentinul mai drag decât Piertodorini." (Idem, c.p.61) Spiritul lui viu era menit să degenereze în livresc. Totuși, el era un spirit prea plin de viață ca să devină un învățat sec. Era un autodidact. Era considerat intelectual și un om de credință. așa a fost avizat când și-a depus candidatura pentru senator. Nu era un sentimental. "Nu era sclavul sentimentelor sale, chiar dacă uneori vărsa o lacrimă îndrăgostită. El prețuia cel mai mult oamenii care văd clar, care merg până în adâncul lucrurilor și care vor să cunoască natura omenească. În general, era rece și închis. Numai față de patria natală era sentimental. Cu toate că era înțelegător cu slăbiciunile altora, el a fost totuși un idealist practic care nu-și căuta interesul, dar care a cunoscut secretul legilor omenești." (Idem, p.170) Călărea pe vanitate și pe ambiție, adică pe slăbiciunile dintotdeauna ale omului. Cu toate acestea, Machiavelli a fost un nume necunoscut în timpul său, fără nici un fel de rezonanță. A fost un funcționar (birocrat) conștiincios. Își servea țara, cu toate că trebuia să asculte de oameni mult inferiori lui. Era pasionat de meserie. Deși n-a avansat și nu i se plăteau cheltuielile, totuși el mergea bucuros "să cunoască noi țări și noi forțe politice." (Idem, p.74) A fost un om ca toți oamenii, dar pasionat de politică. În exilul de la țară, "a început să reflecteze asupra politicii, în general. Micul funcționar nu mai scrie acum rapoarte, ci tratează; el nu mai este funcționar, ci filosof." (Idem, p.111)

Prin marea lui putere de înțelegere și nemărginita lui capacitate, era înarmat să înlăture ura și orice fel de neînțelegere. Avea putere de obiectivare, de luciditate și seninătate în judecată. Această comprimare de pasiune ar fi de esență nordică.

Așadar, Machiavelli, omul înțelegerii, reprezintă spiritul timpului nou. Antipodul său, Savonarola, este omul credinței și reprezintă Evul Mediu. "Savonarola era Evul Mediu, Machiavelli timpul nou și nici măcar contemporanii săi nu-l puteau înțelege." (ibid.) Năzuințele lui erau: stat național, sentiment național, armată națională. "Savonarola aștepta totul de la Dumnezeu, Machiavelli totul de la oameni." (ibid.) De aceea prefera maturitatea curățeniei sufletești.

Spre deosebire de spiritualitatea creștină, care pune accentul pe curățenia sufletească, stilul amoral pune accentul pe maturitate. "Pentru Machiavelli nu este nici o laudă să fii copil. Nimic nu era mai departe de spiritul său decât concepția creștină care transfigurează curățenia copilului în ceva divin." (Idem, p.20) De creștinism nu s-a apropiat decât în apropierea morții. "El n-a stat niciodată atât de aproape de creștinism ca în zilele dinaintea morții sale." (Idem, p.17)

lubea grandiosul. Stilul amoral este grandios. Numai pentru a putea fi grandios, el trebuie să treacă dincolo de sfera eticului (moralului). Altfel, este un lucru fără sens. Dar grandiosul poate fi atât în bine, cât și în rău. "El simțea la Dante, ca la un contemporan, spiritul viu în toate părțile operei puternice. Revolta contra a tot ce este pedant, dezgustul față de omul laș, aversiunea și oroarea față de sufletele care nu sunt nici moarte, nici vii." (Idem, p.20)

Îi era frică de durere. "Ca toți oamenii care gândesc rațional, îi era frică de durere. Frica este o piedică folositoare pentru omenire și avea exact atâta cât îi este necesar unui om rațional. [...] Frica este un mijloc de a preveni durerile. Odată însă ele venite, trebuie privite fără spaimă în spirit și date gata." (Idem, p.105) "Machiavelli înfruntă prigoana cu îndărătnicie și suportă vitejește schingiuirile." (Idem, p.106) Era sănătos și tenace. "Însă, deși Nicolo era plâpând și slăbuț, el avea totuși o sănătate robustă și o tenacitate proprie oamenilor bătrâni cu spirit tare." (Idem, p.72) Stilul său, fiind rațional și realist, era scuturat de orice emfază. Sfaturile sale sunt scurte și concise. În lipsa gazetei, lansa prin oameni sentințele sale. "Principiile sale sunt puține și simple, rațiunea lui alegea dintre două rele, mereu pe cea mai mică, hotărârea lui nu cunoștea rezerve." (Idem, p.64)

Ezitarea este exclusă. "Orice măsură de mijloc ar fi o slăbiciune, o greșeală și chiar o crimă." (ibid.) Se referă la măsurile de mijloc, după ce a ajuns la o hotărâre care poate fi și ea de mijloc. Obiectivitatea era arma principală în conversație, bineînțeles, conform interesului propriu. "Modul său de a vorbi era absolut obiectiv, conștient și sincer (nesulemenit)." (Idem, p.7)

Soliditatea construcției sistemului său amoral s-a dovedit cu prisosință. "El țintuia laolaltă numeroase gânduri pe care nici un ciocan critic nu le-a putut zgudui și clătina până acum." (Idem, p.6)

Acest stil însă, pentru a fi grandios, trebuie practicat de un om tare. El simțea că nu este el cel indicat. De aceea, îl căuta. Machiavelli ar intra, așadar, mai mult în categoria stilului degenerat al "eminenței cenușii".

Pe teren nu și-a putut aplica sistemul. Pus de Giovanni Medici, conducătorul "cetei negre", să-și aplice teoriile militare, el n-a putut stăpâni trupa de 20.000 de oameni. Această anecdotă, menționată de Prezzolini în lucrarea sa, redă adevărul. Machiavelli face parte din categoria oamenilor cerebrali. Buni numai pentru a fi secunzi (sfătuitori), ei n-au elanul de a ordona și nici curajul necesar de a apărea în aceste posturi.

Poate din acest complex ieșea admirația pentru oamenii de acțiune, chiar dacă erau detracați. Cazul cu Cezar Borgia este semnificativ. Deși structural profund deosebit, totuși exista o corelație între Machiavelli, cu dialectica lui luciferică și înfățișarea de drac, și impulsul satanic imoral și amoral al lui Cezar Borgia. Cercetarea rece era principala lui caracteristică. De aici rezultă sublimul obiectivității sale. "Este un fel de înțelepciune mai înaltă și suprapământeană, din care radiază asupra tuturor lucrurilor o lumină rece și uniformă. Pierzându-se în univers, razele ei cad cu neîntreruptă lumină și neîndoită dreptate și asupra evenimentului care, în această clipă, mișcă toate simțirile, însuflețește și zguduie." (Idem, p.5)

Realismul feroce îl făcea să-i vadă cu o neîncredere dusă până la dispreț pe cei care afișează idealuri care nu au aderențe cu realitatea și nici forța corespunzătoare pentru a le împlini. "Cu nesfârșit dispreț trebuie să-i fi privit el pe acești profeți pe care îi promovau concetățenii săi într-un delir al entuziasmului; întreaga greutate a disprețului său se simte și în porecla cu care mai târziu îi înfiera pe toți oamenii care, ca Savonarola, voiau să entuziasmeze oamenii pentru idealuri care sunt prea sus pentru media lor, nu erau înrădăcinate în realitatea timpului lor și nici nu se puteau hotărî să întrebuițeze mijloacele necesare pentru realizarea lor. El îi numea <profeți neputincioși>." (Idem, p.51)

El nu vedea idealuri, ci posibilități pentru realizarea unui scop. Scopul Principelui era "să elibereze Italia de partide și de barbari." (Idem, p.123) Viziunea era totalitară. Totuși, această viziune, ieșind mai mult din calcule, ducea în fond la fărâmițarea democrației. Recunoștea particularitățile fiecărui popor, nu era un monarhist sau un republican, ci un oportunist în sensul larg al cuvântului. Fiecare își alege conducătorul sau i se impune. El putea recurge la contraste când era oportun. Putea găti și cu untdelemn și cu unt!

Machiavelli era un om politic înăscut. Bun cu copiii, cu toane, dispus când avea inspirație, furios când pana i se înțepenea. Era un erou al spiritului, adică avea curajul să gândească.

"Era un păgân, un eretic, un evreu, nu mergea nici la predică, nici la slujbe, vinerea nu postea. Cărtea împotriva preoților, călugărilor și chiar împotriva lui Dumnezeu, dar în fond era un om credincios. Nu era ateu, dar nici bigot." (Idem, p.131)

Detesta înțelepciunea găunoasă, ostentativă. "El știe că nimic nu poate face ceva mai prost, decât s-o facă toată ziua pe înțeleptul și, de aceea, sfătuiește că trebuie să-și împingă animalicul în interiorul său, să-și îngăduie dreptul său natural și abia apoi să-și îndrepte spiritul spre

lucrurile înalte și serioase. Să se dea Cezarului ce este al Cezarului și al dracului ce este al dracului." (Idem, p.144)

Nu era un puritan sau fariseu. Pentru acest motiv, în stilul amoral, viața privată a omului politic nu interesează, oricât de păcătoasă ar fi. Interesează doar acțiunea politică. Stilul rațional evită, deci, trăirea.

Viziunea suprealistă a lui Machiavelli l-a făcut neînțeles. "Machiavelli a avut nefericirea să vadă clar lucrurile. Sfaturile lui erau logice și întemeiate istoric, provocând însă neplăcerea familiei de Medici și bănuiala prietenilor poporului." (Idem, p.139) Și această neînțelegere a continuat. Motivele sunt însă mult mai complexe. Problema aderențelor sufletești este hotărâtoare. Frederic cel Mare, de exemplu, temperament eroic, îl nedreptățește tocmai din cauza aceasta. "El (Machiavelli) nu are nimic mare și adevărat, pentru că nu este cinstit." (Examen du Prince, p.108) "Autorul nu reprezintă niciodată decât idei mici; geniul său redresat nu îmbrățișează decât subiecte proprii politicii prinților mici." (Idem, p.11) Remarca este subiectivă fiindcă, indiferent de mărime, ideile nu se reflectă la fel. Esențial este raportul.

Era un tip dogmatic, prizonier al sistemului. "Furia sistemelor n-a fost nebunia privilegiată a filosofilor, ea a devenit, de asemenea, și a politicianilor. Machiavelli este infectat ca nimeni altul." (Idem, p.154) "... principiile false ale lui Machiavelli îi vor pierde sigur pe cei care vor avea nebunia să le urmeze." (Idem, p.214) Neînțelegerea provine însă din diferența de structură. Totuși, dincolo de raționalismul său și obiectivele rele, Machiavelli a avut o slăbiciune: Patria. Din această slăbiciune, a ieșit și excesul în nediscriminarea mijloacelor pentru servirea ei. Acesta era doar țelul. "Totdeauna când am putut să-mi onorez patria și cu slujba și cu primejdia, am făcut-o de bună voie; pentru că omul nu are obligație mai mare în viața sa decât aceea, depinzând mai întâi de ea ființa lui și, apoi, tot ce ne-au dat norocul și natura mai bun." (Discurs sau dialog despre limba noastră, p.619) Era un idealist. După o studiere atât de profundă a istoriei romanilor, era imposibil să nu se dezvolte sentimentul patriotic. Firea lui însă nu era sentimentală, ci rațională.

Eminescu despre Machiavelli: "Machiavelli însuși, acest adânc cunoscător al naturii omenești cu părțile ei rele și cu cele bune." (Vol.II, p.250)

2. Terenul

Caracterul amoral al acestei tactici face ca terenul să fie oriunde pe planul realităților. Atitudinea rațională și obiectivă îl organizează pe baza elementelor existente. Deci, cunoașterea realității formează principala trăsătură caracteristică, neurmărind schimbarea lucrurilor în sine dintr-o concepție etică, fiindcă nu-și propune idealuri de această natură; rămâne specularea realităților prin combinații care să ducă la un anumit scop, indiferent de caracterul lui etic. În mediul acestei tactici, virtutea izvorăște fără deosebire din barbarie și din delicatețe, din cruzime, ca și din bunătate (blândețe), din puterea de hotărâre și din inerție, din șiretenie, ca și din excititatea riguroasă. "Virtutea lui Machiavelli, foarte simplă, este de a se folosi de orice ocazie pentru a prinde energia omenească, pregătirea tuturor lucrurilor, intervenind în evenimente, și de a purta în sine valoarea

creatoare și producția propriei personalități. Virtutea lui Machiavelli este o noțiune riguros mai modernă, care nu are nici un conținut creștin; din contră, ea este o idee anticreștină și anticatolică, deoarece este antic eretică. Această virtute este opusul binelui și nu are nimic de-a face cu răutatea; este suma (conținutul) energiei care stă mai presus de bine și rău." (Prezzolini – *Das Leben Nicolo Machiavelli*, p.117)

Din cauza aceasta, nu este absolut necesar ca prințul să fie o colecție de virtuți morale. S-ar putea chiar ca unele virtuți morale să fie păgubitoare, în sensul că stingheresc acțiunea și forța: "căci, judecând bine, cutare lucru care părea o virtute, l-ar ruina dacă l-ar aplica, în timp ce altul, care părea un viciu, se va constata că este cauza fericirii." (Frederic cel Mare, cap.XV)

Această pasiune pentru faptă a dat prilej de inoculare a răului pe care tactica satanică l-a folosit pentru lărgirea terenului său, care devenise și terenul tacticii amonale prin intrarea în acest cerc vicios care lărgea din ce în ce mai mult sfera răului, tocmai pe principiul său realist. Din această concepție se poate vedea deosebirea esențială a terenului față de tacticile care au obiective morale. Acest stil este pentru omul de mijloc pe care îl ia așa cum este, cu toate calitățile și slăbiciunile lui, pe care le cultivă.

Stilul Căpitanului se situează pe un om nou pe care, în prima fază îl formează prin selecție și pe această elită își construiește sistemul. Odată ridicat acest schelet de oameni năzdrăvani, entuziasmul celor neformați servește numai de umplutură.

Cunoașterea realității este esențială. Comandantul trebuie să aibă simțul cunoașterii. "Căci un Căpitan trebuie să cunoască locurile. Printre alte lucruri de care are nevoie un șef de armate, se află și cunoașterea locurilor și a țărilor, pentru că, fără această cunoaștere generală și particulară, un comandant de armată nu poate face nimic. Și pentru că toate științele cer practică pentru a le poseda perfect, aceasta este una care cere practică foarte mare." (Machiavelli - *Discorsi*, p.526)

Cunoașterea temeinică a unei realități îți dă posibilitatea, prin asociația de idei, a cunoașterii alteia, făcând astfel, prin ascuțirea spiritului, o tehnică desăvârșită pe care se pună bază. De aici, pentru această orientare, rezultă marea necesitate pentru cunoașterea trecutului și pătrunderea viitorului. Imaginea lui Ianus bifrons. Istoria este o mare sursă de învățăminte. Preocuparea permanentă de a pune ipoteze și a judeca situația. Alegerea modelului: Alexandru cel Mare îl imita pe Ahile, Cezar pe Alexandru, Scipione pe Cyrus. Totuși, trebuie ținut seama de mentalitate, de tendința de falsificare a istoriei. Fiecare epocă își are o prismă proprie prin care vede lucrurile, conform concepției sale de viață. Apoi, falsificarea istoriei prin cenzură. Este criticat Catilina, nu este criticat Cezar, fiindcă epoca ce a urmat era a lui. E lăudat Brutus – din reflex – pentru că nu putea fi criticat Cezar. "Văd încă cu câte laude îl slăvesc pe Brutus, deoarece, neputându-l blama pe acela din cauza puterii sale, îl slăvesc pe dușmanul său." (Idem, p.159)

Judecarea situațiilor trebuie să se facă prin transpunerea condițiilor date. Compararea cu trecutul nu trebuie să se facă exact, fiindcă mentalitatea, situația, diferă. Astfel, o măsură bună atunci ar părea acum excesivă, date fiind noile moravuri. De asemenea, și experiența pe lângă

cunoașterea evenimentelor din trecut dă mari posibilități pentru pătrunderea realității și dezlegarea cazurilor neuzate. "Totuși, trebuie să fie aleși oameni experimentați în astfel de manevre și să nu se creadă în nimeni altul, chiar dacă ar fi atât de sigur de sine." (Idem, p.430)

Deci, practica și studiul oferă pentru Machiavelli posibilitățile de a-și găsi un teren propriu de acțiune oriunde. "Pentru că în acestea am exprimat ceea ce știu și ceea ce am învățat din lunga mea practică și din studiul continuu al lucrurilor din lume." (Idem, p.119)

Încercarea studiului lui este determinată de necesitatea de a deschide un drum de cercetări, pentru a se folosi experiența trecutului pentru "sfatul public".

De asemenea, perspectivele să fie cât mai variate. "Să nu se considere că ar fi ceva prezumțios dacă un om de condiții modeste îndrăznește să dea lecții de guvernare prinților, fiindcă, după cum acei care desenează un ținut se așează pe câmpie pentru a descoperi mai bine înălțimile munților și calitățile celorlalte locuri înalte și, dimpotrivă, se urcă pe vârful munților pentru a contempla forma locurilor joase, tot așa trebuie să fie prințul pentru a cunoaște caracterul poporului său și poporul pentru a-l cunoaște pe acela al prințului." (Prefața)

Realismul sever, contra utopiei. "Mulți și-au închipuit republici și principate care n-au fost și care nu vor fi niciodată." (Prințul, cap.XV) I se impută însă că excesul său de realism prezintă viața ca un iad (satanismul). "Machiavelli prezintă universul ca un infern și toți oamenii ca pe niște damnați! S-ar zice că politica a vrut să calomnieze tot genul uman printr-o ură particulară și că și-a luat ca sarcină să nimicească virtutea, poate pentru a-i face pe toți locuitorii acestui continent asemănători lui." (Frederic cel Mare, *Examen du Prince*, p.124–125)

Totul este privit prin prisma politicului. "De altfel, trebuie considerat că Machiavelli judecă totul ca om politic, adică după interesul de stat, care comandă de asemenea în mod absolut prinților ca prinții supușilor lor." (Prefață anti Machiavelli, Frederic cel Mare, cap.XIII) De altfel, această prismă formează pe orice conducător. "Nu am nimic troian la mine care să-mi fie atât de drag cum este cunoașterea acțiunilor oamenilor mari, pe care am dobândit-o printr-un lung uzaj al trebuirilor moderne și prin lectura continuă a celor vechi." (ibid.)

Din realism rezultă constatarea că natura poporului este variabilă. De asemenea, accidentul, imponderabilul, destinul orb, își au contribuția lor apreciabilă și formează o realitate.

Sângele și educația dau suportul și caracterul colectivităților și familiilor care formează primul și cel mai hotărâtor mediu. Exemplu: Manlii au fost oameni duri. Publicolii – oameni iubitori de popor. Appii – oameni ambițioși. "Aceste lucruri nu se pot naște numai din sânge, pentru că se admite că variază prin intermediul diversității căsătoriilor; dar e necesar să vină de la educația diferită pe care o are o familie față de alta." (Machiavelli - *Discorsi*, p.537)

Toate legile progresului și ale decadenței sunt cercetate cu o obiectivitate științifică. Caracterul amoral permite aceasta. "El (Machiavelli) descoperă telescopul politic înainte de Galilei pe cel al cerului îndepărtat, sondează îndrăzneț cu privirea ascuțită constelația statelor și descoperă

legile progresului, devenirii și dispariției lor.” (Prezzolini – *Das Leben Nicolò Machiavelli*, p.117)

În acest realism excesiv și cu aparatul unei observații ascuțite și perfecționate se văd toate resorturile care mișcă fapătura omului în general, adică materialul pentru acțiuni. Imaginea nu este frumoasă. Constatările făcute sunt:

Oamenii sunt:

- 1) o ceată de golani
- 2) lacomi și desfrânați
- 3) pasionați
- 4) avizi
- 5) fără credință
- 6) nerecunoscători
- 7) bestii egoiste
- 8) creaturi fără spirit, care nu disting binele de rău
- 9) nestatornici
- 10) fără simț de răspundere.

În general, masa omenească este amorfă.

Evident, se recunosc și părțile bune, dar cu aceeași obiectivitate. Adevărul trebuie să rezulte din fapte, pentru a nu discuta și construi pe lucruri imaginare.

Caracterizările care se pot da prinților, după Machiavelli, sunt:

1. liberal, 2. avar, 3. darnic, 4. rapace, 5. credul, 6. milos, 7. sperjur, 8. fidel (devotat), 9. efeminat și laș, 10. feroce și îndrăzneț, 11. uman, 12. mândru, 13. lasciv, 14. cast, 15. integru, 16. viclean, 17. dur, 18. cu care te înțelegi ușor, 19. grav, 20. ușuratic, 21. religios, 22. incredul, și altele asemenea. (*Principele*, p.73)

Acestea sunt note dominante și formează de multe ori pivotul tacticii politice respective. Esențial este cum aceste calități se încadrează în anumite categorii temperamentale, căci numai dacă se mișcă în aceste cadre sunt fecunde.

După concepția tacticii amurale, se urmărește ca principele (conducătorul) să aibă toate calitățile bune, dar prin bune se înțeleg acelea care sunt folositoare statului, indiferent de substanța lor etică. “Îi este necesar (prințului) să fie atât de prudent încât să știe să fugă de infamia acelor vicii care îi amenințau statul și de cei care nu i-l iau, păzindu-se, dacă e posibil; dar neputând, cu mai puțină considerație se poate neglija.” (ibid.) “Pentru că, dacă se va considera bine, se va găsi ceva care va părea virtute și, urmând-o, ar fi ruina curată; iar altceva care va părea viciu și, urmându-l, să ducă la securitatea și la binele său.” (Idem, p.74)

De altfel, aprecierea calităților este în funcție de mediul existent, deci ele sunt foarte relative. “Principiile lui Machiavelli n-au provocat nici un scandal printre contemporani, deprinși a le vedea puse în practică zilnic în politica timpului lor.” (Prezzolini – *Das Leben Nicolò Machiavelli*)

De aceea, interesându-l acțiunea, se putea alege ca model chiar Cezar Borgia. “Machiavelli credea că vede înaintea sa chipul dorit al viselor sale. Comandant de armată, strateg și organizator în aceeași

persoană.” (Idem, p.81) Era prefăcut, conștient de scop, îndrăzneț, închis și un cântărit diplomat și căpitan de oști.

În ceea ce privește scelerarea, el consideră că “era a acelor prinți și nu născută din natura tristă a oamenilor așa cum ziceau ei.” (Machiavelli - *Discorsi*, p.497) Totuși, acest amoralism trebuie să fie bine utilizat. Accentul cade așadar pe utilitate și nu pe moralitate. Prin această prismă se pune o margine obiectivă, fiindcă se apreciază și elemente de esență superioară în combinațiile pentru crearea forței.

“Nu se poate numi virtute să-ți omori concetățenii, să-ți trădezi prietenii, să fii fără credință, fără religie, în care feluri se poate dobândi stăpânire, dar nu glorie.” (*Principele*, p.47) Deci, și cruzimea trebuie utilizată. Conducătorul trebuie să mediteze bine și să facă tot ce are de făcut. De asemenea, sunt luate în considerație și alte virtuți superioare. Libertatea este țelul central al lui Machiavelli. Acest sentiment era mai puternic la cei antici și relevă concepția spartană. Cetatea strică virtuțile sufletești. Se admiră măsura și simțul politic roman, pe care le redă în dialogul dintre un senator roman și rebelul Privenati:

“Senatorul: – Ce pedeapsă credeți că merită Privenati?”

Privenati: – A ceea pe care o merită oamenii care se cred demni de a fi liberi.

Senatorul: – Dacă vă scutim de pedeapsă, ce pace putem spera de la voi?

Privenati: – Dacă este bună, pacea va fi fidelă și perpetuă. Dacă este rea, nu va fi de lungă durată.” (*Principele*)

Rezultatul: acei care n-au altceva în inimă decât libertatea, sunt într-adevăr demni de a deveni romani! Deci, excluderea împilării și exaltarea libertății.

Prin această prismă, Machiavelli găsește util dreptul de a acuza și păgubitoare calomniile. “Pentru că, cu cât acuzațiile sunt folositoare republicilor, cu atât calomniile sunt dăunătoare.” (Machiavelli - *Discorsi*, p.152) Și aici, atitudinea împotriva calomniei este făcută tot pe considerente de utilitate și nu are un substrat etic (moral).

Îi detesta pe infami: “*Dimpotrivă, sunt infami și detestabili oamenii distrugători ai religiilor, risipitori ai regatelor și ai republicilor, dușmani ai virtuților, ai literelor și ai oricărui fel de îmbogățire a folosului și onoarei generației umane, cum sunt necredincioșii, violenții, ignoranții, ipocriții, nefolositorii, josnicii.*” (Idem, p.158) Mediul tacticii morale este așadar determinat de o viziune realistă până la cruzime. Acest lucru pare neînțeles. “Machiavelli are toată nebunia monștrilor pe care i-a doborât Hercule, dar nu are forța acestuia.” (Frederic cel Mare - *Examen du Prince*, p.154) “...dacă Machiavelli ar fi compus o culegere de înșelătorii pentru vreun hoț, n-ar fi făcut o lucrare mai blamabilă decât aceasta.” (Idem, p.156)

3. Acțiunea

Posibilitățile de acțiune ale tacticii amurale sunt mai mari, pentru că și terenul său structural este mai vast. Dinamul acțiunii îl formează justificarea prin formula “scopul scuză mijloacele”. Spiritul raționalist, uscat, care dă posibilitatea privirii reci, permite camuflarea sentimentelor

și gândurilor reale, mărind astfel posibilitățile de manevră. Prin structura sa rațională, acțiunea acestei tactici are un pronunțat caracter speculativ, astfel că, pe lângă că pare activă, are și o mare doză de activitate preventivă. Dar acest lucru, în special lipsa de pasiuni violente sau, mai bine zis, dominarea lor, permite să se miște mai aproape de legile naturale. „Și pentru că toate acțiunile noastre imită natura, nu e posibil nici natural ca o tulpină subțire să susțină o creangă groasă.” (Machiavelli - Discorsi, p.300)

Lipsa de scrupule morale înlesnește puterea de faptă. Vorba lui Goethe: „omul de faptă este fără scrupule”. Numai rațiunea acțiunilor trebuie să fie mereu prezentă.

După acest stil, idealul unui conducător ar fi „jumătate vulpe, jumătate leu” (Prezzolini - *Das Leben Nicolo Machiavelli*, p.151), care amintește de formula creștină „buni ca porumbeii și înțelepți ca șerpii”. Însăși această formulă arată poziția (linia medie) pe care se mișcă acest stil: pentru partea speculativă și, deci, negativă, parazitară, șiretenia vulpii, pentru cea pozitivă (forța proprie), leul, cu bărbăția lui. Deci, pe ambele versante.

Cel care acționează trebuie să fie și iubit și temut. „E mai bine să fie iubit decât temut sau, mai curând, temut decât iubit. Un principe nu trebuie să se îngrijească, așadar, de infamia de a fi crud, pentru a-și ține supușii uniți și în credință pentru că, cu foarte puține exemple, va fi mai milos decât cei care, din prea multă milă, lasă să urmeze și dezordini din care se nasc ucideri și răpiri. A se răspunde că ar fi de dorit să fie și una și alta, dar pentru că e greu a le uni împreună, e mult mai sigur să fie temut decât iubit, când lipsește unul din doi. Pentru că despre oameni se pot spune, în general, acestea: că sunt ingrați, vorbăreți, simulatori și disimulatori, fug de primejdii, ahtiați de câștig; și, în timp ce le faci bine, sunt toți ai tăi, oferindu-ți sângele, averea, viața și copiii, cum am zis mai sus, când nevoia este mai îndepărtată; dar, când ești asuprit, se revoltă.” (Principele, p.77) „Și acel principe care s-a bazat cu totul pe cuvintele lor, aflându-se lipsit de alte pregătiri, se ruinează, pentru că prieteniiile care se dobândesc cu preț, și nu cu mărinimie și afecțiune sufletească, au valoare, dar nu se târăsc și cu timpul nu se pot cheltui. Și oamenii au mai puțin respect în a ofensa pe cineva care se face iubit decât pe cineva care se face temut, pentru că dragostea e ținută de o legătură de obligație care, din cauză că oamenii sunt triști, în orice ocazie ea este ruptă în propriul folos, dar teama e ținută de o frică de pedeapsă care nu te părăsește niciodată.” (Idem, p.78)

Conducătorul poate întrebuița toate mijloacele. „Dacă el procedează cu măciuca sau cu șiretenie, dacă el, ca instrument al lui Dumnezeu, își dă aere sau, după spusele sale, stă în legătură cu dracul, el rămâne mereu asul care stă pe primul loc și acordă valoare nulității lor.” (Prezzolini - *Das Leben Nicolo Machiavelli*, p.116)

Tacticii amorală îi este indiferent Dumnezeu sau diavolul, fiindcă se pornește de la necesitatea principală a atingerii obiectivului, mai ales că pe oameni îi cunoaște și apreciază sub aspectul lor urât, realist, negativ, fără să existe în prealabil o tendință de ridicare.

Eroul preferat este omul faptei, indiferent de criteriile morale și imorale. Aceeași eroi stau la originea statelor. „Aceste state datorează originea lor mereu unui singur om: unui erou. Ele se nasc totdeauna prin forță. Eroul respectiv nu este nici bigot, nici ascet. El este un om al faptei. Chiar dacă ar fi și un sfânt, totuși el este mereu înarmat cu o măciucă sau cu o spadă. Vai de oamenii cărora nu le place măciuca sau se tem de sabia lucioasă.” (Idem, p.115)

Prin această concepție, tactica amorală se extinde și în sfera eroicului, adică a forței primare. Tehnica ce stă la dispoziție pentru canalizarea acestei forțe, precum și arsenalul de arme pe care îl indică, sunt mai vaste, în cea mai mare parte nepotrivite cu structura eroică de unde emană forța inițială, fiindcă, de exemplu, un erou nu invită pe cineva la masă ca să-l otrăvească sau nu-i dă cu pumnalul pe la spate, pe după perdea. Acesta este apanajul unui laș, adică al aceluia care nu are forță, dar are șiretenie. Așa se poate explica de ce s-au născut state care au fost rezultatul combinațiilor ieșite din șiretlicuri diplomatice și au căzut, iar altele care s-au mișcat exclusiv pe linia eroismului.

Calitățile admirate la Cezar Borgia, eroul acestui stil, sunt o îmbinare de calități și defecte (privite sub raport moral), care dau posibilități de combinație în acțiune. El era: 1. prefăcut (simulare), 2. știa ce vrea, 3. cu portite de ieșire rezervate, 4. îndrăzneț, 5. închis, 6. cumpătat, diplomat (dintre două rele, o alegea pe cea mai mică), 7. cu grijă de armată (forța lui), 8. cu planuri învăluite, 9. cu vederi largi, 10. ambițios, 11. fără scrupule, 12. scelerat și mișel, 13. fără afișarea amenințării, 14. răzbunător.

Pentru ducerea acțiunii, principiul unității de comandă este o condiție esențială: „Și aceasta trebuie luată ca o regulă esențială: că niciodată sau rar se întâmplă ca o republică sau un regat să fie din principiu condus bine sau în întregime reformat, dacă nu e condus de unul; dimpotrivă, e nevoie ca unul singur să fie cel care să dea tonul și de mintea căruia depinde orice comandă asemănătoare.” (Machiavelli - Discorsi, p.155)

Asigurarea unității de comandă pentru împrejurări grele. Dictatura temporară până trece primejdia. Dictatorul a fost creat de romani pentru asemenea împrejurări: „... adică a da putere unui om care, fără nici o asemenea împrejurări: „... adică a da putere unui om care, fără nici o consultare, să poată hotărî și fără nici o denumire să poată executa hotărârile sale. Dictatorul trebuie să aibă calități excepționale care să suplinească. Forța aduce denumirea, nu denumirea forță.” (Idem, p.217) Instituția capabilă pentru hotărârile care nu așteaptă timp și cer o soluție rapidă. „Republica venețiană a rezervat autoritate sau puțini cetățeni care au nevoie urgentă de ea fără o consultare mai mare, toți hotărând de acord pasiv.” (Idem, p.219)

Peste aceste posibilități de prevedere apar și intervențiile norocului sau ale forței divine (imponderabilul), care influențează acțiunile oamenilor. „Nu mai puțin, pentru ca liberul nostru arbitru să nu fie stins, arată că poate fi adevărat ca norocul să fie arbitru jumătății acțiunilor noastre, dar că lasă să guverneze cealaltă jumătate. [...] La fel intervine norocul, care își demonstrează puterea unde nu e rânduită virtute care să reziste.” (Idem, p.109)

Adaptarea la mediu este o condiție prealabilă pentru acțiune. "Cred, de asemenea, că e fericit cel care găsește modul de a acționa cu calitățile timpului; și, la fel, e nefericit cel care, cu felul său de a acționa este în discordanță cu timpul. Pentru că se vede că oamenii, în lucrurile care îi conduc la scopul pe care fiecare îl are în față, adică glorie și bogății, procedează diferit: unul cu respect, altul cu avânt; unul prin violență, altul cu dibăcie; unul cu răbdare, altul cu contrariul ei; și fiecare cu aceste moduri diverse și-l poate atinge." (Machiavelli - *Principele*, p.110)

Dar adaptarea dă naștere, în general, la lucruri mediocre. Neadaptarea, dimpotrivă, poate să dea naștere la fapte mari, dacă are energie și ideal. Ea se bazează pe eterna pendulare a sufletului omenesc.

Fiecare procedeu își are momentul său, timpul potrivit. Căci același procedeu bun astăzi, poate fi rău mâine. Aceasta depinde de flerul conducătorului.

Stăpânirea norocului depinde de energie: "e mai bine să fii impetuos decât respectuos; pentru că norocul e ca o femeie și, voind-o, e nevoie s-o ții în băți și lovituri, este prietena tinerilor, pentru că sunt mai puțin respectuoși, mai cruzi și îi comandă cu mai multă îndrăzneală." (Idem, p.112)

Pentru acțiune sunt juste toate mijloacele și, deci, și războiul. "Iustum enim est bellum quibus necessarium et pia arma ubi nulla nisi in armis spes est." ("Războiul este drept pentru cei cărora le este necesar și drepte sunt armele când nu mai e speranță decât în arme.") (Idem, p.113)

Acțiunea, forța, sunt lozincile acestei tactici și mijloacele ei sunt, după împrejurări, de toate felurile.

Mobilul acțiunii poate fi determinat de toate pasiunile, indiferent de sensul lor moral. Setea de mai bine a omului este factorul principal al acțiunii. Aceasta însă are inevitabilul revers al dezamăgirilor, fiindcă idealurile sunt ca fata morgana.

În materie de conducere a statului sau a colectivităților sunt, de cele mai multe ori, năzuințe divergente între cei care conduc și cei care sunt conduși. Tendința de dominare a unora se ciocnește cu năzuința de libertate a altora. "Fără îndoială, dacă se consideră scopul celor nobili și al celor ignobili (josnici) se va vedea la cei dintâi dorința de a domina, iar la cei din urmă numai dorința de a nu fi dominați și, drept consecință majoră, voința de a trăi liberi, putând spera, mai puțin de a o uzurpa, decât pot cei mari." (Idem, p.140) Nobilul = dominare, iobagul = libertate. Dar din aceste tendințe divergente rezultă și acțiuni pozitive sau negative, în raport cu situația de fapt. "Cel care dorește să-și mențină onoarea deja dobândită sau cel care dorește să dobândească ceea ce nu are." (ibid.) "...pentru că și una din pofte și cealaltă pot fi ușor cauza unor foarte mari tulburări." (Idem, p.141)

Prin dragoste se pot armoniza aceste tendințe, dându-le un țel pozitiv. "E mult mai ușor să fii iubit de cei buni decât de cei răi și să te supui legilor decât să vrei a le comanda." (Idem, p.413) Dragostea le potolește setea naturală de libertate. "Pentru că oamenii, când sunt guvernați bine, nici nu caută, nici nu vor altă libertate." (Idem, p.414) "Pe drept cuvânt - spune Cornelio Tacito - oamenii cinstesc lucrurile trecute și se supun celor prezente; și trebuie să dorească pe bunii prinți și, oricum ar

fi ei făcuți, să-i tolereze. Și, într-adevăr, cine face altfel, de cele mai multe ori se ruinează pe sine și patria sa." (Idem, p.415)

Principiile de stăpânire, deci de orientare ale acțiunii, trebuie adaptate în așa fel încât să asigure, prin captare și sincronizare, un caracter pozitiv. "Statele ereditare se mențin mai ușor decât cele noi." (Idem, p.20) Credința în mai bine este o dificultate mai mare pentru regimurile noi cu cât ea este mai înfocată și a trezit mai multe speranțe. "Oamenii își schimbă bucuros domnul, crezând că li se va îmbunătăți traiul și această credință îi face să ridice armele asupra lui; se înșeală, pentru că văd apoi, din experiență, că li s-a înrăutățit." Așadar, "într-un stat nou ai inamici pe cei pe care îi supui și pe cei care te-au ajutat, dar nu poți să-i satisfaci așa cum se așteptau ei." (Idem, p.1) Reocuparea unui stat îți arată punctele vulnerabile și astfel se pot lua măsuri după experiența făcută.

Omogenitatea înlesnește acțiunea convergentă. Limba unitară și același sânge al supușilor asigură o înțelegere mai temeinică. Ambiția disproporționată strică acțiunea. "E un lucru într-adevăr foarte natural și obișnuit să vrei să câștigi; și totdeauna când oamenii o fac pentru că pot, vor fi lăudați și nu blamați, dar când nu pot și vor să o facă cu orice preț, aici este greșeala și dojana." (Idem, p.27)

Dezordinea este mai primejdioasă decât războiul. "...nu trebuie niciodată să urmezi o dezordine pentru a respinge un război; pentru că nu se respinge, ci se amână, în dezavantajul tău." (Idem, p.28)

Adaptarea sistemelor de stăpânire influențează posibilitățile de acțiune. Forța concentrată este atunci când prințul este absolut față de șerbi. Forța repartizată (descentralizată): prinț bazat pe nobili. Șeful absolut asigură mai bine unitatea. "De unde, cine asaltează pe turc, e necesar să se gândească că va avea de întâlnit întreaga unitate și e convenabil să spere mai mult în forțele proprii decât în dezordinile altora." (Idem, p.31)

Dezavantajul forței repartizate este că "totdeauna se găsesc nemulțumiți și dintre cei care vor să inoveze; aceștia, pentru motivele spuse, îți pot deschide drumul acelui stat și ușura victoria. Care apoi, vrând să te menții, îți atragi infinite dificultăți și cu cei care te-au ajutat și cu cei pe care i-ai asuprit." (ibid.)

Metodă clară și precisă în acțiune; să știi ce vrei (de ex., stăpânirea unui stat care se guverna cu propriile lui legi). Pot fi soluții: 1. ruinarea lui totală, 2. deplasarea la fața locului și guvernarea lui de acolo, 3. tribut. Aici prudența trebuie să fie în imitarea oamenilor mari, căci nu se pot reține toate calitățile lor, deși tendința de a imita, adică de a merge pe drumuri bătute, este irezistibilă.

Virtute sau noroc. "Crearea unui stat presupune sau virtute sau noroc. (Nu putea exista Moise fără robia în Egipt, Romulus fără lipsa de spațiu a Romei, Cyrus fără perși nemulțumiți, Tezeu fără atenieni risipiți.) Noroc și virtute! Ce a făcut Imperiul Roman?" (Machiavelli - *Discorsi*, p.283)

Inovatorul are inamici: 1. pe cei vechi care aveau avantaje, 2. incredulitatea oamenilor în lucruri noi. Dar aici Machiavelli ignoră speranța în mai bine, adică credulitatea nesfârșită chiar a celor veșnic dezamăgiți!

Soliditatea internă este o condiție esențială pentru orice acțiune. "Deci, nu poate fi asaltată cetatea puternică a unui principe care nu este urât." (Principele, p.56) Soliditatea internă evită tentativa de atac a adversarului.

Armele și legile bune constituie o pavază. "Și principalele baze pe care trebuie să le aibă toate statele, atât cele noi, cât și cele vechi sau mixte, sunt legile și armele bune; și, pentru că nu pot fi legi bune unde nu sunt arme bune, iar unde sunt arme bune se înțelege că sunt și legi bune, voi lăsa la o parte a raționa despre legi și voi vorbi despre arme." (Idem, p.60)

Forța proprie dă posibilitatea de acțiune și manevră. Fără forță proprie, totul este precar și dependent de alții. Cu atât mai mult, când sunt noi idealuri de impus. "Quod nihil sit tam infirmum aut instabile quam fama potentiae non sua vinixa." ("Căci nimic nu este atât de slab și de instabil ca faima unei puteri care nu se sprijină pe forța proprie.")

Arma, și nu delicatețea decide. "Se vede că atunci când prinții au gândit mai mult la delicatețe decât la arme și-au pierdut statul. [...] Pentru că, între alte cauze care aduc rău, a fi dezarmat te face să te întinzi: ceea ce este una din acele josnicii de care prințul trebuie să se păzească, cum se va spune dedesubt, pentru că de la unul înarmat la unul dezarmat nu e nici o proporție. Și nu e logic ca cine e înarmat să se supună bucuros celui dezarmat și ca cel dezarmat să stea singur între servitori înarmați pentru că, fiind disprețuit de unul și suspectat de altul, nu pot lucra bine împreună." (Idem, p.69)

Forța sprijinită pe mercenari nu este sigură, fiind în funcție de interes. "Mercenarii și auxiliarii sunt inutili și periculoși și dacă cineva și-a fondat statul pe armele mercenare, nu va sta niciodată ferm și sigur, pentru că sunt dezbinați, ambițioși, fără disciplină, necredincioși; viteji între prieteni, lași între dușmani, nu au teamă de Dumnezeu, nu au credință cu oamenii; și, cu atât se amână ruina, cu cât se amână asaltul de către dușmani și în timp de pace ești jefuit de ei, iar în război de dușmani." (Idem, p.61)

Deci, pentru forța proprie, credința oferă certitudinea cea mai mare. Infidelitatea mercenarului aduce dileme defavorabile: 1. dacă este capabil, are veleități și ambiții, creînd prin acestea dificultăți și funcții vulnerabile; 2. dacă este incapabil, te ruinează tocmai din această cauză.

Și pentru apărare, forța proprie este esențială. "Și numai acele apărări sunt bune, sunt sigure, sunt durabile, care depind de tine însuși și de propria ta forță." (Idem, p.108) Mai mult, încrederea trebuie să fie pe forța proprie și nu pe noroc. (Machiavelli - Discorsi, p.506) Istoria a dovedit că profeții înarmați înving, iar cei dezarmați sunt învinși: "De aici rezultă că toți profeții înarmați înving, iar cei dezarmați s-au ruinat. Pentru că, dincolo de lucrurile spuse, firea popoarelor diferă; și e ușor să le convingi de un lucru, dar e greu să le oprești în acea convingere; și deci trebuie să fie rânduit în așa fel încât și atunci când nu mai cred, să se poată face să creadă cu forța. Moise, Cyrus, Tezeu și Romulus n-ar fi putut să le facă să respecte timp îndelungat constituțiile lor, dacă ar fi fost dezarmați: cum în timpul nostru se întâmplă cu fratele Girolamo Savonarola, care s-a ruinat în noile sale hotărâri, așa cum mulțimea a început a nu-l mai crede; iar nu

știa cum să-i mențină pe cei care crezuseră, nici să-i facă să creadă pe cei neîncrezători." (Machiavelli - Principele, p.37)

Forță echilibrată, adică rezultată dintr-o împăcare a celor două tendințe fundamentale care animă o colectivitate, și anume: a) poporul (masa) dorește să nu fie comandat și oprimat de cei mari; b) cei mari au setea de dominație, adică să comande și să oprime poporul. Din aceste tendințe divergente rezultă necesitatea prințului. "Pentru că, văzând cei mari că nu pot rezista poporului, încep a acorda autoritate unuia dintre ei și-l fac principe pentru a putea, la umbra lui, să-și manifeste pofta. Poporul și el, crezând că nu poate rezista celor mari, acordă puterea unuia și-l face prinț pentru a fi apărat de autoritatea sa." (Idem, p.1)

De aici rezultă necesitatea alegerii. "Și pentru că oamenii speră sau prin necesitate sau prin alegere; și pentru că se vede de aici că este mai mare unde alegerea are mai puțină autoritate."

La început, alegerea conducătorului se face pentru cel prudent și just. "Care lucru făcea că, având apoi de ales un prinț, nu mergeau după cel mai viteaz, ci după cel mai prudent și mai drept. Dar cum apoi începe să se facă prințul prin succesiune, și nu prin alegere, îndată începură moștenitorii să degenereze de la strămoșii lor." (Machiavelli - Discorsi, p.131)

Selecțiune sau ereditate? Machiavelli nu dezbate această problemă.

Pendularea între conducerea principelui și cea populară, determinată de degenerescența sistemului. (Idem, p.132) De aici, necesitatea arbitrului între forțe divergente pentru asigurarea echilibrului. Aici intervine legiuitorul. "Astfel că, se poate numi fericită republica aceea care are un om așa de prudent care să-i dea legi rânduite în așa fel încât, fără a avea nevoie să le corecteze, să poată trăi sigur sub ele. Și se vede că Sparta le-a respectat peste 800 de ani, fără să le corupă și fără vreo tulburare pentru aceia; și, dimpotrivă, are un oarecare grad de nefericire aceea cetate care, neabătându-se de la un comandant prudent, este nevoie să se comande (rânduiască) prin ea însăși." (Idem, p.128-129)

Perfecționarea legii este bună, dar are dezavantajul de a produce tulburări. De aceea, constituția unui stat este esențială pentru dezvoltarea forțelor. "Pentru că Licurg, cu legile sale, a făcut în Sparta mai mult egalitate de substanță și mai puțin egalitate de grad, pentru că acolo era o putere egală și plebeii erau mai puțin ambițioși, pentru că gradele cetății se întindeau la puțini cetățeni și erau ținute la o parte de plebe, nici nobilii care-i tratau rău nu au trezit niciodată dorința lor de a-i avea." (Idem, p.143) Și viața sobră a conducătorilor a asigurat această durabilitate.

Libertatea se naște din dezbinarea forțelor adverse. "Și cum toate legile care se fac în favoarea libertății se nasc din dezbinarea lor, cum ușor se poate vedea că a avut loc la Roma, pentru că de la Tarquini până la Gracchi, timp de peste 300 de ani, tulburările din Roma rareori au dus la exil și de foarte rare ori la sânge." (Idem, p.17)

Deci, și frământările pot fi fecunde. "Pentru că exemplele bune se nasc din educația bună; educația bună din legi bune și legile bune din acele frământări care multe dăunează în mod nechibzuit." (Idem, p.137)

Există inconveniente inevitabile. "Și în toate lucrurile omenești se vede

aceasta, cine le va examina bine: că nu se poate șterge niciodată un inconvenient ca să nu se nască altul.” (Idem, p.144)

De multe ori, și aparențele trebuie salvate. “Cine vrea să reformeze un stat învechit într-o cetate liberă, să rețină cel puțin umbra modurilor antice.” (Idem, p.198)

Trebuie să țină seama, așadar, de forțele conservatoare care, ca și cele opuse reprezentând năzuința de înnoire, își au greutatea lor.

Pe teren virgin, se poate organiza mai bine o republică la muntenii fără civilizație decât la aceia care trăiesc în orașe, unde “la civilita” este coruptă.

Alegerea colaboratorilor este esențială, atât pentru păstrarea echilibrului, cât și pentru derularea acțiunii, fiindcă prin ei conducătorul recepționează impresii asupra realității și tot prin ei își canalizează voința de acțiune. “Nu este de mică importanță pentru un principe alegerea miniștrilor, care sunt buni sau nu, după prudența principelui. Și cea dintâi presupunere care se face despre mintea unui domn este a-i vedea pe oamenii pe care îi are în jurul lui; și când ei sunt destui și credincioși, poate fi considerat înțelept, pentru că a știut să-i cunoască îndeajuns și să-i mențină fideli. Dar când sunt altfel, nu se poate formula o bună părere despre el, pentru că prima greșală pe care o face, o face în această alegere.” (Principele, p.103)

Există capacități diferite. “Și pentru că sunt creiere de trei feluri: unul înțelege de la sine, altul discernе ceea ce altul înțelege, al treilea nu se înțelege nici pe sine, nici pe alții; cel dintâi este excelentissim, al doilea, excelent, al treilea, inutil.” (ibid.)

Metodă de cunoaștere. “Când vezi că ministrul se gândește mai mult la sine decât la tine și că în toate acțiunile lui își caută folosul său, acesta niciodată nu este făcut pentru a fi un bun ministru, nu te poți încrede niciodată în el; pentru că cel care are în mâini statul cuiva, nu trebuie să se gândească niciodată la sine, ci la principe și să nu uite niciodată vreun lucru care să nu aparțină prințului.” (Idem, p.104)

Recompensă și dependență. “Și, pe de altă parte, prințul, pentru a-l menține bun, trebuie să se gândească la ministru, onorându-l, făcându-l bogat, obligându-și-l, făcându-l părtaş la onoruri și sarcini; astfel, ca să vadă că nu poate sta fără el și că multe onoruri să nu-l facă să mai dorească onoruri, multe bogății să nu-l facă să mai dorească bogăție, multe sarcini să-l facă să se teamă de schimbări. Când și miniștrii și principii sunt astfel făcuți, se pot încrede unul într-altul; dar când sunt altfel, totdeauna sfârșitul e dăunător și pentru unul și pentru altul.” (ibid.)

Concordia între colaboratori este necesară. Opus concepției pentru divizarea lor, “ei cred a fi mai puțin înșelați de către oameni pe care o ură mutuală îi ține reciproc în gardă. Deci, nimic nu contribuie mai mult la forța unei monarhii decât uniunea intimă și inseparabilă a tuturor membrilor ei și acesta trebuie să fie scopul unui prinț înțelept de a o stabili.” (Frederic cel Mare, Examen du Prince, p.184)

Grija de a-i evita pe adulatori este de cea mai mare importanță: a) adulatorii mișună în jurul conducătorului, b) adevărul spus direct pare lipsă de reverență. “Nu vreau să las la o parte un lucru important și o greșală de care prinții se apără cu greutate, dacă nu sunt foarte prudenți sau dacă

nu fac o alegere bună. Și aceștia sunt adulatori de care curțile sunt pline; pentru că oamenii se complac atât de mult în lucrurile lor proprii și se înșeală, astfel încât cu greu se apără din această parte. Și, vrând a se apăra, există pericolul de a nu deveni stăpâni. Pentru că nu există alt mod de a te apăra de adulări, decât dacă oamenii înțeleg că nu te ofensează să-ți spună adevărul; dar când fiecare poate să-ți spună adevărul, îți lipsește reverența lui. De aceea, un prinț prudent trebuie să aibă un al treilea mod, alegând în statul său oameni înțelepți și numai acestora trebuie să le dea libertatea de a-i spune adevărul, și numai despre acele lucruri de care îi întreabă și nu de altceva. Dar trebuie să-i întrebe de orice lucru și să asculte părerile lor, iar apoi să se hotărăască singur, în felul său; și cu aceste sfaturi, și cu fiecare dintre ei să se poarte în așa fel încât fiecare să știe că, cu cât îi va vorbi mai liber, cu atât va fi mai acceptat. Afară de aceea, să nu vrea să audă pe nimeni, să-și urmeze lucrul hotărât și să fie încăpățânat în hotărârile sale. Cine face altfel, sau e pripit din cauza adulatrilor sau se schimbă des din cauza variației părerilor din care se naște puțină sa estimare.” (Principele, p.105)

Firi necomunicative. Au neajunsul că, atunci când își pun în aplicare planul, acesta este contrazis de anturaj care, influențându-l, produce ezitare în execuție și chiar îl anulează. “Pentru că împăratul e om secret, nu comunică nimănui planurile sale, nici nu cere păreri, dar, punându-le în aplicare și începând a fi cunoscute și descoperite, încep să fie contrazise de cei din jurul său; și acela se înșeală ușor.” (ibid.)

Consfătuirea este necesară. “Așadar, un principe trebuie să se consfătuască mereu, dar când vrea el și nu când vrea altul; dimpotrivă, trebuie să-i încurajeze pe fiecare de a-l sfătui despre ceva, chiar dacă nu i se cere. Dar el trebuie să întrebe pe larg și apoi să asculte cu răbdare adevărul despre cele întrebate.” Regulă generală: “un principe care nu e înțelept din fire nu poate fi sfătuit bine dacă nu are încredere într-unul singur care să-l guverneze, care să fie om foarte prudent.” (Idem, p.106) Consfătuirea cu mulți are, într-adevăr, dezavantajul că, dacă conducătorul nu este un cap luminat, nu poate trage concluzii, fiindcă fiecare judecă în felul său.

Prudența principelui. “Totuși se conchide că sfaturile bune, de la oricine ar veni, e bine să se nască din prudența principelui, și nu prudența principelui din sfaturile bune.” (ibid.)

Uitarea chestiunilor personale. “De dragul patriei, un bun cetățean trebuie să uite neplăcerile private.” (Machiavelli - Discorsi, p.538)

Hotărâri rapide și îndrăzneală – lucruri esențiale pentru acțiune. “Și cu avântul și cu îndrăzneala se obține de multe ori ceea ce cu moduri obișnuite nu s-ar obține niciodată. Unde este de notat că, atunci când un principe dorește să obțină ceva de la altul, trebuie, dacă prilejul o permite, să nu-i dea timp de deliberare și să facă astfel ca să vadă necesitatea unei hotărâri rapide; aceasta se întâmplă atunci când cel întrebat vede că din negare sau din amânare se naște o subită și periculoasă indignare.” (Idem, p.530) Principial: cerere de timp pentru gândire. Rapid, când întorci o manevră pe care o cunoști.

Nehotărârea este cea mai mare slăbiciune. “Partea cea mai rea pe care o au republicile slabe este că sunt nehotărâte.” (Idem, p.229) Totuși,

Diverse stiluri de luptă politică

necesitatea hotărârii rapide nu implică stilul de luptă impetuos (eroic). Machiavelli optează pentru tactica uzurii. Aceasta rezultă din cele două exemple pe care le dă în acest sens.

1) Pentru că Decius a asaltat inamicul cu toată impetuoșitatea și cu toată forța sa;

2) Fabius l-a susținut numai, judecând că asaltul lent e mai util, rezervând impetuoșitatea sa la urmă, când inamicul și-a pierdut prima înflăcărare de luptă și, cum spunem noi, toga.

Primul a dobândit gloria murind în luptă fără a o câștiga (stil eroic). Al doilea a dobândit gloria prin uzură, trăind, și a câștigat lupta.

“De unde se vede că modul de a proceda al lui Fabius este mai sigur și mai imitabil.” (Idem, p.537)

Procedura rezultă mai mult din temperament, care formează însăși baza stilului și, în mică măsură, din calcul. Noi credem că pe această bază trebuie clădit totul.

În actualul război (al doilea mondial), ca și în cel dintâi mondial, pe plan mare strategic, se pare că germanii au la bază tactica eroică, și anume concepția eroică a lui Decius, pe când englezii, calculul de uzură al lui Fabius.

În această tactică amorală există însă posibilități pentru ambele stiluri, după necesități.

4. Armele

Pe terenul amoral pe care se mișcă, armele folosite de tactica amorală sunt diferite și variate, determinate de împrejurări. Orice armă care folosește scopului propus este bună. Deci, nu un criteriu moral stă la bază, ci unul experimental sub raportul utilității. Dacă nu se poate face împărțirea pe plan moral, în schimb armele acestei tactici vor avea un caracter atât preventiv, ieșit din prudență, cât și activ.

Mijloacele de luptă. Utilizarea atât a părților bune, cât și a celor rele.
“trebuie, deci, să știți cum sunt două specii de luptă: una cu legea, alta cu forța; cea dintâi este proprie omului, cea de-a doua, bestiei; dar pentru că cea dintâi, de multe ori, nu ajunge, trebuie să recurgi la cea de-a doua. [...] ceea ce nu înseamnă a avea ca preceptor o jumătate bestie și o jumătate om, dar un principe trebuie să știe să folosească ambele naturi; una fără cealaltă nu este durabilă.” (Principele, p.80–81) Cu alte cuvinte, să fii vulpe, lup, leu.

Nu toți oamenii sunt buni.

“Dacă toți oamenii ar fi buni, acest precept n-ar fi bun, dar pentru că sunt răi și nu l-ar respecta la tine, nici tu nu trebuie să îl respecti lor.” (ibid.) Prin acest realism excesiv, nu se poate ieși din cercul vicios. Tocmai pentru că oamenii sunt așa, trebuie făcut un efort de înălțare.

Simulare și disimulare.

“Dar este necesar a cunoaște și a colora bine această natură și să fii mare simulator și disimulator; și oamenii sunt atât de simpli și atât de mult se supun necesităților prezente, încât cel care înșelă îl va găsi întotdeauna pe cel care se va lăsa înșelat.” (ibid.) “Nu e nevoie, deci, ca un principe să aibă toate calitățile menționate, dar e nevoie să pară că le are. Ba aș îndrăzni a spune că, avându-le și respectându-le mereu, sunt

dăunătoare; și, părănd a le avea, sunt utile; ca a părea credincios, fidel, uman, integru, religios și a fi.” (Idem, p.82) Deci, posibilități de adaptare și la bine și la rău.

Mijloacele de expansiune.

1) Legal: a extinde legea.

2) Nominal: a exercita la început puterea.

3) A-ți face nu tovarăși, ci supuși.

Războiul este determinat: a) de ambiția conducătorilor; b) din necesitate.

Atacul pe teritoriul adversarului (spirit ofensiv). Hanibal atacă Italia. Scipio a atacat Cartagina când se găsea în Italia.

Disocierea forței adverse, pentru că “cine are de-a face cu foarte mult, chiar dacă ar fi inferior, totuși poate susține primele asalturi și ieși învingător.” (Machiavelli - Discorsi, p.451).

4.1. Cultul forței

Machiavelli prefera stăpânirea poporului de către nobili și nu avea nici un respect pentru neputincioși și slabi (reprezentanți ai poporului). (Principele, p.101) Sub acest aspect, era un admirator al lui Borgia, pe care îl socotea un maestru al voinței de putere. Această admirație se producea într-un moment când împotriva lui Borgia via toată lumea. Admitea pentru vremuri excepționale lovituri și acțiuni rapide sub formă dictatorială. (Idem, p.88) Nu admitea conspirația. Model contrar lui Cezar Borgia era Pier Soderini, cu calitățile și defectele lui potrivite: 1. bun pentru vremuri bune, 2. răbdător, 3. nu lua măsuri radicale, 4. omul legii, 5. lua măsurile necesare mai târziu, 6. sincer, 7. mărinimos, 8. apelare la formă=voturi, în loc de fond=armată.

Evident că pentru vremurile grele se cer calități precum energia, dar dacă aceste calități ar exista, de ce n-ar putea da tărie și virtuților ca sinceritatea, legalitatea, mărinimia etc. Căpitanul, pregătind și forța materială, le putea impune.

Din acest motiv, Machiavelli avea rezerve față de religie: “Religia noastră a glorificat mai mult pe oamenii umili și contemplativi decât pe cei activi. Apoi, a pus binele suprem în umilință și disprețul lucrurilor umane: cealaltă îl pune în mărișia sufletului, în tăria corpului și în toate celelalte lucruri apte a-i face pe oameni foarte puternici.”

Religia creștină a făcut să piară sentimentul libertății. “Acest mod de a trăi, pare a fi făcut lumea slabă și dată pradă oamenilor scelerati, care o pot manevra sigur, văzând cum universalitatea oamenilor, pentru a merge în paradis, gândește mai mult să-și suporte chinurile decât să le răzbune. Și, deși pare că lumea s-a efeminat și cerul este dezarmat, se naște mai mult, fără îndoială, din josnicia oamenilor care au interpretat religia noastră după trândăvia și nu după virtutea lor.” (Machiavelli - Discorsi, p.296)

Forța asigură puterea de expansiune. În raporturile cu terții trebuie să fie concordanță între vorbă și faptă, care se traduce în faptă. “Nu este o hotărâre prudentă să legi prietenie cu un principe care are mai mult opinii decât forțe.” (Idem, p.322) Forța nu este îndeajuns, pentru că “se vine de jos, cu mare noroc, mai mult cu înșelăciunea decât cu forța.” (Idem, p.328)

Machiavelli, maestrul tiraniei, a detestat totuși cel mai mult tirania. El însă a constatat-o, fiindcă setea de putere există pustiitoare și la oamenii simpli. Exemplu: Ali Pașa. "Ai fi tentat să vezi că Ali Pașa avea cunoștință de anumite reflexii asupra celei de-a cincea politici, desigur două pentru care Machiavelli n-a fost decât comentator, dacă nu s-ar ști că el ghicea din instinct tirania." (Pouqueville, Reg. De la Grèce, vol.I, p.300).

Cultul forței aduce însă și beția puterii sau, cum spune Machiavelli, "pofta de a domni". Cazul Manlio Capitolino arată această beție de putere, dar, în același timp, și soliditatea organizației romane, care știa să înfrâneze asemenea excese, prin câștigarea forțelor divergente.

4.2. Fermitatea

Fermitatea este aspectul cel mai autentic al forței. Afirmarea ei mărește forța prin efectul polarizator pe care-l are. Toți fondatorii de religii sau de forțe politice au fost fermi.

În acțiune. "În acțiuni se recunoaște grandoarea, animozitatea, gravitatea, tăria; și, cu privire la manevrele particulare ale supușilor, a vrea ca hotărârea sa să fie irevocabilă; și să se mențină o astfel de părere, încât să nu se gândească nimeni nici să-l înșele, nici să-l măhnească."

Formarea unui solid centru de greutate face ca autoritatea să se mărească precum o avalanșă, în rostogolirea evenimentelor.

Comanda cere forță. "...pentru a comanda lucrurile tari trebuie să fii tare, iar cel care se folosește de această tărie nu poate apoi să facă să fie respectate cu blândețe. Dar cine nu are această tărie de caracter, trebuie să se ferească de stăpânirile extraordinare, iar în cele ordinare poate folosi omenia sa." (Machiavelli - Discorsi, p.480)

Un act de mare fermitate a fost fapta lui Romulus, care și-a omorât fratele pentru a dovedi că legea este mai presus de orice în interesul comun.

Pedeapsa exemplară era curentă la romani și în epoca lor sănătoasă. "Pentru că atunci când nu se văd din alte nesfârșite semne, grandoarea unei republici și puterea execuțiilor sale se văd prin calitatea pedepsei impuse celor care greșesc." (Idem, p.541)

Despre pedeapsa colectivă. "Deoarece când o mulțime greșește, iar autorul nu este cert, toți nu pot fi pedepsiți, pentru că sunt prea mulți; a pedepsi o parte și a lăsa o parte nepedepsiți, s-ar face o nedreptate celor pedepsiți și cei nepedepsiți vor avea îndrăzneala să greșească și altă dată." (ibid.)

Strășnicia pedepsei are un caracter material. În Mișcarea Legionară, accentul era moral.

"Considerând, deci, toate aceste lucruri, conchid că, pentru a conduce o republică, e necesar să fii singur; iar Romulus, pentru moartea lui Remus și a lui Titus Tatius, merită scuze și nu blestem." (Idem, p.158) Primatul interesului comun.

Strășnicia exemplului: cazul lui Iunius Brutus, care și-a condamnat copilul la moarte și a asistat la executarea lui, ceea ce semnifică jertfa pentru o idee. Menținerea fără compromis a principiului de bază. Extirparea răului din rădăcină, cum spunea Căpitanul. Machiavelli preferă duritatea lui Torquato bunătății lui Valeriu Coroinus în legătura cu

disciplina în armată. "Cred că este mai lăudabil și mai puțin periculos procedeul lui Manlius, pentru că acest mod este în favoarea publicului și nu se referă deloc la ambiția privată; pentru că prin acest mod nu se pot câștiga partizani, arătându-se mereu aspru cu fiecare și iubind numai binele comun; pentru că, cine face asta, nu-și câștigă prieteni particulari, care nu se numesc, cum am spus mai sus, partizani." (Idem, p.483)

Autoritatea se bazează pe acest principiu pentru apărarea legii. Dar de unde își trage forța? Autoritate morală, prestigiu, duritate și bunătate, care să aducă teamă sau iubire. Cornelii Tacitus optează pentru a fi temut. Machiavelli face distincție după împrejurări: "...sau că trebuie să conduci oameni care îți sunt de obicei tovarăși sau oameni care îți sunt totdeauna supuși. Și de multe ori s-a văzut că mai bune roade au dat căpitanii romani care se făceau iubiți de armate și le manevrau cu respect, decât cei care se făceau extraordinar de temuți, dacă nu erau însoțiți de o virtute excesivă, cum a fost Manlio Torquato. Dar cine comandă supușii despre care raționează Corneliu, pentru ca să nu devină obraznici și să te calce pe picioare pentru prea marea ta ușurință, trebuie să te îndrepti mai curând spre pedeapsă decât spre respect. Dar și aceasta trebuie să fie moderată, să se fugă de ură; pentru că făcându-se urât, nu i-a mers niciodată bine vreunui principe." (Idem, p.473)

Aceasta nu înseamnă că umanitatea nu poate servi ca armă. Dimpotrivă: "câteodată în sufletele oamenilor, poate mai mult un act uman și plin de caritate, decât unul brutal și violent." Deci, cercetarea obiectivă a forței sufletești, indiferent de calitatea morală. Finalitatea interesează în primul rând.

Fiecare are un stil propriu, unde simpatia și antipatia alternează. Exemple: Scipione în Spania: umanitate, pietate etc. Hanibal în Italia: cruzime, violență, jaf. Machiavelli optează pentru metoda lui Scipione, nu pentru motive morale, ci pentru că, prin cruzime, Hanibal a trezit spaimă și a dat romanilor aliați cu care nu se aveau bine. (În prezent, situația din România sau comportarea armatelor italiene în Grecia).

În natura omului se găsesc aceste două clape importante: dragostea și teamă. "Oamenii sunt îndemnați de două lucruri principale: sau de dragoste sau de teamă. Astfel că așa îi comandă cel care se face iubit, ca și cel care se face temut. Dimpotrivă, de cele mai multe ori, este mai urmat și mai ascultat cel care se face temut decât cel care se face iubit. Totuși, este puțin important pentru un căpitan să meargă pe vreuna din aceste căi, numai să fie un om virtuos și virtutea aceea să-l facă faimos printre oameni. Deoarece, când virtutea e mare, cum a fost la Hanibal sau la Scipio, ea șterge toate acele greșeli care se fac pentru a se face prea iubit sau prea temut." (Idem, p.476-477).

A nu lua atitudine aduce dezavantaje, "hotărâre care este totdeauna mai folositoare decât a rămâne neutru." Neutralitatea are dezavantajul că te consideră amic suspect. Așadar, rău în orice eventualitate. Recurg la neutralitate oamenii nehotărâți, care doresc să evite primejdii imediate, dar le pregătesc pe cele viitoare.

Victoriile nu sunt totdeauna categorice. "Victoriile nu sunt niciodată atât de categorice încât învingătorul să nu aibă oarecare respect și cel mai mare pentru justiție." (Cap.XXI) "Statele slabe sunt totdeauna nesigure în

hotărâri: și totdeauna deliberările lente sunt dăunătoare (tactica temporizării)." (Idem, p.331)

Sunt recomandate atitudinea fermă, luarea de poziție. Această recomandare nu pornește dintr-un imperativ moral, ci din necesitate.

Drumul de mijloc. "...care drum de mijloc ar fi cel mai adevărat, când se poate respecta, dar pentru că eu cred că este imposibil, e bine să se reducă la cele două moduri scrise mai sus, adică sau a se întinde sau a se restrânge. Cine face altfel și, prin calitatea sa este om notabil, este într-un continuu pericol. Nu e îndeajuns să spui: – eu nu mă îngrijesc de nimic, nu doresc nici onoruri, nici foloase, eu vreau să trăiesc liniștit și fără neplăceri! – pentru că aceste scuze sunt auzite, dar nu sunt acceptate. Nici nu pot oamenii de calitate să aleagă să stea pe loc, când ar alege-o bine, într-adevăr, și fără nici o ambiție, pentru că nu li se dă crezare; așa că, dacă ei vor să stea, nu sunt lăsați să stea de către alții." (Idem, p.409)

4.3. Prestanța personală și autoritatea (prestigiul)

Atitudinea fermă formează prima trăsătură a personalităților conducătoare și axa pe care se cristalizează prestigiul. "Conchid, deci, cât de mult este și nu este remediul cel mai ferm și cel mai necesar de a înfrâna o mulțime agitată, decât prezența unui om care prin prezența sa pare sau este respectuos." (Idem, p.285)

Virtutea și forța. "Republicile și principii cu adevărat puternici nu cumpără prietenia cu bani, ci cu virtutea și cu reputația forțelor." (Idem, p.390) Acestea sunt calități ale stilului eroic.

Autoritatea și prestanța rezultă din calități mari: solitudine, prudență, măreție sufletească etc. Să dea exemple mari.

Impresia prin lucruri mari. "Nici un lucru nu face ca un principe să fie atât de mult stimat, cât fac marile lui acțiuni și darea de exemple atât de rare." (Principele, p.99) Exemple: Ferdinand de Argon.

– Să se arate iubitor de virtute. "Un principe trebuie să se arate și iubitor de virtute, să dea slujbe celor virtuoși și să-i onoreze pe cei care excelează într-o artă." (Idem, p.102)

– Să dea serbări (spectacole) necesare. "Trebuie, în afară de asta, în anumite zile ale anului, să țină mulțimea ocupată cu serbări și spectacole." (Idem, p.103)

– Să dea exemple de umanitate și măreție. (ibid.)

– Să dobândească gloria prin jertfă proprie. Există două mijloace: "Unul că în orice acțiune se poate dobândi glorie, pentru că în victorie se câștigă în mod obișnuit; în caz de înfrângere, se câștigă sau arătând că înfrângerea nu se datorează vinei tale, sau făcând îndată vreo acțiune virtuoasă care s-o șteargă." (Machiavelli - Discorsi, p.531)

Oamenii reputați sunt stâlpii unei organizații sau ai unui stat. "O republică fără cetățeni reputați nu se poate guverna bine în nici un chip. Pe de altă parte, reputația cetățenilor este cauza tiraniei republicilor." Machiavelli cere ca reputația să fie dobândită prin servicii publice, nu private, care creează partizani personali.

Persoanele cu prestanță imprimă stilul unui stat sau al unei organizații. Republica romană era măreață și demnă fiindcă avea conducători cu prestigiu. "Și astfel se vede cum timpurile grele nu i-au

făcut bigoți, nici umili. Pe de altă parte, vremurile prospere nu-i făceau insolenți. Roma a fost astfel, contrariu a fost Veneția." (Idem, p.503)

Omul sfințește locul. "Pentru că nu titlurile ilustrează pe oameni, ci oamenii titlurile." (Idem, p.525)

Propriile fapte ca exemple. Spune Valerio Coroino: "Facta mea, non dicta nos milites, segui volo; nec disciplinam modo, sed exemplum etiam a me petere, qui hac dextra mihi tres consulatus sumamque laudem peperit. – Vreau, o, soldați, să urmați faptele mele, nu spusele mele, și să luați de la mine nu numai disciplina, ci și exemplul, căci cu dreapta aceasta mi-am câștigat trei consulat și gloria supremă." (Idem, p.524)

Originea conducătorului cu prestanță nu este esențială. "Se are în vedere puterea, nu extracția sa." (Examen du Prince, p.164) "Nu există aproape deloc prinți nebuni fericiți." (Idem, p.164)

De fapt, marile personalități istorice au fost de origine modestă. De asemenea, personalitățile actuale: Hitler, Mussolini, Stalin etc.

Prestanța și prestigiul pot fi arme cu mari avantaje pentru polarizarea încrederii și credinței. De aceea, stricarea faimei inamice, de exemplu, înaintea bătăliei, are repercusiuni adânci. De asemenea, și păstrarea ei. "Pentru că, eu consider, pe de o parte, că un bun căpitan trebuie să evite cu totul a face ceva care, nefiind oportun, poate avea efecte rele în armata sa; pentru că, a începe o încăierare unde nu acționează toate forțele și se riscă tot norocul, este un lucru absolut temerar, cum am spus mai sus, când am condamnat păstrarea pașilor. Pe de altă parte, consider cum căpitanii înțelepți, când întâmpină un inamic nou și faimos, ei sunt nevoiți, înainte de a sta de veghe ziua, să-și încerce soldații în ușoare încăierări cu astfel de inamici; căci, începând a-i cunoaște și a-i manevra, pierd acea teroare pe care le-o dăduse faima și reputația lor." (Machiavelli - Discorsi, p.520–521)

Faima este o forță psihologică care, odată sfâșiată, produce mari dezavantaje. Dar aceeași grijă trebuie să aibă pentru a nu-și strica propria faimă, care să zdruncine încrederea soldaților săi. "Ceea ce îl poate descuraja este când începe să piardă; și de aceea trebuie să se ferească de micile încăierări și să nu le permită decât numai cu mare avantaj și cu speranța victoriei sigure. Nu trebuie să facă acțiuni de a păstra pașii unde nu poate ține toată armata sa; nu trebuie să păstreze țări, decât pe cele care, pierzându-le, îi aduc neapărat ruina." (Idem, p.522)

Nu faci impresie proastă decât atunci când pierzi acele locuri pe care afirmi că vrei să le păstrezi.

Păstrarea reputației este esențială pentru menținerea și potențarea moralului. În stat, faima mare aduce și unele perturbări, prin suspiciunea pe care o trezește. "Și pentru că natura oamenilor este ambițioasă și suspicioasă și nu știe să pună măsură la nici un noroc al ei, e imposibil ca acea suspiciune care se naște subit în principe, după victoria căpitanului său, să nu fie mărită de însuși acela pentru vreun fel al său sau termen folosit în mod insolent." (Idem, p.204–205)

Faima excepțională devine prin ea însăși o primejdie pentru instituțiile existente. Cazul Scipione, care a fost temut tocmai prin calitățile sale excepționale. "...și spun că nu se putea numi liberă o cetate unde era un cetățean temut de magistrați." (Idem, p.207)

Evitarea acestor situații. „Un principe, pentru a scăpa de nevoia de a trăi cu suspiciune sau de a fi ingrât, trebuie să meargă personal în expediții.” (ibid.)

Hitler a preluat comanda supremă a armatei și a evitat asemenea probleme. Din păcate însă, a comis greșeli tactice capitale, neținând seama de sfaturile unor generali capabili de-ai săi, pe care i-a înlocuit cu alții mai puțin capabili.

Participarea directă în război sau manipularea forței în mod direct elimină prilejurile de suspiciune și nici nu creează faimă pentru altul, creînd un nou centru de forță, care în mod fatal devine advers (cazul Stelescu). Deci, coordonarea forțelor.

Ambiția trebuie să fie, în această privință, măsurată. „Să ocupi ceea ce poți păstra singur, adică prin propriile tale forțe.” (Idem, p.258)

Necesitatea și ambiția sunt motoare care pun în mișcare. „Pentru că uneori nu există necesitatea de a lupta, oamenii luptă din ambiție.” (Idem, p.223) Mai ales când se merge de la o ambiție la alta: „oamenii urcă de la o ambiție la alta și mai întâi se caută a nu fi ofensat, apoi se ofensează altul.” (Idem, p.245) Ambiția, dacă este la locul ei, mărește prestigiul, dacă este exagerată, îi întunecă strălucirea.

4.4. „Arme bune, amici buni.” Militarizarea

„Arme bune, amici buni.” Militarizarea dă forța organizată, fiindcă asigură disciplină, unitate de comandă și se creează centrul care anulează tendințele centrifugale dispartate. Militarizarea garantează forța proprie. În această privință se dă „exemplul lui Tullus de a fi astfel vinovat nu din lipsă de oameni capabili pentru miliție, ci din vina sa, că n-a știut să facă militari din oamenii săi.” (Idem, p.191) „Totul s-a născut din faptul că regele acela a fost om prudent și regatul acela bine ordonat; care în timp de pace nu interpune ordinele războiului.” (Idem, p.192)

Soldații buni sunt nervul forței și deci al războiului. „Nici nu poate fi opinie mai falsă decât aceea care zice că banii sunt nervul războiului.” (Idem, p.318) „...soldații buni sunt nervul războiului.” (Idem, p.319) Elementul mercenar este primejdios prin nesiguranța pe care o oferă, fiind mișcat de mobilul intereselor proprii și fiind lipsit de credință.

Idealul poate face coeziunea unei forțe organizate militărește, fiindcă el rezultă din partea cea mai bună a omului, dăruirea, care este mai durabilă. „Cei care luptă pentru propria glorie sunt soldați buni și fideli.” (Idem, p.241) Mercenarul nu intră în această categorie. Soldatul trebuie să fie însuflit de un ideal pentru care să se bată. Aici își arată el eroismul. Din cauza mijloacelor tehnice dezvoltate, în epoca modernă nu se poate arăta eroism în mod spectaculos, ca în trecut. Aici se folosește și emulația între generații de ostași. Veteranii au experiența și încrederea rezultate din bătăliile câștigate cu toată mândria, cei tineri au elanul și dorința firească de întrecere între generații, care este o lege naturală.

Dezavantajul militarizării este că se creează spiritul de corp și se deplasează centrul de greutate al forței în interior. Așa este cazul cu armata de pretorienii. „Cu cât erau mai menajați pretorienii, nedisciplinabili, cu atât mai mult își simțeau ei forța; de asemenea, era periculos a-i flata sau a vrea să-i reprimi. Azi trupele nu sunt de temut, pentru că ele sunt

toate divizate în mici corpuri care veghează unele asupra altora, fiindcă regii le numesc conducătorii și puterea legii e mai stabilă.” (Frederic cel Mare, *Examen du Prince*, p.166) Acest neajuns se corectează prin dragostea poporului, adică o forță de bază. Împărații buni, Nerva, Traian etc., nu aveau nevoie de pretorienii fiindcă îi apărau și dragostea poporului și respectul Senatului. Cei răi, Caligula, Nero etc. aduceau trupele orientale și occidentale să-i apere.

4.5. Importanța maselor (a mulțimii).

Mulțimea reprezintă o forță haotică, condusă de multe ori de instinct, dar și adesea derutată prin cultivarea anumitor scăderi, prin funcționarea contagioasă a psihologiei mulțimii. De aceea, și aprecierile asupra ei sunt contradictorii. În general însă, este o forță incertă. Plebea împreună e vitează și slabă în sine: „Ex ferocibus universis singuli metu suo obedientes fuere.” – „Din feroci ce erau toți împreună, unul câte unul deveneau supuși, din cauza temerii proprii.” (Titus Livius în *Discorsi*, p.272) „Nici un lucru nu este mai variat și mai nestatornic decât mulțimea”, așa afirmă Titus Livius, ca și ceilalți istorici. „Haec natura multitudinis est: aut humiliter servit, aut superbe dominatur.” – „Așa este mulțimea: sau servește umilită sau stăpânește înfumurată.” (Machiavelli - *Discorsi*, p.274)

Machiavelli spune: „Mulțimea e mai înțeleaptă și mai constantă decât un principe.” (*Discorsi*, p.274) Aceasta însă dacă este guvernată bine și după legi: „La mulțime nu se găsește aceeași inconstanță pe care o poți găsi la împărați și principii.” (Idem, p.276)

De asemenea, mulțimea este prudentă: „Dar cât despre prudență și statornicie, spun că un popor este mai prudent, mai statornic și mai judicios decât un principe.” (Idem, p.277) „Și dacă principii sunt superiori popoarelor în a ordona legi, a forma vieți civile, a rândui statute și ordine noi, popoarele sunt superioare în menținerea lucrurilor ordonate, că ele adaogă, fără îndoială, la gloria acelora ce le-au ordonat.” (Idem, p.278)

Egalitatea este totuși o piedică. „Unde se trăiește în egalitate nu se poate face principat și unde nu este, nu se poate face republică.” (Idem, p.225)

Fără căpetenie: „O mulțime fără Cap este inutilă. Exemplu: plebea retrasă pe muntele sacru.”

Demagogia și promisiunile tulbură bunul simț al poporului. „De multe ori poporul își dorește ruina, înșelat de o falsă specie de bunuri; și, ca marile speranțe, și promisiunile bogate mișcă ușor.” (Idem, p.260)

Totuși, judicata populară este sănătoasă. „Niciodată un om prudent nu trebuie să fugă de judecata populară în treburile particulare, privitoare la distribuirea gradelor și demnităților.” (Idem, p.251)

Același lucru pentru alegerea conducerii. „Poporul rânduieste magistrați cu mai mare prudență decât un principe.” (Idem, p.510) În fond, aceasta este tema de bază a democrației.

Mulțimea trebuie să fie baza pentru orice ascensiune. „Cei care plănuiesc ca o cetate să facă un mare imperiu, trebuie să se străduiască cu toată dibăcia de a o face plină de locuitori; pentru că, fără această abundență de oameni, nu vor reuși niciodată să facă o mare cetate. Aceasta se face în două feluri: prin dragoste și prin forță.” (Idem, p.199)

În ceea ce privește punctul de sprijin, masa îl oferă în mod mai solid. "De unde rezultă că acei tirani care au ca prieten universalul (totalitatea oamenilor) și inamic pe cei mari, sunt mai siguri ca violența lor să fie susținută de forțe mai mari, decât aceia care au ca dușman poporul și ca prieten nobilimea." (Idem, p.238) Numărul este necesar pentru crearea unui stat și pentru menținerea lui. Statul trebuie să aibă o bază largă, pentru că "astfel de cuceriri întemeiate pe o republică slabă sunt întru totul ruina sa." (Idem, p.145)

4.6. Arma credinței

Credința a fost întotdeauna o sursă de forță și o armă eficace, atât ofensivă, cât și de organizare. Toți legiuitorii au invocat credința prin religie în legislațiile lor de bază, pentru ca, sub forma aceasta, să-și întărească autoritatea. Teama de Dumnezeu dă și astăzi forța jurământului. La romani, fondul religios a condus acțiunile, cu toate că acest popor era foarte practic și lipsit de fantezie și misticism. "Și cine va discuta nesfârșitele acțiuni și ale poporului din Roma în ansamblu, și ale multor romani singuri, va vedea cum cetățenii aceia se temeau mai mult să calce jurământul decât legile; ca cei care stimau mai mult puterea lui Dumnezeu, decât pe cea a oamenilor: cum se vede în mod manifest prin exemplele lui Scipione și Manlio Torquato." (Idem, p.163)

Religia este mijloc pentru introducerea ordinei. Interpretarea de către romani a auspiciilor se făcea după necesitățile de stat, pentru a convinge masele. Religia este deci fundament al ordinei, fiindcă are traietorie mare și este prevăzută cu ceremonii, sacrificii, ritualuri necesare. (Idem, p.167)

Chiar forma rudimentară a credinței, superstițiile, este regeneratoare de forță. "Romanii obișnuiau a face ca armatele lor să dobândească această încredere pe calea religiei, de unde rezultă că, cu augurii și auspicii, creau consuli, se delectau, plecau cu armatele și începeau lupta." (Idem, p.508) Indiferent de fond, efectul interesează, dacă este real, și nu cauza. Savonarola pretindea că vorbește cu Dumnezeu și lumea îl credea. Aceasta era o realitate ca forță, fiindcă mobiliza forța tuturor celor care credeau. Dacii aveau credința că, bând apă din Dunăre, deveneau nemuritori. Nu faptul în sine interesa, ci efectul produs de acel fapt.

"Statele ecleziastice sunt susținute de credință." (Machiavelli - *Principele*, p.57) "Toată problema se reduce la păstrarea credinței care, în ultimă analiză, nu are legătură cu forma statului, dar constituie însăși esența. De multe ori, evenimentele se intuiesc prin oamenii care le predică sau prin semne." (Machiavelli - *Discorsi*, p.272) Puterea credinței este esențială. "Fără credință nu există nici un stat capabil de rezistență. Nu este necesar ca armata însăși să creadă în ceva, dar supușii trebuie să creadă. Și legile vor fi urmate, într-adevăr, numai atunci când au ceva tainic, obscur și mistic, care le privează de critica omenească." (Prezzolini - *Das Leben Nicolo Machiavelli*, p.118)

Față de imponderabilii care există și destinul care intervine, credința este un suport. "Soarta face bine acest lucru, că alege, când vrea să realizeze lucruri mari, un om de mare spirit și de mare virtute, care cunoaște ocaziile pe care i le prezintă, iar când vrea să ducă la mari ruine,

ea pune în frunte oameni care ajută acea ruină." (Machiavelli - *Discorsi*, p.389) "Afirm bine, din nou, că din toată istoria se vede că oamenii pot secunda soarta, dar nu i se pot opune; pot țese urzelile ei, dar nu i le pot rupe." (Idem, p.390)

Și în privința credinței, tactica amorală apare ca o poziție de utilitate și nu de fond. Machiavelli nu spune să nu ai religie, adică să fii ateu, ci recomandă că este util, dacă nu o ai, să o simulezi pentru popor. "Or, valorează incomparabil mai mult ca un prinț să fie ipocrit, decât idiot, manifest necredincios, răul ascuns fiind mult mai mic decât răul cunoscut universal." (Frederic cel Mare, *Prefață la AntiMachiavelli*, p.XIII).

4.7. Ordinea

Ordinea (orânduiala bună) asigură buna și completa administrare a forței. "Ordinele bune aduc noroc; și din norocul tău se nasc succesele fericite ale acțiunilor tale." (Idem, p.165) Ordinea primează. Exemple în istoria romanilor sunt multe. Horațiu, care a adus servicii patriei prin învingerea curiaților, fiindcă și-a omorât sora măritată cu unul din ei, a fost arestat pentru pedeapsă. "Și rațiunea aceasta că nici o republică bine rânduită n-a șters niciodată vinovățiile cu meritele cetățenilor săi." (Idem, p.197) Exemplul lui Manlio este elocvent: "mișcat de invidie sau de natura sa rea, dând naștere la o răzvrătire în Roma și căutând să câștige poporul, a fost aruncat, fără nici un respect pentru meritele sale, de pe acel Capitoliu pe care el îl salvase mai înainte cu atâta glorie." (Idem, p.198)

Machiavelli condamnă dezordinea adusă de Gracchi. Fără ordine, și elanul de luptă se irosește inegal. Disciplina este regulatorul. De exemplu, spune Machiavelli, "francezii sunt supraoameni la începutul luptei, iar la sfârșit mai puțin ca femeile. Și gândindu-ne de unde se naște aceasta, mulți cred că așa este firea lor."

1. "Întâi, unde este avânt și ordine, pentru că din ordine se nasc avântul și virtutea, cum erau cele ale romanilor." (Idem, p.518) Totul se face din ordin reglementat. În momente grele nu le lipsește curajul, pentru că ordinele bune le înviorează sufletul și avântul nutrite de speranța victoriei." (ibid.)

2. Cei care n-au disciplină, ci numai elan, "nereușind să învingă cu primul avânt și acel avânt al lor în care sperau nefiind susținut de o virtute ordonată, nemiavând în ce se încrede, n-au reușit." (Idem, p.518)

Accidentele (evitarea sau folosirea lor). Prin ordine și disciplină se ține armata în mână, pentru a nu te dezorganiza accidentele (neprevăzutul). "Și totuși, un bun căpitan trebuie să facă două lucruri: întâi să încerce a zdrobi inamicul cu vreuna din invențiile lui, apoi să fie pregătit ca, fiind făcute de inamic contra lui, să le poată descoperi și să le zădărnicească." (Idem, p.462)

Disciplina este regulatorul elanului și al energiei pe care le valorifică. Chiar când intervin anumite lucruri neprevăzute, este mai bine să continui ordinul, decât să eziți. (Idem, p.428) Intimidarea, provenită din cauza nehotărârii sau a imprudenței, te face să spui și să faci lucruri care nu trebuie.

4.8. Acțiune preventivă

Acțiune preventivă de economisire a forței proprii. Acțiuni preventive pentru stăpânire: dezarmarea supușilor, împărțirea teritoriilor supuse, întreținerea vrajbei, distrugerea fortărețelor etc. Întreținerea vrajbei între cei care împiedică ascensiunea. Orice acțiune să fie făcută preventiv și nu sub imperiul constrângerii. "O republică sau un principe trebuie să arate că face pentru liberalitate ceea ce necesitatea îl constrânge." (Idem, p.256)

Unirea determinată de primejdii exterioare. "Asaltarea unei cetăți neunite pentru a o ocupa prin intermediul dezunirii sale, este hotărârea contrară." (Idem, p.378)

Evitarea jignirilor publice sau particulare. O înjurătură mai mare nu se poate compensa cu o satisfacție mai mică, fiindcă ambiția sau amorul propriu rănit întunecă. "Un principe nu trăiește singur într-un principat cât timp trăiesc cei care n-au fost jefuiți." (Idem, p.411) Prudența și în această privință este necesară. Ofensa lui trebuie evitată. "Deci, este necesar sau să nu ofensezi niciodată pe cineva sau să-i ofensezi în același timp; apoi asigură-i pe oameni și dă-le motiv de a-și călăuzi și reține gândurile." (Idem, p.245) În general, comportarea lui trebuie să fie astfel încât să evite a se face odios: să nu fie rapace, uzurpator, afemeiat, ușuratic, nestatornic, nehotărât etc.

Dezarmarea invidiei:

- Prin larghețe, oferind puterea concurenților tăi pentru a vedea că tu nu ești ros de ea și că nu vrei să acționezi după bunul plac. "Nec ququam – spune Titus Livius – de maestate sua detractum credebant, quod mestate eius concessissent." (Opul Conienilor)

- Prin înlăturarea naturală sau forțată a concurenților (cazul Moise). "Pentru a învinge această invidie nu există remediu decât moartea celor care o au." (Machiavelli - Discorsi, p.415)

"Conchid, deci, întorcându-mă la a fi temut sau iubit, că iubind oamenii la locul lor, iar principele fiind temut, un principe înțelept trebuie să se întemeieze pe ceea ce este al său, nu pe ceea ce este al altuia: trebuie numai să se străduiască a scăpa de ură, cum s-a spus." (Idem, p.80) Acest lucru este necesar mai ales atunci când sunt vărsări de sânge inutile.

Evitarea amenințărilor. "În ce privește sângele, sunt mult mai periculoase amenințările decât execuțiile, ba chiar amenințările sunt foarte periculoase, iar în execuții nu este nici un pericol, fiindcă cine e mort nu se poate gândi la răzbunare; cei care rămân în viață, de cele mai multe ori se gândesc la tine. Dar cel care este amenințat și se vede silit de o necesitate fie a face, fie a pleca, devine un om foarte periculos." (Idem, p.416) Cazul Alecu Cantacuzino la Congresul studențesc de la Târgu Mureș.

Evitarea provocărilor. Un conducător trebuie să se ferească de a provoca, "fiindcă niciodată nu poate jefui pe cineva într-atât încât să nu-i rămână un cuțit ca să se răzbune; niciodată nu poate dezonora pe cineva într-atât încât să nu-i rămână un suflet încăpățânat de răzbunare. Cât despre onoarea care se ia oamenilor, aceea a femeilor este cea mai importantă." (Idem, p.416) Și aici, recomandările nu sunt din morală, ci din necesitate.

Provocările inutile. "Desconsiderarea și exprimarea nepotrivită generează ură contra celor care o folosesc, fără nici un folos pentru ei." Ceea ce s-a spus la Târgu Mureș. Terorism verbal, imprudent și inoportun.

Acțiunea de captură a inamicilor. "Spun numai aceasta, că acei oameni care la începutul unui principat fuseseră inamici, sunt de calitate, și că pentru a se menține au nevoie de sprijin și totdeauna principele și-i poate câștiga cu foarte mare ușurință; și ei în cea mai mare măsură sunt forțați a-l servi cu credință, cu cât știu că le este mai necesar să se șteargă cu fapte acea părere sinistă ce o avea despre ei și astfel principele are totdeauna mai mult folos decât de la cei care, servindu-l cu siguranță, neglijează lucrurile sale." (Machiavelli - Principele, p.97) Deci, mulțumirea foștilor inamici decât a amicilor. "Și, discutând bine, cu acele exemple antice și moderne, motivul acesta, va vedea că e mult mai ușor să-și facă amici pe acei oameni care mai înainte se mulțumeau cu statul, și totuși îi erau inamici, decât cei care, pentru că nu erau mulțumiți, i-au devenit amici și au consimțit a-l ocupa." (ibid.)

Angajarea celor două părți (partide). "Și pentru că oamenii, când li se face bine de la cei care așteptau răul, se obligă mai mult față de binefăcătorii lor, poporul devine îndată mai binevoitor decât când fusese condus în principat cu favorurile sale." (Idem, p.53)

Noi nu am ținut seama de acest principiu. În schimb, germanii au ținut, prin faptul că au constituit o surpriză favorabilă pentru lumea veche. "Consider numai că un principe are nevoie să aibă ca amic poporul. Altfel, nu există remediu." (ibid.)

Scoaterea unui om din situația rea pentru a-ți-l face adept. Înarmarea unor oameni dezarmați arată încrederea în ei și ți-i faci amici. Dezarmarea unor oameni înarmați arată neîncrederea și ți-i faci inamici. (Idem, cap.XX) Aceasta nu înseamnă ingratitudine. Ingratitudinea a fost un lucru obișnuit în istorie. "Acest viciu al ingratitudinii se naște fie din avariție, fie din suspiciune." (Machiavelli - Discorsi, p.104) Ieșea din demagogie, din invidie sau din instinct de siguranță pentru libertate?

Supapa de siguranță. Prevenirea unui lucru față de o forță mai puternică, prin cedarea de bună voie, prietenească, decât utilizarea forței. Supapa de siguranță pentru amortizarea unor tendințe: "și când aceste sentimente nu au unde să se reverse, în mod obișnuit recurg la moduri extraordinare care ruinează o republică." (Idem, p.159) Este o amăgire necesară.

Drumul de mijloc este arma principală a stilului amoral (rațional). Formează axa întregului arsenal, fiindcă lipsa de pasiune, precum și cântărirea argumentelor pro și contra duc la soluții moderate. Prin aceasta rămâne mereu în actualitate, adică adaptat și, implicit, permite acțiunea, mai ales că nu are nici piedicile de ordin moral.

Simțul măsurii este recomandabil. "Să nu caute a avansa [...] fiindcă necesitățile nu-l constrâng să aibă mai multă putere." (Machiavelli - Discorsi, p.304)

Cursa întinsă. "Când se vede că face o mare greșală unui inamic, trebuie să se creadă că s-a înșelat." (Idem, p.535)

Prin acest simț al măsurii (prudența), acest stil se diferențiază de cel eroic (nu insolent) care nu calculează, ci vrea victoria totală. În această

năzuință se include însuși germenul prăbușirii sale eroice. Are loc setea de putere. Beția de putere este o noțiune mai largă, fiindcă și cineva care nu este erou poate să o aibă.

Pasiunile și lipsa de virtute predispun la greșeli. "Trebuie să se considere că greșesc cu atât mai mult cei care, din cauza virtuții minore, se lasă târați de pofta și de pasiunile lor." (Idem, p.395)

Moderatia. "Nici exces pentru a fi iubit și nici cruzime pentru a fi temut; fiindcă ambele aduc ruina; dar aceasta este greu de realizat.

Și nu se poate ține exact calea de mijloc, fiindcă natura noastră nu o permite, dar este necesar ca aceste lucruri să ajungă a se îmblânzi printr-o virtute excesivă, cum făceau Hannibal și Scipione." (Idem, p.477)

Natura omului este pătinoare. "Așa cum nu este adevărată opinia că, a ține cetățile, trebuie să le ții dezbinat [...] vreau să vorbesc de inutilitatea de a ține dezbinat ținuturile pe care le guvernezi. În primul rând, este imposibil să se mențină cele două părți amice, sau principe sau republică, spre a le guverna. Fiindcă e dat de la natura oamenilor să aleagă o parte în orice lucru împărțit și să-i placă mai mult unul sau altul." (Idem, p.443)

O instituție care funcționează prin intermediul multor oameni poate adopta politica divizării tocmai pentru faptul că aici intervine sentimentul unui singur om.

Observarea drumului de mijloc se poate face și în timp, cercetând trecutul. "Cine vrea să vadă ce va fi, să ia în considerare ce a fost, pentru că toate lucrurile lumii, în orice timp, își au propria verificare cu timpurile antice." (ibid.) Rațiunile se observă în timp.

Drumul de mijloc: "Dar oamenii o apucă, desigur, pe mijloc, căci celelalte drumuri sunt foarte dăunătoare, fiindcă nu sunt nici toți răi, nici toți buni." (Idem, p.280)

Salturile bruște produc dezorientări și rup o bază durabilă; se pierd aliați. "A sălta de la umilință la trufie, de la milă la cruzime, fără mijloacele cuvenite, este un lucru imprudent și inutil." (Idem, p.239)

A se păstra rezerva: "Nu trebuie să fie puse în pericol tot norocul și toate forțele; și, pentru asta, a-ți feri pașii este adesea dăunător." (Idem, p.194)

Nedezvăluirea intențiilor. Drumul de mijloc camuflează intențiile, întrucât nu este excentric și se poate orienta în direcții opuse. Aceasta poate permite și adoptarea stilului adversarului.

Calculul să fie permanent. "Trebuie, așadar, ca oamenii, în orice partid, să ia considerație defectele și primejdiiile aceluia și să nu-l surprindă când este mai primejdios decât util." (Idem, p.259) Existența a mai mult de două forțe divergente face posibilă manevra pentru frână.

Folosirea contrastului pentru lovituri indirecte: "Cine vrea o funcție, să nu fie dată unui josnic sau unui rău, ci s-o facă a fi cerută sau de unul foarte josnic și foarte rău sau de unul prea nobil și prea bun." (Idem, p.251)

"O republică, între rânduile sale, trebuie să o aibă și pe aceasta de a veghea ca cetățenii săi, sub umbra binelui, să nu poată face rău, iar ei să aibă acea reputație care să fie de folos și să nu dăuneze libertății: ca și cum în locul său ar fi disputată de voi." (Idem, p.247)

General și particular. "Oamenii se înșeală mult în lucrurile generale, în cele particulare nu într-atât." (Idem, p.248)

Adaptarea și anacronismul sunt în funcție de felul cum este adaptat drumul de mijloc. "Am considerat de mai multe ori că pricina ghinionului și a norocului oamenilor este confruntarea modului lor de a proceda cu vremurile [...] Dar acela greșește mai puțin și are un noroc mai prosper care confruntă, cum am spus, timpul cu felul său și totdeauna procedează după cum îl silește natura." (Idem, p.444) Adaptarea la situațiile din prezent. Mario Capitolino, în timpul lui Sylva ar fi fost mare.

Schimbarea de mentalitate se face încet și de aici rezultă necesitatea adaptării. Dar, pentru a ieși din cercul vicios, trebuie ca în orice adaptare să se manifeste și forțele înnoitoare, căci altfel se produce anchilozarea. În acest sens acționează drumul de mijloc: evoluție organică.

"Cine vrea să altereze o republică trebuie să ia în considerare subiectul ei." (Discorsi, p.440) "Totuși, este nevoie, dacă vrei să ai autoritate într-o republică, și să-i dai o formă rea, să găsești materia dezorganizată de timp și, puțin câte puțin și din generație în generație, să fie condusă la dezordine." (Idem, p.443) În orice măsură, a ține cont de realitate este condiția principală, chiar când această măsură este cel mai bine intenționată. "Pentru că este cu atât mai greu și mai periculos să vrei să faci liber un popor care vrea să trăiască sclav, cu cât este să vrei a face sclav un popor care vrea să trăiască liber." (ibid.)

Adaptarea perfectă asigură continuitatea. Totuși, discontinuitatea este inevitabilă din timp în timp, pentru că "variația sectelor și a limbilor, împreună cu accidentul diluviilor sau al pusteii, stinge memoria lucrurilor." (Idem, p.306)

O credință nouă are în mod firesc tendința de a combate situația existentă. Este înmugurirea noii vieți. Instinctiv, se simte că nu se poate naște fără distrugerea celei vechi.

4.9. Simțul măsurii

Simțul măsurii și drumul de mijloc pot face combinarea elementelor divergente chiar în acțiune: 1) oamenii de încredere care te iubesc: gradul credinței și situației; 2) nemulțumirii din aceeași situație.

Și în materie de stăpânire păstrarea măsurii dă rezultatele cele mai bune. "Drumul de mijloc face ca meritul să fie unitatea de măsură." (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.161)

Oprimarea celor stăpâniți de un rezultat contrariu. "Ce virtute dă oamenilor dragostea de libertate și este periculos și nedrept a o reprima." (Idem, p.178) În general, cruzimile rămân ineficace când sunt îndreptate împotriva mulțimii. "Și cu cât se folosește mai multă cruzime, cu atât principatul devine mai slab. Astfel că cel mai bun remediu pe care îl are este să caute a-și face poporul prieten." (Machiavelli - Discorsi, p.179)

Deportările, sistem de schimbări radicale, strămutări de populație etc.: "aceste moduri sunt foarte crude și dușmane oricărei trăiri creștine și umane." (Idem, p.200)

Legile, în general, reprezintă drumul de mijloc și orice încălcare a lor arată o deviere.

Compensația în succesiune a puterii: „după un principe excelent se poate menține un principe slab; dar după unul slab nu se poate menține nici o domnie cu altul slab.” (Idem, p.188)

Serviciul unde este necesar. „Nu trebuie ca cetățenii care au avut onoruri mai mari să fie disprețuiți de cei mai mici.” (Idem, p.222) Fiecare serviciu este mare dacă se prestează la timpul și la locul convenite.

De multe ori, victoria este preferată norocului, „că acea victorie s-a născut nu din virtutea aceluia, ci datorită norocului sau lașității inamicului sau din prudența altor conducători care au fost cu el în acea acțiune.” (Idem, p.203)

Puterea umilinței. „Înșelându-se de multe ori, oamenii credeau că vor învinge trufia cu umilința.” (Idem, p.330)

Măsura și echilibrul sunt caracteristicile oamenilor mari. Ei sunt feriți de beția puterii. De exemplu, Camilo, care a spus: „nu m-a făcut curajos dictatura și nici laș exilul.” „De unde se vede că oamenii mari sunt mereu, în orice împrejurare, ei înșiși; și dacă ea se schimbă, fie exaltându-i, fie asuprindu-i, ei nu se schimbă, ci țin mereu sufletul tare și în așa fel unit cu modul lor de a trăi, încât fiecare realizează ușor că norocul nu are nici o putere asupra lor. Altfel se conduc oamenii slabi; pentru că devin vanitoși și se îmbată la noroc, atribuind tot binele ce-l au acelei virtuți pe care nu au cunoscut-o niciodată. De unde rezultă că devin insuportabili și odioși pentru toți cei din jurul lor. De care apoi depinde subita variație a norocului (sortii) care, înrăutățindu-se, pricinuieste subit căderea în celălalt defect și devin lași și abjecți. De aici rezultă că principii făcuți astfel se gândesc în împrejurări grele mai mult să scape decât să se apere, ca cei care, din cauză că au folosit rău norocul, sunt nepregătiți pentru orice apărare.” (Machiavelli - Discorsi, p.502)

4.10. Păstrarea principiilor inițiale

Păstrarea principiilor inițiale dă totdeauna soliditate sistemului. De asemenea, revenirea la ele, după rătăcire, aduce întremare. Renovarea se poate face prin revenirea la principiul inițial. „Modul de a-i reînnoi este, cum s-a spus, a-i readuce la principiile sale. [...] A vrea ca o sectă sau o republică să trăiască mult, este necesar adesea s-o aduci înapoi la principiul său.” (ibid.)

4.11. Evitarea luptei

Evitarea luptei (neangajarea), când nu ai interes, deci temporizare. Dar sunt și cazuri când nu se poate evita, „pentru că un căpitan nu poate începe lupta când adversarul vrea oricum să o facă.” (Idem, p.446)

Situația cea mai nefericită este când nu se poate duce nici una la îndeplinire. „Dintre toate statele nefericite, cel mai nefericit este acela al unui principat sau al unei republici care are hotare mici, astfel încât nici nu poate primi pacea, nici susține războiul.” (Idem, p.365)

În judecarea și aprecierea lor nu este necesară metoda mijlocie, fiindcă este dăunătoare.

4.12. Judecarea situației adversarului

Judecarea situației adversarului din punctul lui de vedere.

„Un căpitan prudent trebuie să-i silească pe soldații săi să lupte și pe cei inamici să-i întoarcă.” (Idem, p.453)

Este necesară stabilirea mobilului adversarului și specularea lui. De exemplu, la atacarea unei cetăți „trebuie, pentru a mă întoarce la primele cuvinte, ca un căpitan, când asaltează un loc, să se străduiască cu toată sânguința a le suprima apărătorilor ei această necesitate și, drept consecință, încăpățânarea lor, promițând iertare, dacă le este teamă de pedeapsă, iar dacă le-ar fi teamă de libertate, să le arate că nu merge contra binelui comun, ci contra unor ambițioși ai cetății.” (Idem, p.455)

Cunoașterea poziției inamicului este esențială. „Epaminonda tebanul spunea că nimic nu este mai necesar și mai util unui căpitan decât cunoașterea hotărârii și partidele inamicului.” (Idem, p.469)

4.13. Corupția

Corupția roade însăși temelia și aduce în primul rând, pe lângă dezordine, și pierderea libertății. Legile bune nu dau rezultate într-un mediu corupt. „Un popor corupt ajuns la libertate se menține liber cu foarte mare greutate.” (Idem, p.181)

Blidul de linte. Ușurința în corupție pentru avantaje meschine sau ambiții mărunte. În state corupte, judecarea evenimentelor nu se poate face; „acestea, de multe ori, dacă nu sunt dezbătute de oameni excelenți, sunt contrare oricărui adevăr. Fiindcă oamenii excelenți sunt foarte dușmăniți în republicile corupte, în timpurile liniștite, fie din invidie, fie din alte motive ambițioase.” (Idem, p.362)

Generozitate și despre zgârcenie. „Nici risipitor și nici zgârcit. În faza când ai puterea, risipa este dăunătoare. În faza când vrei să o cucerești, este bine să fii considerat generos și nu zgârcit. Cezar a fost generos când trebuia să ajungă să cucerească principatul Roma. După ce a ajuns, dacă n-ar fi fost temperat, ar fi distrus acest imperiu.” (Idem, cap.XVI) Aceste calități sau defecte sunt relative, fiind în funcție de momentul când se practică. Totuși, și aici simțul măsurii se potrivește acestui stil.

4.14. Arma simulării

Arma simulării, recomandată și admirată. Exemplu, Iulius Bruto. „Din exemplul acestuia au de învățat toți cei care sunt nemulțumiți de un principe: ori trebuie mai întâi să-și măsoare și să-și cântărească forțele ori, dacă sunt atât de puternici încât pot să se încaiere cu dușmanii lor și să le declare deschis război, trebuie să intre pe acest drum, lipsit de pericol și mai onorabil. Dar dacă sunt în așa fel încât nu le pot declara război deschis, fiindcă forțele lor nu sunt destul de numeroase, trebuie să caute cu toată sânguința să și-i facă prieteni; și la acest fapt să ajungă prin toate căile pe care le consideră a fi necesare. Această amabilitate te face mai întâi să trăiești sigur și, fără a purta vreun pericol, te face să te bucuri de norocul aceluia principe împreună cu el și îți aduce orice comoditate de a-ți satisface sufletul.” (Idem, p.408)

Se recomandă, prin urmare, drumul deschis (drept) ca fiind cel mai onorabil atunci când există forță și, prin aceasta, se înclină în domeniul moral. Deci, nu este amoral. Dar intervine necesitatea. Așadar, Machiavelli este:

1. Pentru deschis, când ai forță;
2. Pentru a zace total, când nu ai.

Acest al doilea drum prezintă un dezavantaj dacă se prăbușește principele, deoarece cazi odată cu el. Dar un drum de mijloc nu poate exista. În această oportunitate s-a bălăcit lumea, cultivându-se părțile rele.

Mișcarea Legionară este deschisă pentru luptă, deci esențial diferită. Drumul de mijloc este cel mai bun, dar greu de realizat, fiindcă nu există decât pro sau contra.

4.15. Înșelăciunea

Înșelăciunea admisă în lupta deschisă. "Cu toate că folosirea înșelăciunii în orice acțiune este detestabilă, nu mai puțin în mânăuirea războiului este lucru lăudabil și glorios; și la fel de lăudat este cel care înfrânge inamicul cu înșelăciune, ca și cel ce-l înfrânge cu forța. [...] Voi spune numai aceasta, că eu nu înțeleg că sunt glorioase acele înșelăciuni care te fac să-ți calci credința dată și pactele încheiate; fiindcă aceasta, chiar dacă ți-a câștigat, uneori, stat și domnie, cum s-a vorbit mai sus, nu-ți va câștiga niciodată glorie. Dar vorbesc de acea înșelăciune care se folosește cu acel inamic care nu are încredere în tine și care constă numai în manevrarea războiului; cum a fost cea a lui Hannibal când la lacul din Peruggia a simulat fuga pentru a-l izola pe Consul și armata romană și când, pentru a ieși din mâna lui Fabius Maximus, a aprins nuiielele din coarnele boilor." (Machiavelli - Discorsi, p.528-529)

Călcarea cuvântului dat, când aceasta a fost obținută prin forță, pentru că "promisiunile smulse cu forța nu trebuie respectate. (Cazul Postumio după Pacea de la Caudilo.)" (ibid.) Impresionant conflict între cuvântul dat și necesitățile patriei. Soluția: jertfa, nu poltroneria!

În ceea ce privește călcarea cuvântului dat sub imperiul forței, principiul este foarte elastic, fiindcă orice raport între părți este unul de forță. Tratatul rezultat este expresia acestui raport. Nimeni nu încheie pace decât forțat de ceva, astfel că trebuie stabilit unde este limita.

Romanii au soluționat magistral cazul "păcii de la Caudilo", sacrificându-i pe cei care și-au luat angajamentele. Din aceasta rezultă că numai prin jertfă se poate ieși din impas, din dileme insolubile.

Acest lucru este legat în Mișcarea Legionară de "pedepsirile" celor vinovați. Jertfa celui care pedepsește și nu se sustrage justiției. Spălarea păcatului prin jertfă. La romani, cazul Regulus: călcându-și cuvântul dat, s-a întors să-și ispășească greșeala prin jertfă.

În tactica satanică nu sunt asemenea preocupări. În cea divină nu contează, fiindcă jertfa fiind esențialul, le depășește. Încrederea în oamenii loiali pe care i-ai cucerit, decât în trădătorii care, trădându-și foștii stăpâni, ți-au înlesnit cucerirea. (Idem, p.179) A se servi de cei "massime", care constituie un sfat bun și nu de cei care se gândesc mai mult la sine și te părăsesc în momentele grele.

Această atitudine, cu tot caracterul profund moral, nu izvorăște totuși din utilitate, întrucât s-a observat că cei slabi, care trădează, nu pot oferi punct de sprijin.

4.16. Forța exemplelor

Forța exemplelor este covârșitoare atât în bine, cât și în rău. "Cei care, mai ales în Roma, au produs aceste efecte bune, au fost Horațiu Cocle, Scaevola Fabriciu, cei doi Deci, Reulus Atilio și alți câțiva care, cu exemplele lor rare și virtuozitate, provocau la Roma aproape același efect pe care îl aveau legile și ordinele." (Idem, p.405) Forța exemplelor este operantă și în viața de toate zilele. Cunoașterea omului cu care te însoțești este de primă importanță! Indicații asupra lui sunt multe:

a) Din familie;

b) Tovărășia: "Modurile cele mai bune care se pot considera sunt: a fi în compania unor oameni serioși, cu obiceiuri bune și reputați înțelepți, pentru că este imposibil să nu aibă anumite similitudini cu acela." (Idem, p.511)

c) Exemple rare.

Dar și în sens negativ, răul poate fi mare. Originea păcatelor, de cele mai multe ori, vine de aici. Zicătoarea "peștele de la cap se-mpute" conține mult adevăr.

"Păcatele popoarelor se nasc de la prinți [...] pentru că, fiind prinții aceia săraci și vrând să trăiască bogați, erau siliți să facă multe jafuri și acelea folosite în multe feluri. Și între alte căi necinstite pe care le urmau, făceau legi și interziceau vreo acțiune, apoi erau primii care dădeau motiv de nerespectare a lor, nici nu pedepseau pe vinovați, afară numai când vedeau că erau foarte mulți în acest prejudiciu; și atunci se întorceau spre pedeapsă, nu din zel pentru legea făcută, ci din lăcomia de a profita de pedeapsă. De unde se nașteau multe inconveniente." (Idem, p.497)

În virtutea legii imitației, răul se întinde galopant, de sus în jos. Forța exemplului este irezistibilă! Concepția Căpitanului de viață model se bazează pe acest fapt.

Virtutea. Suportul îl formează tot virtutea. Cu toate acestea, în tactica amorală ea este privită și apreciată obiectiv, și nu sub aspect moral.

Ambiția: zgândăriră ambiției tulbură fidelitatea. Este suficient să fie natură ambițioasă, adică setoasă de putere. "Pentru că oamenii sunt atât de neliniștiți, încât ori de câte ori se deschide ambiția lor, uită subit orice dragoste i-au purtat prințului lor pentru umanitatea sa." (ibid.)

Căpitanul a luat măsuri pentru prevenirea sfărâmării blocului văcăreștenilor!

Încredere prin compromitere! Amestecându-i și solidarizându-i cu faptele tale. "Executori orbi ai voinței mele, i-am compromis pe toți și, cu cât oamenii sunt mai lacomi, cu atât îmi rămân mai atașați." (Ali Pașa, în Poqueville, Régénération de la Grèce, vol.1, p.311)

4.17. Păstrarea secretului

Păstrarea secretului este o armă preventivă esențială, fiindcă numai așa se poate realiza surpriza. Secretul absolut este cel mai recomandabil. Se poate păstra numai în regimurile totalitare.

A nu comunica intenția nimănui. În nici un caz, mai mult decât unuia. Frână la gură: "Trebuie, așadar, ca un principe să aibă mare grijă să nu-și iasă niciodată din gură ceva care să nu fie plin de cele cinci calități menționate mai sus; și apoi să fie văzut și auzit tot pietate, tot credință, tot integritate, tot umanitate, tot religie." (Cap.XVIII) Există un impuls al omului, de a se destăinui, care se manifestă cu cât acesta este mai slab. De altfel, acest lucru se observă acolo unde sunt slăbiciuni: la femei sau copii etc.

Evreii captau slăbiciunile (cazul Cuza). Mișcarea Legionară repudia acest procedeu.

Pe de altă parte, setea de noutate este un puternic excitant pentru divulgarea secretului. Manevrarea acestei tendințe dă rezultate apreciabile. Femeia este cauza discordiei, încurcăturilor, fiindcă ea are slăbiciunea de a nu putea păstra un secret și curiozitatea excesivă de a afla noutăți, precum și fantezia și voluptatea intrigii. De aceea, ele sunt cauza multor nenorociri: "femeile au fost cauza multor ruine, au provocat daune mari guvernanților unei cetăți și au cauzat multe sciziuni în acelea." (Machiavelli - *Discorsi*, p.491) Sunt însă și mulți bărbați cu temperament, sensibilitate și mentalitate feminine, care manifestă aceleași capricii, după cum, invers, sunt și femei masculinizate! Ținuta haiducilor noștri, severă față de femei, era justificată.

4.18. Conspirația

Conspirația este simptomul cel mai grav al unei situații bolnave și anormale, care arată călcarea peste limită a legilor naturale. "Puțini tirani mor fără sânge!" (Idem, p.417) Conspirația se face, în general, de către cei care au acces la rege etc. Provine și din betia puterii: "dar acea lăcomie de dominare, care-i orbește, îi orbește și manevrarea acestei întreprinderi; fiindcă, dacă ar ști să facă această răutate cu prudență, ar fi imposibil să nu reușească. Trebuie, deci, ca un principe care vrea să se păzească de conspirații, să se teamă mai mult de cei cărora le-a făcut prea multe plăceri decât de cei cărora le-a adus mai multe injurii. [...] Fiindcă aceia sunt lipsiți de comoditate, ceilalți te părăsesc." (Idem, p.420)

De multe ori, conspirația își are originea în fantezia bolnăvicioasă (năluci: anecdota cu măgarul care s-a speriat de umbra urechilor sale). "Sunt acele false închipuiri de luat în seamă și de a avea respect de ele, cu prudență; cu atât mai mult, cu cât este ușor să le ai. Fiindcă cine are conștiința pătată, crede ușor că se vorbește de el: poate simți o vorbă, spusă cu un alt scop, care îți tulbură sufletul și să creadă că e spusă asupra cazului tău." (Idem, p.432)

Neajunsurile conspirației sunt imense și când aceasta reușește și când nu reușește, fiindcă ele rod siguranța, care este condiția esențială pentru creație (opera pozitivă). Ele mențin spiritul negativ.

4.19. Tehnica sfătuitoare

Tehnica sfătuitoare. Asigurarea unei selecții serioase a sfătuitoarelor este o bază solidă de plecare. "Este, deci, lucru cert că cei care sfătuiesc o republică și cei care sfătuiesc un principe sunt puși în aceste necazuri; pentru că, dacă nu sfătuiesc lucrurile care li se par lor folositoare fie pentru cetate, fie pentru principe, fără respect, ei lipsesc de la oficiul lor; dacă le consiliază (recomandă), ei intră în pericolul vieții și al statului, fiind toți orbi de a judeca sfaturile bune și rele despre scop. Și, gândind în ce fel ar putea scăpa sau de infamie sau de pericol, nu văd altă cale decât să ia lucrurile moderat și să nu ia nici una pentru însărcinarea sa și să-și spună părerea fără pasiune și să o apere cu modestie, fără pasiune. Astfel că, dacă cetatea sau principele o urmează, să o urmeze voluntar și să nu pară că a fost trasă din insistența sa." (Idem, p.516)

Cei care tac nu-și fac datoria: "Alt sfat nu cred că se poate da oamenilor în această privință, fiindcă, sfătuindu-i să tacă și să nu-și spună părerea, ar fi un lucru inutil republicii și principelui lor și nu ar scăpa de pericol, fiindcă în scurt timp ar deveni suspecți." (Idem, p.517) Exemplu: cazul lui Perseu – sfătuirea la momentul oportun. "Spunându-i cineva greșelile făcute, a replicat: <Trădătorule, deoarece ai întârziat să mi-o spui, acum când nu mai am remediu asupra acestor vorbe, îl voi omorî cu propria mână.> Și astfel acela a avut pedeapsa că a stat tăcut când trebuia să vorbească și a vorbit când trebuia să tacă. Nu scapi de pericol când nu ai dat sfatul." (ibid.)

Oameni potriviți vremurilor: "Adevărata virtute se află în vremurile grele; iar în vremurile bune au favoare mai mare nu oamenii virtuoși, ci cei bogați sau cei care au relații (rude)."

Cunoașterea și încrederea reciprocă. "Este necesar ca el să vrea să câștige o bătălie, să facă armata, să aibă încredere și între ei și în Conducătorul lor."

Sfătuitoare trebuie să cunoască bine temperamentul celui pe care îl sfătuiește, precum și modul lui de a acționa. Ținând seama de acest lucru, el poate fi util, ajutându-l la menținerea echilibrului. În orice caz, el trebuie să ajute această menținere sau chiar să o restabilească, accentuând în direcția slabă. Pe lângă un conducător viteaz, care însă, din calcul și prin eforturi este prudent, trebuie, ca bază, afirmată prudența și viceversa. Un conducător și un sfătuitoare de aceeași esență temperamentală, produc dezechilibru. Cazul Căpitanul – Alecu Cantacuzino. Fiind elemente de completare, trebuie să fie, prin esență, diferiți.

După cum organismul cere lucruri pe care nu le are, tot așa și aici este necesar sfătuitoare. Între ei există aderențe care se fac printr-o latură de afinitate sufletească, dar ca stil trebuie să fie deosebiți. Sfătuitoare se naște, ca și conducătorul. Legătura între aceste două funcții trebuie să se facă prin încredere și curățenie sufletească. Acest lucru se realizează când fiecare își cunoaște necesitatea organică pe care și-o satisfac reciproc în actul conducerii. Așadar, conducătorul are misiunea de a alege și hotărî, sfătuitoare de a prezenta organizat, complet și obiectiv lucrurile. Pasiunea lui trebuie să fie nu atât pentru chestiuni de conservare, despre care amintește Machiavelli, ci pentru faptul că concluziile lui rezultă dintr-un temperament și stil deosebite. Or, aceste lucruri, dacă nu sunt

aplicate integral în evoluția evenimentelor, devin disonante. În acest caz, sau el se substituie în fapt conducerii sau, dacă este conducătorul sfătuit care decide, atunci nu trebuie forțat prin susțineri pasionante. În cazul în care, totuși, sfătuitorul este pasionat, atunci este necesar, pentru contrabalansare, să fie restabilit echilibrul prin alt sfătuitor, pasionat în altă direcție. Aceasta însăși atinge însăși esența actului de sfătuire care, ținând seama de natura omenească, trebuie să fie cât mai discret și intim. Acest mediu propice nu se poate crea decât dacă sfătuitorul renunță la partea spectaculoasă a puterii sale de influență și are voluptatea puterii discrete. Acestea sunt așa-zisele "eminențe cenușii", care sunt scoase din tăcere de către istorici. Contribuția lor iese în evidență mai târziu. Ei nu se pot bucura de ea. Poate nu apare niciodată. Multe gânduri și fapte ale lor împodobesc pe alții. Acesta este destinul lor și ei sunt născuți pentru un asemenea destin. Își îndeplinesc funcția în modul cel mai natural. Poate conștiința este singurul lor reazem.

Stilul machiavellic, în esența lui, este prin excelență stilul sfătuitorului.

5. Caracterizări

Tactica amorală, rațională, este în concepția tactică a naturii și pentru aceasta ea nu are nici o preocupare etică. "*Natura nu cunoaște nici o normă etică. Legile naturale sunt îndeplinite în stare etică indiferentă*" (Mensching - *Gut und Böse im Glaube der Volker*, p.8). Primează necesitatea. Ea este la limita acestei sfere, chiar când are preocupări morale. "*Rezultatul este unicul judecător pământean.*" (Hitler, p.377) Aceasta echivalează, în fond, cu "scopul scuză mijloacele".

De ce Machiavelli n-a fost atacat în scrierile național-socialiste, cu toate că el ar fi fondatorul spiritului democratic modern? Poate fiindcă conține elemente de tactică utilizate și de ei ca premise. Numai tăcerea îl învăluie.

Lipsa de pasiune. Înlocuirea pasiunii cu preocupări legate de obiectivitate. Dar prin aceasta se seacă seva creației și se mărginește numai la administrație. Secolul al XIX-lea a fost propriu acestui stil.

Luciditatea este proprie stilului amoral, dar tocmai aceasta este o frână de elanuri cu avantajele și dezavantajele ei. Se naște un realism uscat; din cauza aceasta îi lipsește și elanul de mari creații. Realismul lui excesiv și luciditatea îi luau orice tendință de îndreptare. "*Trebuie să presupunem – spune Wicquefort – că el spune aproape pretutindeni ceea ce fac prinții și nu ceea ce ar trebui să facă.*" (Frederic cel Mare, citat din prefața la *AntiMachiavelli*, p.X)

Cartea lui Machiavelli ar părea că are contradicții. În realitate însă se explică contradicțiile pe care le reflectă însăși viața. Este contradicția stilurilor de luptă. (55, VIII) Dogmatizează crima. Un cinism înspăimântător! Este primejdios, fiindcă "*există ceva epidemic în modul de a gândi.*" (Frederic cel Mare, p.63)

Beția puterii este mai puțin pregnantă la acest stil, dar tocmai din cauza aceasta nu are nici exuberanța și elanul marilor înalțimi. Înclină spre ideologie – forme. Raționalismul fiind esențial la acest stil, el se dezvoltă,

cu tot oportunismul său, mai mult în forme și se depărtează de forța de legătură, care este capacitatea de pătrundere psihologică.

Principiile machiavellice au fost adoptate fiindcă ele dădeau o linie clară de acțiune în haosul epocii sale stârnit de considerente morale și ipocrizii grețose. A fost însă și descreștinarea Europei. Tentativa era foarte atractivă, întrucât omul are predispoziții de a avea cât mai multe arme la îndemână spre a învinge fără să fie constrâns de a rămâne într-un cadru moral. Poate să fie și un rezultat al amestecului. "*Oamenii care nu moștenesc cu sângele lor idealuri predestinate nu sunt nici morali, nici imorali, ci simplu "amorali". Dacă am voie pentru scopul meu să folosesc un cuvânt la modă: ei sunt dincoace de bine și de rău.*" (Idem, p.360)

Înțelesul peiorativ al machiavellismului a rezultat și din influența iudaică (mentalitatea corciților).

Tactica amorală are un caracter obiectiv. Această obiectivitate însă, care are la bază ideea romană a "rațiunii de stat", izvorâtă din pasiunea pentru țară, a fost invadată de raționalismul iudaic ce nu mai este obiectiv, ci profund subiectiv prin răutatea și sadismul introduse. Astfel desfigurat acest stil, s-a născut noțiunea peiorativă a machiavellismului așa cum este în general cunoscut. În fond, stilul machiavellic cere în raport interior sănătate, iar în raport exterior oportunitate.

Concepția de stat britanică reprezintă amoralitatea machiavellică.

Palmerston spunea: "*Anglia nu are nici amiciții, nici vrăjmășii eterne. Numai interesele ei sunt neclintite.*" Utilitarismul cel mai feroce cu toată sulemeneala aristocratică și tradițională.

Pe acest temperament flegmatic, sănătos, și-a găsit teren cinismul iudaic cu spiritul lui dizolvant și rapace.

V. STILUL EROIC

1. Țelul

Ca și stilul amoral, stilul eroic nu este cristalizat pe o traiectorie cu finalitate religioasă. El este o respirație naturală, temperamentală. Clocotul de viață, dăruirea și disprețul de moarte formează traiectoria sa. Avânt orb pe aripile părții sănătoase din om, cu ideea de nemurire în subconștient și fără cunoașterea învierii. Forma acestei nemuriri este gloria, care formează și centrul de greutate. Lipsit de o finalitate religioasă, adesea ia caracterul de sport. Voința activă este imboldul principal. Drumul drept este cel preferat, fiind natural. Exuberanța influențează mai mult decât calculul pentru urmărirea unui scop. Este prin excelență ofensiv, fiind dezlănțuirea forțelor primare din om, nealterate și alambicate prin filtrul rațiunii. Deci, voluptatea dăruirii, indiferent pentru ce scop, pentru glorie. *“Dintre toate sentimentele mărețe de care este umplut pieptul omenesc în învălmășeala fierbinte a luptei, vrem numai să mărturisim că nimic nu este atât de puternic și statornic ca setea sufletului de glorie și onoare.”* (Clausewitz, p.43)

Istoria nu înregistrează decât faptele bune, peste cele rele așterne uitarea. Această pasiune este înăscută în sufletele nobile. *“Platon spune că ultima pasiune a înțelepților este iubirea de glorie. Iubirea de glorie este înăscută în sufletele nobile, se folosește numai pentru a însuflă și a ațâța.”* (Frederic cel Mare, p.62)

Dorința de glorie împinge la căutarea luptei și purtarea ei cu seninătate. *“Eroul este preot.”* (Nietzsche)

“Cu piept călit de fier / și sufletul de crin.” (Radu Gyr)

Prospețimea de viață dă gesturilor respirație generoasă. Experiența înfrânează. Un erou se consumă în experiență (se potolește). Neezitarea în fața primejdiei. Impuls de înfruntare.

Voluptatea de necunoscut este caracteristică pentru acest stil dinamic și ofensiv, după cum teama de necunoscut este apanajul stilurilor de luptă lipsite de vigoare sau împotmolite în calcule care temporizează și taie elanul.

Riscul este elementul său, respirația sa. *“Pentru a obține mari succese, trebuie riscat ceva”, spune Moltke. Voluptatea riscului însă nu izvorăște din judecată, ci din sentiment, adică din inimă. Este o respirație naturală și această respirație dă însuși sufletul eroic care animă acest stil de luptă. În toiul acestei lupte, în care se dezlănțuie toate instinctele de viață, dispăre sentimentul uman și, prin aceasta, se alunecă pe terenul amoral al luptei pe viață și pe moarte, folosind toate mijloacele. Mai mult ca oriunde, războiul oferă acest cadru. “...căci în lucruri atât de primejdioase cum este războiul, greșelile care se nasc din blândețe sunt cele mai rele. Întrucât folosirea forței fizice nu exclude cu nici un chip, în întreaga ei sferă, conlucrarea cu inteligența, trebuie ca cel care slujește nevăzut această forță, fără cruțarea sângelui, să primească o*

supragreutate (preponderență) când adversarul nu o face.” (Clausewitz, p.4)

Calmul este necesar. *“Războiul nu este nici o ținere de urât, nici o plăcere goală în trăsură pentru a reuși, nici o operă a unui entuziasm liber, el este un mijloc serios pentru un scop serios. El este, așadar, un act politic.”* (Idem, p.18)

Spiritul eroic însă pune accentul pe voluptatea de a se bate, trecând de multe ori peste calcule, împins de curajul și temeritatea sa, mișcându-se pe elementul lui esențial. *“Războiul este domeniul primejdiei. El este așadar curaj, dintre toate lucrurile prima însușire a războiului.”* (Idem, p.37)

Temeritatea este mai mult un apanaj al tinereții. Popoarele primitive au impulsuri războinice mai puternice. Cele formate, civilizate, culte, având dezvoltată capacitatea de înțelegere rațională, au mai mult scopuri.

Deci, stilul eroic ar fi apanajul mai mult al primei categorii, fiindcă în faza a doua trebuie să depășească multe obstacole și, dacă are elan, adică forță neepuizată prin alambicări și rafinamente, trece viril în faza Căpitanului, eroic-spirituală, iar dacă nu are, se risipește și decade în tiparele celorlalte stiluri.

Deși fără scop precizat, putându-se angaja în orice acțiune de luptă care prezintă primejdii – după cum tactica machiavelică poate servi oricărui scop – totuși stilul eroic se polarizează organic în atitudini luminoase, care sunt în directă opoziție cu tot ce este întuneric meschin, perfid și viclean. Stilul eroic, în opoziție cu cel satanic, care prosperă în întuneric, cultivă partea luminoasă. Soarele este simbolul reprezentat prin zvastică. În lumina soarelui dăruitor dogorește principiul binelui activ. De aceea, lupta împotriva spiritului satanic este esențială. *“Această luptă este nesfârșită.”* (Pötsch, p.166)

Deosebiri sunt fundamentale chiar când par că se mișcă în același sens. Exemplu: mentalitatea talmudică este să supună prin bogăție pe oameni. *“Folosirea forțelor naturale este, dimpotrivă, un exprimat caracter particular nordic.”* (Fassolt - *Die Grundlagen des Talmuds*, p.183) Prima este parazită, cealaltă creatoare. Același lucru pentru înțelesul gloriei.

În concepția amorală, gloria se dobândește prin cucerire și aceasta cu toate mijloacele. Frederic cel Mare crede că gloria este mai mare atunci când este creatoare. (Idem, p.11)

Rasa nordică, ariană, reprezintă mai nealterat atitudinea eroică. Manifestarea acestei atitudini este organică. Începe prin ținuta personală și se concretizează în colectivitatea familială, de trib etc., în mod organizat. Nu există revelație. *“Ethosul germanilor nu este influențat și născut din religie, el a izvorât din solidaritatea rudeniilor și s-a diferențiat multiplu după tradițiile triburilor.”* (Mensching - *Gut und Böse im Glaube der Volker*, p.6)

Religia germană este deci luptă, onoare, glorie și durată tribului. Solidaritatea de trib este de cea mai mare valoare. *“Seamănă cu cea grecească, fără însă să fi avut atingerea acesteia.”* (Idem, p.93) În felul acesta, în mod succesiv, în evoluție se oprește, ca etapă, în concepția națională cu tendința de lărgire în cea rasială. Fiecare popor are o misiune. *“Și ne sunt cunoscute astăzi granițele trebuincioase existenței și*

formele ființei pământești și scoabele popularității cunoscute, oamenii trebuincioși, că fiecare trebuie să se îndrepte spre conservarea propriei sale ființe.” (Günther - Ritter, *Tod und Teufel*, p.151)

Mistica germană este în eroism. “Mistica germană este un ochi al înțelegerii pentru torențele de viață divine.” (Herm. Schwartz - *Christentum National Sozialismus*, p.24)

Dumnezeu este multilateral. “În viteji este Dumnezeu vitejia, nu ca noțiune abstractă, ci ca viață concretă. În oamenii de onoare este Dumnezeu onoarea.” (Idem, p.26) Mistica germană și idealismul german se sting? “Eterna adâncime a creștinismului: este axiologic, pe când cronologic este efemer.” (Idem, p.14) Scuturarea creștinismului de balastul iudaic și angrenarea lui în mistica și idealismul germane.

Idealismul german a fost trăit numai teoretic. Național-socialismul desfundă adâncurile. Hitler a lovit în marxism și în “ura patriotismului”, care era tot o diversiune a lui pentru a menține ideea națională slabă. Cuvântul “patriot” a fost inventat de evrei.

Național-socialismul a relevat mistica sângelui. “Într-un cuvânt, național-socialismul înseamnă o adâncă știință a comunității de sânge.” (H. Schwartz - *Christentum National Sozialismus*, p.44)

În materie de credință: lipsa de dogmă. Autonomie religioasă completă și Dumnezeu impersonal. Respinge legăturile, transcendentul de esență logică, fiindcă le are pe cele inferioare.

Cine se rupe de Iehova, sau crede în materialism-raționalism sau în învățătura mistică a lui Eckhart.

Concepția nordică. “După modul nordic al credinței, înseamnă a-l vedea și a crede în Fiul lui Dumnezeu în formularea fără timp (atemporală) a mitului.” (Clauss) “Felul de credință nordic nu este mai puțin îndreptățit ca cel oriental.” (Tillenius - *Rassen Seele und Christentum*, p.37)

“Marele merit al lui Luther este că a găsit și eliberat spiritul nordic într-un timp când era uniformizat de cel estic.” (Idem, p.27)

Deci, o concepție religioasă cu traiectoria pierdută în transcendent nu poate excita, și finalitățile acestui stil se vor mărgini la lucruri mai concrete. Forma cea mai evoluată va fi națiunea, rasa și statul, care e voință.

După cum tactica amorală poate servi oricărui scop, fixându-și totuși ca scop principal statul sau rațiunea de stat, tot așa și tactica eroică, ce se poate exprima în orice act individual sau colectiv, își fixează treptat ca centru individul, familia, clanul și se ridică până la concepția statului.

Statul se naște dintr-o dăruire a eroului. “Politica eroică iese numai de la erou, nu de la nevoiași.” (Buletin de bursă statistic, opinia publică, Günther - Ritter, *Tod und Teufel*, p.122)

“Arta este înainte de toate formă a unui destin.” (Idem, p.107) “Arta eroică este numai formă a unui destin și vine din sentiment.” (Idem, p.108) Aici își găsește eroul, prin dăruire, o respirație mai largă pentru năzuințele sale de creație. “Se poate spune că rasa nordică se potrivește pentru întemeierea și conducerea de state tot așa cum rasa vorderasiatică pentru întemeierea și conducerea de biserici.” (Rasse und Stil, p.123)

Politicul, în sensul larg al cuvântului, îl poartă nordicul în sânge. Căpitanul va cultiva acest lucru pentru echilibru. Creatorul de stat își

găsește reazemul în interior. “Politica este creație și, ca orice creație, vine numai din pasiune și din bucuria pentru putere. De aceea politica este politică eroică, nu experiență statistică de slujbă sau așa ceva.” (Günther - Ritter, *Tod und Teufel*, p.124)

În această concepție, majoritățile nu au valoare. “Nimic nu este mai neplăcut decât majoritatea, căci ea se compune din puțini predecesori puternici, din ticăloși care se acomodează, din slabi care se asimilează și din masa pe care o aduce, fără a ști măcar ce vrea.” (Idem, p.122) Statul pune accentul pe calitate, nu pe cantitate, reprezentată de mase. Virtuțile trebuie să formeze punctul de sprijin și osatura. “Îi va fi ușor să cânte, căci fără virtute societatea nu poate exista deloc.” (Frederic cel Mare, vol. II, p.51) În această direcție se manifestă nobila ambiție a eroului. “Vreau să fiu virtuos, să-mi slujesc patria și micul meu ungher să-l am în templul gloriei.” (Idem, p.57)

Onoarea și interesul statului sunt principiile de bază. “Mă las condus de două principii: unul este onoarea, celălalt interesul statului, pe care cerul mi le-a dat ca să domnesc.” (Idem, p.63)

Soldat al lui Dumnezeu, așa se consideră bărbatul de stat erou. “Sunt soldatul lui Dumnezeu, a spus Bismark.” (Idem, p.127)

Eroul om de stat este diametral opus omului realist și oportunist al zilei. “Nu după multe procedee și frenetică activitate își câștigă eroul realitatea. El este pământeanul realității, cum este înrudită soarta lui. El ajunge să știe din curățenia ființei sale în ce moment al întâmplărilor lumii a pășit.” (Günther - Ritter, *Tod und Teufel*, p.127)

Bismark a preferat să cadă în război în 1866 decât să se întoarcă învins. Așa și cu Căpitanul. Concepția în serviciu: totală dăruire. “Prinții sunt sclavii mijloacelor lor: interesul statului le servește ca lege. Această lege este invulnerabilă.” (Frederic cel Mare - *Examen du Prince*, p.11)

Statul condus de un erou are forme simple și drepte. Folosirea militarilor în administrație de către Frederic cel Mare arată înclinarea firească spre stilul tranșant al luptătorului (ostașului), decât spre forma întortocheată a birocrăției.

Țelul statului este o civilizație de sine stătătoare și drumul spre țel se numește sporirea puterii în interior și în afară. “Țelul statului este sentimentul de a crea și buna creștere pentru întemeiere.” (Günther - Ritter, *Tod und Teufel*, p.128) Mândria poporului trebuie să fie de a fi primul. “Pentru voința de stat a unui popor este de nerăscumpărat mândria acestui popor de a fi primul pe pământ.” (ibid.)

“Grecii au disprețuit toate celelalte popoare ca fiind barbare, căci mândria lor a produs înalta civilizație greacă.” (Idem, p.129)

Exaltarea mesianismului național. “Fiecare popor mare crede și trebuie să creadă că în el și numai în el stă mântuirea lumii, căci numai el trăiește ca să pășească în fruntea tuturor popoarelor și să le conducă spre ultimul țel care le-a fost predestinat. A spune marea îngâmfare, credința, ultimul cuvânt al lumii, vrea și poate, este zălogul celei mai înalte vieți a unui popor.” (Dostoievski, citat de Günther - Ritter, *Tod und Teufel*, p.129)

Evident, fără o asemenea concepție nu se poate menține și afirma un popor. Dar ea trebuie să aibă la bază forța și să meargă paralel cu

mijloacele de putere care trebuiesc create, căci altfel se cade în megalomanie primejdioasă, ca polonezii, sau ridicolă, ca grecii.

Evreii au această concepție, dar, pe lângă substratul religios, organizează și mijloacele materiale.

Mână de fier. "Politica de perspectivă, dacă vrea să fie creație, trebuie ca din masa amorfă din Europa mijlocie în care am devenit, să făurim iarăși un popor german – fără apucarea vârtoasă a unui pumn tare, nu va merge..." (Gunther - Ritter, *Tod und Teufel*, p.129)

Tactica eroică își găsește cea mai înaltă expresie în lupta pentru crearea și înălțarea statului.

2. Mediul

Eroic - se creează printr-o respirație naturală a fiecăruia în această structură. Are un caracter individual, pentru că valoarea lui este înăscută și stă în interior. Ea se poate dobândi prin educație; se poate însă și cultiva. "Erou nu poate fi oricine." (Idem, p.148)

Eroul este începutul: "Eroul stă întotdeauna la începuturile lumii. [...] Există o lene eroică... Trândăvia eroică este liniște în ea însăși, blajin, leneș la vorbă, nepăsător, în îndeletnicirea cu cele ale casei." (Idem, p.7) Starea premergătoare a eroului are simptome cu totul deosebite de esența sa adevărată: leneș, delăsător, nemulțumit, cârcotaș, în adâncul inimii bolnav, pesimist, până la chemarea interioară pentru o anumită faptă. Vrea un scop și o misiune. "Vrea un țel, o mare misiune, căci el rămâne alături. Cel mai bun lucru în lume este ordinul. Numai că omul nordic nu concepe ordinul din afară, ci și-l dă el însuși." (ibid.)

Fapta este respirația lui. Neînfăptuirea este păcat. "Cine știe să facă binele și nu-l face, este păcat." (ibid.)

Eroul este, prin excelență, creator. "N-am venit să desfac, ci să împlinesc." (Idem, p.16)

Mântuitorul, când a spus că n-a venit să strice legea, ci s-o îplinească, a avut același impuls de esență eroică. Eroul creează, nu distruge. Beethoven a scris "Eroica".

Însăși lenea eroului este creatoare. Gestează creația. "Totuși, în trândăvia eroică este mai multă înălțare decât în așa zisa <a munci, mișcându-te, aduce binecuvântare>; este sentința neeroică a unui timp liberal putred. Faust spune: <Fapta este totul. Este spirit eroic.>" (Idem, p.29)

Soarta este propice eroului. "Numai eroul are o soartă." (Idem, p.8) Concepția lui de viață se leagă de soartă. "Am spus că eroul își percepe soarta ca o misiune, ca misiunea sa. Iubirea, ura, răspunderea, singurătatea sa – totul înțelege el ca probleme ale sorții pentru valoarea sa ca om și erou." (Idem, p.41) Eroul iubește soarta: "Eroul își iubește soarta cu cea mai mare mândrie atunci când ea vrea să-l sfârșim, căci este a sa și el simte cum ea ia lupta în serios." (Idem, p.41) "Numai din gândurile sorții poate să se nască viață eroică." (Idem, p.43)

Cazul sulioților, bărbați și femei care au preferat să moară decât să cadă vii în mâinile turcilor, sau cazul haiducului Gheorghe Mucitani – Casapu din cântecul popular: "Dragă mamă, când m-ai născut, greu m-ai blestemat: /Arma din mână să n-o lași /Și zeghea de pe umăr!"

"Au viața lor când apucă o soartă: bărbați și femei, mame și copii." (Idem, p.43) Soarta eroului este tragică.

În Simfonia a V-a, a lui Beethoven: "Așa bate soarta la poartă." În Simfonia a III-a, Eroica, se spune: "Vreau să apuc soarta de gâtleej."

Renunțarea la bunurile pământești. "Eroul află că soarta vrea ca el să se înarmeze, ceea ce înseamnă să renunțe la fericire, să se lipsească de multe și sufletului moale, care tinde spre fericire ca flămândul spre pâine, să-i dea piatra tare." (Idem, p.8)

Este ceea ce preconiza și Căpitanul: să ne smulgem din bucuriile pământului.

Credința eroului. "El știe că lupta e veșnică." (Idem, p.36) Principiul său călăuzitor a fost credința. Permanența luptei pentru selecționarea elitei, pusă ca o condiție de Căpitan, izvorăște din această credință. "Credincios în soartă este numai eroul. Oamenii acestui timp nu există, ei nu au nici o soartă, s-au născut morți și pleavă." (Idem, p.40)

Răsplata eroului este împlinirea datoriei. "Eroul nu a avut niciodată răsplată, nici jubilara ulițelor. Nerecunoștința a fost totdeauna răsplata sa unică. <Poporul meu, îmi ești o piatră pe cap și totuși eu am grijă mereu de poporul meu>, a spus Frederic cel Mare." (Idem, p.35) De aici rezultă sentimentul dăruirii. "Și, dacă aș mai avea o viață, aș jertfi-o pentru patria mea. Nu la glorie mă gândesc, ci la stat." (Frederic cel Mare) Aceasta este concepția de viață: "Viața este demnă de a fi trăită numai dacă este însoțită răspicat de onoare și stimă. Moartea este de preferat împilării și rușinii." (ibid.)

Tendința naturală de dăruire l-a făcut să meargă oriunde i se oferea acest prilej, adică și la alte popoare și pentru alte cauze. "El oferea numai prea puțin eroism câștigat și se dăruia cu totul, din curaj. A pierit în popoarele de rasă străină. Este păcatul ereditar al omului nordic" (Günther - Ritter, *Tod und Teufel*, p.140). Excepție au făcut anglo-saxonii și stăpânesc lumea. Dar cota influenței și concepția iudaică este în stăpânirea lor? Oare, în realitate, nu stăpânește sub masca engleză plutocrația iudaică?

Ca tendință de dăruire, același lucru se poate spune și despre aromâni la alte popoare.

Simplitatea este trăsătura fundamentală a eroului. "Eroul este simplu, pentru că el stă totdeauna la începuturi." (Idem, p.8) Centrul de greutate căzând în viața lui interioară, singurătatea îi dă mediul necesar structurii sale. "În ostilitatea mulțimii își trăiește eroul singurătatea ca tână, până când ca bărbat singurătatea eroului a devenit putere și mândrie." (Idem, p.8)

Tăcerea. Tăcut este eroul! Se aseamănă cu marea și cu muntele și cu stejarul cu care se înrudește. "Un gânditor eroic al Antichității, Hercule, a considerat lumea ca un joc al lui Zeus. Singurătatea lui în depărtare se bucură. Zeus este eroul care înviorează ziua sa bucuroasă." (Idem, p.29)

Singurătatea și rezerva. Nu poate trăi în cazarmă; setea de înălțime îl face distant. "Un nordic nu poate fi vestitor. Nordica unicitate alterată (individualismul) este contrară oricărei vestiri [...] această bucurie pur nordică ia distanța de la om la om." (Gunther - Rasse und Stil, p.116)

Momentul suprem: "Momentele supreme ale omului nordic sunt o singură zguduitură puternică eficace și totuși cu voința pentru înfrângerea pătrunzătoare a aflării a unui destin (unul tragic), privirea în puternica soartă, care înalță pe om, când ea îl strivește pe om." (Idem, p.117)

Distanța o are în suflet. (Johannes von Jansen)

Structura eroului nordic. "Unic este eroul deplin nordic, prin aceasta el fiind profund deosebit de ceilalți eroi care sunt sau nu mai sunt pur nordici, chiar și de vechii eleni." (Claus) Nu este spectaculos ca în Hellada.

Din distanță rezultă obiectivitatea. "Din viața la distanță vine cea nordică obiectivitate, care nu lasă să prospere ura." (ibid.)

H. F. K. Günther, dimpotrivă, consideră ura ca fiind apanajul nordicului. Ura eroică este creatoare. "Măreția sorții eroului se măsoară prin puterea cu care iubește și cu care urăște.

Dacă ar vrea cineva să măsoare mărimea unei soarte, ar putea, poate, spune: asta arată puterea iubirii și urii sale. Eroul trebuie să cunoască ura și iubirea și, cu atât mai mare este eroismul său, cu cât mai bogată este iubirea lui și cu cât ura lui năzuiește spre mai înalt." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.48)

Conceptia legionară are la bază dragostea. Există ură ieșită din dragoste: "Te uram cu înverșunare, te blestem, căci te iubesc." Dragostea și ura explodează ca o forță elementară a aceleiași esențe.

Există însă și ură neputincioasă și mieroasă. Este alambicată și de pură esență iudaică. Poartă stigmatul sterilității. "O, cea ură a eroului, superioară oricărei rațiuni!" (ibid.)

"Am urât – spune Bismarck – întreaga putere."

Creație, indiferent dacă este rodul iubirii sau al urii. Poate exista însă creație din ură? Ura este creatoare. "Ura eroică este creatoare și biruitoare dacă extermină și arde. Eroul are voie să distrugă, fiindcă se știe în începuturi și știe în el o dispoziție de creator [...] Ura eroului este creatoare dacă arde în pieptul său sau vine asupra dușmanului său: simțul este mereu fapta." (Idem, p.58)

Creatorul. "Creatorul va trebui mereu să se recunoască de la sine, ca Goethe. Pentru a fi sincer, pot promite să fiu nepărtinitor." (Idem, p.50) Există chiar greșeli frumoase.

Eroul are în el centrul de greutate, "căci conștiința autonomă este fiica zilei tale amurale." (Goethe)

Conturarea poziției. "El însuși se mărginește să stea între Dumnezeu și diavol, bine și rău, ură și dușmănie, iubire și moliciune, între spirit și materie, între bărbat și femeie, între erou și individ – aceasta este opera bărbatului. Estomparea graniței este capriciu feminin." (Idem, p.69)

Consecvența. "Eroul vrea să rămână lui însuși credincios și mereu același." (ibid.) Da sau nu! Totul sau nimic. Nu este laș, egoist, visător, fantezist sau doctrinar, adică străin de lume. Eroul are picioarele pe pământ și capul în poezie. Are voluptatea răspunderii pentru a da ordine. "Sunt numai înțelept?" se întreabă Luther. Atunci vorbește într-însul răspunderea eroică a acestei lupte grele în conștiință, care îi torturează eroul jumătate din viața sa. Acestea sunt momentele acelui discret tipăt: "Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit?" Așa a strigat Mântuitorul pe cruce!

Răspunderea îl face pe om. "Răspunderea îl face mai întâi pe om. Unde nu este, prosperă obrăznicia și larma." (Idem, p.18) "Răspunderea este o mare parte din iubirea eroică." (Idem, p.19)

Eroul nu este cârcotaș. Este opusul lui. Stilul cârcotașului este al temporizării. Eroul este deschizător de drumuri; este ostaș. "Astăzi are soldatul cuvântul și el deschide drumul. Timpul visătorului sau al umanitaristului aparține trecutului, ca și falsa obiectivitate. Amprenta ostășească, puterea și caracterul sunt izvoare de forță pentru viitor.

Pătura conducătoare național-socialistă este umplută de spirit ostășesc.

Vitejie, camaraderie, curățenie și instinct nedogmatic al realităților." (DAZ, Otmar Best, 13 sept. 1942)

Iubirea eroului: "Iubirea eroică este iubire eficace din singurătate și puternică dorință" (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.21). Însă nu este aceeași cu așa-zisa umanitate. "Așa-zisa iubire de oameni a unui spion este mai curând a unei putrefacții a sufletului. Ura este un simț al sufletului. Cel care urăște a fost totdeauna bogat, căci ura este forță tânără." (ibid.)

"Puterea urii, forța iubirii, îmi redau tinerețea." (Goethe - Faust)

Proveniența. "Bucuria simțurilor, ca și ura, poate veni din sângele ticălos sau din cel nobil și în aceasta stă ca în ură: vine din formare." (Idem, p.64)

Femeia pentru erou: "cea mai puternică bucurie este pofta sa bărbătească pentru femeie." (Idem, p.65) "În ființa omului stă că el vrea să adulmece forțele plin de viață, care toate acționează în el ca o dorință, fiindcă orice putere a sângelui său vrea să aibă trăirea ei, care trebuie să fie bogată." (Idem, p.66) "Cine a gândit profunzimea, iubește ce este mai viu. Bărbatul năzuiește spre libertate, femeia spre buna cuviință." (Hölderlin)

Frumusețea. "Se pare că formarea din frumusețe nu trebuie să fie pentru el nici un țel, că cea bucurie dionisiacă nu stă în firea lui, el trebuie să trăiască în ce este mai tare: în formarea din forța cea mai vie a simțului vieții. Luptele cele mai grele îi sunt pregătite, când el vrea să fie credincios lui însuși și mereu același." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.67)

Tradiția. Eroul nu se poate concepe rupt de tradiție? Sau el are ceva organic în el? "Secolul al XIX-lea a dat omul cel mai dezrădăcinat și deraiat, omul fără dialectul marilor orașe." (Idem, p.11)

Renunțarea la tradiție. "Am sacrificat marea civilizație (buna creștere) a păgânismului nostru pentru un creștinism care a fost alterat, care ne-a venit din putrefacția popoarelor din sud în necurățenie." (Idem, p.54)

Misiunea. "Omul însă știe de la soartă, a recunoscut că numai o nouă credință aduce schimbarea unei soarte." (Idem, p.47)

Făurirea sufletului. "Îmi place mai mult să-mi oțlesc sufletul, decât să-l mobiliz," spunea nobilul Montagne (citad de Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.46).

Secolul al XIX-lea a mobilat sufletul. Căpitanul a creat sufletul românesc.

Recunoștința. "Nu există virtute fără recunoștință, ea este sufletul prieteniei, dulcea mângâiere a vieții."

Melancolia eroului. "Numai melancolia este proprietatea eroului și el o trece sub tăcere bucuros." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.18)

Moartea eroului. "Și totuși nu sunt rare orele în viața unui erou, când el se gândește la un sfârșit, la o încetare a respirației în veșnicie. Sunt orele când moartea îi apare ca liniștitoare, aducându-i odihnă în sălbatica bătaie a inimii, și unii bărbați eroici s-au predat morții înainte de timp. [...] Sălbăticia sângelui erou trebuie adesea să dorească liniștea morții în locul oricărei voințe contradictorii și a neîncetatei autodistrugerii. A-ți găsi liniștea; sunetul întâmplării îmbărbătează – numai nobilul aude această dorință înfocată." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.70)

Această caracterizare se poate aplica și Căpitanului.

Moartea eroică este dorită. "Este mai bine să mori erou decât să trăiești mai departe în nenorocire. Așa vrea legea oamenilor liberi." (Idem, p.72)

Atitudinea Căpitanului în fața evenimentelor. Pe lângă tactică, Căpitanul avea și tendința înăscută a eroului.

Înfruntarea morții. Sentimentul deșertăciunii și al nimicniciei omoară curajul din rădăcină. "Privirea în gol, cercetarea cu toată puterea ticăloșiei de a nu smulge nimic, omoară curajul unui erou adesea până în rădăcină." (ibid.)

Împăcarea cu soarta și cu moartea formează chiurasa tacticii eroice. Totuși, religia creștină depășește această chiurasă, fiindcă ea se întărește tocmai din această zădărnice a eforturilor, care pare dizolvantă. Ea însă dizolvă – dacă ai perspectivă – preocupările materiale, transferând centrul de greutate în eternitatea binelui absolut.

Tineretea este climatul pentru formarea spiritului erou. Tactica eroică izvorăște din tinerete, fie la individ, fie la colectivitate. Din ea rezultă bărbăția. Societatea bărbătească este creatoare și eroică. Acolo va predomina stilul erou. În societatea efeminată (degenerată), în loc de bărbat sau femeie, apar "dama și cavalerul". Soldatul este expresia: "este dator un bun soldat să fie tot așa de bun, uman și rațional, precum și neînfricat și brav." (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.16)

Războiul dezvoltă calitățile eroice. "Războiul deschide, atunci când este condus, toate virtuțile pentru care este apt un muritor, câmpul cel mai frumos! Pentru că în orice clipă pot străluci statornicia, mila, măreția sufletului, noblețea, iubirea de oameni și multe alte calități, orice oră ne dă prilejul de a exercita una dintre aceste virtuți." (ibid.)

Credința creștină a contrazis oare climatul erou german?

Tăria de caracter este caracteristică acestui stil, fiindcă pornește mai mult din voință, spre deosebire de perseverență, care pornește și din înțelegere și care se poate potrivi și stilurilor neutre. (amoral și cel al temporizării). Tăria de caracter, alimentată de o nesecată voință tinerească, dă energie, tărie și statornicie pentru învingerea primejdiilor, a nesiguranței, a neprevăzutului, precum și rezistență corporală. Aceasta face ca tactica eroică, prin natura ei, să fie cea mai potrivită pentru faza războinică a unei mișcări sau pentru vreme de război.

Din această tărie de caracter rezultă însă și inflexibilitatea omului dintr-o bucată, care adesea duce la un deznodământ patetic, frumos, dar poate nepractic.

Se folosesc numai instinctele sănătoase, bune, care izvorăsc din principiul vieții și al binelui, spre deosebire de tactica satanică, bazată pe instincte rele (vezi Bostunitsch – Judischer Imperialismus, p.512). Stilul erou are oroare de fățarnicie și simulare.

Vitejia și rezistența sunt aliații la vremuri grele. Și aceasta se cultivă: "virtuțile principale ale germanilor erau vitejia și fidelitatea cu care își îndeplineau obligațiile." (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.15)

Evident, simplul fapt al vitejiei nu atrage caracterizarea acestui stil, fiindcă cineva poate fi foarte viteaz, fără ca acest lucru să-și pună amprenta pe stilul lui. (cazul Loyola)

Pasiunile în stilul erou îmbracă haina nobilă a cavalerismului în înaltul înțeles al cuvântului. Sub această formă se pot înfrâna pasiunile distructive, satanice. Cavalerismul – peste forma degenerată și caricaturală pe care a luat-o uneori – constituie prin tradiție o frână intrată în sânge până și la popoarele primitive. Noblețea apare în diferite obiceuri: legea ospitalității, lupta dreaptă, cruțarea celui slab etc. Stilul cu adevărat erou însă se manifestă drept. Are oroare de forme. Exemplu: stilul fascist a luat "Passo romano" ca semn exterior al ținutei, scuturându-se de formele prea reverențioase luate de la spanioli. Aici însă și rasa își are cuvântul.

Exagerarea formelor este un indiciu al sterilității, adică al lipsei de potențial interior. Exemplu: sterilitatea iudaică a adus acel formalism talmudic care se întinde încâlcit ca o pânză de păianjen "fără suflet făcător de legi". Când această meteahnă atacă spiritul erou, atunci se decade în scepticism dizolvant.

Virilitatea stilului erou se manifestă prin voința de putere. Este un adevărat cult al forței. Setea de dominație este o tendință aproape oarbă a sufletului nordic. Formula morală este: "tu poți, căci trebuie" sau: "lupta uriașă a datoriei." (Schiller, Kant, Fichte)

Puterea este totul. "Numai din forță vine spiritul puternic al unui popor." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.124) "...Forța este dreaptă. Ați aflat că viața pe pământ este luptă și ați văzut că cei înarmați sunt învingători – așadar, înarmați-vă! [...] Cine a înțeles bine aceasta, de ce forța însăși este dreaptă și cât de morală este această propoziție pentru cel moral, acela trebuie să cerceteze serios. El trebuie să vadă țelul spre care trebuie să conducă viața statului, acest țel al simțirii: fiți un popor tare al civilizației!; așa veți dobândi o nedreptate din forță. Fiți un popor zdravăn, așa trebuie să devină forța voastră un drept. Faceți civilizație din forța voastră, astfel dreptul vostru va fi un privilegiu." (Idem, p.125)

Setea de putere. "Cine n-a simțit în sine această pasiune pentru dominație, n-a simțit plenitudinea existenței pământești, a trăit slăbuț unde putea trăi puternic, a cruțat viața unde se putea consuma, a fost tocat pentru mișei, unde el putea sta printre cei care ard." (ibid.)

"Herrschaft gewinn ich Eigentum,
Die Tat ist alles, nichts der Ruhm." (Faust)

Prototip: Cum ar trebui să înțeleagă un ticălos voința de dominație care, în Cecil Rhodes, blondul englez cu trăsături de vultur, a ars pentru împlinire? Lăcomie? Pământul este nemărginit.

Setei de putere în lătime, Legiunea îi opune setea de înălțime.

Pasiunea pentru putere este călăuză sigură. "Pasiunea pentru putere îl conduce pe un drum sigur și credința ei este în orice zi mai adâncă și nouă." (Idem, p.128)

Morala elitei. "O etică înaltă nu cucerește lumea. Pentru aceasta, ea cere prea mult de la om. Ea rămâne alegerea câtorva, puțini, care iubesc eroismul pentru voința eroică. O etică religioasă, care vrea să cucerească lumea, trebuie să-l facă pe om ușor și comod și să-l înconjoare măgulitor cu certitudinea liniștitoare că nu există ceva mai rău și mai comun decât oamenii păcatului originar și că, în consecință, nu folosește când cineva nu poate." (Idem, p.139)

Forta. Orice inovație în lume întâmpină dificultăți: "un profet în fruntea unei armate va face mai mulți prozeliti decât dacă ar lupta cu argumente." (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.44) De exemplu: creștinismul. "Este adevărat că religia creștină, nesuținându-se decât prin dispute, a fost slabă și asuprită și că ea nu s-a întins în Europa decât după ce a risipit mult sânge." (ibid.)

Poate tocmai trăinicia sa este importantă. N-a fost debitoare.

Setea de cuceriri (temporare). "Vitejia unui cuceritor, capacitatea, experiența și arta lui, aptitudinea de a conduce, sunt însușiri care vor impresiona. Dar el nu va fi decât un om ambițios și profund rău dacă slujește aceste însușiri pe nedrept. El poate câștiga glorie numai atunci când își întrebuintează calitățile pentru sprijinirea dreptății și devine cuceritor numai din necesitate, nu însă din pasiune." (Idem, p.60-61)

Așadar, pasiunea trebuie temperată. "Nici un om nu este fără pasiuni. Când sunt moderate, ele sunt sufletul societăților; când li se dă frâu liber, distrug." (Idem, p.38)

Ambiția. "Din toate sentimentele care ne tiranizează sufletul, nici unul nu este mai funest pentru cei care-i simt impulsul, mai contrar umanității și mai fatal pentru liniștea lumii, decât o ambiție dereglată, o dorință excesivă de glorie falsă." (Frederic cel Mare, Examen du Prince, p.38)

Ambițiosul orb este mai mult ca un nebun. "El este insensibil pentru prezent și nu există decât în timpurile viitoare; nimic în lume nu-l poate satisface și absintul ambiției îi amestecă mereu amărăciunea cu dulceața plăcerilor sale." (ibid.)

Frederic cel Mare îl acuză pe Machiavelli ca fiind șarlatan al crimei și de rea credință fiindcă nu a dat exemple din care să rezulte că ambiția a adus dezastre. Rămâi surprins că nu l-a înțeles.

Voința de putere, exagerată, fără frână, devine monstruoasă, fiindcă transformă în obiecte tot ce este în afară de ea și, nefiind înfrânată de nici un considerent moral, devine amorală.

La tactica Căpitanului nu capătă această hipertrofie, fiindcă altruismul și dragostea îi dau altă îndrumare, care se consumă în jertfă.

Ca om de stat, eroul trebuie să aibă sete de putere, dar încadrată într-o sumă de calități care s-o echilibreze și să-i dea un caracter

constructiv. "Să ne impulsioneze omul de stat! Să vină să creeze, cum trebuie să creeze din iubirea eroică, din ura și din răspunderea eroică, cum trebuie să creeze din bucuria fierbinte trăită, la priveliștea și originea poporului său, din sângele său nordic și din pasiunea puternică pentru forța și sporirea imperiului său." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.126)

"Omul de stat trebuie să se smulgă din realitate, trebuie să smulgă o operă dintr-o concepție despre relațiile comerciale și condițiile de lucru, despre forțele de apărare și de atac, despre comorile pământului și munca ogoarelor. El trebuie să smulgă o operă din mile de puteri și condiții ale felului material și spiritual al unei țări și al unui popor; din toată realitatea, pe care numai un erou o poate pătrunde, trebuie să creeze un viitor îndepărtat." (Idem, p.127)

Oricâtă moderație ar exista, setea de putere formează caracteristica principală a acestui stil și ea este în strânsă legătură cu virilitatea care rezultă din tinerețea cu forțe proaspete și neepuizate sau uzate ori extenuate în prea multe contradicții ieșite dintr-o hipertrofie rațională.

Idealismul înfrumusețează setea de putere prin direcția creată pe care i-o dă. Ambiția oarbă se transformă în operă constructivă: "...grija de a guverna bine, de a-și face statul înfloritor, de a proteja, de a vedea succesele tuturor artelor este, fără îndoială, cea mai mare plăcere și vai de acela căruia îi atribuie altele." (Examen du Prince, p.123)

Conducătorul este ales de popor pentru a-l proteja, a-l apăra și a armoniza diferendele în interesul comun etc. "Cei pe care ei i-au crezut cei mai înțelepți, cei mai drepți, cei mai viteji pentru a-i guverna." (Idem, p.3)

Regele este primul servitor al statului. Tot din idealism rezultă și concepția egalitară a lui Frederic cel Mare. Sau poate este influența enciclopediștilor din epoca sa?

"Regii nu sunt decât oameni și toți oamenii sunt egali."

"Prinții care nu sunt în lume decât pentru a-i face pe oameni fericiți. Suveranii care își privesc supușii ca sclavii lor, privindu-i fără milă, considerându-i un surogat al lor." (Idem, p.248)

Din asemenea concepții idealiste pornește întreaga ură a lui Frederic cel Mare pentru distrugerea machiavellismului, adică repudierea tacticii amorale. "Fericit ar fi acela care ar putea distruge în întregime machiavellismul în lume. Am făcut să i se vadă inconsecvența, este de datoria celor care guvernează pământul să convingă prin exemplele lor. Ei sunt obligați să vindece publicul de falsa idee pe care o au despre politică, care nu trebuie să fie decât sistemul înțelepciunii, dar care e bănuț, de obicei, că este breviarul înșelătoriei. Ei sunt cei care trebuie să respingă subtilitățile și reaua credință ale tratatelor și să dea vigoare onestității și candorii care, pe drept cuvânt, nu se găsesc deloc în suverani. Ei trebuie să arate că sunt tot atât de puțin invidioși pe provinciile vecinilor lor, pe cât sunt de geloși pe conservarea propriilor lor state. Prințul care vrea să aibă totul, este ca un stomac care se supraîncarcă de cărnuri, fără a se gândi că nu le poate digera. Prințul care se mărginește a guverna bine este ca un om care mănâncă ponderat și al cărui stomac digeră bine." (Idem, p.218-219)

Totuși, Frederic cel Mare, influențat de ideile raționalist-umaniste ale enciclopediștilor, se apropie în esență de Machiavelli, fiu al Renașterii,

adică de sursa de unde s-au adăpat raționaliștii francezi. Aici se poate vedea mai bine cum fondul său eroic îl determina la atitudine antimachiavelică. Contradicție între cultura însușită a epocii și fondul său eroic (natural).

Realismul. Privirea realistă dă măsura stilului eroic, pornit organic spre un optimism exagerat. Viziunea trebuie să redea realitatea fără exagerări în bine, din cauza candorii, și nici în rău, din cauza pornirii negative. Exemplu: prințul lui Frederic, Telemac, este, prin caracterul său cinstit, prin bunătatea sa, prin dreptate, un înger. Dimpotrivă, prințul lui Machiavelli, Cezar Borgia, este un scelerat, perfid, trădător, monstru, demon. *“Dar dacă se pare că natura noastră se apropie de cea a îngerilor, citindu-l pe Telemac, pare că se apropie de demonii infernului când citești <Prințul> lui Machiavelli.”* (Idem, p.48) Primul este viața romanțată, al doilea o realitate în carne și oase. Totuși, Cezar Borgia, prin natura sa satanică (era evreu după mamă), a folosit mai mult armele negative.

În realitate însă, omul este și bun și rău: *“Oamenii nu sunt, de obicei, nici cu totul buni, nici cu totul răi, ci și răi și buni; și mediocrii vor fi de acord să menajeze toți pe un prinț puternic, drept și nobil.”* (Idem, p.125) Omul nu este nici demon, nici înger.

“A recompensa acțiunile bune dincolo de prețul lor, a le pedepsi pe cele rele pentru că merită, a fi îngăduitor cu slăbiciunile lor și a fi uman cu toți, este ceea ce trebuie să facă un om rezonabil.” (Frederic cel Mare - *Dissertation sur les raisons d'Etats ou d'abroger les lois*, p.280)

Imitarea părților bune ale oamenilor mari. *“Să imităm ceea ce au avut mare și să nu copiem deloc pe cele minore.”* (Frederic cel Mare - *Examen du Prince*, p.119)

Despre Iuliu Cezar: *“Iuliu Cezar, care era numit la Roma bărbatul tuturor femeilor și femeia tuturor bărbaților.”* (Idem, p.156)

Iubirea prințului. *“Se poate face dragoste ca Ludovic al XIV-lea sau Carol al II-lea, regele Angliei.”* (ibid.)

Mizantropia împiedică vederea realistă. *“Trebuie să fii un mizantrop pentru a nu vedea deloc că în societate există mulți oameni demni de încredere și că marele număr nu este nici bun nici rău.”* (Idem, p.150) *“Omul crud are un temperament mizantrop și iritabil.”* (Idem, p.68)

În general, omul de rând are în principal grija sa proprie. *“Experiența ne face să vedem că prima grijă a oamenilor este aceea a conservării lor, și a doua a bunei lor stări.”* (Idem, p.100)

Frederic cel Mare se dovedește mai realist decât Machiavelli!

La fel se întâmplă și cu popoarele. Fiecare popor are temperamentul său. *“Machiavelli nu ține seama de acest lucru – spune Frederic cel Mare. Se pierde în abstract.”* (Idem, p.27)

Cunoașterea geniului poporului și a istoriei sale este un lucru esențial pentru o orientare realistă. *“vedem că legiuitorii ale căror legi au subzistat timp mai îndelungat, au fost cei care au avut ca scop fericirea publică și care au cunoscut mai bine geniul poporului a cărui guvernare o dirijau.”* (Frederic cel Mare - *Dissertation sur les raisons d'Etats ou d'abroger les lois*, p.251)

Democrația realizează acest lucru: fiecărui popor i se dă legea potrivit geniului său. În fapt, majoritatea din care este constituit acest

popor. *“Poporul roman voia democrația. Tot ce putea altera această formă de guvernare, îi era odios.”* (Idem, p.266)

Trecutul unui popor este un factor important în realitățile sale. *“Respectul omului pentru tot ce este din trecut merge până la superstiție.”* (Idem, p.4)

În vremurile noastre sau în epoci revoluționare, dimpotrivă, se creează mentalitatea care detestă trecutul. Această mentalitate rezultă din cauza unei infiltrații care nu are aderențe sau poate și din cauza elanului eroic care năzuiește mereu spre necunoscut.

Selecția se face mai bine în climatul luptei civile. *“S-a remarcat mai mult decât o dată că statele care au ieșit din războaiele civile au fost infinite superioare dușmanilor lor, pentru că într-un război civil oricine e soldat, pentru că meritul se distinge independent de favoare, talentele se dezvoltă și oamenii frânează, de obicei, de a desfășura ceea ce au ca artă și curaj.”* (Frederic cel Mare - *Examen du Prince*, p.95)

Se verifică principiul care stă la baza selecționării elitei, conform căruia lupta este cel mai bun mijloc de selecționare. Pentru mișcările revoluționare, arată o dovadă în plus în ceea ce privește calitatea lor.

Precumpănește importanța personalității, nu a masei. Pentru masă este stilul temporizării.

În selecție, concepția este egalitară. *“Natura distribuie talentele fără a ține seama de arborele genealogic.”* (Frederic cel Mare - *Examen du Prince*, p.45)

Noblețea rezultă din calitățile sale intrinseci. *“Oricine se distinge prin virtuțile și talentele sale este un nobil [...] El trebuie să învețe că toți oamenii sunt egali și că nașterea superioară este numai o himeră când meritul nu duce într-acolo.”* (ibid.)

Noblețea ieșită din selecționarea prin luptă și cultivată intră în sânge. Frederic cel Mare are mare încredere în sângele nobil. Exemplu: concepția lui de a sări în aer în cazul când orice ieșire este tăiată. În general, această selecționare corespunde cu tipul temperamentului eroic. *“Noblețea, măreția sentimentului, tăria în soarta potrivnică, curățenia și întreg stilul personal, eroismul, aceasta este forma de viață a marilor schizotimici, precum Schiller.”* (Dr. Ernst Kretschmer - *Körperbau und Charakter*), p.286)

Purtarea armelor era un mijloc de selecționare la spartani. *“Licurg gândea că un om care nu era în stare să poarte armele, nu merita viața. [...] Nu erau pedepsiți decât hoții neîndemânatici. Licurg intenționa să formeze o republică militară și a reușit.”* (Frederic cel Mare - *Dissertation sur les raisons d'Etats ou d'abroger les lois*, p.254)

Misiunea femeii germane în legătură cu selecția este păzirea sângelui și creșterea eroilor. *“Femeii germane i s-au pus sarcini ca nici unei alteia: este păzitoarea sângelui din care trebuie să iasă, în primul rând, renașterea feminină. De la ea se pretinde curățenia trăirii care se cuvine mamei bărbaților eroici. Ele trebuie să trăiască pentru curățenia rasei și pentru eroismul generațiilor viitoare.”* (Günther - *Ritter, Tod und Teufel*, p.146)

În această concepție, creștinismul apare ca o morală de sclavi. Așa este concepția naționalist-socialistă. Concepția legionară, dimpotrivă:

morala creștină este sublimă, iar morala naționalist-creștină este o morală de oameni puternici, care își înfrâng propriile păcate, aspirând spre perfecțiune. Omul păcătos este slab, pe când cel care luptă cu el însuși și își înfrânge păcatele este tare și gata să conducă.

Corectitudinea, chiar și față de adversar. "Este chiar un semn de slăbiciune, de sentiment josnic să nu vorbești nimic despre dușmani și să rămâi vinovat față de ei, de dreptatea meritată." (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.22)

Legea supremă este: ce ție nu-ți place, altuia nu-i face.

"Acel mare adevăr: că trebuie să acționăm contra altora așa cum vrem să se poarte ei cu noi, este cel mai înalt principiu al tuturor legilor și comportării sociale." (Idem, p.40) "Simțul milei a fost pus în noi de natură. El ne îndeamnă involuntar să ne ajutăm unul pe altul și să ne împlinim datoriile față de semenii noștri." (ibid.)

Acestea sunt virtuți prin excelență creștine. Sub acest raport, se apropie de Căpitan.

Respectul muncii pentru toți cei care produc.

Corectitudine față de tine însuși. "Să fie într-adevăr așa cum vrei să strălucească în lumea cealaltă!" (Idem, p.58) Corectitudinea dă măreție. "Machiavelli – spune Frederic cel Mare – n-are nimic mare și nimic adevărat, pentru că nu este un om onest." (Examen du Prince, p.108)

Nu numai soldat, așa cum pretinde Machiavelli prințului, ci om al justiției. S-ar părea că Machiavelli este mai potrivit acestui stil decât însuși Frederic cel Mare.

Probitate față de alții, fără aplicarea lui "divide et impera".

În loc să cultive conflictele între statele vecine, ar căuta să le aplaneze. "Prudența sa (a prințului) îl făcea tatăl vecinilor săi, în loc de asupritorul lor, și măreția sa îi proteja în loc să-i nimicească." (Idem, p.17) Exemplu: despre romani: "Romanii, în timpul fericit al republicii, erau cei mai înțelepți briganzi care au amărât vreodată pământul." (Idem, p.14)

Recunoștința. "Există un anumit sentiment de justiție în noi, care ne împinge la recunoștință și care trebuie urmat." (Idem, p.226)

Spirit creator. Neînfăptuirea este păcat.

Înflorire, nu distrugere. "Dacă nebunia lui Machiavelli face oroare, judecata lui produce milă și ar fi făcut mai bine să învețe a judeca bine, decât să învețe politica sa monstruoasă." (Idem, p.36)

În natură, totul este variat și organic. În acest sens trebuie îndreptată creația.

Instituțiile trebuie să fie organice și ele se nasc, cresc și mor. Din această varietate și organicitate trebuie păstrată proporția și exclusă generalizarea. "Această regulă a proporției trebuie să fie urmată în politică; diferențele de loc fac diferențele de maxime; a vrea să aplici una în general, ar fi a o face vicioasă. Ceea ce ar fi admirabil pentru un mare regat, n-ar conveni deloc unui stat mic." (Idem, p.129)

Cultul strămoșilor (al morților). Riess, un observator din secolul trecut, spunea, pe drept cuvânt: "Japonia, ca țară a zeilor, poporul japonez în întreg șirul generațiilor sale, ca descendenții semizeilor și conducătorilor din vechime, spiritele strămoșilor cu care cred că pot comunica și în prezent, formează unitatea mistică la care se raportează adevărata simțire

religioasă a japonezilor. Strămoșii sunt vii – japonezul nu trăiește mai departe numai prin copiii săi, ci și sufletul, invizibil, este mai departe la îndemână... Strămoșului i se cere sfatul în legătură cu problemele decisive ale vieții și în fața lui trebuie să poți stăruie. Se vrea ca și el să devină odată un strămoș de care familia să-și amintească cu mândrie."

Morții: "În Japonia, morții nu sunt morți, ei sunt foarte "vii". Ei se ocupă de patrie. Foarte judicios, spune un observator, de altfel adesea critic:

Patriotismul este coroana și temelul tuturor virtuților publice, patria este singura idee domnitoare, este marele ideal, care și-a sfătuit poporul ca supremul și, poate, unicul, prin toate răsturnările." (Idem)

Delicatese nobilă. "Alături a fost lumea Samuraiilor, de cruzime și neîndurare... Principiul său fundamental este: țelul oricărei reguli de bună cuviință este următorul – trebuie să-ți formezi astfel sufletul, încât și cel mai crud ticălos să nu cuteze să te atace, chiar când stai liniștit." (ibid.)

Caracter religios. Din partea religioasă a fost favorizată și această stăpânită putere de vitejie. Shinto, vechea religie natală a japonezului, este o veritabilă religie model. Există în ea, în realitate, moarte. Orice moarte este o metamorfoză.

Disprețul de moarte. Esențial la soldatul japonez este minunatul său dispreț al morții. Este vorba aici de un dispreț, de o lipsă de respect a vieții care a tăsnit dintr-o altfel de prețuire a eului și care, în caz de război, produce nu numai un dispreț al morții, ci și un dispreț al vieții.

"Budismul a dat vitejiei japoneze trăsături însuflețite." (Prof. Dr. Johann von Leotten) Budismul și-a pierdut caracterul dizolvant și pesimist, întrucât fundamentul Shinto are tot nemurirea sufletului.

"Disprețul vieții, conștiința că viața aceasta este ceva trecător, se leagă exact la Samurai cu războinica lor vitejie și a dus la o însușire, de a disprețui viața și moartea, care astăzi este însușirea poporului. Ar fi total fals să vedem în vitejia japoneză o crudă forță adversă. Ea este mai mult o cultură fină, superioară și nobilă a sufletului." (ibid.)

Bunătatea favorizează dezvoltarea calităților eroice. Teama te face să-i guvernezi pe sclavi și lași, "căci nu se va putea aștepta la mari acțiuni de la supușii săi, căci tot ce s-a făcut din teamă și din timiditate a purtat mereu caracterul. Spun că un Prinț care va avea darul de a se face iubit va domni peste inimi, fiindcă supușii săi vor găsi propriul lor interes ca să-l aibă ca stăpân." (Examen du Prince, p.141)

Larghețea este caracteristică eroului. "Nu cunosc nici un erou care să nu fi fost darnic. A afișa zgârcenia înseamnă a spune oamenilor: nu așteptați nimic de la mine, nu voi plăti bine serviciile voastre. Înseamnă a stinge ardoarea pe care o are natural orice supus de a-și servi Prințul." (Idem, p.131) Banii nu trebuie să conteze pentru lucrurile mari: "În marile afaceri nu trebuie să privești niciodată la bani." (Idem, p.131) Totuși, banul, reprezentând o forță, risipirea lui trebuie să se facă după aceleași principii după care se aruncă în luptă și celelalte forțe.

Sentimentul atotputerniciei pe care îl are soarta. "Atât timp cât nu vom fi decât oameni, adică ființe foarte mărginite, nu vom fi niciodată superiori la ceea ce se cheamă loviturile sorții." (Idem, p.225) Această soartă intervine. Sunt cauze mici, care au totuși efecte foarte mari. Cum se

explică? Marlborough: "Soarta își bate de multe ori joc. Ce forțe se uită la neputința umană?"

Mai mult decât toate însă, climatul primejdios germinează și cultivă calitățile eroice. Adaptarea se face în acest climat numai prin eroism. Climatul primejdios este factorul comun tuturor eroismelor pentru toate rasele, acolo unde există sănătate.

Eroismul japonez. Moștenire a calităților dezvoltate în decursul timpului. 1. Popor de marinari, cu mări bântuite de taifunuri puternice și primejdioase. 2. Țară zguduită endemic de cutremure.

Istoria a dezvoltat aceste condiții prin noblete. Lipsă de frică și caracter imperturbabil în fața primejdiei. "Bushido, drumul Cavalerului, a fost principiul fundamental de viață al nobilimii războinice japoneze. Vitejie, îndemânare, lipsă de frică, curaj, stăpânire de sine, au fost calitățile pe care cavalerismul japonez le-a cultivat în copiii săi." (Völk. Beob., 24, 8, 1943)

Prototipul eroului. Fondul eroic se poate reflecta prin mai multe fațete după rasă, mediu sau profesiune. Caracterul comun este virilitatea și tendința de dăruire ofensivă. Prototip de erou pot fi Ahile sau Siegfried. "Cel care trăiește aproape neștiut eroismul său este tabloul contrar timpului nostru" (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.14). De asemenea, prototipul eroului poate fi Cyrano de Bergerac de Edmond Rostand. De multe ori, între cuceritor (erou) și banditul de drumul mare este o chestiune de grad. (Examen du Prince, p.43)

Ferdinand Cortez reprezintă tot un tip de erou (aventurier). "S-a desprins imaginea unui erou, a lui Ferdinand Cortez, cuceritorul imperiului lui Montezuma, Mexicul de astăzi. Admirăm curajul unic al acestui "conquistador" spaniol, care s-a azvârlit în necunoscut cu 60 de călăreți, înfruntând toate pericolele, sfidând moartea, trăind cu o patetică intensitate aventura eroică.

(Seri pt. U-5000 din 19 iun. 1942)

Prototipuri de eroi sunt cei creați de Corneille, care era normand. Leonardo da Vinci, cu sângele lui nordic, a fost un erou.

În domeniul acțiunii politice, prototip al tacticii eroice ar fi Frederic cel Mare. Din punct de vedere rasial (somatic leptosom) ar corespunde, iar prin faptul că prin "Anti Machiavelli" ia organic poziție, demonstrează fondul său sufletesc eroic de esență ariană. A se vedea faptele, cât corespund. Pentru acest motiv l-am citat. Este curios totuși cum el n-a simțit repulsie față de evrei și, pe lângă că i-a chemat, s-a și înconjurat de ei. Să fie influența masonică a lui Voltaire sau a celorlalți enciclopediști sau era conștient de forța lor?

"Iudaismul a colindat sub domnia lui Frederic iarăși circa 40 de ani o pustie și al treilea Moise a fost chemat să primească letargica sinagogă și să se roage atât încât, obișnuit cu cea mai adâncă beznă, și-a putut întoarce ochii la lumină. Moses Mendelsohn (1729-1786), una dintre cele mai însemnate umbre ale lui Frederic cel Mare, tabloul primitiv al luminoasei antichități, Nathan, înțeleptul de Lessing" (Bostunitsch - Judischer Imperialismus, p.316). Să fi fost un compromis politic al lui Frederic cel Mare sau faptul culturii sale masonice îi atrăgea însăși sursa manifestărilor sale organice, arice?

Omul nordic este, în general, prototipul eroului. "Nu numai cel mai înzestrat, ci și cel mai frumos, este omul rasei nordice. [...] Un neam regesc între oameni." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.143)

Stilul eroic este o transpunere. Simpatia germană pentru englezi este un omagiu adus acestora. Gentleman este stilul poporului englez. Nordicii au creat drumurile culturii și ale civilizației.

Cercetările arată și altfel. "Forța organizatorică a germanilor după Treitschke a fost dată de cei amestecați. În trecut cei din sud, acum cei de la nord." (Chamberlain, p.576) De asemenea, Johannes Ranke a măsurat 1000 de capete în Bavaria veche și a găsit 95% brachicefali. Același rezultat cu grecii antici din epoca clasică. (Idem, p.581)

Împotriva haosului rasial, practicat intens mai ales după al doilea război mondial și încurajat de evrei, care cultivă cel mai fanatic rasism.

Tipul arian este, după Gobineau, tipul de erou. Dar este prezentat într-o formă primară: "viața sa proprie nu este mai valoroasă decât cea a altora; el omoară adesea numai ca să omoare și asta este o mașină omenească atât de ușor iritabilă în fața suferinței din cea mai mare lașitate, încât se refugiază bucuros în moarte, sau într-o nesimțire nesigură." (p. 151)

Bismark. "Numai Bismark a fost un erou pur înrudit cu marea, cu muntele, cu furtuna și cu stejarul." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.102)

3. Acțiunea

Motoarele principale ale acțiunii eroice sunt onoarea și libertatea, năzuințe organice. În această concepție, nici Dumnezeu nu poate fi perceput ca acționând arbitrar, după bunul plac. Acțiunea în stil eroic este esențial diferită de cea machiavellică, în care predomină calculul. Ea pornește dintr-o năzuință de dăruire, o respirație naturală care o face să deteste calculul.

L-am considerat pe Frederic cel Mare ca prototip al acestui spirit, deși cultura lui enciclopedistă îl ducea pe un teren "raționalist". În acest caz, atitudinea lui antimachiavellică ar reprezenta poate mai bine această esență, cu toate că în explicațiile lui se simte de multe ori influența raționalistă, care are mari aderențe de structură chiar cu Machiavelli, pe care îl combate. Și desigur, ca un mare tactician ce a fost, a pus în practică multe dintre aceste principii. (Frederic cel Mare, Anti Machiavelli, II)

Libertatea și spiritul de independență sunt adânc înrădăcinate. "Nu există sentiment mai inseparabil de ființa noastră ca cel al libertății; de la omul cel mai rasat, până la cel mai barbar, toți sunt pătrunși de el în mod egal. Acest spirit de independență și de mândrie este cel care a dat atâția oameni mari în lume." (Examen du Prince, p.71)

Tirania: "...nimic nu face mai odioasă diferența de condiții, decât tirania pe care cei bogați o exercită nepedepsiți asupra celor nenorociți." (Idem, p.267)

Distrugerea moralei: "Machiavelli a corupt politica și a întreprins să definească preceptele moralei sănătoase." (Prefață la Anti Machiavelli, p.4)

Machiavelli = monstru. "Îndrăznesc să iau apărarea umanității contra acestui monstru care vrea să distrugă; îndrăznesc să opun rațiunea și justiția, sofismului și crimei; și îmi hazardez reflecțiile asupra <Prințului> lui Machiavelli, capitol cu capitol, pentru ca antidotul să se afle imediat lângă otravă." (ibid.)

<Prințul> este primejdios dacă este citit de cei neformați. Totuși, citirea cărții este necesară: "Este o carte care trebuie să cadă, firește, în mâinile prinților și ale celor care simt gustul politicii." (Idem, p.5)

Prințul să fie imaginea lui Dumnezeu. "Cartea lui Machiavelli îi pervertește pe prinți, care trebuie să conducă popoare, să facă dreptate și să fie un exemplu pentru supușii lor, să fie, prin bunătatea, dărnicia și mila lor, imaginile vii ale Divinității." (ibid.)

Crimele regilor: "Inundațiile și ciumele nu fac atâta rău cât poate face un rege... Crimele regilor fac să sufere timp îndelungat popoare întregi." (Idem, p.6) Exemplu: la noi, crimele regelui Carol al II-lea împotriva Mișcării Legionare, care au dus la ciopârțirea țării și la slăbirea forțelor fizice și morale ale neamului românesc.

Bunul plac: "Cât de deplorabilă este situația popoarelor când au a se teme de abuzul puterii suverane, când bunurile lor sunt pradă avariției Prințului, libertatea lor capriciilor sale, liniștea lor ambiției sale, siguranța lor perfidiei sale și viața lor cruzimii sale. Este tabloul tragic al unui stat în care ar domni un prinț cum pretinde a-l forma Machiavelli." (ibid.)

Adevărata politică a regelui: "Lumea s-ar convinge că adevărata politică a regilor, fondată numai pe justiție, prudență și bunătate este preferabilă în orice sens sistemului sfâșietor și plin de orori pe care Machiavelli a avut imprudența să-l prezinte publicului." (Idem, p.8)

Năzuința pentru libertate. "Tăria se arată în rezistența împotriva nefericirii. Numai lașii se încovoie sub jug, poartă răbdători lanțurile și suportă liniștiți asuprirea. Niciodată nu m-aș putea hotărî pentru o asemenea rușine. [...] Iubirea de libertate și ura împotriva oricărei tiranii sunt atât de firești pentru oameni, încât când nu sunt nedemni, ei își jertfesc viața pentru această libertate." (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.62)

Pe acest fond permanent, ambitia dă un mare impuls de acțiune. "Orice ambițios care se vedea favorizat de soartă, se făcea legiuitor pentru a stabili și abroga legile." (Frederic cel Mare, Dissertation, p.270)

Spiritul ofensiv este caracteristic tacticii eroice. "În atac locuiește sentimentul mândru al puterii superioare, acel imponderabil care dă atacului bine condus forțele sale chiar împotriva unui dușman superior numeric." (Ludendorf, Kenst du Foburg, p.100)

"Puterea de faptă și spiritul ofensiv sunt caracteristice pentru conducerea germană." (Idem, p.120)

"Lovitura este cea mai bună apărare." (Wrangel)

Voința implacabilă formează axa acestui stil în acțiune. "Cine vrea, acela poate; căci voința este deja jumătate din faptă; șovăire și nesiguranță din cauza alegerii mijloacelor are numai acela care nu are puterea voinței." (Friederich Karl)

Omul lipsit de voință este propriu stilului temporizării.

Pe naționaliștii germani nu-i interesează atât realizările lui Luther, cât mai ales curajul cu care a atacat problemele. "Sentimentul lui Luther, curajul de a voi să pătrundă cu tot prezentul în viitor, pe acela îl căutăm noi." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, Ritter, p.114)

Deci, contra inacțiunii și contra lipsei de atitudine. "Se pare că el (germanul) nu poate trăi dincolo de bine și de rău." (Idem, p.115)

Comparație cu francezii: "Francezii nu sunt un popor primitiv... Oamenii săi cei mai mari vor fi de comparat totdeauna numai cu bărbații mijlocii ai spiritului german." (Idem, p.117) "Englezul a pășit prin istorie ca un contrast (copie) al germanului." (Idem, p.118) "A fi german înseamnă a fi născut pentru un destin și, din cauza aceasta, nicăieri apariția masei nu este mai dezgustătoare ca în Germania." (Idem, p.120)

Spada este simbolul. "O trupă care este educată numai pentru apărare va fi învinsă, căci niciodată scutul nu este simbolul soldatului, ci totdeauna este numai spada. Spiritul atacului este spiritul rasei nordice." (Ludendorf, p.100)

Lozinca: victorie sau moarte. Cuvântarea lui Frederic cel Mare în preajma unei bătălii: "Rămâneți cu bine, domnii mei, mâine la această oră îl vom fi învins pe dușman sau nu ne vom revedea niciodată."

Îndrăzneala este caracteristică acestui stil de luptă. Ea oferă mari posibilități de acțiune. "Sunt cazuri când suprema îndrăzneală este suprema înțelepciune." (Clausewitz, p.116) De o asemenea situație beneficiază mai mult stilul eroic. Este apanajul lui. Desigur, de multe ori este o chestiune de șansă, deci, aceasta este înțelepciunea proprie. Celelalte stiluri nu au această posibilitate. "Îndrăzneala este cea mai nobilă virtute, adevăratul oțel, care dă armei ascuțișul și strălucirea ei." (Idem, p.144) "Atât timp cât îndrăzneala lovește sfiala, are în mod necesar probabilitatea succesului, fiindcă sfiala este deja un echilibru pierdut." (Idem, p.145)

În acest caz, timiditatea (șovăiala) luptă cu arsenalul "disimulării", iar îndrăzneala dă lovitura în gol. Îndrăzneala oferă mari posibilități de prevenire a acțiunii adversarului, înainte de a se crea o situație mai nefavorabilă.

Îndrăzneala stăpânită. "O îndrăzneală stăpânită de un spirit prevăzător este pecetea eroului; această îndrăzneală nu constă în îndrăzneala contra naturii lucrurilor, într-o grosolană încălcare a legii probabilității, ci în puternicul sprijin al acelui calcul superior pe care l-a parcurs geniul, tactul judecății cu iuțea fulgerului, numai pe jumătate cunoscut, când își nimerește alegerea." (Idem, p.147)

Stilul eroic mai mult îndrăznește, decât cumpănește; cel al temporizării, dimpotrivă, mai mult cumpănește și nu poate îndrăzni. Se frământă în neputință.

Faptele îndrăznețe, pe care nu le poate face, de multe ori, omul de bine, compensează calitățile omului cumsecade. Cazul Cezar Borgia.

Impetuozitatea este caracteristică stilului eroic. Gloria se obține mai mult murind. Exemplu: cazul Decius din istoria romană. Este opus temporizării, reprezentată de Fabiu (vezi Machiavelli - Discorsi, p.536)

Francezii sunt impetuoși, dar se sting repede, ca un foc de paie. Poate tenacitatea să fie invers proporțională cu impetuozitatea.

Frica formează frâna. "Înțelepciunea în lume este întrupată de oameni care posedă un simț rațional al fricii." (Principele, p.105)

În stilul eroic, din cauză că acest sentiment inhibitor care frânează și care, când este exagerat chiar paralizează, este mai puțin dezvoltată, se dezlănțuie acte îndrăznețe care formează caracteristica tacticii eroice.

Stilul Mișcării Legionare are o prudență necesară. Din cauza aceasta, momentul ales ca decisiv poate fi prematur. Înclinarea spre angajare, bătălia decisivă, sunt caracteristice stilului eroic. Toate converg în această direcție. Scopul pozitiv aparține atacatorului și astfel bătălia principală este mijlocul său. Atacul are un scop pozitiv: cucerirea. Apărarea, un scop negativ: păstrarea. Temerarii însă nu reușesc întotdeauna. "De obicei, nu se vorbește deloc de temerarii care au pierit, nu se vorbește decât de cei care au fost ajutați de soartă." (Examen du Prince, p.231)

Frederic cel Mare, adept al atitudinii ponderate. "Am conchis că un popor riscă mai mult cu un prinț îndrăzneț, că este o primejdie continuă care îl amenință și că suveranul prudent, dacă nu este bun pentru marile acțiuni, pare mai mult născut pentru guvernare." (Idem, p.232)

Istoria se creează prin îndrăzneală. Așa se deschid drumurile ei. În faza incipientă, mai ales, este nevoie de curaj. Dar durată o asigură prudența, înțelepciunea. Căpitanul le avea pe amândouă.

Înțelepciunea și îndrăzneala. Organic, stilul eroic, mai ales în forma lui primară, pune accentul pe curaj. Este necesară înțelepciunea pentru a-l comprima și dirija, dar nu pentru a-l paraliza. Curajul orb este, fără voia lui, distructiv ca un șuvoi de apă necaptat.

În materie de conducere, s-au valorificat calitățile geniale, prin dinamul ambiției și, în special, al îndrăzelii. Îndrăzneala dă aripi ascensiunii. Poate rasa nordică a dat această categorie de conducători, fiindcă a avut îndrăzneală. Din stilul temporizării nu pot ieși și nici din cel amoral (rațional).

Îndrăzneala eroismului dă puterea de a lua hotărâri rapide. Căci, în ultimă analiză, ezitarea rezultă din doza de lașitate care trebuie învinsă. Rommel, de exemplu., pune accentul pe repeziciune. În felul acesta, obține avantaje. Unitățile mai mici se comandă direct. Înainte de a ajunge adversarul să cunoască situația, el poate schimba cursul bătăliei. Are unitatea în mână.

Necesitatea planului de acțiune. Oricât de importantă ar fi o acțiune pentru asigurarea unei lungi durate, este nevoie de un plan conducător. "Orice om rațional, și mai ales cei pe care cerul i-a ales să îi guverneze pe ceilalți, ar trebui să-și facă un plan de conduită tot atât de bine gândit și legat, ca o demonstrație geometrică. Urmând întru totul un astfel de sistem, ar fi mijlocul de a acționa consecvent și de a nu se îndepărta niciodată de la scopul său: ar putea aduce pe acolo toate conjuncturile și toate evenimentele pe drumul planurilor sale, totul ar concura pentru a executa proiectele sale pe care le-ar fi meditat." (Idem, p.23) "Un sistem însă poate fi imaginat numai de un cap, așadar el trebuie să fie conceput de conducător." (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.11)

Pentru formarea elementelor de conducere, puterea de judecată trebuie dezvoltată de timpuriu. "Esențialul este să formăm moravurile copiilor și să înlesnim maturizarea capacității lor de judecată." (Idem, p.59)

Dezvoltarea rațiunii însă scade vigoarea impetuoșității, în schimb dă puteri de combinație care, în ultimă analiză, înseamnă alterarea stilului eroic prin interpenetrarea cu alte stiluri.

Gândirea este apanajul omului. "Numai gândirea, însușirea de a lega idei, îl deosebește pe om de animalul de povară." (Idem, p.60)

Maximum de randament pe care îl poate da stilul eroic este atunci când se poate comprima și, stirbindu-și într-o oarecare măsură esența (care rămâne, totuși, preponderentă), folosește arme și din arsenalul tacticii amorale, "pentru rațiuni de stat", din necesitate tactică. Exemplu: Hitler are stilul eroic într-o măsură puțin obișnuită până acum și totuși, în momentele grele, pentru a avea sulețe de ieșire, a adoptat și stilul amoral. Deci, nu a putut fi consacraarea unei biruințe totale a stilului eroic pe plan mare, mai ales că se găsea în faza de creare a forței. Aceasta este dovada că stilul eroic nu este suficient prin el însuși pentru acțiuni coordonate pe un plan mare și are nevoie și de alte mijloace pentru a susține greaua luptă împotriva forțelor întinericului.

Căpitanul a soluționat această problemă prin folosirea stilului divin pentru partea pământească, în special alegerea tacticii morale, de unde a bătut arma contrastului.

În general, statele totalitare (Mussolini, Hitler) au grefat pe tehnica stilului amoral dinamismul stilului eroic, dând astfel stilului amoral, rațional, uscat, un suflu și o dinamică proprii, iar celui eroic, o tehnică mai suplă.

La Căpitan, simbioza a fost făcută între stilul eroic și cel divin. Adică, pe lângă dinamism (forța proprie morală și materială), a asigurat și durabilitatea ieșită din arma "propriei cenuși", a martiriului.

Alegerea colaboratorilor. Orice acțiune mare nu se poate întreprinde decât prin folosirea colaboratorilor. Alegerea lor este, deci, esențială.

În general, sunt două categorii de conducători: 1. cei care văd prin ochi proprii; 2. cei care se bazează pe observații.

Primii (cei tari) au, "după exemplul lui Dumnezeu, (care se servește de o inteligență superioară omului pentru a-și pune în practică voința sa) spirite pătrunzătoare și laborioase pentru a le executa planurile și pentru a îndeplini amănunțit ceea ce au proiectat în mare. Miniștrii lor sunt propriu zis instrumente în mâinile unui maestru înțelept și abil." (Examen du Prince, p.203)

Cei din a doua categorie (cei slabi) "trebuie să fie susținuți de înțelepciunea și vivacitatea unui ministru. Atunci prințul nu este decât o fantomă, dar o fantomă necesară, căci el reprezintă statul; tot ce este de dorit, este ca el să facă o alegere fericită." (ibid.)

Caracterul colaboratorilor este greu de cunoscut. Omul de rând se poate ascunde de stăpân prin prefăcătorie. Prințul, dimpotrivă. "Un prinț cu spirit poate judeca fără greutate geniul și capacitatea celor care îl servesc, dar îi este aproape imposibil să își dea bine seama de dezinteresul și de fidelitatea lor. S-au văzut adesea oameni care păreau virtuozii, neavând însă ocazia de a se dezminți și care au renunțat la onestitate îndată ce virtutea lor a fost pusă la încercare." (Idem, p.204)

Fiecare colaborator la locul său este operațiunea cea mai importantă nu numai pentru că dă randament, dar și pentru că asigură, prin armonie, dispoziția sufletească pentru creație. S-ar putea distinge două categorii de colaboratori: a) cei inteligenți, supli, energici etc., dar lipsiți de caracter; b) cei de caracter, care au toate calitățile inimii. Primii sunt întrebuințați în exterior, pentru tratative, negocieri etc. ceilalți, în interior. "Fiindcă nu este vorba decât de a menține ordinea și justiția în statele lor, este suficientă onestitatea. Iar dacă trebuie să convingi vecinii și să faci intrigi, se înțelege bine că cinstea nu are ce căuta aici, la fel și îndemânarea și spiritul." (Idem, p.206)

Recunoașterea imperfecțiunii umane. "Prinții care raționează mai profund cunosc mai bine oamenii; ei știu că toți sunt puși într-un colț al umanității, că nu există nimic perfect în această lume, că marile calități sunt, pentru a spune astfel, echilibrate de mari defecte și că omul de geniu trebuie să-și tragă partea din toate. Iată de ce (exceptând neîndeplinirea datoriei) ei păstrează pe miniștrii cu calitățile lor bune și rele și îi preferă pe cei care i-au aprofundat, celor noi pe care i-ar putea avea." (Idem, p.207)

Căpitanul nu admitea o asemenea concepție, chiar când era nevoit să o tolereze, fiindcă trăirea este esențială.

În stilul eroic este admisibilă această indulgență determinată de necesități care o înclină spre concepția amorală, deoarece caracterul cavaleresc se circumscrie numai la lupta propriu zisă, restul vieții fiind indiferent.

Mișcarea Legionară, având viziunea integrală și punând accentul pe trăire, nu poate admite disonanță între cele propovăduite și cele practicate.

Lingușirea tulbură selecționarea colaboratorilor și în acest stil, fiindcă pornirea spectaculoasă a celor care conduc și au voluptatea forței și a gloriei se pretează în mod deosebit.

- Printre prinții vicioși, lingușirea este o otravă mortală.
- La prinții cu merite, lingușirea este ca o pecingine care se atașează de gloria lor și care le micșorează strălucirea.
- Este un alt fel de lingușire, este sofistul defectelor, retorica sa le micșorează.

"Lingușirea care se întemeiază pe o bază solidă este cea mai subtilă dintre toate; trebuie să ai discernământul foarte fin pentru a vedea nuanța pe care ea o adaugă adevărului." (Idem, p.210)

Ațiunea să pornească din dragoste, nu din teamă. "Doresc ca într-o zi bătălia să fie mai iubită decât temută de soldații mei." (Idem, p.19)

Despre pedeapsă. "Este mai valoros să ierți 20 de vinovați, decât să sacrifici un nevinovat." (Idem, p.275)

Pedeapsa și după moarte determină, în viață fiind, virtutea. Așa era la egipteni. De altfel, judecata istoriei are, în esență, același principiu: răsplătește sau pedepsește. Și acest sentiment, omul, doritor de glorie, îl trăiește cu anticipație.

Aceasta nu exclude severitatea. Prin severitate, se poate preveni răul. Tăierea membrului cangrenat. Bagatelizează Machiavelli toate aceste răspunderi față de supuși?

În special, severitatea pentru disciplină. "Mărturisesc că, într-o armată, ordinea nu poate exista fără severitate, căci altfel cum îi poți opri pe libertini, pe desfrânați, pe sclerați, pe poltroni, pe temerari, animale grosolane și mecanice, dacă frica de pedeapsă nu îi oprește parțial?" (Examen du Prince, p.139)

Fanatismul, cel mai bun vehiculator. "Nu există nimic mai eficace ca fanatismul pentru a acredita știri și mi se pare că Machiavelli a vorbit despre un ton prea decisiv despre această materie." (Idem, p.45) Totuși, revoluția de mase nu este proprie stilului eroic. "Orice revoluție care pornește de la mase trebuie să fie o revoluție pentru partea de rasă inferioară a poporului contra celei de rasă superioară, căci rasa superioară nu a înclinat niciodată spre spiritul de masă. [...] Eroii sunt singuri și izolați și își imaginează totul de la sine." (Günther - Ritter, Tod und Teufel, p.142)

În concepția eroică, forța nu rezultă din unire. "Mai mulți slabi nu pot face unul tare. Este greșită această părere. În acești mai mulți este reprezentată prostia și lașitatea." (Hitler - Mein Kampf, p.577)

Simțul ordinii și al economiei. "Sunt departe de a condamna la un conducător simțul ordinii și al economiei. Sunt primul care laudă aceste calități. Înțelepciunea și prudența sunt necesare în administrarea statului." (Idem, p.27) Iată calitățile care ar părea că nu intră în preocupările omului. Erau totuși necesare omului de stat.

Faptele, nu gândurile sau intențiile. "Nu gândurile prinților, ci faptele lor îi fac pe oameni fericiți." (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.154)

Lupta și faptele sunt generatoare de forță. "În luptă mocnește torentul forțelor și fapta devine, în sfârșit, gând (idee)." (Emanuel Geibel, citat de Berlucci, p.530)

Eroul stă la baza statului, după concepția lui Machiavelli. El este omul faptei. Dar el se mișcă pe traiectoria destinului său cu voluptatea dăruirii în care se revarsă energia lui vitală și nu se gândește la tertipurile neputincioase și la utilizarea armelor care îi repugnă și pe care le oferă arsenalul machiavellic.

Forma de stăpânire a acestui stil este autoritară, dar loială și cu tendințe spre camaraderie. Stilul eroic fiind, în general, în acțiune un stil energetic întreprid, poate realiza surpriza, mai ales că organic are o comandă unitară. "Atacul cuprinde mai multe acțiuni pozitive decât apărarea." (Clausewitz, p.158)

Spontaneitatea este caracteristică. Perseverența la stilul eroic este mai mult o supapă de siguranță la nevoie, decât elementul său. În general, în acest stil ofensiv, totul se declanșează. Dacă conducătorul nu este dublat cu această calitate (perseverența), care esențial aparține stilului defensiv, atunci totul se mistuie în voluptatea luptei imediate.

4. Armele

Armele tacticii eroice sunt, în general, ofensive și drepte. Scopul lor este pozitiv. "Atacatorul are un scop pozitiv, apărătorul numai unul negativ." (Clausewitz, p.174) Organic, stilul eroic va fi întotdeauna atacant, fiindcă el totdeauna va avea scopuri pozitive și agresive, aceasta rezultând din însăși structura sa rasială somatică, din vitalitatea sa care clocotește în el și tinde să se reverse în mod natural. Dimpotrivă, stilul

temporizării (disimulării) va fi mereu apărare, fiindcă organic îi lipsește această vigoare. Așa se poate explica, după cum am mai spus, alternația după vârstă, care este în funcție de vigoarea somatică: glande endocrine etc. Ofensiv în tinerețe, ponderat la maturitate, defensiv la bătrânețe. Aceasta, luată la fiecare individ. Ca temperament însă, pot fi tineri bătrâni și bătrâni tineri.

Tactica eroică este mai puțin predispusă spre depunerea armelor sau armistițiu. Structural, deci, se exclud cele depresive care rezultă din neputință sau cele degenerate, piezișe. Acestora le înveți tehnica nu pentru a le practica, ci pentru a le preveni: *"nu pentru a practica vreodată o asemenea lecție, ci pentru a nu fi înșelat de alții."* (Examen du Prince, p.149)

Virtuțile să formeze arsenalul. *"Nu fi deloc nebun cu nebunii, ci fii virtuos și întreprind cu ei și astfel vei face poporul tău virtuos ca tine, vecinii tăi vor voi să te imite și nebunii vor tremura."* (Idem, p.126)

Arma dragostei oferă cea mai solidă bază. *"Fericiți sunt prinții care cunosc dulceața prieteniei! Și mai fericiți sunt cei care merită dragostea și afecțiunea popoarelor!"* (Idem, p.184)

Generozitatea față de popor era preferată strășniciei. În opoziție cu Machiavelli, care preconizează strășnicia în pedeapsă, Frederic spune: *"Bunătatea inimii lor îi poate face mai mari decât toate celelalte virtuți."* (Idem, p.191)

În pedeapsă, Căpitanul avea dragostea care făcea ca o forță negativă să devină pozitivă.

Sinceritatea este tot un act viril ieșit din abundența de vitalitate și curaj al faptelor. Este proprie stilului eroic. Satisface la maximum sentimentul moral. Chiar cinismul, fiindcă are fondul moral al francheței, devine tolerabil chiar când se simte lipsa de suflet (cazul Argetoianu).

Detestă înșelăciunea. *"Înșelăciunea este chiar un defect de stil al politicii, când este împinsă prea departe. De exemplu, răspunsul amintit de Don Louis de Hare și a dat lui Mazarin de mareșalul de Fabre, căruia îi propunea să îl înșele pe Ducele de Savoia:*

<Domnule, refuz să îl înșel pe Ducele de Savoia, cu atât mai mult cu cât este vorba de o bagatelă: se știe în lume că sunt un om cinstit; rezervați-mi, deci, cinstea pentru o ocazie unde va fi vorba de salvarea Franței.>" (Examen du Prince, p.152)

Inutilitatea minciunii. *"Nu vorbesc deloc în acest moment nici de cinste, nici de virtute, dar, neluând în considerație decât pur și simplu interesul prinților, spun că este o politică foarte rea din partea lor de a fi înșelători și de a înșela lumea; nu înșeală decât o dată, ceea ce îi face să piardă încrederea tuturor prinților."* (Idem, p.153)

Exemplu: cazul păstorului cu venirea lupului. A doua oară, când lupul a venit cu adevărat, lumea nu a mai sărit să îl ajute, ca prima dată, când a fost mințită, căci își pierduse încrederea în el.

Frederic cel Mare detesta faptul că Ferdinand d'Aragon folosea religia ca mască. *"Dar el se servea de religie ca de un văl pentru a-și acoperi planurile: abuza de credința jurămintelor."* (Idem, p.190)

Se abuza de docilitatea poporului. *"Religia este o veche mașină de care s-au servit în toate timpurile, dar care nu se uzează niciodată."* (Idem, p.212)

Forța proprie. *"Dumnezeu este mereu cu batalioanele mai tari."* (Frederic cel Mare citat de Bostunitsch - *Judischer Imperialismus*, p.269)

Poziție precisă. *"Orice adevăr pe jumătate este mai rău decât minciuna deschisă. Jumătatea de adevăr este otrăvă."* (Tilenius, p.47)

Hotărârea eroică de a te rupe de tot ce te leagă și a te dăruia puteri imense. Exemplu: cuvintele Mântuitorului către ucenicii care vroiau să îl urmeze.

Individul, subordonat colectivității. Omul este parte trecătoare a vieții, care este permanentă. *"Este mai bine să sufere un singur om, decât să piară un întreg popor. La un conducător este în joc prosperitatea unei mari națiuni. Este datoria lui să îi poarte de grijă. Pentru a atinge aceasta, trebuie să își jertfească el însuși, cu mai puternic temei, îndatoririle sale când ele încep să contrazică binele poporului său."* (- Omul de stat, p.12)

Eroul este gata de sacrificiu în orice împrejurare pentru interesul comun, cu atât mai mult nu se cramponează.

Arma adaptării. Temperamentul determină stilul, dar, de multe ori, și epoca cere stilul potrivit. Alternarea stilului ofensiv pentru cucerire și a celui defensiv pentru conservare. *"Trebuie, deci, în mod necesar, ca cei care conduc lumea să cultive pătrunderile lor și prudența, dar aceasta nu este totul; căci, dacă vor să captiveze soarta, trebuie să învețe a-și adapta temperamentul la conjuncturi, ceea ce este foarte greu."* (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.124)

Folosirea oricărei conjuncturi. *"Pentru ca un suveran să poată profita de toate conjuncturile, ar trebuie să învețe a se conforma simțurilor, ca un pilot dibaci. Dacă, în general, armata ar fi îndrăznească și prudentă, ei ar fi aproape de neîmblânzit."* (Idem, p.126)

Indulgența mutuală între conducător și conduși este tot o problemă de adaptare. *"Țara cea mai fericită este cea în care o indulgență mutuală a suveranului și a supușilor răspândește asupra societății această dulceață fără de care viața este o povară care devine insuportabilă și lumea o vale de amărăciuni, în loc de a fi un teatru de plăceri."* (Idem, p.233)

Arma alianțelor. Această forță rezultă din posibilitatea de adaptare și echilibru în conjunctura externă. Are mai mult un caracter speculativ și nu este proprie stilului eroic. Totuși, adevărul este că nimeni nu se poate menține prin propriile sale forțe și fără legături de alianță.

Neutralitatea expune mai mult decât participarea într-un conflict. Stilul eroic nu poate rămâne neutru. După acest stil, fidelitatea trebuie să stea la baza oricărei alianțe: *"dar, când ai făcut un tratat, trebuie să îi fii fidel."* (Idem, p.107)

Așadar, alianțele sunt creatoare de forță și echilibru. Când nu se respectă, în sensul de a avea efectele scontate, în orice caz, asigură neutralitatea.

Atenție la tratate. Cercetarea lor pe toate laturile. *"Ceea ce părea un avantaj real nu se găsește, când este examinat de aproape, decât un paliativ mizerabil care duce la ruina statului."* (Idem, p.236)

Abilitate și discreție pentru scopuri cinstite. "Este o regulă generală, că trebuie alese spiritele transcendente pentru a le întrebuința la negocieri dificile; că trebuie nu numai oameni șireți pentru intrigă, supli pentru a se insinua, dar care să aibă și privirea destul de fină pentru a citi în fizionomia celorlalți secretele inimii lor, ca să nu scape nimic pătrunderii lor și pentru ca totul să se descopere prin forța raționamentului lor." (Idem, p.239) Nu trebuie să se abuzeze de șiretenie și de finețe... Cinstea, dimpotrivă, este pentru toate timpurile.

Diplomația noastră în Germania, atât legionară, cât și a statului, nu a înțeles să se adapteze și să întrebuințeze stilul tranșant care, în această formă, este mai diplomatic.

Spioni privilegiați. "Miniștrii prinților de la Curțile străine sunt spioni privilegiați, care veghează asupra conduitei suveranilor la care sunt trimiși; ei trebuie să le desconspire planurile, să aprofundeze demersurile lor și să le prevadă acțiunile, pentru a-și informa stăpânii la timp." (Idem, p.236)

Deci, atenție la acești spioni privilegiați!

Arma războiului. Întrebuințarea rațiunii în loc de aceea a armelor este preferată de Frederic cel Mare. Aceasta însă ca om de stat, fiindcă lui, structurat cu fond eroic, îi plăcea lupta. Îl admitea în extremis. "Războiul este o resursă în extremitate; de aceea, el nu trebuie folosit decât cu precauție și în cazuri disperate și să se examineze bine dacă este purtat de o iluzie de orgoliu sau de o rațiune solidă și indispensabilă." (Idem, p.243)

Războiul defensiv. "Există războaie defensive care sunt, fără îndoială, cele mai juste." (ibid.) Aici, caracterul defensiv este acceptat nu ca o necesitate organică, ci sub raportul justiției războiului, fiindcă altfel Frederic cel Mare a fost, prin excelență, un temperament ofensiv.

Războiul preventiv are un caracter ofensiv. "Când grandoarea excesivă a unei puteri pare gata să se reverse și amenință să înghită universul, este prudent să i se opună zăgazuri și să oprească cursul furtunos al unui torent când e încă departe de a fi stăpân." (Idem, p.244)

Prevenirea: "Este un lucru sigur că este mai bine să previi, decât să fii prevenit. Oamenii mari s-au simțit totdeauna bine făcând uz de forțele lor înainte ca dușmanii lor să fi luat măsuri capabile de a le lega mâinile și de a le distruge puterea." (Idem, p.245)

Războiul just: "Toate războaiele care nu vor avea ca scop decât de a-i respinge pe uzurpatori, de a menține drepturi legitime, de a garanta libertatea universului și de a evita asupririle și violențele ambițioșilor, vor fi conforme cu justiția." (Idem, p.246)

Lupta de gherilă este apanajul stilului eroic care, în esență, este individualist; elita, haiducii, armatolii. "Ține de prudență de a prefera răul cel mai mic în locul celui mai mare, astfel încât să alegi partidul cel mai sigur, excluzându-l pe cel nesigur." (Idem, p.137)

Cruțarea sângelui, ca lucru sfânt. "O! Ce este mai sacru decât sângele oamenilor?" (Idem, p.245)

Frederic cel Mare era chiar contra vânătoarei pe care Machiavelli o recomandă pentru trezirea spiritului războinic. Nu este de acord cu răscolirea tuturor instinctelor. De aceea, îl caracterizează pe Machiavelli ca fiind "doctorul crimei". Vădită opoziție ca stil: "Machiavelli perifrizează

crimele, fiindcă spiritul său nu ar putea digera tot execrabilul moral pe care îl propovăduiește." (Idem, p.102)

Spiritul constructiv. Pentru mărire și glorie, Machiavelli preconizează cuceririle, adică satisfacerea setei de putere. Frederic cel Mare, care era un cuceritor, preconizează construcția. "Cealaltă este cea a bunei guvernări; când un prinț laborios face să înflorească în statele sale toate artele și toate științele, care îl fac mai puternic și mai civilizat." (ibid.) Arta, industria, manufactura, comerțul, agricultura. "Nimic nu ilustrează mai bine un regat ca armele care înfloresc sub adăpostul său." (Idem, p.199) Secolul lui Pericle, August.

5. Caracterizare

Sporit cu forțe proaspete, stilul eroic este ofensiv, teluric, cu tendințe de înălțare și creator. Aspiră cu tot elanul spre înălțimi, spre deosebire de cel rațional, care este uscat și exacerbează instinctele prezente în om, pe care le exploatează.

Primul exploatează prezentul, cu scăderile lui, iar celălalt exploatează necunoscutul, cu elanul lui.

VI. STILUL TEMPORIZĂRII

1. Țelul

Acest stil nu se caracterizează prin scop. Traectoria lui este minoră, fiindcă este lipsit de țel. Caracterul lui este mai mult negativ. Insuficiența de forță și elan îl face fără inițiativă și zgârcit în risipirea forței. Este opus spiritului ofensiv eroic. Se caracterizează mai mult prin raportul lipsei de element animator, decât prin esență. La baza lui stă lipsa de voință vitală. Din cauza aceasta, el poate proveni din conceptele cele mai diferite, adică din scrupul moral creștin, precum și din exces dialectic paralizant, de esență iudaică. Este forma de luptă a neputinței. Acest stil rezultă dintr-o timiditate naturală, organică. Este antipodul temerității eroice.

Centrul de greutate: neschimbarea, conservarea situațiilor existente. Lipsa de scop pozitiv este legată de structura organică. S-ar putea spune că tactica temporizării este tactica bastardului. "*Bastardului, lipsindu-i unitatea sângelui și, prin aceasta, unitatea voinței și a puterii de hotărâre, mai ales în momentele grele ale vieții, îi aduce prăbușirea, fapt pentru care natura restabilește echilibrul rasei prin unitate.*" (Hitler - *Mein kampf*, p.442)

Natura împiedică reproducerea bastardului, "catârul". "*Așa născutul bastard este împovărat, de obicei, cu dezbinare în gândirea și acțiunea sa și reprezintă, prin aceasta, o apariție nefericită.*" (Pötsch - *Grundlagen des Jüdischer Volk*, p.25)

S-ar putea, așadar, ca această atitudine de ezitare în hotărâre, dacă nu chiar de apatie, să fie determinată de acest amestec contradictoriu care, prin divergențe, paralizează. Dar care s-ar putea – aceasta mai rar – să fie atât de echilibrat încât să dea oameni de mare echilibru și creatori.

În general însă, negativismul este stigmatul bastardului. Din lipsa de afirmare cu tărie – așa cum se întâmplă în tactica satanică – rezultă că elementele componente contradictorii care se ciocnesc în el nu sunt nici ele tari și virile. În acest caz, manifestarea este mai slabă ca intensitate. Negativistul nu poate face un lucru, dar nici nu lasă să îl facă altcineva, capabil. Neputincios în partea pozitivă, devine, tocmai din această cauză, foarte versat în partea negativă. Deci, în luptă are un caracter defensiv și un scop negativ: să păstreze, în vreme ce atacul are un scop pozitiv: să cucerească: "*Atacatorul are un scop pozitiv, apărătorul numai unul negativ.*" (Clausewitz, p.147)

Stilul temporizării, fiind lipsit congenital de vigoare, va fi defensiv. În caz de conflict, va înclina spre armistițiu și va fi împăciuitoare.

Caracteristica apărării este "așteptarea atacului". Așadar, scopul este să păstreze ce are. "*A păstra este mai ușor decât a câștiga; din aceasta rezultă că apărarea, spre deosebire de presupusele mijloace egale, ar fi mai ușoară decât atacul.*" (Idem, p.342)

Rezultate mari și pozitive se obțin numai prin atac. "*Astfel se va obține întotdeauna un mare succes pozitiv numai prin hotărâre și nu prin așteptarea de măsuri disciplinare; pe scurt, se obține și în apărare marele câștig numai printr-o mare miză.*" (Idem, p.655)

Din cauza aceasta, stilul temporizării va rămâne un stil minor, propriu luptelor într-un cadru stabilit, pentru menținere, dar impropriu pentru lupte revoluționare de cucerire. Retragerea în interior este naturală în cazul acestui stil, din care cauză nu dă reculul pentru a-i da alternativ și elanul ofensiv, așa cum se întâmplă la tactica Căpitanului.

Caracterul negativ al luptei poate să asemene această tactică cu negativismul satanic, dar este și posibil, cu toată lipsa de elan combativ (eroism, jertfă) să fie fundamentată pe partea bună din om, morală, pentru a cărei păstrare duce lupta așa cum poate. Deci, s-ar putea să nu aibă putere de creație, fără ca prin aceasta să fie animată de voluptatea satanică a distrugerii.

Tactica temporizării ar putea fi o tactică divină minoră, degenerată. Exemplu: nonviolența lui Ghandi, Tolstoi. În anumite împrejurări, poate fi folosită și de alte stiluri de luptă. Când este congenitală, atunci își are conturul propriu. Dar se mai poate ca echilibrarea calităților să aducă și o anihilare a voinței impetuoase. Aceasta este posibil și din cauza epuizării, dar și din abundență, dându-i forma rațională și ezitantă.

2. Mediul

Perseverența este elementul principal care dă osatura acestei tactici. Deși perseverența este necesară și stilului ofensiv, totuși nu îi este caracteristică, fiindcă ea este esențial negativă, statică. Spre deosebire de elanul și tăria care rezultă din voință, perseverența pare că rezultă mai mult din înțelegere, ca și stilul satanic, amoral, hibrid.

Tendința de apărare, care este proprie acestui stil, cu toate avantajele de teren pe care le oferă, nu este ușoară, căci necesită multă energie și nervi solizi, precum și o mare putere sufletească. Neavând un caracter ofensiv, lupta o dă totdeauna pe terenul său, care este așteptarea.

Eroismul său este pasiv. Socrate poate fi un model. Forma maximă a curajului și nobleții acestui stil poate să meargă până la Socrate, care nu amintea eroismul activ elenic. "*Socrate era, așadar, nerodul social democrat internațional, după prăbușirea democrației rasiale ateniene. Vitejia sa personală și înțelepciunea dădeau învățăturii sale nimicitoare de rasă o căutată moliciune, lipsită de genialitate, chiar dacă oameni viteji și nobili nu aparțineau rasei grecești.*" (Rosenberg – *Der Mythos des XX lahrhundert*, p.268-269)

Corectitudinea morală și idealismul pur pot forma mediul acestei tactici. Dorința de puritate și frica de greșeli îi fac pe adepții acestui stil ezitanți, "*căci acela care nu face nimic nu face nici o greșeală.*" (Goebbels – *Von Kaiserhof sur Reichkanzlei*)

Lipsa de curaj de a suporta o greșeală inevitabilă.

Negativismul acestui stil poate rezulta și dintr-un idealism pur, căruia îi lipsește însă forța creatoare, adică acel elan eroic înzestrat și cu flexibilitatea de adaptare, astfel că nu numai sterilitatea de esență iudaică trebuie căutată ca substrat. Deci, există un negativism ieșit din idealismul cel mai pur, fiindcă nu are și energia proporționată cu el pentru realizare. Dar, tocmai în această discrepantă se vede meteahna organică a acestui stil din care rezultă caracterul său ezitant și negativ. În această categorie

pot intra și oameni care, din cauza misticismului lor organic, deși nedevoltat, au oroare de fapte. Cazul Maniu. Este etica lui "a nu face nimic", a lui Laotse. Lozinca este: "*fapta ta să fie nefapta, acțiunea ta să fie inacțiunea*." Mistica interioară – inacțiunea, revenirea, întoarcerea la origini. "*Suprema virtute este fără acțiune (cum – cine) și de aceea ea nu are nici un scop pentru care să acționeze. Virtutea interioară acționează și de aceea are scopul ei pentru care acționează*." (Mensching - Gut und Böse im Glaube der Volker, p.41)

Corectitudinea formală poate fi și ea o piedică, tot din cauza aceleiași lipse de curaj. Ezitarea este esențial deosebită de prima fiindcă, de data aceasta, nu izvorăște din puritanismul interior, ci din presiunea exterioară. Dogma este rezultatul acestei presiuni exterioare. "*Cât de stricată este inima prin dogmă și știință, refuză și voința*." (Pötsch, Grundlagen, p.28)

Sterilitatea iudaică are aderență cu acest stil tocmai prin lipsa suflului creator. De aceea și chițibușeria, care este ceva cu totul minor și spre care există o înclinare organică, atunci când corectitudinea este de esență exterioară. Din acest fapt rezultă și partea degenerată în comparație cu tactica satanică sau amorală. Lipsește masivitatea, chiar și în rău. Spiritul amoral este grandios, fiindcă are curajul înfruntării exterioare, din moment ce nu are scrupule interioare, de aici rezultând și amoralitatea lui.

Dogmatismul formal dă naștere intelectualismului degenerat care este lipsit de "substanța" pe care o formează inteligența. "*Inteligența este o putere. Intelectualism înseamnă o atitudine*." (Kurt Westpfal) Teoreticianul este speța de conducător pentru acest stil, fiindcă lipsa sa de curaj îl predispune spre activitatea dialectică (dogmatică), ceea ce nu înseamnă și acțiune propriu zisă.

Ascunderea intențiilor. Mai este posibil ca acest stil să rezulte și dintr-o educație de comprimare a manifestărilor exterioare care să ascundă și ghearele intențiilor ofensive. Totuși, acest lucru este posibil când personalitatea nu este destul de virilă ca să erupă în stilul ei natural. Echivocul ar fi, în acest caz, mediul cel mai propice. Legea iezuită "reservatio mentalis" sau "taciti mentis restrictio" (amphivolia, amphibologia) își găsește aplicare pentru crearea unui climat de luptă, care evită luarea de atitudine. Cazul Maniu.

Pentru scopul urmărit, care este conservarea unei situații existente, mediul pașnic este climatul dorit de acest stil. Acesta ar avea, sub raport rasial, aderență cu predispozițiile osticului (alpinului) "*Omul ostic este pacifistul înăscut*". (Clausewitz, Nordische Seele, p.84)

Minimalizează totul și nu alunecă pe alternative hotărâte (sau – sau), tinde organic spre compromis, reprezentând stilul politicii curente de oportunitate. Nu se angajează într-o luptă pe viață și pe moarte. "*O luptă între oamenii ostici nu este, așadar, niciodată o luptă pe viață și pe moarte*." (ibid.) Complacerea în forma statică a acțiunii, care este contemplație, adică oameni spectatori care contemplează și câteodată acționează, dar și atunci cu jumătate de măsură.

Educația pacifistă este, în fond, o educație negativă, fiindcă este statică. Fapta este ofensivă și pozitivă, ca și lupta.

Structural, mediul acestui stil este căldicel, propriu pentru mase și nu pentru personalități puternice. Este stilul celor pe jumătate învinși și care nu pot acționa decât prin jumătăți de măsură.

În general, terenul acestei tactici este ca un teren mlăștinos care permite apărarea cu surprize, întrucât nu oferă atacatorului rezistențe certe pentru ca să își poată concentra eforturile în atac.

3. Acțiunea

Pasiunile tari nu sunt proprii acestui stil de luptă. Tocmai aceasta îl face să fie ezitant, fiindcă o pasiune tare este descărcătoare de energie; chiar când ar exista, îi lipsește instrumentul de afirmare pozitivă. Orice acțiune este sufocată de îndoieli. Nu poate învinge îndoiala și se destramă în scepticism. Și doza de ură este mai puțină și nici forța de structură nu este activă și intensă, motorizată de secreția unei uri puternice și inepuizabile. Prin această deficiență se diferențiază acest stil de cel satanic. Rânjetul satanei este mai rar, iar – după cum spuneam – acest stil mai poate fi însoțit și de neputințioși morali sau de idealști. Teama de necunoscut a acestui stil îl face static, după cum voluptatea de necunoscut îl face pe cel eroic dinamic și activ. Această tactică este încărcată cu multe scrupule morale, fapt care aduce ezitare și paralizează acțiunea.

Goethe spune că "*făptașul este întotdeauna inconștient*" și acest lucru îi permite să acționeze fără ezitare. Are putere de alegere și hotărâre. Acestea lipsesc tacticii temporizării, din care cauză se iscă ezitări chiar pentru cele mai bune intenții. Aceasta este situația cea mai rea: "*Drumul cel mai rău pe care îl poate alege cineva este de a nu alege pe nici unul*." (Frederic cel Mare - Examen du Prince, p.125) "*Nehotărârea este boala cea mai mare*." (Goethe) Nehotărârea aduce slăbiciune: Titulescu, Hamlet. "*Cea mai rea parte pe care o au republicile este că sunt nehotărâte*." (ibid.)

Această nehotărâre, determinată de slăbiciune, se poate extinde și asupra stilului temporizării, fiindcă tocmai conștiința acestei lipse determină stilul.

Expectativa caracterizează acest stil. În esență, neutralitatea înseamnă neluare de atitudine; este o jumătate de măsură și este firească acestui stil. "*Și totdeauna se va întâmpla că cel care nu îți este prieten va cere neutralitate, iar cel care îți este prieten va cere să te descoperi cu armele. Și prinții nehotărâți, pentru a scăpa de pericolele prezente, urmează de cele mai multe ori căile neutre și adesea se ruinează*." (Machiavelli - Principele, p.10)

Din cauza aceasta, întreaga acțiune a tacticii temporizării se bazează pe jumătăți de măsură. Și din această deficiență organică se va scoate o serie întreagă de arme care vor da conturul acestei tactici de luptă.

4. Armele

Din cauze lipsei de forță suficientă, armele acestei tactici vor avea mai mult un caracter negativ și se vor valorifica mai mult prin elasticitate, decât prin vigoare. Acțiunea de temporizare servește acestui lucru, fapt pe care nu îl permite atitudinea eroică, înțepenită în dârzenie, din care rezultă

victorie deplină sau prăbușire totală. Exemplu: sistemul german sau englez.

Arma uzurii este preferată și potrivită cu structura tacticii temporizării. *“Războiul câștigat prin uzură”*, preconizat de Roosevelt. Tactica lui Fabius pentru izolarea lui Hannibal este proprie acestui stil. De asemenea, arta disimulării planurilor.

Tactica oboselii adversarului, a “coacerii fructelor” este, în fond, de esență negativă, iudaică, fiindcă se bazează pe uzura nervilor și nu pe loviturile virile. *“Să ne ofere stăpânirea universală popoarele obosite.”* (Protocoloalele Sionului) *“Să ne ofere puterea.”* (Maniu)

Tactica retractărilor, a hărțuirilor în discuții, echivalează cu războiul de gherilă. La bază pare a fi elementul individual. O colectivitate de oameni nu o poate practica. Planul însă este diferit. În tactica temporizării, angajarea retractărilor se face pe un teren neprimejdios, pe când lupta de gherilă se poartă pe un teren propriu celui care o duce și este dusă cu elan și hotărâre eroică.

Linistea încordată înainte de angajarea luptei este faza cea mai propice acestui stil de luptă. Hărțuirea nervilor adversarului, care se străduiește să angajeze lupta pe care temporizatorul, având voluptatea retragerii, o evită în mod abil. Menținerea unei crize permanente, prin încordare, este țelul urmărit. *“În noțiunea oboselii într-un război stă, prin durata acțiunii, o epuizare produsă puțin câte puțin a forțelor fizice și a voinței.”* (Clausewitz – Vom Kriege, p.26)

În politica României, Maniu a aplicat această tactică lui Antonescu.

Hărțuiala nu are intenții pozitive. *“Rezistența pură înseamnă război fără intenție pozitivă. Rezultatele noastre vor fi foarte mari raportate la aceasta, iar rezultatul va fi asigurat. Cât de departe poate merge această atitudine negativă? Evident, nu până la absoluta pasivitate, căci numai o suferință nu înseamnă război. Rezistența însă este o acțiune și, prin aceasta, vor fi distruse atât de multe dintre forțele dușmanului, încât el va trebui să renunțe la intenția lui. Numai asta vrem noi în orice act izolat și în aceasta constă natura negativă a intenției noastre.”* (Idem, p.27)

Durabilitatea și alianța cu timpul sunt esențiale.

Rezistența pasivă. Această acțiune dă rezultate numai dacă se reușește să fie mobilizate toate mijloacele de rezistență pentru a răsturna echilibrul avantajelor pe care adversarul le are în raport cu risipa de forțe pe care trebuie să le cheltuiască. *“Se vede, așadar, că acest drum al epuizării adversarului conține cel mai mare număr de greșeli pe care le vrea cel slab de la cel tare.”* (ibid.)

Înarmată cu tehnica temporizării, timiditatea poate hărțui și deveni o forță de luptă de uzură. Ezitarea și crearea golului în care să se îndese îndrăzneala, obosind-o prin destinderi incerte din care să își valorifice loviturile. Această alternanță obosește mai mult cele mai încordate lovături.

Temporizarea este arma preferată și cea mai importantă a acestei tacticii, fiindcă se armonizează structural cu fondul său de bază. Timpul devine un aliat, pregătind astfel rezolvarea problemei în funcție de

interesele proprii. Caracterul este, prin excelență, negativ, ca și strategia care își formează axa principală din acest caracter. Aceasta nu înseamnă că în anumite împrejurări nu dă și rezultate pozitive, chiar unele importante. *“Toate campaniile care s-au distins printr-o așa-zisă temporizare, ca cea a renumitului Fabius Cunctator, au fost socotite mai ales după nimicirea adversarilor prin propriile lor încordări.”* (Idem, p.374)

Din acest țel rezultă tendința de câștigare a timpului. În spațiu se folosesc rezistențe succesive pentru câștigarea timpului. Retrageri, lăsare de gol pentru ca loviturile să dea în gol, risipindu-se acțiunea în sfere cât mai largi, pentru slăbirea forței adversarului.

Mânuierea armei temporizării, adică a transforma elementul timp într-un aliat prețios, presupune înțelepciune, răbdare, lipsă de elan sau, în orice caz, diminuarea elanului, adică a unor calități care nu sunt apanajul tinereții, ci mai degrabă al bătrâneții.

Această armă, când este organizată pe bază de instituție și este susținută de o credință mare – cum s-a văzut la rabini, brahmani etc. – dă mare superioritate armelor ofensive eroice. În tactica temporizării însă, lipsind aceste suporturi de forță pe lungă durată, dă rezultate mult mai mici, dar care, pentru respirația acestei tactici, sunt cele mai apreciable.

În actualul război, se pot remarca mai bine diferențele esențiale de stil în care a fost concepută lupta. A fost adoptată ținuta eroică – desigur, organic, deoarece corespundea fondului german – de conducerea germană, prin atacurile ofensive impetuoase ale lui “Blitzkrieg”. Dimpotrivă, la englezi s-a observat înclinația spre temporizare care, în trecut le-a dat rezultate mari, ei făcând-o faimoasă. Evident, aici trebuie să vedem și substratul tacticii satanice, reprezentată de elementul iudaic, prin covârșitoarea influență pe care o exercită în mentalitatea și conducerea engleze, susținută de organizarea și tenacitatea specifice anglo-saxonilor.

Dintotdeauna de când influența iudaică a început să se manifeste, concepția de luptă s-a bazat pe temporizare pentru destrămarea forței adverse sau prin folosirea mijloacelor piezișe care exclud lupta eroică.

Concepția lui Thomas More (1478– 1535) din “Utopia”, apărută în limbile latină (1515) și engleză (1551) este caracteristică. Sunt prezentați locuitorii statului ideal, care urăsc războiul. *“Ei nu numai regretă, dar le este rușine chiar să câștige victoria prin vărsare de sânge, pe care o consideră drept o mare prostie, pentru a câștiga bunuri prețioase cu alte mijloace, care le cruță vărsarea de sânge – șiretenia de război și perfidia. Ei procedează așa când o explicație este inevitabilă.”* (H. Dietz - Agitation und Massen, p.8)

Atacul nu se dă frontal, ci în interiorul taberei adverse, în mod insinuant. Semănarea neîncrederii între șefi și colaboratori sau mase, pentru ca pe această pantă să se creeze prăpastia cât mai adânc. Promisiuni de ajutor, susținerea adversarilor, abundența de bani etc. Aceste metode negative sunt întrebuințate și de tactica iudaică, unde sunt puse în mișcare pe un plan mai vast și complex și cu un dinamism izvorât dintr-o ură sălbatică. În tactica temporizării este o necesitate organică, rezultată din lipsa de forță suficientă pentru susținerea unor atacuri frontale.

Agitația și puterea. "Agitația este mai înțeleaptă, este semn al unei atitudini spirituale superioare, este mai fină decât forța brutală. Politicianul Solingbroke (1678–1751), în lucrarea "Spiritul patriotismului" îi dă o mai nobilă superioritate decât forța pe care o poate folosi orice prost." (Idem, p.9)

Pe când englezii separă agitația de forță, germanii o conjugă.

Adeseori, temporizarea se face în mod instinctiv, prin substituirea unei activități verbale acțiunii de forță. Cărcotașul are multe trăsături comune cu acest stil, fiindcă el critică și se ceartă pentru a nu face treabă. Zeflemeaua sau critica paralizantă are același substrat.

Retorismul. De asemenea: neexistând posibilitatea trecerii la fapte, atunci inacțiunea se umple cu vorbe. Desigur, cuvântarea este necesară pentru acțiune, dar aici, prin hipertrofierea ei, o împiedică sau încearcă să camufleze neputința. Căpitanul opunea forța.

Sofistul duce o luptă verbală, adică lipsită de suportul forței. Are spiritul contradicției și este o negare mai camuflată. În domeniul faptei, echivalentul este nihilistul. Este un observator și un comentator. Pertractarea este pentru acest stil ceea ce este războiul de gherilă pentru stilul eroic.

5. Caracterizări

Prin structura ei, tactica temporizării nu poate beneficia de avantajul acțiunilor preventive, din moment ce este ezitantă, chiar când faptul s-a produs. Din lipsa îndrăzelii în acțiune, acest stil nu dă conducători geniali. "Cu cât este mai mare această putere, cu atât este mai puternică bătaia din aripi a geniului, cu atât mai înalt zborul." (Clausewitz – Vom Kriege, p.147)

Nu poate realiza surpriza, fiindcă este ezitantă și nu are nici energia sau îndrăzneala pentru a lua hotărâri rapide și nici posibilități de păstrare a secretului, întrucât are înclinații spre deliberări în comitete. "Deoarece atacul are mult mai multe acțiuni cuprinse într-însul decât apărarea." (Idem, p.158)

Nu există bătălii decisive în această tactică și nici un moment decisiv. Dacă acesta se ivește totuși, nu poate fi speculat sau este tardiv recunoscut, fiindcă lipsește motorul acțiunii, care este puterea de decizie.

Tactica temporizării este, în ultimă analiză, tactica neputinței generale sau parțiale, atunci când situația o cere. Această neputință, după cum am văzut, rezultă din multe cauze, cu totul diferite ca esență. Pentru acest motiv, ea are puncte comune cu toate tacticile. Ca esență însă, este opusă stilului eroic, care este ofensiv, având o poziție proprie, prin excelență defensivă.

Tactica temporizării dă rezultate mari atunci când este folosită de alte tactici drept accesoriu, tactici care au la bază forța sau țelul cu traiectorie îndepărtată. Independența tacticii temporizării este expresia neputinței și are o respirație scurtă.

Prototipuri: Maniu, Ghandi.

VII. STILUL CABOTINULUI

1. Țelul

Nu există.

Stilul cabotinului este un stil degenerat care nu are nici un țel de atins. Este stilul de luptă al ratatului, care totuși nu se resemnează.

În lupta politică, cei care nu pot juca pe scena istoriei, își improvizează scena unde pot, la care țin cu orice preț să apară, oricât de minoră ar fi aceasta.

Cabotinel nu are nici o credință, și din cauza aceasta are o mare capacitate de imitație, pentru a se menține în pas cu moda. În ultimă analiză, scopul lui este de a se menține în actualitate sau de a ieși din anonimatul care tinde să îl înghită. Sunt scriitori cu plete și fără operă, ziariști cu plete și fără talent etc.

În materie politică, cabotinel nu este luptător, ci actor. Socialistul, comunistul sau legionarul de salon sunt tipuri de cabotini. Cabotinel nu este frământat de pasiuni tari, în afară de aceea de a se afla în centrul atenției. Deci, neavând un scop și nici o linie de urmat, nu are un plan de luptă, care presupune voință și tehnică, față de front nu are surprize, fiindcă nu el conduce și orientează opinia publică, ci acestea îl orientează, cu gustul și capriciile sale. Este prizonierul opiniei publice mai mult ca în celelalte stiluri de luptă, fiindcă el nu are un centru de greutate propriu.

Esențial, cabotinismul este o derivație degenerată a beției de putere, care nu are ca substrat forța corespunzătoare de afirmare. Dar poate fi și o derivație exterioară și unilaterală din iudaism, având la origine fățarnicia pentru speculare și rămânând ca satelit, lipsit de forță interioară, susținut fiind de asistența de aceeași esență rasială, adică de cei cărora nu le repugnă fanfaronada exterioară (vestic - orientali, vorderasiatici).

Stilul cabotinului nu poate fi unitar și nici nu poate să se susțină singur. El are, așadar, legături și cu alte stiluri de luptă, dar acesta este predominant. Orice prilej trebuie folosit pentru proiectarea lui pe scenă. Pentru aceasta, este predispus la orice compromis necesar adaptării. Când este mai pasionant, capătă aspecte demagogice. Fațete ale demagogiei românești ar fi: Jean Th. Florescu (solemn), Trancu-Iași (patetic), D.R. Ioanițescu (pișicher), Dr. N. Lupu (tumultos), Stere (tragic). Aceștia ar fi produsul democrației noastre pentru stilul cabotinului politic, după cum Maniu ilustrează tactica temporizării.

2. Mediul (terenul)

Mediul democratic este propriu cabotinismului. Scena este pretutindeni: parlament, presă, țară, tribună, Curte cu jurați etc. Într-un mediu în care se cultivă vitejia, cabotinismul nu poate prospera. Astfel, s-ar putea spune că acest stil degenerat al cabotinului se naște în democrație. "Să pătrundă în inima oamenilor" este lozincă pentru găsirea cheii puterii. "Vorbe". Cabotinel, dacă se întâmplă să aibă și înfățișare arătoasă, este desăvârșit. Salută morții, botează copii, ține cuvântări și toasturi oriunde, este cavaler și curtenitor față de femei, cunoaște

protocolul și manierele elegante și toate modalitățile prin care poate să se evidențieze. Este patetic, folosește multe citate latinești, seamănă personalități contemporane cu cele antice.

Transfugul politic, dacă nu este un interesat cinic (gen Argetoianu), este un cabotin, fiindcă el, neavând nici o credință, se schimbă după cum se schimbă scena, iar lucrul acesta se întâmplă mereu pe lumea aceasta. *“Înclinările lui, când într-o parte, când într-alte, le consideră naturale și nu se rușinează din cauza aceasta. [...] Chiar și lumea care prețuia lingușirea lui, nu găsea nimic în asta, deși cu puțin înainte adresase asemenea lingușiri adversarilor ei”* (Prezzolini – *Das Leben Nicolo Machiavelli*, p.23). De exemplu: în mediul democratic american prosperă cabotinismul prin reclamă, reportaj etc. bazate pe senzațional.

Scena este elementul său. Cabotinel trebuie să înceneze, fiindcă el trăiește din efect și din “bombe” care nu se pot realiza decât prin înscenare.

În fond, farsa formează tehnica sa. Trambulina îi este necesară pentru lansare. Înrudirea dintre politică și teatru este interioară acestui stil.

Cabotinel este predispus la imitarea exteriorului, care frapează. Totul este primit din afară, pentru că înăuntru nu are nimic propriu. Joacă teatru. Are gesturi tragice și grandilocvente. În fond, poate în fiecare om este ceva cabotin, fiecare are o doză de vanitate. Se verifică, de ex., cum discută același lucru în intimitate, într-un cerc restrâns, și cum îl discută în public. Puțini pot rezista vrajei scenei. Cabotinismul este o realitate de care trebuie să se țină seama. Stilul legionar caută să îl înlăture.

Câte poziții nu s-au iau din cabotinism! Parlamentul este arena intelectualilor, “regatul gladiatorilor.” (Heinrich Dietz - *Agitation und Massen*, p.103)

În general, orice om public este un cabotin. Depinde de scenă: sat, comună, țară, continent. Istoria este scenă în timp. *“Tânărul politician – ca și cel bătrân – are întâmplător de jucat o piesă de teatru.”* (Idem, p.104)

Sub raport rasial, mediteraneanul este predispus acestui stil. *“Întreaga viață a omului mediteranean se joacă pe o scenă oarecare. Cel mai important spectator este pentru bărbat femeia, iar pentru femeie bărbatul.”* (Clausewitz – *Vom Kriege*, p.64)

Este, prin excelență, un stil feminin, cu eroi ai tribunei. Chiurasa acestui stil este dată tocmai din lipsa de consistență a puterii ratate și fără sensibilitate. Tendințe de manifestări spectaculoase, dar lipsite de fond. Capacitatea de adaptare rapidă, prin structura sa gelatinoasă și cameleonică, îi dă posibilitatea de a se menține la suprafață, de unde se poate agita.

3. Acțiunea

Dinamul acestei tactici îl formează, în primul rând, amorul propriu și setea de afirmare disproporționată, chiar când nu există posibilități. Voluptatea de putere spectaculoasă, dar găunoasă și degenerată. Se bazează pe captarea pasiunilor și nu pe convingere. În special, biciuirea nervilor. *“Predica deșteptării este în relație cu povara nervilor: îndoiala, tortura sufletească, speranța, greaua lipsă de certitudine, sunt aici arena*

pe care se exprimă omul.” (Heinrich Dietz – *Agitation und Massen in England*, p.45) Cu un instinct genial, Wesley formează masele.

Cheia puterii cabotinelului o formează agitarea masei, de unde vine și demagogia. În fond, se bazează pe:

- disprețuirea cu cinism a popoarelor, indiferent de cultură;
- cunoașterea slăbiciunilor care trebuie zgândărite și gădilate.

Fundamentul agitatorului cabotin îl formează faptul că popoarele și în general masele sunt o mixtură rasială. El trebuie să se adapteze la fiecare pas, ca un cameleon, după cum antena lui sufletească sau ochiul lui desprind înclinarea acelei părți pe care el vrea să o fleteze și să o agite. Sub această formă se fac toate combinațiile demagogice.

“Partea esențială a acestei tehnici: a amesteca partea religioasă, juridică, nepieritoare, cu cea instinctivă și dinamică pentru a da jos vâlul moral. Shakespeare vedea cum minciuna politică acționa zilnic prin declarații de adorație morală.” (Idem, p.19)

Acțiunea tacticii cabotinelului pornește, deci, din setea lui de afirmare, de a părea. *“Cine este ceva, nu se obosește să strălucească. Cine vrea să strălucească, nu va fi niciodată ceva.”* (Rücker)

4. Armele

4.1. Retorismul

Oratoria este arma predilectă a acestui stil. Ea pune direct în contact cu publicul, tribuna nefiind decât scena, iar debitul verbal suplinește conținutul interior și incapacitatea de a acționa. Sunt așa-zișii oratori de masă. *“Nu este o întâmplare că, odată, cei mai pricepuți oratori erau actori amatori sau, cel puțin, se instruiă din cunoscute piese de teatru în arta expresiei și a gesturilor.”* (H. Dietz – *Agitation und Massen*, p.9)

Declamator și patetic, cu sonoritate de cuvinte grele și amăgitoare, utilizând citate de efect, Trancu-Iași, Manolescu, sunt posturile favorite ale cabotinelului. Studiază gesturile, mimica, pentru a avea efect și se complăce în emfază. *“Calcul în orice manifestare, coborârea vocii, gesticulări.”* (Idem, p.51)

Lozinci, proverbe și expresii populare cu trivialități de circumstanță pentru a face asociația cu fondul aperceptiv al masei auditoare, stârnind voia bună care deschide sufletul și strecoară încredere în vorbitor, pe care îl consideră de-al lor, toate aceste scamatorii de saltimbanc produc mare efect. Adesea, se văd oameni care au priză la mase și se fac simpatici, fiindcă sunt triviali și știu să înjure bine. Este tipul exact diametral opus eroului.

Cabotinel care mânuiește arma retorismului este de multe feluri: predicator, demagog, propagandist. Fondul și tehnica retorismului sunt aceleași. Urmărirea efectului și dozarea sunt esențiale pentru a nu se pierde încrederea auditoriului. Această operațiune se face instinctiv și pe loc – acesta este secretul armei cu care se poate călăuzi efortul pentru sugestionarea masei.

În Anglia este mult folosită această armă. Originea cabotinismului englez trebuie căutată în Vechiul Testament prin care a pătruns spiritul iudaic. *“Cuvintele narcotice pe care englezul le întrebuințează mereu în*

lupta lui brutală se trag din jargonul retorului Vechiului Testament." (Idem, p.11)

Se încearcă răsădirea. Toate sentimentele sunt răscolite pe toate gamele: politic, social, religios. *"Preotul este luptătorul mondial, în același timp multiplu predicator laic, omul de stat. Temporal și etern, vizibil și invizibil, ethos și patos, ardoare a simțirii și calcul chibzuit, se amestecă în apelurile acelor oameni, care au transmis posterității atâtea elemente sugestive pentru experiența maselor. Tonul religios propriu și cel material brutal sunt împreună sugestiva forță a sentimentelor tocite dincolo de religios."* (H. Dietz – *Agitation und Massen*)

Arma retorismului singură poate atinge scopul acestei tactici, care – cum am spus – este ieșirea pe scenă și dobândirea de efect care să satisfacă vanitatea proprie a retorului. În acest caz, ea rămâne meschină și minoră, chiar dacă afișează idealuri noi. Ca accesoriu însă la o altă tactică cu traiectorie și respirație mare, oratorismul cabotin poate îndeplini misiuni necesare. Sub aspectul ei accesoriu, această tactică poate căpăta valoare. Așa este cazul cu cabotinismul englez.

4.2. Arma contrastului

Arma contrastului este, de asemenea, des folosită. Cabotinel o folosește prin lucruri excentrice pentru a poza prin contrast. Cabotinel intelectual are paradoxul în discuție. *"Prin acțiunea contrastului, el caută să își delimiteze principiile, ideile și concepțiile împotriva celorlalți. Aceasta a adus cu sine scopul propagandei sale. Deoarece este mereu în relații cu eroii și cu ticăloșii, cu lumina și cu întunericul, propaganda poate să se servească din plin de antiteză (contrast)."* (H. Dietz – *Agitation und Massen*, p.57)

Căpitanul întrebuița tactica contrastului, dar cu un sens adânc, așa cum ar fi între bine și rău.

Din contraste rezultă senzaționalul care biciuiește atenția și o împinge în direcția voită, luminând la maximum tribuna cabotinelului și eclipsând în jurul lui. Greul care a dat foc templului era, în fond, un cabotin care voia să intre pe scena istoriei.

Genul apocaliptic oferă posibilități mari de contrast. *"Se pune pe scenă, se caută legătura cu cuvintele care <vin din gura lui Dumnezeu>, psalmi de răzbunare, cuvinte ale revelației, metafora biblică înălță dramatismul agitației engleze, încearcă sugestia și etosul."* (Idem, p.13)

Aceasta este metoda lui Churchill. Cabotinel Churchill este apocaliptic și cu fantezie de palestinian. Dar la spatele lui poate trag alții sforile, ca și cu tigru Clemenceau. Sunt de văzut și dresorul și cușca.

De asemenea, și genul distractiv.

Cabotinel își bazează posibilitățile de influențe, de multe ori, pe adâncă înclinare a omului spre distracția spectaculoasă. Îi satisface plăcerea, dar crede că îi strecoară și gândurile sale. Aceasta în cazul cel mai bun. Mai întotdeauna însă, el, neavând un plan politic sau o credință, cade victima plăcerii de a fi actual, indiferent sub ce formă va trebuie să se prezinte. Singura lui grijă va fi ca spectacolul să nu plictisească masa. De aceea, ținuta cabotinelului, când nu este apocaliptică, va trebui să fie comică, adică să contrasteze cu ținuta normală și prin aceasta să

trezească atenție și interes. Devine, de multe ori, o dezgustătoare piaiță. *"Arată comic, dar masa pe care o grupează în jurul lor este plină de efect"*, spune Austen Chamberlain. (Idem, p.80)

Masa stimulează cabotinismul. *"Pentru mulți englezi, demagogia este vocația vieții. Pentru masa engleză, influența agitatoare este o necesitate, ca un joc de fotbal, plin de senzații, ca un meci de box care produce o gădilătură a nervilor, ca o piesă de teatru, o atracție de târg anual care aduce o schimbare în cursul monoton al vieții – așa este și cu prezentarea unei vesele agitații de luptă."* (Idem, p.100)

Pe aceste game, arma contrastului și a excentricului poate găsi variate întrebuițări pentru satisfacerea scopului urmărit de cabotin, care este potolirea setei de afirmare spectaculoasă.

4.3. Maleabilitatea

Maleabilitatea pentru adaptare de circumstanță constituie o armă naturală pentru această tactică minoră. Cabotinel poate fi lipsit de logică, fiindcă nu are propriu zis convingeri și scopuri îndepărtate. Tocmai această lipsă îi dă mai mult efect, fiindcă ea corespunde și cu sistemul dezordonat, în general, al omului comun, unde el face de obicei ravagii. Este suficient să îi eclipsezi măcar pentru moment bunul simț pentru a-l face aderent la toate extravaganțele lui excitante. În această stare anormală poate stabili el o intimitate, comunicându-și eventual gândurile și sentimentele, dacă le are, sau multiplicându-le pe cele pe care le găsește deja că plutesc în atmosfera masei înaintea căreia își prezintă el exhibițiile. Dar această intimitate nu înseamnă dragoste, fiindcă ea este de circumstanță și superficială. Prin această maleabilitate, cabotinel își poate țese prietenii care să-i dea ocazia să se afirme, știind că onorabilitatea nu este practică, iar adevărul este neplăcut.

"Cine va avea succes? Răspuns: omul care poate totul, omul care are totdeauna un cuvânt bun pe limbă, care are gata o glumă sinceră, care trece peste toate păcatele prietenului și dușmanului, care nu este mâniat contra celui din urmă, cel care nu uită numele oamenilor și păstrează întotdeauna mici cuvinte gata – el este omul care găsește sprijin într-o asemenea criză. Pentru el vor lupta și vor vorbi oamenii." (Idem, p.104)

Capacitatea de adaptare a cabotinelului merge până la a se produce instantaneu. Este aproape tot atât de instinctivă ca și a cameleonului. Prin aceasta, se poate menține mereu în actualitate. Această speță de cabotin – spre deosebire de cei care se înțepeneau într-un contrast excentric – pot dezvolta o întreagă virtuozitate cu arta agitației, deoarece cabotinel din această categorie are un simț sau, mai bine zis, un instinct de a alege momentul când trebuie să dea lozinca pentru răscolirea instinctelor cu care el ține contact prin antenele sufletului său și aceasta cu atât mai mult cu cât el nu este oprit de nici un scrupul.

4.4. Arma și arta agitației

Forma cea mai eficace de acțiune a cabotinelului politic este atunci când se ridică la arta agitației, care presupune o virtuozitate deosebită în efecte reale sub raport politic. Aici, energia se afirmă mai puternic. *"Agitația ar fi un lucru istovitor. Căci demagogia nu poate acționa într-un*

spațiu fără aer, ea are nevoie de propuneri sigure pentru partener, ale cărui vise și dorințe încearcă să le controleze.” (Idem, p.181) “Tehnica unui agitator depinde, firește, în mod esențial de educația și formația sa, de preferințele și de mediul său.” (Idem, p.182) “Există mereu două căi ale agitației, una să spună ceea ce ei nu înțeleg absolut deloc, cealaltă să le propună ceva în care ei au încredere.” (Idem, p.185)

“Chiar în aceasta ar consta arta agitatorului adevărat, care se află în consonanță cu masa: patosul domol, ironia mușcătoare, protestul strident, acuzația pasionată, șoapta discuției confidențiale, tonul puternic al convingerii, efecte ale vocii, abile modulații vocale, acestea sunt atribute pe care le întrupează cineva ca cea mai înaltă distincție.” (Idem, p.188) “Purtați foc pe limbă!”

Agitația a devenit un sport în Anglia. “Este mecanismul prin care sunt fabricați eroi și diavoli.”

Agitația cabotinului capătă tehnică și consistență când de la spate se trag sforile în culisele din care se coordonează întreaga activitate.

Când cabotinel este înzestrat cu energie, dar are voluptatea scenei și este lipsit de calitățile care să confere structurii sale un caracter echilibrat, devine un agitator.

Agitatorul stăpânește masa. Stăpânirea lui însă este efemeră, fiindcă variază după sentimentele masei de care este legat. Priza lui este pe sentimente deja existente. “El constrânge masa să accepte părerea lui, secretul stă în personalitate, voința, energia să fie atât de tari, încât el să se <arunce> asupra masei ca să-și realizeze ființa lui în ea, pentru ca ea să îl încorporeze în ființa ei mai mare; să vrea să facă din creierul său punctul central și să devină forța productivă pentru corpul masei lipsit de creier.” (Idem, p.176)

“Însuflețirea pentru masă și entuziasmul ieșit din masă să fie pentru el elemente vitale, însuflețirea masei să fie <atmosfera> în care trăiește, respiră și își are ființa.” (Idem, p.177)

Profet și agitator. Harul dumnezeiesc. “Agitatorul seamănă cu un profet care are un caracter cameleonice... El va fi azi o ființă care poartă culoarea auditoriului său, mâine însă va fi altul, când se îndreaptă spre o altă țintă ca să îi vorbească și să o influențeze. Legea naturală divină i-a dăruit agitatorului o culoare protectoare, glanda de otravă și forța electrică strălucitoare a privirilor. Spiritul adaptării este spiritul agitatorului.” (Idem, p.179)

Tip de agitator: Churchill. Mesianismul său: “Toți dorim pace pe pământ și o satisfacție pentru oameni, unde vechea discordie să fie uitată, vechile răni vindecate, popoarele creștine unite să își clădească partea lor în lume.” (23. III. 1933)

“Cuvântul biblic al evanghelistului Luca stă aici ca formular de agitație.” (Heinrich Dietz – *Agitation und Massen*, p.172)

Churchill este când dramatic, când sarcastic. Metaforele biblice sunt specialitatea lui.

Organizarea unei agitații și, mai ales, gradarea ei succesivă sunt esențiale, fiindcă trebuie să aibă un ritm care să corespundă permanențelor sufletești. Este drumul cel mai comod pe care sunt împinse mulțimile.

518 5. Tehnica agitației, la fel ca orice tehnică, se dobândește prin exerciții îndelungate în acest sens. În Anglia de pildă, posibilitățile de propagandă sunt cu mult mai mari, fiindcă această tehnică de agitație este dobândită printr-o experiență seculară. Așa se explică de ce ei, deși nu au câștigat nici o bătălie serioasă în actualul război, totuși sub raport propagandistic stau mai bine. Să ne închipuim ce ar fi făcut ei dacă ar fi avut atâtea succese pe care le-au avut germanii. Cât ar fi crescut puterea lor de influență! Național-socialiștii au dobândit ceva experiență din lupta de opoziție, dar tind să pună accentul pe cultul forței, care este la fel de inutil ca propaganda și agitația. Englezii atribuie adversarilor lor toate relele.

“Sunt lucruri fără Dumnezeu, contra cărora trebuie să luptăm – contra forței brutale, contra necredinței, nedreptății, asupririi și persecuției și, – de aceasta sunt sigur – dreptatea va învinge.” (Idem, p.135)

Cabotinel englez (agitatorul) devine chiar cruciat.

Pentru tehnica agitației, minciuna este un auxiliar indispensabil. În Anglia iudaizată, ea găsește aplicare, fiindcă simțul eroic a fost treptat înlăturat. “Întrebuițarea armei minciunii este, într-o țară unde nu există nici o datorie militară mai necesară decât în țările unde oamenii naturii sunt crescuți automat pentru armată, marină sau aviație.” (Idem, p.10)

Sub raport rasial, deznordizarea predispune la agitație. “Cu cât un popor se îndepărtează de nord, cu atât mai accesibil este el multiplei <agitații>. Aceasta o arată Elada târzie, precum și Roma târzie.” (Gunther - *Rasse und Stil*, p.121)

În masele amestecate prosperă agitatorul, tocmai prin faptul că nu există răscol de sentimente ca mozaic de sentimente pe care agitatorul le poate răscoli și specula. Plebea este mediul cel mai bun. Vorderasiaticul este în elementul lui. “Cele mai sublime momente ale omului vorderasiatic, nu ale celui nord-vorderasiatic, sunt pofta puterii asupra colectivităților care formaseră forța puterilor simțirii sale și care înțeleg să <smulgă> pentru ca agitatorul să intre în sentimentele lor.” (Idem, p.117)

Valoarea politică a agitatorului. Dacă cabotinel poate deveni ridicol și, prin aceasta, inofensiv, agitatorul reușește să reprezinte o forță răscolită. “Ultimul agitator are o valoare mai mare decât așa-zișii tăcuți, cârțițe.” (Hitler – *Mein Kampf*, p.400) El creează, prin scris sau cuvântări, forța politică, fiindcă aceasta este și natura lui, dar nu are darul necesar pentru a o capta și folosi în vederea unor scopuri mai îndepărtate. Altfel sunt speculate la tacticile principale, unde se anexează ca auxiliari pentru anumite momente tactice. Evreii au folosit atât cabotinismul, cât și agitația. De aceea, ei cultivă cabotinismul în societatea democratică. Cabotini de salon au răspândit, prin snobismul lor, socialismul în societatea aristocratică de unde și-au recrutat complici. Cabotinel englez joacă același rol pe care îl folosesc culisele iudaice.

În general, diferența dintre un om de stat și un demagog este o problemă de perspectivă. “Iată părerea mea: omul, conducătorul împotriva căruia s-a ridicat, care privește în jur, este un om de stat, iar acela care îl linguește pe acest conducător este un demagog.” (Lloyd George, citat în *Agitation und Massen*, Heinrich Dietz, p.106)

Totuși, agitatorul poate fi mai degrabă un conducător, fiindcă are psihologia masei, decât un intelectual înțepenit în formule livrești care îl rup de realitate, adică teoreticianul. Cazul Cuza.

VIII. STILUL SFORARULUI (AL CULISELOR)

1. Țelul

Stilul sforarului este tot un stil degenerat, fiindcă nu are țeluri de traiectorie mare. Sforarul este un tactician înăscut, dar ratat și lipsit de orizont. Spre deosebire de cabotin, el tinde să orienteze opinia publică și prin faptul că nu apare pe scenă, adică stă în culise. Este cel mai independent față de forța capricioasă și instabilă a opiniei publice, dar nu poate fi fecund deoarece, cum am spus, el nu are orizont și nici țeluri mari de urmat. Dacă ar fi avut acest orizont, ar fi devenit bărbat de stat.

Stilul sforarului este, în esență, tot o derivație a stilului satanic care, din cauză că este rupt din marele sistem, secretă fire ca un păianjen mic și izolat într-un cadru general restrâns și meschin. Rămâne însă tot o insectă de pradă și parazitară, care trăiește din combinații, speculând forțe străine, indiferent dacă are sau nu rezultate. Forma mai ridicată – așa cum la cabotin era agitatorul – este în tactica de culise "eminența cenușie". Această categorie se deosebește de sforarul obișnuit, întrucât are orizont și adâncime de vederi, dar nu are suprafață și nici curajul de înfăptuire, fiind organic timid. Din cauza aceasta sunt organici dependenți și forma cea mai desăvârșită pe care o pot atinge este aceea de sfetnici.

În această categorie ar putea intra, deci, toți aceia care, fiind bine intenționați și dezinteresați, activează prin alții care au răspunderea, făcând diferite combinații prin influența pe care o exercită. Lor le lipsesc voința, curajul și energia ca să își realizeze singuri și direct gândurile, din care cauză dobândesc înclinarea pentru exercitarea puterii nespectaculoase, din umbră. Sunt, în general, cei ce secundează. Machiavelli ar fi fost un adevărat secund.

2. Mediul

Umbra și misterul culiselor formează mediul acestei tactici. Este o prelungire a mediului întunecos a tacticii satanice în toate caracteristicile sale. Numai că folosirea nu se face cu aceeași intensitate și organizare, întrucât aici stilul este minor, fără țeluri îndepărtate și lipsit de ura care să împingă spre ramificații vaste. Multe dintre amprentele mediului satanic se găsesc și aici ca trăsături caracteristice. Astfel, ipocrizia formează o chiurasă pentru această tactică și îi este indispensabilă, fiindcă cel care vrea să stea în umbră are neapărat nevoie de ipocrizie ca să nu își demaște poziția pe care o ocupă și nici intențiile. De altfel, ipocrizia se potrivește pentru toate stilurile negative de luptă: satanic, hibrid, amoral, temporizare etc. Se exclude organic cu cel divin și eroic. Și aici, temperamentul rasial, cultivat de educație, are importanța lui. "*Desigur, știm deja că în materie de ipocrizie anglo-saxonii au dat modele de o perfecțiune care îi descurajează pe imitatori.*" (Abel Bonnarde - *La gente*, p.77-78)

Pentru anglo-saxoni, s-ar putea ca ipocrizia să fi fost cultivată de educația biblică (talmudică), prin care iudaismul a alterat caracteristicile

Diverse stiluri de luptă politică

rasei lor. Dar, în general, temperamentele neeroice se pretează la așa ceva.

Un vestic poate fi ipocrit? Mai greu, fiindcă înclinările lui teatrale îl stingheresc. Când este, cu emfază! În schimb, un galben poate fi foarte bun. Îl ajută parcă inexpressivitatea și culoarea galbenă a feței.

Violența este, de asemenea, o trăsătură caracteristică a acestui stil. Este forma activă a ipocriziei, care permite acțiunea. Dar și ea este o slăbiciune și insuficiență de forță, precum și lipsă de curaj personal. Permite atacul din umbră, fără să aibă riscul de a fi atacat. Același sistem îl practică și tactica satanică. Dar aici arsenalul este complet, fiind îmbogățit de experiența milenară, pe când sfiorul lucrează izolat, fără perspectivă sau tradiție. În ultimă analiză, este un laș care activează.

Calmul și siguranța, precum și sinceritatea stăpânesc după culise. Realitatea este văzută întreagă și mai hâdă prin contrast cu aparențele care o acoperă după atâtea ornamente. Nu este nevoie de atitudini spectaculoase sau dramatice. Acolo se pot simți bine oamenii care nu au pasiunea puterii spectaculoase. Nu sunt vestici. *"Între culise suntem acum, Vivian, nu este scop să vorbim cu un astfel de ton. Între noi fie vorba, tu știi că totul este o prostie."* (Lord Glistonburg în *Agitation und Massen*, Heinrich Dietz, p.93-94)

Mister și suspiciune sunt caracteristicile atmosferei care plutește acolo. Totul este deformat prin această prismă. În această atmosferă, lucrurile cele mai simple se complică. Drumul devine întortocheat. Și totul este cu dedesubturi. De aici derivă spiritul polițienesc și cel de detectiv. În Anglia și America predomină detectivismul. Să fie o excitație iudaică?

Pe această canava se țese chiurasa labirintică a acestui stil, fapt care îi dă posibilitatea să se poată aciuia pretutindeni, dar mai ales oriunde sunt jocuri spectaculoase ale cabotinilor. Din cauza aceasta, aceste două stiluri degenerate și divergente se completează și condiționează.

3. Acțiunea

Dinamul care pune în mișcare toate armele acestei tactici este voluptatea puterii discrete și pasiunea sportivă a jocului în sine. Această activitate îl satisface cu cât este mai labirintică, după cum pe cabotin îl satisface activitatea de pe scenă, cu cât este mai spectaculoasă. Înclinarea spre intrigă este o respirație naturală. "Fitilul" poate fi simbolul acestei tactici și activitatea intrigii o desfășoară cu toată pasiunea, oricât de primejdios ar fi jocul.

Voluptatea puterii discrete poate proveni din timiditate sau din calculul satanic? Și din una și din alta. Singura ei acțiune nu poate da decât un rezultat negativ. Nu se poate valorifica singură. Este auxiliară pe lângă alte tactici care au o osatură prin traiectoria care le străbate. Este iederă pe lângă stejar.

4. Armele

Mai toate armele sunt, în general, de esență negativă, fiindcă sunt un fruct al întunericii și nu se bazează decât pe combinații speculative. Doar sfatul dezinteresat, atunci când cel din culise este ferit de voluptatea

diabolică a încurcăturilor și de pasiunea tragerii sforilor, poate fi creator. Este cazul cu eminența cenușie.

Intriga este arma de predilecție pentru disocierea faptelor adverse, numai că această armă este folosită cu atâtea pasiune, încât de multe ori devine o manie și, de dragul jocului, merge până la disocierea forțelor proprii.

Tehnica regizării unei minciuni, a unei calomnii și, în special, pentru iritarea și ațâțarea diferitelor slăbiciuni omenești (ambiiție, vanitate etc.). atinge o adevărată virtuozitate. Ea presupune o intuiție psihologică pătrunzătoare pentru a țese o intrigă de mari proporții din toate aceste sentimente și resentimente divergente și încâlcite. În toate cazurile, se speculează sentimentul fricii burghezului. Pentru acest lucru, abilitatea formează un instrument principal. Poate fi folosită cu succes atât timp cât ea nu a devenit notorie, căci o abilitate devenită notorie are marele neajuns de a atrage puterea în garda preopinientului, fapt care anulează multe din posibilitățile ei (cazul von Papen). Din același spirit derivă și lucrătura. Este intriga dintre șef și subaltern. Între senior și vasal. Este tot o armă negativă, de esență iudaică. Este dizolvantă și dezolantă.

În general, prin tehnica sa de luptă, culisele sau, mai bine zis, sfiorul care manevrează de după ele, folosește oameni cu priză la mase. Cabotini formează elementul lor de manevră cel mai docil. Așa îl folosește tactica satanică pe orice cabotin ambițios sau interesat de interesele iudaice. Aceștia au reprezentat idei sociale avansate, căpătând priză la mase. Acest capital este folosit acum în vremuri grele. Această, în general, pentru culise, unde există planuri și scopuri de urmărit precise și pe traiectorie mare. Sfiiorul însă, neavând acest sistem complex, are respirația minoră și devine un simplu "găinar".

Ca preferințe: După cum englezii au pasiunea de a găsi cheia puterii în agitație, evreii o găsesc în sfiorărie. Combinate, aceste două tactici minore, axate pe un plan mare, dau rezultate apreciabile, cu tot caracterul lor negativ.

Exemplu la englezi: creștinism și trusturi. Aceste combinații hibride se pot împăca fără greutate în mentalitatea engleză.

Mediul democratic și, în special, viața parlamentară, dau mari posibilități de prosperitate acestor două tactici minore: a cabotinului și a sfiorului. Aici, aceste două elemente degenerate se găsesc în elementul lor, indiferent ce artă dramatică reprezintă: comică, tragică etc.

Căpitanul avea oroare de Parlament poate tocmai din această cauză. Îi repugnau organic cabotinismul politic și sfioria mișelnică.

Iudaismul, dimpotrivă, se complăcea cu aceste marionete în planurile sale și chiar le stimula activ pentru a-și atinge scopurile și a-i degrada în mod iremediabil pe goimi.

Clubul politic, de asemenea, este scenă și culise, în același timp. Tot o excrescență democratică.

Avantajele pe care le are tactica sfiorului asupra celei a cabotinului sunt:

- 1) Se poate realiza surpriza, întrucât lucrează din umbră.
- 2) Nu este dependentă de factori externi.
- 3) Se ridică mai mult spre un plan, chiar când este minor.

În combinația dintre ele – inevitabilă – tactica sforarului are preponderență.